

MANUAL DE LIMBI CLASICE

PENTRU SEMINARIILE TEOLOGICE
Anul III

952E1

MANUAL DE LIMBI CLASICE

PENTRU SEMINARIILE TEOLOGICE

Tipărit cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte
TEOCTIST
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI — 1993

4 mai 2007
Anticariat, Universitate, București
Bugei Victor Marian

LIMBA ELINA

Manual pentru anul III
al
Seminariilor teologice

Ediția a IV-a

Copyright ©

Edinura Institutului Biblic și de Misiune
al Bisericii Ortodoxe Române

Toate drepturile rezervate

ISBN 973-9130-17-8

Copertă: RADU DAN

MANUAL DE LIMBA ELINĂ

Manual pentru anul III
al
Seminariilor teologice

Ediția a VI-a

Ediția de față reproduce textul ediției a II-a a acestui manual, alcătuit de profesorii: CONSTANTIN LĂZĂRESCU și ANDREI MARIN.

PREFAȚĂ

Prezentul manual de limba elină, pentru anul III al Seminariilor teologice, a fost alcătuit în conformitate cu programa școlară.

El cuprinde întreaga morfologie a limbii eline, în vederea citirii scriitorilor, atât profani, cit și bisericești.

Textele pentru lectură au fost compuse sau alese în așa fel încât să se poată desprinde din ele formele gramaticale indispensabile pentru cunoașterea atât a dialectului attic — în vederea citirii din autorii profani și bisericești —, cit și a dialectului comun, κοινή διάλεκτος (dialectul attic), ușor alterat cu începere de la Alexandru cel Mare, în care sint scrise și cărțile Noului Testament. În ceea ce privește conținutul textelor pentru lectură, multe au cuprins religios, fiind prelucrări din Noul Testament, din operele scriitorilor bisericești sau chiar pagini alese din Noul Testament.

Manualul cuprinde și un supliment, care rezumă regulile principale de sintaxă ale limbii eline.

Autorii

LECȚIA I

ALFABETUL

Alfabetul grec cuprinde următoarele 24 de litere :

Literele mari	Literele mici	Numele grecesc	Numele românesc	Literele românești corespund.	Observații
A	α	ἄλφα	alfa	a	1) Se scrie β la începutul cuvintelor; ε în celelalte cazuri
B	β β	βῆτα	vita	v	
Γ	γ	γάμμα	gama	g	2) γ înainte de gutura- lele γ, κ, χ, ζ, se pro- nunța n (gamma nazal).
Δ	δ	δέλτα	delta	dh	
E	ε	ἑψιλόν	epsilon	e	
Z	ζ	ζῆτα	zita	z	
H	η	ῆτα	ita	i	
Θ	θ θ	θῆτα	thita	th	
I	ι	ιώτα	iota	i	
K	κ	κάππα	kappa	c	
Λ	λ	λάμδα	lamvda	l	
M	μ	μῶ	mi	m	
N	ν	νῶ	ni	n	
Ξ	ξ	ξῖ	csi	x	
O	ο	ὀ μικρόν	omicron	o	
Π	π	πί	pi	p	
P	ρ	ῥῶ	ro	r	
Σ	σ σ	σίγμα	sigma	s	Se scrie ς la sfârșitul cuvintelor; σ în celelalte cazuri
T	τ	ταῦ	taf	t	
Υ	υ	ὕ ψιλόν	ipsilon	i	
Φ	φ	φῖ	fi	f	
X	χ	χῖ	hi	h	
Ψ	ψ	ψῖ	psi	ps	
Ω	ω	ὦ μέγα	omega	o	

PRONUNȚAREA

Noi pronunțăm literele grecești întocmai ca grecii moderni. Această pronunțare însă se deosebește de aceea adoptată în țările occidentale. Cauza acestei deosebiri de pronunțare este următoarea :

Cind studiile grecești au fost introduse în Occidentul Europei, după cucerirea Constantinopolului de către turci (1453), s-a adoptat felul de citire al grecilor moderni; mai târziu însă, savantul Erasm din Rotterdam (1467—1536) a combătut acest fel de citire, propunând un altul întocmit de el, despre care susținea că este al vechilor elini. Sistemul lui Erasm a fost adoptat treptat în țările occidentale, unde limba elină se citește deci după pronunțarea erasmică.

În Grecia modernă și în unele țări orientale, între care și la noi, în școlile de învățămînt religios, se citește în felul grecilor moderni. Acest fel poartă numele de pronunțare reuchliniană, după numele savantului I. Reuchlin (1445—1523) care a combătut pronunțarea lui Erasm.

Asupra pronunțării literelor observăm următoarele :

1. γ se pronunță totdeauna gh :

γέρων = gheron, bătrîn

Înainte de un alt γ și înainte de κ, χ, ε el se citește n :

ἄγγελος = anghelos, vestitor, înger.

ἄκιστρον = ankistron, momeală, nadă, undiță.

φάλαγξ = falanx, falangă.

2. ς, σ se pronunță totdeauna s :

μοῦσα = musa, muză.

3. μ are totdeauna sunetul m, chiar înainte de β și π :

ἐμβάλλω = emvalo, arunc.

ἐμπορία = emporia, comerț.

4. Consonantele sînt :

a) Mute, numite astfel, fiindcă nu se pot pronunța decît cu ajutorul unei vocale, clasificîndu-se în :

	LABIALE	GUTURALE	DINTALE
Surde	π	κ	τ
Sonore	β	γ	δ
Aspirate	φ	χ	θ

b) Licide, numite astfel, fiindcă se pronunță ușor, curgător:

λ, μ, ν, ρ.

c) Siflanta (șuierătoare): σ, ς.

d) Duble: ζ, ξ, ψ.

5. Vocalele sint:

a) scurte: ε, ο.

b) lungi: η, ω. precum și orice vocală urmată de un grup de consoane.

c) uneori scurte, alteori lungi: α, ι, υ

6. Semivocale sau semiconsoane sînt ι, υ. Acestea sînt vocale cînd nu le precedă altă vocală, iar consoane cînd sînt precedate de o altă vocală, formînd diftongii.

6. Diftongii sînt:

αι = e; ει = i; οι = i; υι = i;

αυ = af, av; ευ = ef, ev; ηυ = if, iv; ου = u.

Vocalele lungi α, η, ω se combină cu ι, care nu se pronunță. Acest ι se subscie, cînd vocalele sînt scrise cu literă mică: α, η, ψ, și se scrie alături, cînd ele sînt scrise cu literă mare: Αι, Ηι, Ωι. Aceștia se numesc diftongi improprii.

Diftongii sînt lungi, afară de αι, οι care la sfîrșitul cuvintelor sînt scurți: αῖσαι; ἄνθρωποι. La timpurile Optativului însă și la Adverbe αι și οι devin lungi: λῶσι, οἴσι.

SEMNELE DE PUNCTUAȚIE

Virgula și punctul se întrebuițau ca și în românește. În loc de două puncte (:) și de punct și virgulă (;) se întrebuițau un punct, scris în partea de sus a rîndului.

Semnul de întrebare era punct și virgulă (;).

EXERCITIU DE CITIRE

I. Ἀγαμέμνων, Ἀθηνᾶ Ἀπόλλων, Ἀφροδίτη, Ἀρισταγόρας, Ἀρταξέρξης, Ἀθῆναι, Ἀχιλλεύς, Ἀδρυόστας, Ἄννα. Βελλεροφόντης, Βαβυλών, Βοιωτία, Βηθλέεμ, Βηθανία, Βαρνάβας.

Γανυμήδης, Γλαῦκος, Γάγγης, Γάζα, Γαλιλαία, Γολγοθα. Δημήτηρ, Διόνυσος, Δαρειός.

Ἑκάβη, Ἑκτωρ, Εὐλωτες, Εὐφράτης, Ἑμμανουήλ.

Ζεύς, Ζέφυρος, Ζάκυνθος, Ζεβεδαίος.

Ἥλιος, Ἡρακλῆς, Ἡπίρος, Ἡρώδης, Ἡρόδοτος.

Θεμιστοκλῆς, Θερμοπύλαι, Θουκυδίδης, Θεόφιλος, Θωμάς.

Ἰθάκη, Ἰλιος, Ἰερουσόλυμα, Ἰωνες, Ἰησοῦς, Ἰούδας,

Ἰουδαία.

Κρόνος, Κλεισθένης, Κύρος, Καισαρεία, Καίψας.

Λωτοεφάγοι, Λακεδαιμόν, Λεωνίδας, Λύσανδρος, Λουκάς, Λάζαρος.

Μοῦσα, Μαραθών, Μιλτιάδης, Μυκάλη, Μαθθαῖος, Μάρκος.

Νεοπτόλεμος, Νέστωρ, Νεῖλος, Νικίας.

Ξάνθος, Ξενοφών, Ξέρξης.

Ὀδυσσεύς, Ὀλύμπος, Ὀρέστης.

Παλλάς, Πάρις, Ποσειδών, Περικλῆς, Πλαταιαί, Παῦλος.

Ῥαδάμανθους, Ῥήσος, Ῥόδος, Ῥώμη.

Σαρπηδών, Σαλαμίς, Σόλων, Σπάρτη, Σοφοκλῆς, Σαμάρεια.

Τηλέμαχος, Τροία, Τισσαφέρνης, Τιμόθεος.

Υπερίων, Ὑδάσπης, Ὑτάσπης, Ὑμηττός.

Φιλοκτήτης, Φοῖβος, Φειδίας, Φίλιππος, Φαρισαῖοι.

Χάρυβδις, Χίμαιρα, Χίος, Χριστός, Χερουβίμ.

Ψαμμίτιχος.

Ὠκυγία, Ὠκεανός, Ὠρίων, Ὠστία, Ὠριγένης, Ὠσαννά.

II. Θεός, ἄγγελος, εὐαγγέλιον, ἀπόστολος, ἐπίσκοπος, πρεσβύτερος, σχίσμα.

ὁστέον, διψήρεα, ρεῦμα, ψυχή, πάθος, κλίνη, θεραπεία, διαίτα.

μάθημα, γεωμετρία, ὑποτείνουσα, καθετή, μέτρον, ἀριθμητική, θέα.

γυμνός, γυμνάσιον, σχολή, καθέδρα, παιδαγωγός.

γράφω: βιβλίον, βίος, γῆ, κάλλος, λίθος, ὀρθός, στενός, τῆλε.

γράμμα: γραμματική, φωνή.

λόγος: ἀρχαῖος, γενεά, γῆ, ἔθνος, ζῶν, θεός, μῦθος, φίλος, φύσις, χρόνος, ψυχή.

φίλος: ἄνθρωπος, λόγος, σοφός.

ὄνομα: ἀνώνυμος, συνώνυμος, ψευδώνυμος.

LECȚIA a II-a

SPIRITELE

Spiritele sînt niște semne grafice, care stau pe vocalele inițiale ale cuvintelor și pe consonanta inițială *ρ*. Ele sînt două: spiritul lin (') și spiritul aspru (').

Spiritul lin nu are nici o influență asupra pronunțării vocalei, pe care stă; spiritul aspru însă înseamnă că vocala sau consonanta *ρ*, pe care stă, trebuie pronunțată cu o oarecare aspirațiune, ca în limba franceză *le héros*.

Se observă că vocala *υ* și consoana *ρ* nu primesc niciodată spiritul lin, ci totdeauna pe cel aspru: ὕπνος, ῥίχα.

Cînd în mijlocul unui cuvînt sînt doi *ρ* consecutivi, unul primește spiritul lin, iar celălalt spiritul aspru: Πύρρος.

Locul spiritelor. Cînd literele sînt minuscule, spiritele se scriu deasupra lor: ἄνθρωπος, ῥυθμός; cînd sînt majuscule se scriu sus în partea stîngă: Ἀνήρ, Ῥίχα.

La diftongi spiritul se scrie pe a doua literă: αὐτός, οὐρανός, οἶος.

ACCENTELE

Ca și în celelalte limbi, în limba elină fiecare cuvînt are o silabă pronunțată cu tonul mai ridicat de cît celelalte. Acea silabă se zice că este întonată. O silabă este întonată sau nu, după cum vocala ei este întonată sau nu.

În limba elină silabele întonate se arată prin semne grafice, numite *accente*, care sînt: *ascuțit* sau *acut* ('), *grav* (') și *circumflex* (˘).

Silabele se accentuează după reguli referitoare la cantitatea lor, adică a vocalelor ce conțin.

Accentele pot sta pe următoarele silabe :

a) *Cel ascuțit*, pe oricare din ultimele 3 silabe ale cuvîntului, dacă silaba este întonată, indiferent dacă este scurtă sau lungă : κεφαλή, ἀγρός, ἡμέρα, μεγάλη, λέγετε, ἄνθρωπος, φίλατος, λύομεν, λέγοσι.

Se observă că, pentru ca accentul acut să stea pe silaba antepenultimă, trebuie ca silaba ultimă a cuvîntului să fie scurtă. Dacă aceasta este lungă, ea valorează cît două silabe și atunci accentul acut de pe antepenultima se coboară pe penultima, care în realitate este antepenultima.

Ex. :

ἄνθρωπος — ἀνθρώπου — ἀνθρώπου — ἀνθρώπων.

b) *Accentul grav* înlocuiește pe cel acut de pe ultima silabă a unui cuvînt, cînd acesta nu este urmat de un semn de punctuație : μετὰ δὲ τοῦτο.

c) *Accentul circumflex* poate sta pe silaba ultimă sau penultimă, cu condiția să fie lungă, întonată și provenită din contracție : εἶναι, τὸ σῶμα, τιμῶ; însă κεφαλαί, ἀγαθοί (câci diftongi *αι*, *οι* la finele cuvintelor sînt scurți); ἀγαθούς (câci aici diftongul *ου* nu provine din contracție).

Se observă că, pentru a putea să stea pe penultima, trebuie ca ultima să fie scurtă. Dacă aceasta este lungă, ea valorează cît două silabe; iar atunci penultima în realitate este antepenultima și accentul circumflex, neputînd să stea pe antepenultima, se transformă în acut : γλώττα, γλώττης → γλώτταις.

CUVINTELE FĂRĂ ACCENT

I. *Proclitice*. Sînt cîteva cuvinte monosilabice, care nu au accent, deoarece se pronunță unite cu cuvîntul următor. Ele se numesc proclitice (de la verbul προκλίνω = a se apleca înainte), pentru că pare că se apleacă înainte pentru a se uni cu cuvîntul următor. Astfel sînt articolele începătoare cu o vocală : ὁ ἄνθρωπος — ἡ σκιά; οἱ ἄνθρωποι, — αἱ σκιαί.

II. *Enclitice*. Sînt cuvinte de una sau două silabe care își pierd accentul, unindu-se cu cuvîntul precedent. Se numesc enclitice (de la verbul ἐγκλίνω — a se apleca pe), pentru că se apleacă asupra cuvîntului precedent.

Regulile encliticelor sînt următoarele :

1. Dacă cuvîntul precedent are accent acut sau circumflex pe silaba ultimă, encliticul își pierde accentul, iar cel al precedentului nu se schimbă în grav :

ἀνὴρ τις, θεός μου, θεός φησι
 ἀνδρῶν τε, θεῶ μου, ἀνδρῶν τινῶν.

2. Dacă cuvîntul precedent are accent pe silaba penultimă, el poate fi urmat numai de enclitice monosilabe :

ἄνδρα τε, ἄνδρα μου ; ἰνσᾶ ἄνδρα τινά, λόγος ἐστί.

3. Dacă cuvîntul precedent are accent acut pe silaba antepenultimă sau circumflex pe cea penultimă, el atrage accentul encliticului pe ultima sa silabă sub formă de acut :

ἀνθρωπός τις, κύριός μου, κύριός φησι.
 σῶμά τε, δοῦλός σου δοῦλός φησι.

EXERCIIII DE CITIRE

a) Rugăciunea domnească.

Οὕτως οὖν προσέχεσθε ὁμοίως.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
 ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
 γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς·
 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·
 καὶ ἄρες ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς
 ἀφίκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν
 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῶσαι
 ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Sfînta Evanghelie după Matei VI 9-13.

b) Limba elină posedă un articol hotărît care stă înaintea cuvintelor și se declină astfel :

SINGULAR			PLURAL		
M.	F.	N.	M.	F.	N.
N. ὁ	ἡ	τό	οἱ	αἱ	τά
G. τοῦ	τῆς	του	τῶν	τῶν	τῶν
D. τῷ	τῇ	τῷ	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Ac. τόν	τήν	τό	τούς	τάς	τά

c) Indicativul Prezent al verbului εἶναι (a fi) se conjugă astfel :

SINGULAR		PLURAL	
εἰμί	(sînt)	ἐσμέν	(sîntem)
εἶ	(ești)	εἰστέ	(sînteți)
ἐστί	(este)	εἰσίν	(sînt)

LECTIA a-III-a

DECLINAREA I

Feminine terminate în-η la Nominativ singular
 și în-ης la Genitiv.

ἡ μάχη, ης	= luptă	ἡ ψυχή, ης	= sufletul
καί	= și	ἡ ἡδονή, ης	= plăcere
ἡ εἰρήνη, ης	= pacea	καλή	= frumoasă
θαυμάζομεν	= admirăm	μεγάλη	= mare
χαίρομεν	= ne bucurăm	ἀλλὰ	= însă
γάρ	= căci	πολλάκις	= adesea
ἡ σκευή, ης	= îmbrăcăminte	ἡ τελευτή, ης	= sfîrșitul
ἡ ἐρώμη, ης	= puterea	ἡ πηγὴ, ης	= izvorul
ἡ ἀρετή, ης	= vitejia, virtutea	ἡ λύπη, ης	= tristețea
ἡ ἥδη, ης	= tineretul,	οὖν	= deci, de aceea
	tineretea	ἡ Καινή	= Noul Testa-
ἡ νίκη, ης	= victoria	Διαθήκη	ment
παρασκευάζου-	= pregătesc,	ἀναγορεύει	= proclamă
σι	procură		

Ἡ νίκη καὶ ἡ εἰρήνη.

Θαυμάζομεν τὴν νίκην. Χαίρομεν γὰρ τῇ σκευῇ καὶ τῇ ἐρώμῃ καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῆς ἡθης. Αἱ νῖκαι παρασκευάζουσι ταῖς ψυχαῖς καλὰς καὶ μεγάλας ἡδονάς.

Πολλάκις γὰρ αἱ τελευταὶ τῶν μαχῶν πηγὰι εἰσὶ τῶν λυπῶν· ἡ οὖν Καινὴ Διαθήκη ἀναγορεύει «Εἰρήνη πᾶσι (tutor)».

Limba elină posedă aceleași cuvinte declinabile ca și limbile latină și română. Spre deosebire de acestea, ea mai posedă și un articol hotărît, care stă înaintea cuvintelor declinabile.

Numere. Limba elină posedă 3 numere: singular, plural și dual. Dualul (întrebuințându-se rar și anume, cînd se vorbea de persoane și lucruri perechi) a fost înlocuit cu pluralul. De aceea nu va fi tratat în acest manual.

Genurile. În limba elină există 3 genuri: masculin, feminin și neutru.

Cazurile. Limba elină posedă 5 cazuri: *Nominativ, Genitiv, Dativ, Acuzativ și Vocativ*. Ele îndeplinesc în general aceleași funcțiuni sintactice ca și în limba latină și cea română.

Declinările. În limba elină sînt 3 declinări.

DECLINAREA I FEMININĂ

Feminine terminate în-η la Nominativ singular și în-ης la Genitiv

Substantivele și Adjectivele terminate la Nominativ singular în η și la Genitiv singular în ης sînt feminine de declinarea I și se declină astfel:

SINGULAR		PLURAL	
N. ἡ ἀρετή = virtu-	ἡ νίκη = victoria	αἱ νῆκαι	αἱ ἀρεταί
G. τῆς ἀρετῆς ^{lea}	τῆς νίκης	τῶν νικῶν	τῶν ἀρετῶν
D. τῇ ἀρετῇ	τῇ νίκῃ	ταῖς νίκαις	ταῖς ἀρεταῖς
Ac. τὴν ἀρετὴν	τὴν νίκην	τὰς νίκας	τὰς ἀρετάς
V. ὦ ἀρετή.	ὦ νίκη	ὦ νῆκαι	ὦ ἀρεταί.

Note 1. În declinare accentul cuvintelor se supune regulilor generale de accentuare. În general, accentul stă pe aceeași silabă ca la Nominativul singular, dacă nu este influențat de cantitatea ultimei silabe. La Genitiv plural însă, cuvintele de declinarea I au totdeauna accent circumflex pe ultima silabă.

2. Articolul n-are Vocativ, poate însă fi înlocuit cu interjecția ὦ.

VERBUL

Verbele în limba elină se împart în două mari clase, după terminația persoanei I-a la Prezentul Indicativului și anume: cele mai multe se termină în-ω, iar altele în-μι.

Verbele din prima clasă au Prezentul Infinitivului terminat în-siv (φέρειν, χαίρειν, θαυμάζειν).

Prezentul Indicativ activ al verbelor în ω se conjugă astfel:

Sg. φέρ-ω, eu aduc	Pl. φέρ-ομεν
φέρ-εις	φέρ-ετε
φέρ-ει	φέρ-ουσι

Cuvinte grecești în limba română

Ειρήνη = Irina, Irineu

Ἀρετή = Filaret

Ψυχὴ = Psihologie = Psihic

Καλὴ = Caligrafie

Μεγάλη = Megalomanie

LECȚIA a-IV-a

DECLINAREA I

Feminine terminate în α la Nominativ singular și în -ας sau -ης la Genitiv

φεύγετε	= feriiți-vă de,	διδάσκω	= învăț
	fugiiți de	ἡ βοήθεια, ας	= ajutorul
ἡ ἀσέβεια, ας	= lipsa de evlavie, impietate	ἐν	= Prep. cu Dat. în
οὐ μόνον..	= nu numai...	ἡ ἁμαρτία, ας	= păcatul
ἀλλὰ καὶ	dar chiar	προσφέρω	= aduc
ἡ ἀκολασία, ας	= neînfrinarea	ἡ ἀνδρεία, ας	= bărbăția, curajul
ἄγω	= duc	ἡ ἀνία, ας	= necazul
εἰς	= Prep. cu Ac. la, în	παρέχω	= dau, ofer
πᾶσα, πάσης	= toată, orice	ἡ δόξα, ης	= mărirea, slava, părerea
διαφθείρω	= distrug	ἡ ἐλπίς, ης	= rădăcină
ἡ εὐπρέπεια, ας	= cuviința, buna-cuviință	ἡ δλαίτα, ης	= fel de trai, de viață
ἡ Χριστιανική	= Biserica creștină	ὕπερ	= Prepoz. cu Genit. pentru
ἡ Ἐκκλησία (ας)		ἄνωθεν	= Adv. de sus
ἡ θεία διδασκαλία, (ας)	= sfânta învățătură	ἡ σωτηρία, ας	= mântuirea

Φεύγετε τὴν ἀσέβειαν.

Φεύγετε τὴν ἀσέβειαν ἡ γὰρ ἀσέβεια οὐ μόνον εἰς ἀκολασίαν ἀγει, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν διαφθείρει εὐπρέπειαν.

Ἡ δὲ (iar) Χριστιανική Ἐκκλησία καὶ τὰς θείας διδασκάλας διδάσκει, καὶ βοήθειαν ἐν ἁμαρτίαις προσφέρει, καὶ ἀνδρείαν ἐν ἀνίαις παρέχει.

Δόξα οὖν τῇ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι ἐν πάσῃ καλῇ διαίτης (oricărui frumos fel de traiu).

Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν (noastre).

Observări gramaticale

Declinarea I cuprinde și cuvintele feminine terminate la Nominativ singular în -α. Între aceste cuvinte e necesar să facem următoarea deosebire: unele au α pur, altele au α impur sau mixt în terminații.

Pur este α în cuvintele în care este precedat, la Nominativ singular, de vocală sau ρ; acest α se păstrează la toate cazurile din singular și are în genere cantitate lungă.

Impur sau mixt este α în cuvintele în care este precedat, la Nominativ singular, de o altă consoană de cit ρ; α impur este în genere scurt, iar în declinare se lungește în η la Genitiv și Dativ singular.

Cuvintele terminate în α pur se declină astfel:

SINGULAR			PLURAL		
N. ἡ	ἁμαρτία	ἡ στρατιά,	αἱ ἁμαρτίαι	αἱ	στρατιαί
	πᾶσι	ἁμαρτίας			
G. τῆς	ἁμαρτίας	τῆς στρατιάς	τῶν ἁμαρτιῶν	τῶν	στρατιῶν
D. τῇ	ἁμαρτίᾳ	τῇ στρατιᾷ	ταῖς ἁμαρτίαις	ταῖς	στρατιαῖς
Ac. τὴν	ἁμαρτίαν	τὴν στρατίαν	τὰς ἁμαρτίας	τὰς	στρατίας
V.	ἁμαρτία	στρατιά	ἁμαρτίαι		στρατιαί

Cuvintele terminate în α impur se declină astfel:

SINGULAR			PLURAL		
N. ἡ	δόξα	slava	αἱ δόξαι	αἱ	δλαίται
G. τῆς	δόξης	τῆς δλαίτης	τῶν δοξῶν	τῶν	δλαιτῶν
D. τῇ	δόξῃ	τῇ δλαίτῃ	ταῖς δοξαῖς	ταῖς	δλαίταις
Ac. τὴν	δόξαν	τὴν δλαίταν	τὰς δοξὰς	τὰς	δλαίτας
V.	δόξα	δλαίτα	δοξαί		δλαίται

Se observă că toate cuvintele de declinarea I formează pluralul în același fel.

Notă. Declinarea I contrasă. La puține cuvinte de declinarea I feminină terminația α din radicalul Nominativului singular e precedat de un alt α sau de ϵ . (Ἀθηνάα, σικέα). Cele 2 vocale, $\alpha\alpha$ și $\epsilon\alpha$ contractându-se și anume primul grup în $\tilde{\alpha}$ iar al doilea în $\tilde{\epsilon}$, obținem formele, Ἀθηνᾶ, σικῆ. Cuvintele contrase se declină ca și cele necontrase, avînd pretutindeni accent circumflex. Ex :

	SINGULAR	PLURAL		SINGULAR
N.	ἡ σικῆ	smochinᾶ	αἱ σικαῖ	ἡ Ἀθηνᾶ Zeița Atena
G.	τῆς σικῆς	τῶν σικῶν	τῆς Ἀθηνᾶς	
D.	τῇ σικῇ	ταῖς σικαῖς	τῇ Ἀθηνᾷ	
Ac.	τὴν σικῆν	τάς σικᾶς	τὴν Ἀθηνᾶν	
V.	σικῆ	σικαῖ	Ἀθηνᾶ	

Prezentul Imperativului activ al verbelor în ω se conjugă astfel la persoana II singular și plural :

φεύγε = fugi

φεύγετε = fugiți

Cuvinte grecești în limbă română

Ἐκκλησία : Ecclesiastic, Ecclesiarh
Δόξα : Doxologie, Paradoxal
Δίαιτα : Dietă (pentru bolnavi)

LECȚIA V

DECLINAREA I

Masculine terminate în $-\alpha\varsigma$ și $-\eta\varsigma$ la Nominativ singular și în $-\omega$ la Genitiv singular

ὁ προφήτης, ου = profetul	ἡ διάνοια, ας = cugetare, gînd
ἡ φωνή, ἥς = vocea, glasul	οκληρά = Adj. severă
δαινῆ = înspăimîntătoare	ἡ φυλή, ἥς = neam, seminție
ὁ δεσπότης, ου = stăpînul, domn	στέργω = iubesc
ἡ γῆ, ἥς = pămînt, țară	ὡς = ca
ἀεί = Adv. totdeauna	ὁ εὐεργέτης, ου = binefăcător
ἡ ἀδικία, ας = nedreptate	ὁ θεραπευτής, = lecuitor
ἡ τρυφή, ἥς = lux, desfrui	οὐ =
βασιλεύω = cîrmuiesc	πρέπει = se cuvine
παντοία = Adj. tot felul de	ὁ νεανίας, ου = tinăr
ἡ ὑπερβολή, ἥς = exagerare, exces	ἡ τιμή, ἥς = cînstire, = onoare
	δλη = Adj. toată
	ἐξ = Prep. cu Genit. din

Οἱ προφῆται.

Ἡ τῶν προφητῶν φωνὴ δαινῆ ἦν τοῖς δεσπόταις τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ· οἱ γὰρ μὲν (pe de o parte) δεσπότηται αἱ ἐν ἀδικίᾳ καὶ τρυφῇ ἐθαύμαζον. Ὁ δὲ (pe de altă parte) προφήτης παντοίας ὑπερβολῆν ἐφενε καὶ πάσαν τῆς διαίτης ἀκολασίαν· ἡ δὲ διάνοια οὖν τοῦ προφήτου αἰὶν οκληρὰ ἦν. Πᾶσα φυλὴ τοῦ Ἰσραὴλ ἐθαύμαζε τοὺς προφήτας καὶ ἑσπερον αὐτοὺς (pe ei) ὡς εὐεργέτας καὶ ψυχῶν θεραπευτάς. Τῷ προφήτῃ πρέπει, ὁ νεανίας, δόξα καὶ τιμή.

Εἴπωμεν (să zicem) πάντες (toți) ἐξ ὅλης τῆς διανοίας. «Κύριε ἐλέησον» (Doamne miluește).

Observări gramaticale

I. Substantivele masculine de declinarea I se termină la Nominativ singular în -ας sau -ης, iar la Genitiv singular în -ου. Celelalte cazuri se declină ca la Substantivele feminine în -α sau -η.

Substantivele masculine în -ης fac Vocativul singular în -α, afară de numele proprii de persoane, care îl fac în -η.

Ex.: Ἀλκιβιάδης = Alcibiade Voc. Ἀλκιβιάδη
Εὐριπίδης = Euripide Voc. Εὐριπίδη

Substantivele, fiind masculine, sînt însoțite de articolul masculin și se declină astfel:

	SINGULAR	PLURAL
N.	ὁ προφήτης = pro-οἱ	προφῆται
G.	τοῦ προφήτου ^{fetui}	τῶν προφητῶν
D.	τῷ προφήτῃ	τοῖς προφήταις
Ac.	τόν προφήτην	τούς προφήτας
V.	προφήτα	προφῆται

	SINGULAR	PLURAL	SINGULAR
N.	ὁ νεανίας ^{tinăru}	οἱ νεανίαι	ὁ Ἀλκιβιάδης
G.	τοῦ νεανίου	τῶν νεανιῶν	τοῦ Ἀλκιβιάδου
D.	τῷ νεανίᾳ	τοῖς νεανίαις	τῷ Ἀλκιβιάδῃ
Ac.	τόν νεανίαν	τούς νεανίας	τόν Ἀλκιβιάδην
V.	νεανία	νεανίαι	Ἀλκιβιάδῃ

II. Imperfectul Indicativ activ al verbelor în -ω se conjugă astfel:

Sing. ἔφευγον = eu fugeam
ἔφευγες
ἔφευγε

Pl. ἐφεύγομεν
ἐφεύγετε
ἔφευγον

Imperfectul Indicativului se formează de la tema verbului, (φευγ), precedat de Augment și urmat de terminațiile -ον, -ετε, -ον, -ομεν, -ετε, -ον.

Verbele primesc augment numai la timpurile secundare (istorice) ale modului Indicativ: Imperfect, Aorist și M. m. ca Perfect. Augmentul este sau silabic sau temporal. Augmentul silabic constă în silaba ε așezată înaintea consoanei inițiale a radicalului, iar augmentul temporal constă în lungirea vocalei inițiale a radicalului.

Primesc augment silabic toate verbele începătoare cu consoane.

Ex.: φέρω, ^{duc}
φεύγω
σώζω
Imperf. ἔφερον
ἔφευγον
ἔσωζον

Primesc augment temporal toate verbele iucepătoare cu o vocală, lungind astfel vocala:

α în η
ε în η
ο în ω
αι în η
οι în ω
αν în ην

Vocalele lungi η și ω, și cele comune ι, υ și diftongii ει, ου și ου nu se schimbă.

Ex.: ἀκούω → ἤκουον (aud)
ἐθέλω → ἤθελον (voesc)
ὀρίζω → ὀρίζον (a limita)
αἰτέω → ἤτεον (cer)
οἰκέω → ὄκειον (locuiesc)
ἀδελφάνω → ἠδύξανον (măresc)
οὐτάζω → οὐτάζον (rănesc)
εἰκάζω → εἰκαζον (presupun)
εὐρίσκω → εὕρισκον sau ἠύρισκον (gădesc)

III. Imperfectul Indicativ al verbului neregulat εἶναι (a fi) se conjugă astfel:

ἦν sau ἦ eram
ἦσθα erai
ἦν era
ἦμεν eram
ἦτε erați
ἦσαν erau

Notă. Negativa *οὐ* (nu) ia forma *οὐκ* înaintea unei vocale și *οὐχ* înaintea unei vocale cu spirit aspru.

Ex. : *οὐκ ἔστι· οὐχ ἔξετε ἀντιλέγειν.*

Cuvinte grecești în limba română

φωνή : Fonetică (știința sunetelor) ; Fonografie (scrierea sunetelor) ;
Fonograf, Megafon.

Λεσπότης : Despot ; Despotism.

Γῆ (din γέα) : Geografie ; Geologie.

Ὑπερβολή : Hiperbolă.

LECȚIA VI

Recapitulare asupra declinării I

Ἀθῆναι, ὦν (αἱ) = Cetatea Atena	ὁ στρατιώτης, ου = soldat
Ἀττική, ἥς (ῆ) = Atica	ὁ πολίτης, ου = cetățean
Λακωνική, ἥς (ῆ) = Laconia	ὁ νεανίας, ου = tinăr
Θῆβαι, ὦν (αἱ) = Teba	ἡ τελευτή, ἥς = sfârșit, moarte
Βοιωτία, ας (ῆ) = Beotia	Λεωνίδας, ου (δ) = Leonidas
ἡ τέχνη, ἥς = artă	Θερμοπύλαι ὦν = Termopile
ἡ σукη, ἥς = smochinul	(αἱ)
Ἀθηνᾶ, ᾧς (ῆ) = Zeița Atena	Πελοπίδας, ου (δ) = Pelopidas
ἡ πειθαρχία, ας = supunere, disciplină	Ἐπαμεινώνδας, = Epaminondas
ἡ καρτερία, ας = tărie, rezistență	ου (δ)
	ἡ δόξα, ἥς = glorie
	ἡ Μοῦσα, ἥς = Muza

Atena, Sparta și Teba

Ἀθῆναι εἰσιν ἐν τῇ Ἀττικῇ, Σπάρτη ἐν τῇ Λακωνικῇ καὶ Θῆβαι ἐν τῇ Βιωτίᾳ. Αἱ Μοῦσαι καὶ αἱ τέχναι καὶ αἱ σукαὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἦσαν ἐν τιμῇ ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἀλλὰ οὐκ ἐν ταῖς Θήβαις. Ἡ δὲ Σπάρτη τῇ ἀνδρεία καὶ τῇ πειθαρχίᾳ καὶ τῇ καρτερίᾳ τῶν νεανίων καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολιτῶν ἦν μεγάλη (era mare) καὶ θαυμάζομεν τὴν Λεωνίδου τελευτὴν ἐν ταῖς Θερμοπύλαις. Αἱ δὲ Πελοπίδου καὶ Ἐπαμεινώνδου νῆκαι φέρονται Θήβαις δόξαν καὶ τιμὴν μεγάλην (mare).

Exercițiu. Să se decline cuvintele :

ἡ ἀνδρεία, ας ; ἡ τέχνη, ἥς ; ἡ σукη, ἥς ; ὁ στρατιώτης, ου ;
ὁ πολίτης, ου ; ἡ Μοῦσα, ἥς.

Cuvinte grecești în limba română

Πολίτης : Cosmopolit

Μοῦσα : Muzeu

LECTIA VII

DECLINAREA II (Masculine și Feminine)

ὁ Ἀπόστολος, = Apostolul	ἡ ὁδός, οὗ = drumul, calea
οὗ	ἡ ἀλήθεια, ας = adevărul
δώδεκα = doisprezece	δοξάζω = preamăresc
ὁ λόγος, ου = cuvîntul	μακάριος = fericit
ὁ Θεός, οὔ = Dumnezeu	ὁ εἰρηνοποιός, = făcător de pace
ὁ κόσμος, ου = lumea	οὔ
θεραπεύω = vindec	ὁ υἱός, οὔ = fiul
ὁ ἄνθρωπος, ου = omul	ὁ Ἰησοῦς, οὔ = Iisus
πιστεύω = cred	ὁ Χριστός, οὔ = Hristos
ἡ νόσος, ου = boala	ὁλος, η, ον = Adj. tot

Οἱ Ἀπόστολοι

Οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν δώδεκα, Ἰησοῦς Χοιστὸς ἀπέστειλε (trimise) τοὺς Ἀποστόλους κηρύσσειν (să vestească) τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ καὶ θεραπεύειν (să vindece) τὰς νόσους, πᾶν ψυχῶν. Ὡς ἄνθρωπε, πλότενε τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ.

Οἱ ἄνθρωποι ὑπέκον (se supuneau) τοῖς λόγοις τῶν Ἀποστόλων οἱ γὰρ Ἀπόστολοι ἐδήλουν (arătau) τοῖς ἀνθρώποις τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς σωτηρίας. Ὡς ἄνθρωποι, δοξάζετε τοὺς Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, δι (că) αὐτοὶ (aceștia) υἱοὶ τοῦ Θεοῦ κληθήσονται (se vor chema).

Observări gramaticale

I. Declinarea II cuprinde substantive masculine, feminine și neutre cu radicalul terminat în -ο.

A. Masculinele și femininele se declină la fel, numai articolul diferă. Ele au Nominativul singular în ος și Genitivul singular în ου.

Masculinele și femininele se declină astfel:

MASCULIN			MASCULIN			
S. N.	ὁ	λόγος	cuvîntul	Pl.	οἱ	λόγοι
G.	τοῦ	λόγου			τῶν	λόγων
D.	τῷ	λόγῳ			τοῖς	λόγοις
A.	τὸν	λόγον			τοὺς	λόγους
V.		λόγε				λόγοι
S. N.	ὁ	ἄνθρωπος	= omul	Pl.	οἱ	ἄνθρωποι
G.	τοῦ	ἀνθρώπου			τῶν	ἀνθρώπων
D.	τῷ	ἀνθρώπῳ			τοῖς	ἀνθρώποις
A.	τὸν	ἄνθρωπον			τοὺς	ἀνθρώπους
V.		ἄνθρωπε				ἄνθρωποι
FEMININ						
S. N.	ἡ	ὁδός	= drumul	Pl.	αἱ	ὁδοί
G.	τῆς	ὁδοῦ			τῶν	ὁδῶν
D.	τῇ	ὁδῷ			ταῖς	ὁδοῖς
A.	τὴν	ὁδόν			τάς	ὁδούς
V.		ὁδέ				ὁδοί.

Cuvinte precești în limba română

Ἀνθρωπος : Antropologie (vorbre despre om); Antropomorf (cu formă de om); Filantropie (iubire de oameni); Misanthrop (cel cel urăște oamenii); Antropofag (cel ce mănincă oameni).

Λόγοι : Zoologie (vorbre despre animale); Biologie (știința vieții); Logica (știința judecării).

Θεός : Teologie (știința religiei)

Ὁδός : Metodă (îndrumare).

LECTIA VIII

DECLINAREA II (Neutre)

Τὸ Εὐαγγέλιον, = Evangelhia	Μαθαῖος, ου = Matei
ου	Μάρκος, ου = Marcu
Τὰ Βιβλία, ων = Cărțile Sfinte,	Λουκᾶς, ᾱ = Luca
Biblia	Ἰωάννης, ου = Ioan
ὁ χριστιανός, ου = creștinul	ἐν (neutru) = numeral,
εὕρισκω = gădesc	unul
διά = Prepoz. cu	ἀναγιγνώσκω = citesc
Gent. prin	ὁ βίος, ου = viața
τέσσαρα, ων = numeral, patru	τὸ σημεῖον, ου = semnul
θεῖος, α, ου = dumnezeesc	ἡ συντέλεια, ας = plinirea
τὸ δῶρον, ου = darul	παρά = Prep. cu Dat.
φιλόθροπος, = iubitor de oa-	la
ον	τὸ νεῦρον, ου = nerv, vînă,
ὁ Κύριος, ου = Domnul	tărie
ὁ Εὐαγγελιστής = Evanghelistul	τὸ ὄστουν, οῦ = osul
οῦ	ὁ νοῦς, οῦ = mintea, inteli-
φθαρτός, ἡ, ὅν = pieritor	gența
ἀθάνατος, ου = nemuritor	ὁ νεώς, ὡς = templu
ιερός, ἅ, ὅν = sfint	

Τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἐν τοῖς Βιβλίαις, οἱ Χριστιανοὶ εὕρισκον τὸ διὰ τεσσάρων Εὐαγγέλιον, τὸ θεῖον δῶρον τοῦ φιλανθρώπου Κυρίου ἡμῶν (nostru). Οἱ Εὐαγγελισταί, Μαθαῖος, Μάρκος, Λουκᾶς καὶ Ἰωάννης ἔγραψαν (scriseră) τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, ἃ (care) ἐστὶ ἐν διὰ τεσσάρων. Ἐν Εὐαγγελίοις ἀναγιγνώσκομεν τὸν βίον, τὴν θέλαν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ „οἷον” μεῖον τῆς συντέλειαις τοῦ αἰῶνος“ (vremii) După Matei XXIV 3.

Τὰ Βιβλία καὶ εἰ μᾶλλον (incă mai mult) τὰ Εὐαγγέλια ἐν μεγάλῃ τιμῇ ἐσὶ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς.

Exerciții : Ἀθρόπον νεῦρα καὶ ὀστέα φθαγμένα ἐστί, ἀθάνατος δὲ νοῦς καὶ τὰ ἔργα τοῦ νοῦ. Ἐν τῇ Αἰτικῇ ἦσαν ἱεροὶ νεῶς.

Observări gramaticale

B. Neutrale, au ca și în latinește 3 cazuri asemenea, atît la singular cît și la plural: Nominativul, Acuzativul și Vocativul. Aceste cazuri se termină la singular în ου, iar la plural, ca și în latinește, în α, care e scurt. Celelalte cazuri se declină la fel cu cele de la declinarea masculin-feminină.

	SINGULAR	PLURAL
N. Ac. V.	τὸ δῶρον	τὰ δῶρα
	τοῦ δῶρον	τῶν δῶρων
	τῷ δῶρῳ	τοῖς δῶροις

Note. 1) Declinarea II atică. În dialectul atic, la citeva cuvinte de declinarea II, ο final din terminațiuni se lungeste pretutindeni în ω; υ dispăre cu totul; ι se subscris sau rămîne subscris. Se declină astfel:

	SINGULAR	PLURAL
N.	ὁ νεώς=templul	οἱ νεῶς
G.	τοῦ νεῶ	τῶν νεῶν
D.	τῷ νεῷ	τοῖς νεῶς
A.	τὸν νεῶν	τοὺς νεῶς
V.	νεῶς	νεῶ

2) Declinarea II contrasă. În puține cuvinte de declinarea II, ο final din radical este precedat de un alt ο sau ε, de aceea au loc următoarele modificări:

οε, οο, εο se contrag în ου; ο și ε înainte unei vocale lungi sau a unui diftong dispar; εα se contrag în α.

Sint de genul masculin sau neutru și se declină astfel:

	MASCULIN	
S. N.	δ (νόος) νοῦς=mintea	Pl. οἱ (νόοι) νοῖ
G.	τοῦ (νόου) νοῦ	τῶν (νόων) νῶν
D.	τῷ (νόῳ) νῷ	τοῖς (νόοις) νοῖς
A.	τὸν (νόον) νοῦν	τοὺς (νόους) νοῦς
V.	(νόε) νοῦ	(νόοι) νοῖ

S. N.	τὸ (ὁστέον) ὁσοῦν= osul	Pl.	τὰ (ὁστέα) ὁστᾶ
G.	τοῦ (ὁστέου) ὁστοῦ		τῶν (ὁστέων) ὁστῶν
D.	τῷ (ὁστέῳ) ὁστῷ		τοῖς (ὁστέοις) ὁστοῖς
A.	τὸ (ὁστέον) ὁσοῦν		τὰ (ὁστέα) ὁστᾶ

3) În limba elină subiectul neutru plural are predicatul verbal la singular.

Τὰ ζῷα τρέχει = animalele aleargă.

Cuvinte grecești în limba română

Τὰ Βιβλία : Biblia

Δῶρον : Teodor (darul lui Dumnezeu).

τὸ ὁστέον : osteologia = partea medicinei care studiază corpul omenesc.

LECTIA IX

ADJECTIVELE DE PRIMA CLASĂ

ὁ Ἀθηναῖος, ον	= Atenianul
ὁ Σπαρτιάτης, ον	= Spartanul
λαμπρός, ἄ, ὄν	= strălucitor, splendid
σωματικός, ή, ὄν	= trupuș, fizic
ή δύμη, ης	= putere, vîrtoșie
τολμηρός, ἄ, ὄν	= îndrăzneț, cutezător
πολεμικός, ή ὄν	= războinic
κατεργικός, ή, ὄν	= răbdător
ὁ οἰκίτης, ον	= locuitor
ή Σπάρτη, ης	= Sparta
ή ἀνδρεία, ας	= bărbăție, vitejie
δημοκρατικός, ή, ὄν	= democratic
ἐνδοξος, ον	= ilustru, celebru, glorios
νοητικός, ή, ὄν	= înzestrat cu inteligență, priceput
καλός, ή, ὄν	= frumos
νῦν	= Adv. acum
ὁ τεχνίτης, ον	= artist, meșteșugar
μανθάνω	= învăț
ή τιμή, ης	= onoare
ή δόξα, ης	= glorie, mărire
χρυσός, ή, οὔν	= de aur
ἀργυροῦς, ἄ, οὔν	= de argint
ἰλεως, εων	= îndurător, milos
εὖνους, ουν	= binevoitor, prielnic
μέν . . . δέ	= pe de o parte... pe de alta
τὸ μνημεῖον, ον	= monument
πολιτεία, ας, (ή)	= constituție, formă de guvernământ.

Οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Σπαρτιάται.

Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι εἶχον (aveau) τὸν λαμπρὸν νοῦν, οἱ δὲ Σπαρτιάται τὴν σωματικὴν ὥμην. Οἱ Σπαρτιάται ἦσαν τολμηροὶ καὶ πολεμικοὶ καὶ καρτερικοὶ. Οἱ τῆς Σπάρτης οἰκῆται ἦσαν φοβεροί. Ἡ τῶν Σπαρτιατῶν ἀνδρεία ἐνδοξος ἦν (era) παρὰ τοῖς παλαιοῖς.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν νοητικοὶ καὶ ἑσπεργοι τὰ καλὰ ἔργα τοῦ νοῦ. Ἔτι καὶ νῦν θανυμάζομεν τὰ ἔργα τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ τεχνιτῶν τῆς Ἑλλάδος (ai Greciei), Οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τοῦ πεδίου (din copilărie) ἐμάνθανον τὸ δίκαιον καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθόν. Οἱ ποιηταί, οἱ τεχνῖται καὶ ἡ δημοκρατικὴ πολιτεία τῶν Ἀθηναίων ἔφερον ταῖς Ἀθηναίαις τιμὴν καὶ δόξαν λαμπράν.

Exerciții: Χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἔστι τὰ μνημεῖα ἐν τῷ νεφί. Ἦλεως θεὸς νίκην φέρει τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς εὖνοις.

Observări gramaticale

Adjectivele în limba elină se împart în trei clase.

Adjectivele din prima clasă au trei terminații -ος (masc.) -η (femin.) și -ον (neutru) sau -ος (masc.) -α (femin.) și -ον (neutru). Fac femininul în α acelea care la masculin au o vocală sau ρ înainte de -ος; παλαιός, ἄ, ὄν vechi ἱαρός, ἄ, ὄν vesel, lin.

Adjectivele compuse au aceeași formă pentru masculin și feminin.

Ex: masc. și fem. ἐνδοξος, neutru ἐνδοξον.

Ele se declină astfel:

SINGULAR		
M	F	N
N. ἀγαθός (bun)	ἀγαθῇ	ἀγαθόν
G. ἀγαθοῦ	ἀγαθῆς	ἀγαθοῦ
D. ἀγαθῷ	ἀγαθῇ	ἀγαθῷ
A. ἀγαθόν	ἀγαθήν	ἀγαθόν
V. ἀγαθὲ	ἀγαθῇ	ἀγαθόν

PLURAL		
M	F	N
N. ἀγαθοί	ἀγαθαί	ἀγαθῶν
G. ἀγαθῶν	ἀγαθῶν	ἀγαθῶν
D. ἀγαθοῖς	ἀγαθαίς	ἀγαθοῖς
A. ἀγαθοὺς	ἀγαθάς	ἀγαθά
V. ἀγαθοί	ἀγαθαί	ἀγαθά

SINGULAR

	M.	F.	N.
N. δίκαιος = drept	δίκαια	δίκαιοι	
G. δίκαιου	δικαίας	δικαίων	
D. δίκαιω	δικαίᾳ	δικαίῳ	
A. δίκαιον	δικαίαν	δίκαιον	
V. δίκαιε	δικαία	δίκαιοι	

PLURAL

	M.	F.	N.
N. δίκαιοι	δίκαιαι	δίκαια	
G. δικαίων	δικαίων	δικαίων	
D. δικαίοις	δικαίαις	δικαίοις	
A. δικαίους	δικαίας	δίκαια	
V. δίκαιοι	δίκαιαι	δίκαια	

SINGULAR

	M. F.	N.	M. F.	N.
N. ἐνδοξος = vestit	ἐνδοξον	ἐνδοξοί	ἐνδοξα	
G. ἐνδόξου	ἐνδόξου	ἐνδόξων	ἐνδόξων	
D. ἐνδόξῳ	ἐνδόξῳ	ἐνδόξοις	ἐνδόξοις	
A. ἐνδοξον	ἐνδοξον	ἐνδόξους	ἐνδοξα	
V. ἐνδοξε	ἐνδοξον	ἐνδοξοί	ἐνδοξα	

PLURAL

Note. a) Adjectivele feminine, atât cele în -η cit și cele în -α, care la Nominativ singular au accentul pe penultima silabă, nu coboară acest accent la Genitiv plural pe silaba ultimă cum s-a văzut că fac substantivele de declinarea I.

b) Din această clasă face parte și un foarte redus număr de adjective contrase, care se declină ca substantivele respective, Ex.

SINGULAR

	M.	F.	N.
N. ἀργυροῦς = de argint	ἀργυρᾶ	ἀργυροῦν	
G. ἀργυροῦ	ἀργυρᾶς	ἀργυροῦ	
D. ἀργυρῷ	ἀργυρᾷ	ἀργυρῷ	
A. ἀργυροῦν	ἀργυρᾶν	ἀργυροῦν	
V. ἀργυροῦς	ἀργυρᾶ	ἀργυροῦν	

PLURAL

	M.	F.	N.
N.	ἀργυροῖ	ἀργυροῖ	ἀργυροῖ
G.	ἀργυρῶν	ἀργυρῶν	ἀργυρῶν
D.	ἀργυροῖς	ἀργυροῖς	ἀργυροῖς
A.	ἀργυροῦς	ἀργυροῖς	ἀργυροῖς
V.	ἀργυροῖ	ἀργυροῖ	ἀργυροῖ

SINGULAR

	M.	F.	N.
N.	χρυσοῦς = de aur	χρυσῇ	χρυσῶν
G.	χρυσοῦ	χρυσῆς	χρυσῶν
D.	χρυσῷ	χρυσῇ	χρυσῷ
A.	χρυσῶν	χρυσῇ	χρυσῶν
V.	χρυσοῦς	χρυσῇ	χρυσῶν

PLURAL

	M.	F.	N.
N.	χρυσοῖ	χρυσῶν	χρυσῶν
G.	χρυσῶν	χρυσῶν	χρυσῶν
D.	χρυσοῖς	χρυσῶν	χρυσῶν
A.	χρυσοῦς	χρυσῶν	χρυσῶν
V.	χρυσοῖ	χρυσῶν	χρυσῶν

SINGULAR

PLURAL

	M. F.	N.	M. F.	N.
N.	εὖνοιας = bine-	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια
G.	εὖνοιας	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια
D.	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια
A.	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια
V.	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια	εὖνοια

c) Tot din această clasă fac parte și câteva adjective care se de declină după Declinarea II atică (ὁ νεώς). Ele se declină astfel:

SINGULAR

PLURAL

	M. F.	N.	M. F.	N.
N.	ἡλεως = milostiv	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως
G.	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως
D.	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως
A.	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως
V.	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως	ἡλεως

Se observă că, din punct de vedere al accentului, grupul -εω formează o singură silabă și se pronunță ca atare.

d) Verbul ἔχω (am) face imperfectul Indicativului εἶχον în loc de ἔχον.

e) Limba elină întrebuințează f. des, cu valoare de substantiv, adjectivul însoțit de articol. Ex.: τὸ ἀγαθόν = binele, τὸ καλόν = frumosul.

Cuvinte grecești în limba română

Πολεμικός : Polemică.

Νοῦς : Nologie. (știința care cercetează legile gândirii).

Δόξα : Paradoxal; Doxologie (o rugăciune de mărire).

Ἀργυροῦς : Arghirofilie (iubire de arginți, de bani).

Notă. Cuvintele, care nu se găsesc în vocabularul fiecărei bucăți, se află în vocabularul general de la sfârșitul manualului.

LECTIA X

Recapitulare asupra declinării a II-a

τὸ πεδίον, ου = cîmpie
 ὁ ἀγρός, ου = ogor, țarină
 τὸ πρόβατον, ου = oaie, turmă
 ου = de oi
 ὁ ἵππος, ου = cal
 ἡ βοτάνη, ης = plantă, vegetație
 παντοδαπός, ἡ, = de tot felul
 ὄν
 ἡ ἀμπελος, ου = viță de vie, vie
 ὁ Διόνυσος, ου = Zeul Dionisos
 Bacchus
 καλός, ἡ, ὄν = frumos
 ὁ μάρμαρος, ου = marmoră
 τὸ μέταλλον, ου = mină, metal
 ὁ λόφος, ου = culme, înălțime
 ὁ Ὑμητός, ου = Hymetos,
 munte lângă
 Atena
 ὁ Πεντελικός, = Pentelic,
 οὗ munte lângă
 Atena
 ἀξιόλογος, ου = vrednic de
 amintit, im-
 portant
 τὰ ἀργύρια, ων = mine de argint
 ἡ ἄκρα, ας = virf, colină,
 acropole

ἡ πέτρα, ας = stîncă
 ὁ Ἰλισσός, ου = Ilissus, pîriu
 ἡ Ἰλιά, ας = lingă Atena
 ἐπί = Prepoz. aici cu
 Dat. pe
 τὸ ἱερόν, ου = templu, sanc-
 tuar
 τὸ ἔργον, ου = operă
 χρυσελεφάντι, = de aur și de
 ρος, ου fildeş
 ὁ τεχνίτης, ου = artist
 τὸ Θησεῖον, ου = Teseionul
 (Templul lui
 Tezeu, în re-
 alitate tem-
 plu lui He-
 festos)
 τὸ Λύκειον, ου = Liceul, locul
 unde ținea
 prelegeri
 Aristotel
 ἡ Ἀκαδημία, = Academia,
 ας (grădina
 unde ținea
 prelegeri
 Platon)
 ἡ στοά, ας = galerie, portic

ποικίλος, η, ου = pestriț, variat,
 pictat, ilus-
 trat

ἡ ποικίλη στοά = o vestită gale-
 rie, împodo-
 bită cu pic-
 turi în Atena
 (porticul
 pictat).

Bogățiile Atenei.

Ἐν τοῖς τῆς Ἀττικῆς πεδίοις καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἦν (erau) πρό-
 βατα καὶ ἵπποι, καὶ βοτάναι παντοδαπαί, ἐλαῖαι καὶ ἀμπελοι καὶ οὐκαὶ.
 Αἱ μὲν ἐλαῖαι ἦσαν (erau) δῶρα τῆς Ἀθηνᾶς, αἱ δὲ ἀμπελοι τοῦ
 Διονύσου. Καλὰ καὶ μεγάλα (mari) μαρμάρων μέταλλα ἦν (erau) ἐν
 τοῖς τοῦ Ὑμηττοῦ καὶ τοῦ Πεντελικοῦ λόφοις. Ἦν (erau) καὶ (de
 asemenea) ἀξιόλογα ἀργύρια.

Ἡ τῶν Ἀθηνῶν ἄκρα πέτρα ἐντὶν ἐν τῷ τοῦ Ἰλισσοῦ πεδίῳ.
 Ἐπὶ δὲ τῇ πέτρᾳ ἐστὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τὸ τοῦ
 Φειδίου ἔργον χρυσελεφάντινον, ἡ Ἀθηνᾶ. Ἔστι καὶ ἐν Ἀθήναις
 παντοδαπὰ τῶν τεχνιτῶν ἔργα, τὸ Λύκειον καὶ τὸ Θησεῖον καὶ ἡ
 Ἀκαδημία καὶ ἡ Ποικίλη στοά, καὶ ἱεροὶ νεῶ.

Exercițiu.

b) să se decline : ὁ καλὸς ἵππος ; ἡ μεγάλη ἀμπελος ; ὁ ἀγα-
 θὸς τεχνίτης ; ὁ εὖνους ἀνθρώπος ; ὁ ἐνδοξὸς νεῶς ; τὸ χρυσοῦν
 ὄργανον.

Cuvinte grecești în limba română

Βοτάνη : Botanică.

ἡ ἀμπελός-οθ : ampelografia = descrierea viței de vie

LECTIA XI

DECLINAREA a III-a

ὁ Παντοκρά- = Atotțiitorul τωρ, τορος	ἡ Θεοτόκος, ου = Născătoare de Dumnezeu
ἄσπονος, ον = neîmpăcat	ἡ Ἀειπαρθένος, = Pururea ου = Fecioară
ὁ ἀγών, ὄνος = luptă	προσεβύω = mijlocesc
ὁ δαίμων, ονος = demon, diavol	κίτωρ, τορος = ziditor
ὑπέρ = Prep. aici cu Genit. pentru	ἀπορούμενος, = necăjit, sărman η, ον
θηρεύω = vînez, prigo- nesc	συχωρέω = iert
ἡ χείρ, χειρός = mină	ἀναπέμω = înalț, trimit
πᾶς, πᾶσα, πᾶν = tot	ὁ σωτήρ, τῆρος = mîntuitor
ἡ σκέπη, ης = scăpare, spri- jin	νῦν = Adv. acum
ἡ Δέσποινα, ης = Stăpîină, Maica Domnului	ὁ αἰών, αἰῶνος = veac
	Ἀμήν = Amin
	παρά = Prep. aici cu Acuz. pe lingă

Ὁ Θεὸς ἡμῶν (nostru) Παντοκράτωρ

"Ἀσπονόδς ἐστὶ ὁ ἀγὼν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς δαίμοσιν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς. Οἱ μὲν γὰρ δαίμονες θηρεύουσι τὰς ψυχὰς· ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐργον χειρῶν τοῦ πάντων Κτίτορος, σκέπην ἔχει τὴν Δέσποινα ἡμῶν (noastră) Θεοτόκον. Ἡ οὖν Ἀειπαρθένος Μαρία προσεβύει ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τὸν τοῦ κόσμου Κτίτορα. Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν (nostru) ἱλεώς ἐστὶ ψυχῇ ἀπορουμένη καὶ πολλὰς τὰς ἁμαρτίας συγχωρεῖ.

Δόξαν καὶ τιμὴν ἀναπέμπομεν τῷ Σωτῆρι ἡμῶν (nostru), νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Observări gramaticale.

Substantivele de declinare a III-a sînt masculine, feminine și neutre. Femininele se declină ca și masculinele; neutrele n-au terminație cazuală la Nominativ singular și au, ca și cele de declinare a II-a, trei cazuri asemenea: Nominativ, Acuzativ și Vocativ singular și plural.

Unele substantive au radicalul terminat într-o vocală sau diftong, altele în consoană.

Declinarea consonantică cuprinde substantivele, care au radicalul terminat în consoană. Radicalul se află lăsînd la o parte terminația ος a Genitivului singular.

Dintre aceste substantive, unele primesc terminația ε la Nominativ singular (Declinarea sigmatică), iar altele nu primesc această terminație (Declinarea asigmatică), dar lungesc vocala scurtă din ultima silabă a radicalului.

Toate au terminația cazuală οι la Dativ plural.

Declinarea Substantivelor masculine și feminine cu Nom. singular fără ε (asigmatică).

SINGULARUL

N. ὁ θῆρ, (fiară)	ὁ ῥίτωρ, (orator)	ὁ ποιμήν (păstor)
G. τοῦ θηρός	τοῦ ῥήτορος	τοῦ ποιμένος
D. τῷ θηρὶ	τῷ ῥήτορι	τῷ ποιμένι
A. τὸν θῆρα	τὸν ῥήτορα	τὸν ποιμένα
V. θῆρε	ῥήτορε	ποιμήν

PLURALUL

N. οἱ θῆρες	οἱ ῥήτορες	οἱ ποιμένες
G. τῶν θηρῶν	τῶν ῥητόρων	τῶν ποιμένων
D. τοῖς θηροῖς	τοῖς ῥήτοροις	τοῖς ποιμέσι
A. τοὺς θῆρας	τοὺς ῥήτορας	τοὺς ποιμένας
V. θῆρες	ῥήτορες	ποιμένες

SINGULARUL

N. ὁ δαίμων (divinitate geniu)	ἡ ἀηδών, privighetoarea
G. τοῦ δαίμονος	τῆς ἀηδόνης
D. τῷ δαίμονι	τῇ ἀηδόνι
A. τὸν δαίμονα	τὴν ἀηδόνα
V. δαῖμον	ἀηδὼν

N. οἱ δαίμονες	αἱ ἀηδόνες
G. τῶν δαιμόνων	τῶν ἀηδόνων
D. τοῖς δαίμοσι	ταῖς ἀηδόσι
A. τοὺς δαίμονας	τὰς ἀηδόνας
V. δαίμονες	ἀηδόνες

Note. 1. Dintalele, δ, τ, θ, ca și nasala dintă ν, cad înaintea lui σ la Dativul plural.

2. Substantivele monosilabe de declinarea III coboară accentul la Genitiv și Dativ singular și plural pe silaba ultimă. Ex.: θῆρ, θηρός, θηρί, θηροί, θηρών.

3. Se observă că, după un ε sau ι final, când cuvântul următor începe cu o vocală, pentru a evita hiatul, se adaugă un ν, numit eufonic.

Ex.: καὶ τοῖς δαίμοσιν ὅπερ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς.

Cuvinte grecești în limba română

Ἀγών : a agonisi ; agonie.

Δαίμων : Demon.

Δέσποινα : Despina.

Κτίτωρ : ctitor.

DECLINAREA III

Substantive cu radicalul în -τηρ.

ἡ εὐσέβεια, ας = iubirea față	χρηστός, ἡ, ὄν = bun
de părinți	ἡ θυγάτηρ, = fiică
ὁ πόνος, ου = muncă, silință,	τρός
trudă	ὁ (ἡ) παῖς, = copil
ἡ δόξα, ης = glorie, mărire	παιδός
ὁ πατήρ, τρός = tatăl	ἡ συμβουλὴ, ἡς = sfat
ἡ ἀρχή, ἡς = începutul	ὁ φέλιμος, ον = folositor
ἡ μήτηρ, τρός = mama	ἅμα = totdeauna, în
πέμπτος, η, ον = al cincilea	același timp
ὁ δεκάλογος, ον = decalogul	ἡ γῆ, ἡς = pământul
ἡ ἐντολή, ἡς = porunca	ὁ ἀστήρ, τέρος = stea (Dativ pl. ἀστράοι)
ἡ χάρις, τος = recunoștință, har	κ. τ. λ. (καὶ = și celelalte
τοῖνον = așadar	τὰ λοιπά)
πρέπει = se cade, se	τὸ θόρος, ον = curaj
cuvine	ὁ νίος, οὗ = fiul

Περὶ τῆς εὐσεβείας

Ὡς περ (după cum) τὸ θάρος ἐστὶ πάσης δόξης πατήρ, οὕτω (tot așa) καὶ ἡ εὐσέβεια πάντων τῶν ἀρετῶν ἐστὶ ἀρχὴ καὶ μήτηρ. Ἡ δὲ πέμπτη τοῦ δεκαλόγου ἐντολὴ λέγει τίμα (cinstește) τὸν πατέρα σου (tău) καὶ τὴν μητέρα σου (ta). Χάρις τοῖνον εἰς δεῖ (pentru totdeauna) τοῖς πατράσι πρέπει καὶ ταῖς μητέρας ἀπὸ (din partea) χρηστῶν νῶν καὶ θυγατέρων.

Πεῖθεσθε (supuneți-vă, dați ascultare) οὖν, ὦ παῖδες, τῷ πατρί καὶ τῇ μητρί ὑμῶν (ai gâd τὸ ὅτι πατὴρ καὶ τῆς μη-

τὸς συμβουλαὶ ὀφείλουμαι εἶναι ταῖς παισὶ) καὶ ἅμα δέεσθε (rugă-
vă) τοῦ Κυρίου τῆς γῆς καὶ τῶν ἀστέρων λέγοντες· (zicînd) πατερ
ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, κτλ.

Observări gramaticale

Declinarea sincopată. Cîteva substantive cu radicalul ter-
minat în -τηρ, foarte întrebuițate, pierd pe s din radical la Geni-
tiv și Dativ singular, din care cauză se numesc sincopate. Au
Dativul plural în τράσι.

SINGULAR	PLURAL
N. ὁ πατήρ = tatăl	οἱ πατέρες
G. τοῦ πατρός	τῶν πατέρων
D. τῷ πατρί	τοῖς πατράσι
A. τὸν πατέρα	τούς πατέρας
V. πάτερ	πατέρες

Cuvinte grecești în limba română

- Παῖς : Pedagogie ; Pedagog.
 Πατήρ : Patrologie (vorbiire despre sfinții Părinți) ; Patriarh.
 Δόξα : Doxologie (rugăciune de mărire).
 Μητήρ : Metropolă, Mitropolie
 Χάρις : Harul.
 Ἀστήρ : Astru ; Astronomie.

LECTIA XIII

DECLINAREA a III-a (asigmatică, Neutre)

ὁ πονηρός, οὗ	= Diavolul, cel rău
κατευθύνω	= îndrept, călăuzesc
τὸ διάβημα, ατος	= pas, mers
τὸ ἁμάρτημα, ατος	= păcat
ποικίλος, η, ον	= felurit
τὸ μηχανήμα, ατος	= șiretenie
τὸ πταῖσμα, ατος	= cădere, greșeală
τὸ θέλημα, ατος	= voință
τὸ αἶτημα ατος,	= cerere
ἡ ἀπολογία, ας	= răspuns (de apărare)
φοβερός, ἄ, ὄν	= înfricoșat
καλός, ή, ὄν	= frumos, bun
τὸ βῆμα, ατος	= scaun, judecată, județ
μετά	= Prepoz. aici cu Genit. cu
ἅγιος, α, ον	= sfînt
τὸ ὄνομα, ατος	= nume
ζωοποιός, ὄν	= de viață făcător
τὸ πνεῦμα, ατος	= Duh, Spirit

Τὰ τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτήματα.

Ὁ πονηρός κατευθύνει τὰ διαβήματα ἡμῶν (noștri) εἰς
 ὁδὸν ἁμαρτημάτων καὶ ποικίλοις μηχανήμασι εἰς πταῖσ-
 μα ἄγει τὸ θέλημα ἡμῶν (noastră). Ὁ δὲ Θεὸς χαρίζεται
 ἡμῖν (ne acordă nouă) πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτηματα καὶ
 καλὴν ἀπολογίαν ἐπὶ (la) τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. Οἱ
 οὖν δίκαιοι μετὰ τιμῆς δοξάζουσι τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ ζωοποιοῦ
 Πνεύματος καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

Ειρήνη πᾶσι. — Καὶ τῷ Πνεύματί σου (tău).
 Εὐλογημένος (binecuvîntat) ὁ ἐρχόμενος (cel ce vine) ἐν ὀνό-
 ματι Κυρίου.

Observări gramaticale

Substantivele neutre asigmatice se declină astfel:

	SINGULAR	PLURAL
N. A. V.	τὸ ὄνομα (numele)	τὰ ὀνόματα
G.	τοῦ ὀνόματος	τῶν ὀνομάτων
D.	τῷ ὀνόματι	τοῖς ὀνόμασι

Se observă că substantivele neutre, al căror radical este terminat în dintală, neprimind nici o terminație cazuală la cele 3 cazuri asemenea de la singular, pierd dintala la aceste cazuri, fiindcă nici un cuvînt în grecește nu se termină în dintală.

Deasemenea dintalele δ, τ, θ, ca și nazala dintală ν, cad înaintea lui σ de la Dativul plural.

Cuvinte grecești în limba română

*Ἅγιος : Haghiografie ; Hagiu

*Ὄνομα : Onomastic

Πνεῦμα : Pneumatic.

LECTIA XIV

DECLINAREA III CONSONANTICĂ (SIGMATICĂ)

ὁ νομάς, ἄδος,	= nomadul
ἡ πατρίς, ἰδος	= patria
ὀνομάζω	= numesc
ἐρημος, ον	= pustiu, sărac
βέβαιος, α, ον	= statornic, sigur
τρέφω	= nutresc
ἡ κάμηλος, ον	= cămilă
ὁ ἵππος, ον	= cal
τὸ πρόβατον, ον	= oaie, turmă de oi
ἡ αἰξ, αἰγός	= capră
ἐσθίω	= măninc
ὁ καρπός, οῦ	= fruct
ὁ φοῖνιξ, ἰκος	= curmalul
ἡ σάρξ, κός	= carne
ὁ ἄραβ, βος	= Arabul
ἡ θρίξ, τριχός	= părul
ἡ ἐσθής, ἥτος	= îmbrăcămintă
ἡ σκηνή, ἥς	= cortul
παρασκευάζω	= pregătesc
μάλιστα	= mai ales
πολύτιμος, ον	= de mare preț
τὸ τόξον, ον	= arc
τὸ τόξενυμα, ατος	= săgeată
ὁ λέων, οντος	= leul
βλαβερός, ἄ, ὄν	= vătămător
ὁ παῖς, παιδός	= copilul
ὁ ὀδούς, ὄντος	= dinte

ἡ ποινή, ἥς	=	pedeapsă (poena, ae)
ὁ γέρον, οντος	=	bătrîn
δαιμαίνω	=	mă tem
ἡ χάρις, ιτος	=	farmecul, recunoștința, harul
ἡ σωφροσύνη, ης	=	înțelepciunea, cumpătarea
πρέπει	=	se cuvine
ἡ αἰσχύνη, ης	=	sentimentul rușinii
ἐκ (ἐξ)	=	prepoz. din

Οἱ νομάδες

*Ο νομάς πατρίδα ὀνομάζει τὴν γῆν τὴν ἔρημον. Οἱ νομάδες βεβαίως οἰκίας οὐκ ἔχουσι. Τρέφουσι καμήλους, ἵππους, πρόβατα καὶ αἰγας, καὶ ἐσθίουσι τοὺς τοῦ φοίνικος καρποὺς καὶ τὴν τῶν προβάτων σάρκα.

Οἱ νομάδες τῶν Ἀράβων (Genitiv partitiv. Arabii nomazi) ἐκ τῶν τοῦ καμήλου τριχῶν τὰς ἐσθίοντας καὶ τὰς οκηνάς παρασκεύαζουσι. Παρὰ τοῖς Ἀραβί, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς νομάσιν, οἱ ἵπποι πολῦτιμοί εἰσιν. Τῷ νομάδι ὁ ἵππος ἀναγκαῖός ἐστι. Τὸ τόξον καὶ τὰ τοξεύματα τῶν νομάδων τοῖς λέουσι βλαβερά ἐστι.

Οἱ παῖδες τῶν νομάδων δαιμαίνουσι τοὺς τοῦ λέοντος δδόντας καὶ τὰς τῶν γερόντων ποινάς. Οἱ γέροντες αἰεὶ στέργουσι τὴν τῶν παίδων χάριν. Τοῖς μὲν γέρονσι ἡ σωφροσύνη πρέπει, τοῖς δὲ παισὶν ἡ αἰσχύνη.

Observări gramaticale

Primesc ς la Nominativ singular toate masculinile și femininele, al căror radical se termină într-o consoană mută (dintală, guturală, labială). Întîlnirea mutelor, atît la Nominativul singular cît și la Dativul plural, cu σ din terminație, dă naștere la modificări conform următoarelor principii:

1. Dintalele δ , τ , θ , ca și nazala dintală ν , după cum am mai spus, cad înaintea lui ς .

Ex.: πατρίς patria	πατρίδος	πατρίοι
νομάς	νομάδος	νομάσι
παῖς	παιδός	παισὶ

2. Guturalele γ , κ , χ , se combină cu σ , formînd consoana dublă ξ .

Ex.: ἡ αἰξ = capră	αἰγός	αἰξί
ἡ σὰρξ = carnea	σαρκός	σαρξί
ἡ θοῖξ = pârul	τοιγός	θοῖξι.

3. Labialele β , π , φ , se combină cu σ formînd consoana dublă ψ .

Ex.: φλέψ = vină	φλεβός	φλεψί
γύψ = vultur	γυπός	γυψί
Ἀραψ	Ἀραβός	Ἀραψί

Declinarea Substantivelor cu ς la Nom. singular (sigmatică).

S. N.	ὁ φοῖνιξ = curmalul	ἡ φλέψ = vină	ὁ νομάς = nomadul
G.	τοῦ φοίνικος	τῆς φλεβός	τοῦ νομάδος
D.	τῷ φοίνικι	τῇ φλεβί	τῷ νομάδι
A.	τὸν φοίνικα	τὴν φλέβα	τὸν νομάδα
V.	φοῖνιξ	φλέψ	νομάς
Pl. N.	οἱ φοίνικες	αἱ φλέβες	οἱ νομάδες
G.	τῶν φοινίκων	τῶν φλεβῶν	τῶν νομάδων
D.	τοῖς φοίνικι	ταῖς φλεβί	τοῖς νομάδι
A.	τοὺς φοίνικας	τὰς φλέβας	τοὺς νομάδας
V.	φοίνικες	φλέβες	νομάδες

Note. I. Substantivele care au radicalul terminat în grupul - $\nu\epsilon$ primesc următoarele modificări în declinare, cînd acest grup se află înainte de σ :

1. Unele pierd grupul $\nu\epsilon$ înainte de σ și lungesc vocala scurtă a radicalului atît la Nominativ singular cît și la Dativ plural.

Ex.: ὀδούς = dinte	ὀδόντ-ος	ὀδοῦ-σι dinte
γυγᾶς = uriaș	γυγάντ-ος	γύγα-σι gigant
λυθείς = dezlegat	λυθέντ-ος	λυθεῖ-σι dezlegat

2. Altele pierd la Nominativul singular numai consoana τ și lungesc vocala scurtă precedentă, iar la Dativ plural pierd întregul grup ντ, lungind deasemenea vocala precedentă.

Ex.: λέων = leu λέοντι-ος λέον-αι
γέρον = bătrîn γέροντι-ος γέρον-αι

II. Puține substantive cu radicalul în dintală, dar neaccentuate pe ultima silabă, fac Acuzativul singular în -ν, nu în -α, ca cele cu accentul pe ultima silabă.

Ex.: χάρις = har χάριτι-ος Ac. sing. χάριν față de :
πατρίς = patria πατρίδος „ „ πατρίδα

III. În multe cuvinte, al căror radical începe cu τ și se termină într-o aspirată, dacă această aspirată dispare în declinare, aspirația trece asupra lui τ inițial, care devine θ

Ex.: θρίξ = păr τριχός Dat. pl. θριξί

Cuvinte grecești în limba română

ἵππος : Hipodrom, Hipic.
Σάργη : Sarcofag.
Φλέψ, φλεβός : Flebită (boala vinelor); Flebotomie (tăierea unei vine).

LECȚIA XV

DECLINAREA a IIIa- CONSONANTICĂ. RADICALE (SUBSTANTIVE ȘI ADJECTIVE) TERMINATE ÎN-ς.

μέχρι	=	Prepoz. cu Genit. pînă la
τὸ τέλος, ος	=	sfîrșitul
τὸ πάθος, ος	=	suferința
πλήρης, ες	=	plin
τὸ ἔπος, ος	=	cuvîntul
Σωκράτης, ος (ὁ)	=	Socrate
ἡ σοφία, ας	=	înțelepciunea
τὸ ὕψος, ος	=	înălțare
διὸ καὶ	=	de aceea, drept care
εὐσεβής, ἐς	=	pios
ἀκούω	=	aud
ἀσμένως	=	Adv. cu plăcere, bucuros
ἀφελής, ἐς	=	simplicu, sincer, neprefăcut
τὸ δίδαγμα, ατος	=	lecțiune, învățătură
τὸ κέρδος, ος	=	cîștigul
εὐήθης, ες	=	simplicu, naiv
ἀνωφελής, ἐς	=	nefolositor
μόνον	=	Adv. numai
δυσμενής, ἐς	=	răuvoitor, dușman
τίς	=	Pron. nehotărît, cineva
πότε	=	Adv. odată, odinioară
νομίζω	=	socotesc
ἀνυχής, ἐς	=	nenorocit

τὸ πλῆθος, οὗς	= mulțimea
εὐώδης, ἐς	= bine mirositor, aromat
τὸ οἶκημα, αὐτός	= locuința
πολυτελής, ἐς	= prețios, de multă valoare
τὸ κάλλος, οὗς	= frumusețe
χαλεπός, ἡ, ὅν	= greu
πονηρός, ἄ, ὅν	= rău
τὸ ἥθος, οὗς	= caracter, deprindere
εὐτυχής, ἐς	= fericit
ἄνθος, οὗς (τὸ)	= floare

Ο Σωκράτης.

Ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἐκ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους, πα-
θὼν πλήρης ἐστίν. Τὰ δὲ ἔπη τοῦ Σωκράτους πλήρη
ἦν σοφίας καὶ ὑψους. Διὸ καὶ οἱ μὲν εὐσεβεῖς ἤκουον ἀμέ-
νως τὰ ἀφ' ἐλῆ διδάγματα αὐτοῦ (lui) οἱ δὲ ζητοῦντες (dar cei ce
căutau) κέρδη μόνον ἐν τῷ βίῳ δυσμενεῖς ἦσαν τῷ Σω-
κράτει.

Ἐλεγέ τις ποτε Σωκράτει, ὦ Σώκρατες, σὲ (pe tine)
νομίζω ἀτυχεῖ· οὐ γὰρ ἐκ τῶν διδασμάτων κέρδη λαμβάνεις καὶ
τὴν σοφίαν σοῦ (ta) τὸ πλῆθος εὐχέθῃ καὶ ἀνωφελεῖ νομίζει.

— Καὶ τὰ ἀνθ' ἀνωφελεῖ μὲν ἐστίν, ἀπεκρίνατο (răspunse)
Σωκράτης, εὐόδη δὲ καὶ τοῖς τῶν ἀνθρώπων οἰκίσμασι πο-
λυτελεῖς κάλλος παρέχει.

Χαλεπὸν ἐστὶ ἀγαθὸν βίον ἄγειν ἐν πονηροῖς ἡθεσιν.

Observări gramaticale

Radicalul terminat în -ς formează cuvinte contrase. Acest ς
din radical este precedat la adjective și la cele mai multe din sub-
stantive de vocala ε.

Înainte terminațiilor cazuale începătoare cu vocală, -ς cade,
iar ε se contractă cu vocala următoare.

Deasemenea ς cade și înaintea terminațiilor -σι de la Dativul
plural.

Substantivele, toate neutre, schimbă vocala ε din radical în ο
la cele trei cazuri asemenea ale singularului, iar adjectivele. (care
au 2 forme, una pentru masculin și feminin în -ης și alta pentru
neutru în -ες), schimbă pe ε în η la Nominativ singular masculin
și feminin.

Ele se declină astfel :

	SINGULAR	PLURAL
N.	τὸ ἔπος = cuvîntul	τὰ [ἔπε(σ)α] = ἔπη
G.	τοῦ [ἔπε(σ)ος] = ἔπους	τῶν [ἔπέ(σ)ων] = ἔπων
D.	τῷ [ἔπε(σ)ι] = ἔπει	τοῖς [ἔπε(σ)οι] = ἔπεισι
A.	τὸ ἔπος	τὰ [ἔπε(σ)α] = ἔπη
V.	ἔπος	ἔπε(σ)α = ἔπη

	SINGULAR (M.F.)	(N.)	PLURAL (M.F.)
N.	εὐσεβής = eulavios	εὐσεβές	εὐσεβεῖς
G.	εὐσεβοῦς		εὐσεβῶν
D.	εὐσεβεῖ		εὐσεβέσι
A.	εὐσεβῇ (εὐσεβέ(σ)α)	εὐσεβές	εὐσεβεῖς
V.	εὐσεβές	εὐσεβές	

	PLURAL (N.)
N.	εὐσεβέ(σ)α
G.	εὐσεβῶν
D.	εὐσεβέ(σ)ι
A.	εὐσεβέ(σ)α

Notă. Tot astfel se declină și o seamă de nume proprii.
Ex.: ὁ Σωκράτης, τοῦ Σωκράτους, τῷ Σωκράτει, τὸν Σωκράτη(ν).
Acuzativul singular uneori, iar plural totdeauna, cînd îl au, se
declină ca substantivele masculine în -ης de declinarea I-a.

Cuvinte grecești în limba română.

*Ἔπος : Epopee, Epic.

Πάθος : Patologie (vorbire despre cauzele și simptomele
boalelor); Patogen (care provoacă boală).

*Ἀνθος : Antologie (culegere de bucăți alese); Antozoare
(animale cu formă de floare).

*Ἀκούω : Acustică.

LECTIA a XVI-a

DECLINAREA a III-a VOCALICĂ

Substantive cu radicalul terminat în semivocală (-ι sau -υ)
și în vocala lungă -ω.

ἡ δέησις, εως	= cerere, rugămintă
ἡ πίστις, εως	= credință
ὁ οἶκος, ου	= locașul, casa
ἡ ἰκεσία, ας	= rugă
ἡ δύναμις, εως	= puterea
καθαρίζω	= a curăți
ἡ καρδία, ας	= inima
ἡ συνελθούσις, εως	= conștiință
ἡ διάνοια, ας	= cuget, gând
πρός	= Prepoz. cu Ac. spre
ἡ εὐαρέστησις, εως	= plăcerea, placul
ἡ αἰτησις, εως	= cererea
ἡ ἴασις, εως	= vindecarea
ἡ θλίψις, εως	= necazul, durerea
ἡ συγχώρησις, εως	= iertarea
ἡ πόλις, εως	= cetatea
ἡ ὑπόστασις, εως	= temei, adevăr
πρό	= Prepoz. cu Gent. înainte
τὸ ἄστυ, εως	= oraș
ὁ μάντις, εως	= profet
ὁ πέλεκυς, εως	= secure
θύω	= sacrific

ἡ οἶς, οἶος	= oaie
τὸ ζῷον, ου	= ființă, animal
ἄλλος, η, ο	= Pron. altul

Αἱ δεήσεις.

Μετὰ πίστεως εἰσέρχεται (intră) ὁ δίκαιος εἰς τὸν ἅγιον οἶκον καὶ ἀναπέμπει τῷ Κυρίῳ ἰκεσίας καὶ δεήσεις. Ὁ γὰρ Θεὸς τῶν Δυνάμεων καθαρίζει τὴν καρδίαν ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας (de tot păcatul) καὶ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ ἡ διάνοια αὐτοῦ (lui) φρονεῖ (cugetă) τὰ πάντα (toate) πρὸς εὐαρέστησιν Θεοῦ.

Χαρίζον (dăruiește). Δέσποτα Παντοκράτορ, τῇ ἐπουρανίῳ σου (cu cereasca ta) δυνάμει ταῖς αἰτήσεσιν ἡμῶν (noastre) τὴν ἴασιν τῶν θλίψεων καὶ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν. Σῶσον (mântuiește) τὴν πόλιν καὶ τὴν πατρίδα ἡμῶν (noastră).

*Ἐστὶ δὲ (ἡ) πίστις ἐλπιζομένων (celor sperate) ὑπόστασις. (Πρὸς Ἑβρ. XI 1).

Exerciții: Ἐν τῇ πόλει πρὸ τῶν νεῶν παρὰ τοῖς τοῦ ἁστέως μάντεσιν οἱ ἱερεῖς (preoții) πελέκει (cu securea) ἔθνον οἷς καὶ ἄλλα ζῶα.

Observări gramaticale.

Declinarea a III-a vocalică. A. Declinarea substantivelor cu radicalul terminat în semivocalele -ι, -υ.

a) În această categorie intră substantive terminate la Nominativ singular în -ις și -ως, cu Genitivul singular în -εως (πόλις, εως, πέλεκυς, εως, ἄστυ, εως). În declinare ele se contractă.

SINGULARUL

N.	ἡ πόλις = cetatea	ὁ πέλεκυς = securea	τὸ ἄστυ = cetatea (Atena)
G.	τῆς πόλεως	τοῦ πελέκεως	τοῦ ἁστέως
D.	τῇ πόλει	τῷ πελέκει	τῷ ἁστει
A.	τὴν πόλιν	τὸν πέλεκυν	τὸ ἄστυ
V.	πόλι	πέλεκυ	ἄστυ

PLURALUL

N.	αἱ πόλεις	οἱ πελέκεις	τὰ ἄσπη
G.	τῶν πόλεων	τῶν πελέκειων	τῶν ἀσπεων
D.	ταῖς πόλεσι	τοῖς πελέκεισι	τοῖς ἄσπεσι
A.	τάς πόλεις	τοὺς πελέκεις	τὰ ἄσπη
V.	πόλεις	πελέκεις	ἀσπη

b) Unele substantive cu radicalul terminat în semivocalele ι, υ, fac Nominativul singular în -ις, -ος și Genitivul singular în -ιως, -ου, ca: οἷς, οἴος; ἰσχύς, ἰσχύος (putere); ἰχθύς, ὄος (pește); Ἐρινός, νόος. Ele nu se contractă în declinare.

S.	PL.	S.	PL.
N.	ὁ ἰχθύς pește	ὁλ ἰχθύς	αἱ οἷς
G.	τοῦ ἰχθύος	τῶν ἰχθύων	τῶν οἴων
D.	τῷ ἰχθύι	τοῖς ἰχθύσι	τῷ οἴτ
A.	τόν ἰχθύν	τοὺς ἰχθύς	τάς οἷς

B. Declinarea substantivelor cu radicalul terminat în vocala lungă ω. Aceste substantive sînt de genul masculin și au Nominativul singular terminat în -ως, iar Genitivul singular în -ωος. Deși prezintă uneori cazuri contrase sau forme împrumutate de la declinarea a II-a atică, totuși, în mod obișnuit, substantivele cu radicalul în ω adaugă, fără modificări, terminațiile cazuale. Ele se declină astfel:

N.	ὁ ἥρωας, eroul	οἱ ἥρωες
D.	τοῦ ἥρωος	τῶν ἥρώων
G.	τῷ ἥρωϊ	τοῖς ἥρωσι
D.	τόν ἥρωα	τοὺς ἥρωας
V.	ἥρωας	ἥρωες

Cuvinte grecești în limba română

Πόλις : Necropolă; Metropolă; Mitropolie.

Δύναμις : Dinamită; Dinam.

ἥρωας : Erou; Eroism.

ἰχθύς : Ichtiologie (vorbire despre pești); Ichtiosaur (reptil din epoca secundară)

LECTIA a XVII-a

DECLINAREA a III-a VOCALICĂ.

Substantive terminate în diftongii -ευ, -αυ, -ου și în -ο.

ὁ ἱερεύς, έως	=	preotul
ἡ δούλη, ητος	=	sfințenia, pietatea
ἀρέσκω	=	a plăcea
πιστός, ἡ. ὄν	=	credincios
ὁ λαός, οῦ	=	popor
ὁ βασιλεύς, έως	=	rege
ἡ ἐνδόξεια, ας	=	evlavie, cucernicie
βλέπω	=	văd
ὁσίως	=	Adv. cu pietate
τὸ θυσιαστήριον, ου	=	jertfelnic, altar
ἡ πειθώ, οῦς	=	convingerea
ἐμβάλλω	=	a însufla
ἡ ἱερατεία, ας	=	preoție
ἡ χάρις, ιτος	=	harul
ὁ ἄγγελος, ου	=	îngerul
ὁ οὐρανός, οῦ	=	cerul
ἐπέρω	=	Prepoz. cu Gent. pentru
ὁ ἐρμηνεύς, έως	=	tălmăciu, interpret
ὁ νομεύς, έως	=	păstorul
θύω	=	a sacrifica
ὁ Θεός, οῦ	=	zeul, Dumnezeu
ὁ βοῦς, βόος	=	boul

ἡ γραῦς, γραός	= bătrîna
ἡ οἷς, οἰός	= oiaie
ἀναγκαῖος, α, ον	= necesar, de trebuință

Οἱ ἱερεῖς.

* Ἡ δοιότης τοῦ ἱερέως τῷ μὲν Κυρίῳ ἡμῶν (nostru) ἀρέσκει· οἱ δὲ πιστοὶ λαοὶ μετ' εὐσεβείας βλέποντες τοὺς δοίως λειτουργοῦντας (pe cei care slujesc) ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ· οἱ γὰρ καλοὶ λόγοι τῶν ἱερέων τὴν πειθὴν τῷ λαῷ ἐμβάλλουσι. * Ἐστὶ δὲ ἱερεὺς ὁ ἐνδευνόμενος (cel care a îmbrăcat) τὴν τῆς ἱερατίας χάριν.

Τοῖς ἱερεῦσι συνδοξολογοῦσιν (împreună cu preoții preamăresc) οἱ ἄγγελοι τὸν Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν· τῷ οὖν ἱερεῖ ἀναγκαῖά ἐστιν ἡ εὐσέβεια.

Δειθῶμεν (să ne rugăm) τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τῶν ἱερέων, τῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐρμηνέων καὶ τῶν ἀνθρώπων νομέων.

Exerciții: Οἱ βασιλεῖς τοῖς θεοῖς ἔθουν τὸν βοῦν καὶ τὴν τῆς γραὸς οἷν.

Observări gramaticale

A. Substantivele cu radicalul terminat în diftongii ου, αυ și ον se declină astfel:

S.	PL.
N. ὁ βασιλεὺς (regele)	οἱ βασιλεῖς (ῆς)
G. τοῦ βασιλέως	τῶν βασιλέων
D. τῷ βασιλεῖ	τοῖς βασιλεῦσι
A. τὸν βασιλέα	τοὺς βασιλέας
V. βασιλεῦ	βασιλεῖς

S.	PL.
N. ἡ γραῦς (bătrînă)	αἱ γραῖες
G. τῆς γραὸς	τῶν γραῶν
D. τῇ γραῖ	ταῖς γραναί
A. τὴν γραῦν	τάς γραῦς
V. γραῦ	γραῖες

SINGULAR

N. ὁ βοῦς boul	D. βοῖ	V. βοῦ
G. τοῦ βοός	A. βοῦν	

PLURAL

N. οἱ βόες	D. τοῖς βοσσί	V. βόες
G. τῶν βοῶν	A. τοὺς βοῦς	

B. Substantivele terminate în ο (= oy adică o + i consonanță) sint feminine și au numai singularul. Ele se declină astfel:

N. ἡ πειθῶ convinge-Ἄ.	τὴν πειθῶ
G. τῆς πειθοῦς rea	V. πειθοί
D. τῇ πειθοί	

Cuvinte grecești în limba română

Ἱερεὺς : Ierarh ; Ierarhie ; Arhiereu ; Protoiereu.
Λαός : Laic.

LECTIA a XVIII-a

ADJECTIVELE DE CLASA a II-a ȘI a III-a

μετά	= Prepoz. cu Ac. după
μέγας, μεγάλη, μέγα	= mare
ὁ χρόνος, ου	= timp
πολύς, πολλή, πολύ	= mult, numeros
διάγω	= petrec
χαρίεις, εσσα, εν	= plăcut
ή εὐωχία, ας	= ospăt, banchet
ψυχρός, ά, όν	= răcoros, proaspăt, rece
τὸ ὕδωρ, ὕδατος	= apă
ὁ ποταμός, οὔ	= fluviu, riu
ήδύς, εἶα, ύ	= plăcut
γλυκύς, εἶα, ύ	= dulce
ή θρνις, ιθος	= pasăre
πᾶς, πᾶσα, πᾶν	= tot
αὐτομάτως	= Adv. de la sine, spontan
ᾠφέλιμος, ον	= folositor
ή πόα, ας	= iarbă
πρός	= Prep. cu Ac. pentru; cu Dat. pe lângă
μακάριος, α, ον	= fericit
εὐδαίμων, ον	= fericit, bogat, înfloritor
ἐλεύθερος, α, ον	= liber
δασύς, εἶα, ύ	= des
πλατύς, εἶα, ύ	= întins, vast
συρρίζω	= a cînta din flaut, a fluera

ἐπί	= Prepoz. cu Genit. pe
ὕψηλός, ή, όν	= înalt
ή πέτρα, ας	= stîncă
βαθύς, εἶα, ύ	= adînc
ἀμφιλοή, ές	= stufos, frumos
ή δρυς, ός	= ștejar
τό ὄρος, ους	= munte
ήχέω	= a răsună
λυγηρός, ά, όν	= melodios, armonios
ή νύξ, νυκτός	= noapte
φέρω	= aduc, produc
τό ζῷον, ου	= animal, ființă

Insula celor fericiți.

Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ λέγουσι (că) τοὺς ἀνθρώπους τοὺς δικαίους καὶ εὐσεβεῖς μετὰ τὸν θάνατον οἰκεῖν (locuiesc) ἐν μεγάλῃ καὶ θαυμαστῇ νήσῳ. Πολὸν χρόνον διάγουσιν ἐν χαρίεσσαῖς εὐωχίαις παρὰ τοῖς γλυκέσι καὶ ψυχροῖς ὕδασι. Πρὸς δὲ τούτοις (pe lângă acestea) ἡ νήσος πολλοὺς καὶ ἡδεῖς καρποὺς φέρει τῇ ἀγαθῇ τροφῇ (pentru buna hrană) τῶν μακρίων. Πᾶσα ἡ χώρα αὐτομάτως πάντα τὰ ᾠφέλιμα φέρει πρὸς εὐδαίμονα καὶ ἐλευθερον βίον. Θέρους (în timpul verii), οἱ μακάριοι πρὸς ἀλλήλους (unii cu alții) διαλέγονται (discută) ἐπὶ τῆς δασείας πόας τοῦ πλατέος λειμῶνος. Πολλοὶ δὲ συρίζουσιν ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς πέτρας ἡ (sau) παρὰ βαθείαν λίμνην καὶ ἐν τῇ σκιᾷ ἀμφιλοῦς δρυός. Πᾶν το ὄρος ἡχεὶ χαρίεσσαῖς καὶ λυγροῖς φωναῖς ἀνθρώπων ἡ (sau) δρυίδων. Ἡ δὲ νύξ μετὰ πολλῆς οἰωπῆς, ὕπνον φέρει γλυκὺν πᾶσι τῆς νήσου ζώοις.

Observări gramaticale

Adjectivele de clasa a II-a aparțin declinării a III-a și au 2 terminații una pentru masculin și feminin (-ων sau -ης) și alta pentru neutru (-ον sau -ς). Se declină astfel:

	M. F.	N.
N.	εὐδαίμων=fericit	εὐδαιμων
G.	εὐδαίμονος	
D.	εὐδαίμονι	
A.	εὐδαίμονα	εὐδαιμων
V.	εὐδαιμων	

	N. F.	N.
N.	ἀληθής adevărat	ἀληθές
G.	ἀληθοῦς	
D.	ἀληθεῖ	
A.	ἀληθῇ	ἀληθές
V.	ἀληθές	

PLURAL

	M. F.	N.
N.	εὐδαίμονες	εὐδαίμονα
G.	εὐδαιμόνων	
D.	εὐδαιμοσι	
A.	εὐδαίμονας	εὐδαίμονα
V.	εὐδαίμονες	εὐδαίμονα

	M. F.	N.
N.	ἀληθεῖς	ἀληθῇ
G.	ἀληδῶν	
D.	ἀληθέσι	
A.	ἀληθεῖς	ἀληθῇ
V.	ἀληθεῖς	ἀληθῇ

Adjectivele de clasa a III-a au trei terminații, declinându-se la masculin și neutru după declinarea aIII-a, iar la feminin după declinarea a I-a. Ele se declină astfel :

SINGULAR			PLURAL				
M.	F.	N.	M.	F.	N.		
N.	πᾶς	πᾶσα	πᾶν	τοῖς	πάντες	πᾶσαι	πάντα
G.	παντός	πάσης	παντός	πάντων	πασῶν	πάντων	
D.	παντί	πάσῃ	παντί	πᾶσι	πάσαις	πᾶσι	
A.	πάντα	πᾶσαν	πᾶν	πάντας	πάσας	πάντα	

	M.	F.	N.
N.	γλυκύς = dulce	γλυκεῖα	γλυκύ
G.	γλυκέος	γλυκείας	γλυκέος
D.	γλυκεῖ	γλυκούς	γλυκεῖ
A.	γλυκύν	γλυκεῖαν	γλυκύ
V.	γλυκύ	γλυκεῖα	γλυκύ

	M.	F.	N.
N.	γλυκεῖς	γλυκεῖαι	γλυκέα
G.	γλυκέων	γλυκειῶν	γλυκέων
L.	γλυκέοι	γλυκείαις	γλυκέοι
A.	γλυκεῖς	γλυκεῖας	γλυκέα
V.	γλυκεῖς	γλυκεῖαι	γλυκέα

Adjectivele de clasa a III-a πολός, numeros (radicale πολυ și πολλο), și μέγας, mare (radicale μεγα și μεγάλο) se declină astfel :

Πολός.

	MASC.	FEM.	N.
Sg. N.	πολύς	πολίῃ	πολύ = mult
G.	πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
D.	πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ
A.	πολόν	πολλήν	πολύ
Pl. N.	πολλοί	πολλαί	πολλά
G.	πολλῶν	πολλῶν	πολλῶν
D.	πολλοῖς	πολλαῖς	πολλοῖς
A.	πολλούς	πολλάς	πολλά.

Μέγας.

	MASC.	FEM.	N.
Sg. N.	μέγας	μεγάλη	μέγα = mare
G.	μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου
D.	μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ
A.	μέγαν	μεγάλην	μέγα
Pl. N.	μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλα
G.	μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
D.	μεγάλοις	μεγάλαις	μεγάλοις
A.	μεγάλους	μεγάλας	μεγάλα.

A) Cu funcțiunea de pronume πᾶς însemnează, la singular, fiecare, orice, la plural toți, toate : περὶ παντός, peste orice ; πάντες, toți, cu toții.

B) Cu funcțiunea de adjectiv, πᾶς are diferite însemnări :

α) La singular și fără articol însemnează, tot, fiecare.

Ex. : Πᾶσα πόλις, tot orașul, fiecare oraș.

β) La singular și cu articol înseamnă, tot, în întregime.

Ex. : Πᾶσα ἡ πόλις sau ἡ πόλις πᾶσα, tot orașul, orașul în întregime.

Πᾶν τὸ ὄρος, muntele în întregime.

γ) La plural, cu sau fără articol, însemnează, toți, toate.

Ex. : Πᾶσαι αἱ πόλεις sau πᾶσαι πόλεις, toate orașele.

Cuvinte grecești în limba română

Ἵδωρ : Hidrogenul (corp gazos care intră în compoziția apei) ; Hidrologie (vorbind despre ape) ; Hidrofil ; Hidrofob.

Τροφή : Hipertrofie (creștere anormală a țesutului unui organ).

Πᾶς : Panteon, Panaceu.

LECTIA a XIX-a

SUBSTANTIVE NEREGULATE DE DECLINAREA a III-a

ἡ ἐλαφρότης, ητος	= sprinteneală
ὁ θήρ, ὅς	= animal sălbatic
ἡ ἰσχός, ὅς	= forță, tărie, putere
ἡ ἀρετή, ἥς	= virtute, calitate
προέχω cu Genit.	= a întrece
ἄρχω cu Genit.	= a conduce, a stăpîni
ὁμως	= conj. cu toate acestea, totuși
ὁ ὄφις, εως	= șarpe
ὁ σὺς, οὗς	= porc
πάλαι, Adv.	= altă dată
ἀγριος, α, ον	= sălbatic
ἐπικίνδυνος, ὅς ον	= periculos
δουλεύω	= a servi, a fi sclav
ἐνεκα, Prep. cu Genit.	= pentru, din cauza
ὁ λειμών, ὦνος	= pășune
πιαίνω	= a îngrășa
τίμιος, α, ον	= în mare cinste, de mare preț
ἡ ὄϊς, ὀινός	= nas, bot
ἡ ὀξύτης, ητος	= finețe, ascuțime
χρησίμιος, ὅς, ον	= folositor
ὁ ἰχθύς, ὅς	= pește
τὸ ἀγκιστρον, ου	= undița
τὸ δύνκτιον, ου	= plasă
ἐπιβουλεύω	= pîndesc
ἡ τέχνη, ἥς	= iscusință, dibăcie
ἡ σοφία, ας	= înțelepciune, știință

Puterea omului asupra animalelor.

Πολλοὶ μὲν θῆρες ἢ (fie) ἰαχύν (prin forță) ἢ ἐλαφρότητι ἢ ἀλλαις ἀρεταῖς τῶν ἀνθρώπων προέχουσιν. Οἱ δὲ (aceștia) σοφία καὶ τέχνη ἀρχουσι πάντων τῶν ζώων. "Ὅμως ἔτι καὶ νῦν (încă și acum) οἱ ἄνδρες, αἱ γυναῖκες καὶ οἱ υἱεῖς αὐτῶν φοβουῖνται (se tem de) τὸν τοῦ θφωὺς δόοντα, τὸ τοῦ βοὸς κέρα, τὸν τοῦ ἱπποῦ πόδα. Οἱ βόες καὶ οὐδὲ καὶ ἱπποὶ καὶ κύνες πάλαι μὲν ἄγριοι ἦσαν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐπικίνδυνοι· νῦν ἰ' αὐτοῖς δουλεύουσι. Καὶ τὰς βοῦς τοῦ γάλακτος ἔνεκα τρέφομεν· οὗς δὲ καὶ οἷς ἐν λειμῶσι πιαίνομεν, ἵνα (ca să) τροφήν ἡμῖν παρέχωσιν (ne ofere)· τῶν τε γὰρ οὐῶν καὶ τῶν οἰῶν καὶ τῶν βοῶν τὸ κρέας τίμιόν ἐστιν· οἱ δὲ κύνες διὰ (din cauza) τὴν τῶν ζῴων δξύτητα καὶ τὴν τῶν ποδῶν ἐλαφρότητα πρὸς τὴν θήραν χρήσιμοι εἰσι (sînt folositori la vînătoare). Καὶ δὴ καὶ (pină chiar și) τοῖς ἐν τῷ ὕδατι ἰχθύοις ἐπιβουλεύομεν καὶ λαμβάνομεν αὐτοὺς δικτύοις καὶ ἀγκύστοις.

Observări gramaticale

Unele substantive de declinarea a III-a au la Nominativ singular o formă, după care nu putem recunoaște radicalul. Ele se declină însă după radicalul Genitivului. Neregularitățile lor de altfel sînt totdeauna arătate de dicționare. Substantivele neregulate cele mai folosite sînt următoarele și se declină astfel:

SINGULAR	PLURAL	SING.
N. ἡ γυνή, femeie	αἱ γυναῖκες	Ζεύς, Jupiter
G. τῆς γυναικός	τῶν γυναικῶν	Διός
D. τῇ γυναικί	ταῖς γυναιξί	Διτ
A. τὴν γυναῖκα	τὰς γυναῖκας	Δία
V. γύναι	γυναῖκες.	Ζεῦ

SINGULAR	PLURAL
N. A. τὸ κέρα, corn	τὰ κέρα, κέρατα
G. τοῦ κέρως, κέρατος	τῶν κερῶν, κεράτων
D. τῷ κέρῳ, κέρατι	τοῖς κέρασι
N. A. τὸ κρέας	Pl. τὰ κρέα, carne
G. τοῦ κρέως	τῶν κρεῶν
D. τῷ κρέῳ	τοῖς κρέαςι.

S. N. A. τὸ οὖς, ureche	Pl. τὰ ὠτα
G. τοῦ ὠτός	τῶν ὠτῶν
D. τῷ ὠτί	τοῖς ὠσὶ

SINGULAR	PLURAL
N. ὁ κύων ciine	οἱ κύνες
G. τοῦ κυνός	τῶν κυνῶν
D. τῷ κυνί	τοῖς κυσὶ
A. τὸν κύνα	τοὺς κύνας
V. κύων	κύνες.
N. ἡ ναῦς, corabie	αἱ νῆες
G. τῆς νεώς	τῶν νεῶν
D. τῇ νηϊ	ταῖς ναυσὶ
A. τὴν ναῦν	τὰς ναῦς.

Substantivul ὄος sau ὠός se declină regulat după λόγος. Se găsesc însă forme de declinarea a III-a: Sing. Genit. ὀός, Dat. ὄσι; Pl. N. Ac. V. οἷς, Genit. οἷων Dat. ὀέσι.

Subst. ὁ Ἰησοῦς, Genit. Dat. Voc. Ἰησοῦ, Acuz. Ἰησοῦν.

Următoarele substantive pierd dentala radicalului înaintea lui σ de la Dativul plural: ποὺς, ποδός, ποσί, picior; ὕδωρ, ὕδατος, ἀρά, D. pl. ὕδασι; τὸ γόνυ, genuunchi, γόνατος, Dat. pl. γόνασι.

Grupul κτ cade în silabă finală, iar cu σ dă ξ: ἡ νύξ, noapte, Gen. νυκτός, Dat. pl. νυξί; τὸ γάλα, lapte, G. γάλακτος, Dat. pl. γάλαξι.

Guturala aspirată finală χ, cu σ dă ξ, iar aspirația trece asupra lui τ inițial: ἡ θρίξ, păr, Genit. τριχός, Dat. pl. θριξί.

τὸ οἶς-ωτός: otita

ἡ ναῦς-νεώς: nautic, cosmonaut

LECTIA a XX-a

RECAPITULARE ASUPRA DECLINĂRII a III-a

τὸ ἐπιτήδευμα, ατος	= ocupație, îndeletnicire
τὸ παράδειγμα, ατος	= exemplu
ἡ ἀρετή, ἥς	= virtute
ἡ ἀκολασία, ας	= rea purtare, desfrui
ἀπό	= Prepoz. cu genit. de la
ὁ ὄφις, εως	= șarpe
ἡ φρόνησις, εως	= chibzuință, cumintenie
ἐρπω	= a se tîri
διὰ	= Prepoz. cu Gent. printre
τὸ ἐμπόδιον, ατος	= piedică, obstacol
οὔτε... οὔτε	= nici..., nici
ἡ κεφαλή, ἥς	= cap
ὁ λίθος, ου	= piatră
ἡ περιστέρᾱ, ᾱς	= porumbelul
ἡ εὐθύθεια, ας	= bunătate de inimă, simplitate
πρός	= Prepoz. cu Acuz. către, pentru
ὁ ἑταῖρος, ου	= soț, prieten, tovarăș
ὁ μύρμηξ, ηκος	= furnică
ἡ φίλις, ας	= prietenie
οὐδέ	= nici
τὸ θέρος, ους	= vară
τὸ γῆρας, ως	= bătrînețe
τὰ σιτία, ων	= merinde, provizii
προτρέπω	= a împinge, a îndruma
ὁ πόνος, ου	= muncă, osteneală
ἡ ἀράχνη, ης	= păianjenul
αὐθις	= Adv. din nou

ἡ γωνία, ας	= unghiul, colțul
ὁ τοῖχος, ου	= zidul
τὸ ἀράχιον, ου	= păienjenişul
καταβάλλω	= a da jos, a doborî, a trînti
ἡ θεραπαινᾱ, ης	= femeie de serviciu
ἡ συμφορά, ᾱς	= nenorocire
ἡ ἀθυμία, ας	= descurajare
τὸ ἄλγος, ους	= suferință

Invățăminte date de animale

Χρὴ (trebuie ca) τοῖ; ἐπιτηδεύμασι τῶν ζῴων παραδείγμασι χρωμένους (folosind ca exemple ocupațiile animalelor) τὴν δρετὴν μανθάνειν καὶ τοὺς τῆς ἀκολασίας κινδύνους φεύγειν. Ὡς ἀνθρώποι, μάνθανε οὖν ἀπὸ τοῦ ὄφεως τὴν φρόνησιν. ἔρπει γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τῶν ἐμποδισμάτων οὔτε τὴν κεφαλὴν οὔτε τὸ σῶμα τοῖς τῆς ὁδοῦ λιθοῖς προσκόπτειν (nelovind de). Ἀπὸ τῆς περιστέρᾱς (învată) τὴν εὐθύθειαν πρὸς τοὺς ἑταίρους· τῇ φίλᾱ γὰρ πιστεύουσα (încerezindu-se) οὐδὲ τὰς τῶν παίδων χεῖρας φεύγει. Ἡ δὲ μέλιττα ἐν θέρεϊ ἀνθῶν λειωνῶν διαπετωμένη (zburînd pe pajiști de flori) καὶ τὸ μέλι ἀπὸ τῶν ἀνθῶν συλλέγουσα (adunînd), διδάσκει τοὺς νεανίας εἰς τὸν χειμῶνα καὶ τὸ γῆρας τὰ σιτία παρασκευάζειν. Τὸ δὲ τῶν μυρμηκῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐπιτήδευμα καὶ (de asemenea) πρὸς τὸν πότον τοὺς ἀνθρώπους προτρέπει. Αἱ δ' ἀράχναι αὐθις αἰεὶ ὑφαλνοῦσαι (țesînd) ἐν ταῖς τῶν τοίχων γωνίαις τὰ ἀράχνια, ᾱ (pe care), καταβάλλουσι αἱ θεραπαινᾱι, διδάσκουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐν ταῖς συμφοραῖς καὶ τοῖς τοῦ βίου ἄλγεσι φεύγειν τὴν ἀθυμίαν.

Exercițiu. Să se decline următoarele substantive: ὁ μύρμηξ, ηκος; ὁ λειμών, ὦνος; τὸ σῶμα, ατος; ὁ ὄφις, εως; τὸ ἄθος, ους; τὸ ἄλγος, ους; ὁ παῖς, παιδός; ἡ χεῖρ, χειρός (Dat. pl. χερσῶν).

Cuvinte grecești în limba română

- Λίθος : Litografie (scriere pe piatră, imprimare); Litofag (rozător de piatră).
 Γωνία : Pentagon (figură geometrică ce are 5 unghiuri).
 Ἄλγος : Chefalalgie (durere de cap); algocalmin.
 Ἑταῖρος : Eteria (societate politică greacă altădată).

PARTICIPIUL PREZENT

Περὶ	= Prepoz. cu Genit. despre
ὁ κίνδυνος, ου	= primejdie, pericol
ὑπάρχω	= a se afla, a fi
παρασκευάζω	= procur, dau, pregătesc
λατρεύω	= ador
ἡ σφραγίς, ἰδος	= sigiliul, cheazăsie
γινώσκω	= cunosc
καταπέμψω	= trimit
καταφεύγω	= alerg, recurg
τὸ πένθος, ους	= mîhnirea, tristețea
ἡ ἀθυμία, ας	= descurajarea
ἄχραντος, ος, ον	= prăcurat
ἀποστρέφω	= întorc
τὸ πρόσωπον, ου	= față
ἀπὸ	= Prep. cu Gent. de la
ἀλλά	= însă, dar
ἐγκαταλείπω	= părăsesc
διάγω	= petrec
ὁ φόβος, ου	= teama.

Περὶ τῶν ἐν κινδύνοις ὑπαρχόντων.

Ὁ Ἰησοῦς ἐστὶ ὁ παρασκευάζων τοῖς λατρεύουσιν αὐτὸν (pe el) τὴν τῆς σωτηρίας σφραγίδα· καὶ ἡ Θεοτόκος Μαρία, ἡ αἰ γινώσκουσα τὴν θλίψιν ἡμῶν (nostru), κατέμπευ βοήθειαν τῷ πρὸς αὐτὴν (cătρε ea) καταφεύγοντι.

Θαρσεῖτε (aveți curaj) οὖν, οἱ ἐν πένθει καὶ ἀθυμίᾳ ὑπάρχοντες· ἡ ἄχραντος Ἀειπαρθένος οὐκ ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ἰαται (vindecă) τὸν τῷ Χριστῷ πιστεύοντα καὶ οὐκ ἐγκαταλείπει τοὺς ἐν τῷ τοῦ Θεοῦ φόβῳ τὸν βίον διάγοντας.

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες (care suferă) ὅτι (fiindcă) αὐτοὶ παρακληθήσονται (vor fi ajutați).

Observări gramaticale.

Participiul prezent se obține de la radicalul aceluiași timp al Indicativului, primind la Nominativ singular terminațiile -ων, -ουσα, -ον. El se declină la Masculin și Neutru după declinarea a III-a asigmatică, iar la Feminin după declinarea a I-a.

SINGULAR

ὁ πιστεύων	ἡ πιστεύουσα	τὸ πιστεύον = cel care crede
τοῦ πιστεύοντος	τῆς πιστεύούσης	τοῦ πιστεύοντος
τῷ πιστεύοντι	τῇ πιστεύούσῃ	τῷ πιστεύοντι
τὸν πιστεύοντα	τὴν πιστεύουσαν	τὸ πιστεύον

PLURAL

οἱ πιστεύοντες	αἱ πιστεύουσαι	τὰ πιστεύοντα
τῶν πιστεύόντων	τῶν πιστευσουσῶν	τῶν πιστεύόντων
τοῖς πιστεύουσι	ταῖς πιστευσούσαις	τοῖς πιστεύουσι
τοὺς πιστεύοντας	τὰς πιστευσούσας	τὰ πιστεύοντα

Notă. Participiul însoțit de Articol se traduce în general printr-o propoziție relativă.

Ex.: ὁ παρασκευάζων = cel care procură, pregătește.
ὁ ὑπάρχων = cel care se află.

LECTIA a XXII-a

GRADELE DE COMPARARE ALE ADJECTIVELOR

ὁ πλοῦτος, ου	= bogăția
πολλάκις	= adesea
οὐδέν	= nimic
ὁ θησαυρός, οῦ	= comoară, visterie
ἡδύς, εἶα, ὕ	= plăcut
ἔχω	= am
πολυτελής, ἐς	= prețios
τὸ χρῆμα, ατος	= avere
μεστός, ἡ, ὄν	= plin
νομίζω	= socotesc
ἄλλος, η, ο	= altul
τὰ ἀγαθὰ, ὦν	= bunuri
σφαλερός, ἄ, ὄν	= înșelător, nesigur
ἡ ὑπερηφάνεια, ας	= trufia
τρέφω	= hrănesc
ἐχθρός, ἄ, ὄν	= dușmănos
ἡ τελείωσις, εως	= desăvîșire
σοφός, ἡ, ὄν	= înțelept
ἀσφαλής, ἐς	= sigur
θησαυρίζω	= string comori
ἀφανίζω	= a distruge
ὁ κλέπτης, ου	= hoțul, furul
διορύσσω	= desgrop, săp
κλέπτω	= fur.

Περὶ τοῦ πλούτου.

Πολλάκις τοῖς ἀνθρώποις οὐδέν ἔστι τοῦ πλούτου κάλλιον οὐδὲ (nici) ἡδίων· καὶ οἱ ἄνθρωποι νομίζουσι εὐδαιμονέστατον τὸν τοῦ θησαυροῦ μεστός (pline) τῶν πολυτελεστάτων χρημάτων ἔχοντα. Ὁ πλοῦτος ὁμως (cu toate acestea) οὐ μόνον ἐστὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τοῦ βίου τούτου (acesteia) σφαλερώτερος, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τρέφει, τὸ ἐχθιστον ἀμάρτημα τῇ τεινύσει ἡμῶν (noastră).

Τῶν ἀνθρώπων οὖν οἱ σοφώτατοι ἀσφαλεστέρους θησαυροὺς θησαυρίζουσιν ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅπου (unde) οὐδὲν ἀφανίζει τὰ χρήματα καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ (nici) κλέπτουσι.

Observări gramaticale

Gradele de comparare ale adjectivelor.

Gradele de comparare se formează cu ajutorul unor sufixe, = adăugate la temă. Aceste sufixe sînt:

Pentru Comparativ : a) — τερος, — τέρα — τερον
b) — ῖων. — ῖων. — ῖον

Pentru Superlativ : a) — ατος, — τάτη, — τατον
b) — ιστος, — ῖστη, — ιστατον.

1. Fac gradele de comparare cu sufixele din seria α următoarele adjective:

1. Adjectivele terminate în -ος, -η, -ον sau -ας, -α, -ων.

σοφός : Comp. σοφώ — τερος, — τέρα, — τερον (înțelept,
Super. σοφώ — ατος, — τάτη, — τατον învâțat)

ἅγιος : Comp. ἁγιώ — τερος, — τέρα, — τερον (sfînt)
Super. ἁγιώ — ατος, — τάτη, — τατον

κοῦφος : Comp. κουφό — τερος, — τέρα, — τερον (ușor)
Super. κουφό — ατος, — τάτη, — τατον

ἐνδοξος : Comp. ἐνδοξό — τερος, — τέρα, — τερον (vestit)
Super. ἐνδοξό — ατος, — τάτη, — τατον

După cum se vede, unele adjective lungesc pe ο în ω înaintea sufixelor de comparare. Această lungire are loc atunci cînd vocala

din silaba penultimă a adjectivului este scurtă (sint lungi ω și η și orice vocală urmată de un grup de consonante; sint scurte ε și ο; iar α, ι, υ sint uneori lungi, alteori scurte).

2. Adjectivele terminate la masculin în -ης, -ας și -ος, care primesc sufixele la finele neutrului :

Masc. ἀληθής { Comp. ἀληθές, — τερως, — τέρα, — τερων (adevărat)
Neutru ἀληθές { Super. ἀληθές, — τατος, — τάτη, — τατον

Masc. μέλας { Comp. μελάν, — τερως, — τέρα, — τερων (negru)
Neutru μέλαν { Super. μελάν, — τατος, — τάτη, — τατον

Masc. ὀξύς { Comp. ὀξύ, — τερως, — τέρα, — τερων (ascuțit)
Neutru ὀξύ { Super. ὀξύ, — τατος, — τάτη, — τατον

3. Adjectivele terminate în ων, care primesc sufixele de asemenea la finele neutrului, însă intercalează silaba εσ între adjectiv și sufixe :

Masc. σάφρων { Comp. σαφρων — εσ — τερως (înțelept)
Neutru σάφρων { Super. σαφρων — εσ — τατος.

II. Fac gradele de comparare cu sufixele de seria b următoarele adjective :

ἡδύς : Comp. ἡδίω (m. f.) ἡδιον (n.) plăcut
καλός : „ καλλίω „ κάλλιον „ frumos
αἰσχρός : „ αἰσχίω „ αἰσχίον „ rușinos, urît
ἐχθρός : „ ἐχθίω „ ἐχθίον „ dușmănos
κυδρός : „ κυδίω „ κύδιον „ glorios

Superlativul ἡδιστος, -ιστη, -ιστον
καλλιστος, -ιστη, -ιστον
αἰσχιστος, -ιστη, -ιστον
ἐχθιστος, -ιστη, -ιστον
κύδιστος, -ιστη, -ιστον

Adjectivul καλός face gradele de comparare de la rădăcina substantivului τὸ κάλλος, frumusețe, καλλίω, κάλλιστος.

Comparativele formate cu sufixele din seria a se declină ca adjectivele de clasa I terminate în -ος, -α, -ον, adică :

SINGULAR		
	M.	F.
N. V.	σοφώτερος	σοφώτερα
G.	σοφώτερον	σοφώτερας
D.	σοφώτερω	σοφώτερα
Ac.	σοφώτερον	σοφώτεραν

PLURAL		
	M.	F.
N. V.	σοφώτεροι	σοφώτεραι
G.	σοφώτερων	σοφώτερων
D.	σοφώτεροις	σοφώτεραις
Ac.	σοφώτερονς	σοφώτερας

Superlativele formate cu sufixele din seria α se declină ca adjectivele de clasa I terminate în -ος, -η, -ον, adică :

SINGULAR		
	M.	F.
N. V.	σοφώτατος	σοφώτατη
G.	σοφώτατου	σοφώτατης
D.	σοφώτατω	σοφώτατη
Ac.	σοφώτατον	σοφώτατην

PLURAL		
	M.	F.
N. V.	σοφώτατοι	σοφώταται
G.	σοφώτατων	σοφώτατων
D.	σοφώτατοις	σοφώταταις
Ac.	σοφώτατους	σοφώτατας

Comparativele formate cu sufixele din seria b se declină ca adjectivul de clasa II εὐδαίμων cu deosebire că la Acuzativ masculin singular și la Nominativ, Acuzativ și Vocativ plural au o formă contrasă mai obișnuită decât cea regulată. Ele se declină astfel :

SINGULAR		N.
	M. F.	
N.	ἡδίω	ἡδιον
G.	ἡδίονος	ἡδίονος
D.	ἡδίονι	ἡδίονι
A.	ἡδίω (ἡδίονα)	ἡδιον
V.	ἡδιον	ἡδιον

M. F	N.
N. ἡδίοις (ἡδίονες)	ἡδίω (ἡδίονα)
G. ἡδιόνων	ἡδιόνων
D. ἡδίοι	ἡδίοι
A. ἡδίους (ἡδίονας)	ἡδίω (ἡδίονα)
V. ἡδίους (ἡδίονες)	ἡδίω (ἡδίονα)

Superlativele formate cu sufixele din seria b se declină ca și cele formate cu sufixele din seria a, adică ἡδίστος, ἡδίστον se declină ca σοφώτατος, σοφωτάτη, σοφώτατον.

Note. 1. Complementul Comparativului se poate exprima :

a) Prin cazul Genitiv : cît Petre).

Ex. : Σοφώτερος τοῦ Πέτρου (mai învățat de

b) Prin cazul primului termen de comparație, precedat de Conjunția ἢ (decît) :

Ex. : Σοφώτερος ἢ Πέτρος (mai învățat decît Petre).

2. Ca și în latinește complementul Superlativului se exprimă prin cazul Genitiv :

Ex. : Τὸ ὑψηλότατον τῶν δένδρων (cel mai înalt dintre arbori).

Cuvinte grecești în limba română

Πλοῦτος : Plutocrație.

Οὐρανός : Uran (planeta).

Κλέπτης : Cleptoman

LECȚIA a XXIII-a

COMPARATIVE ȘI SUPERLATIVE NEREGULATE

ἡ παραίνεις, εως	= sfatul, îndemnul
πρός	= Prepoz. cu Acuz. către
ὁ μαθητής, οῦ	= școlarul
πορίζω	= procur
τὸ σῶμα, ατος	= corpul
ἀναγκαῖος, α, ον	= necesar
τὸ πάθος, ους	= suferința, boala
ὁ πειρασμός, οῦ	= ispita
δή	= de sigur
μάλιστα	= mai ales
ἡ ἡδονή, ἥς	= plăcerea
ἡ ὁμιλία, ας	= tovarășia, prietenia; predica
ἡ τρυφή, ἥς	= lux, desfri
ἡ γῆ, γῆς	= pămîntul
ἢ	= Adv. decît
ἡ ἐπίγνωσις, εως	= cunoașterea
θεῖος, α, ον	= dumnezeiesc, divin
ἡ ἀλήθεια, ας	= adevărul
ἡ τελευτή, ἥς	= sfîrșitul
τὸ ἄθλον, ου	= răsplată
προκρίνω	= prefer, judec.

Παραίνεις πρὸς τοὺς μαθητάς.

Πορίζετε, ὦ μαθηταί, τῷ μὲν σώματι τὰ ἀναγκαῖα, τῇ δὲ ψυχῇ
τὰ βέλτιστα καὶ ἀπεργάζεσθε (faceți) τὸ μὲν σῶμα τῶν παθῶν

καρείττον (mai tare), τὴν δὲ ψυχὴν καρείττονα τῶν πειρασμῶν.
Καὶ δὴ μάλιστα φεύγετε τὴν δουλίαν τῶν ἐν τρυφῇ διαγόντων τῶν
βίων· τοιοῦτοις (pentru unii ca aceștia) γὰρ οὐδὲν ἔστι βέλτιον
τῶν ἡδονῶν.

Ὁ δὲ χριστιανὸς οὐδὲν τῶν αγαθῶν (nimic dintre bunuri) ἐν
μείζονι τιμῇ ἔχει ἢ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς θείας ἀληθείας· τὴν δὲ
χριστιανικὴν τελευτὴν τοῦ βίου καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τὰ
ἀριστα ἄλλα (ca pe cele mai bune răsplăți) προκρίνει.

Observări gramaticale

Următoarele adjective fac gradele de comparare în mod ne-
regulat:

ἀγαθός	{	ἀμείνων, ἄμεινον; ἄριστος, ἡ, ον	distins
		βέλτιον, βέλτιον; βέλτιστος, ἡ, ον	bun
mare	{	καρίτων, καρίτων; κράτιστος, ἡ, ον	puternic
		λῶων, λῶων; λῶστος, ἡ, ον	ales
mult	{	μέγας; μείζων, μείζων; μέγιστος, ἡ, ον	f. mare
		πολύς; πλείων, πλείων; πλείστος, ἡ, ον	f. mult
mult	{	κακός; κακίων, κακίων; κάκιστος, sau	
		χείρων, χείρων; χείριστος	rău
mult	{	μικρός; μείων, μείων; μικρότατος	mic
		ὀλλγός; ἐλάττων, ἐλάττων; ἐλάχιστος	puțin numeros
mult	{	ἀπλοῦς; ἀπλούστερος; ἀπλούστατος	simplic
		ταχύς; θάττων, θάττων; τάχιστος, repede	
mult	{	ῥάδιος; ῥάων, ῥάων; ῥᾶστος, ușor	

Declinarea comparativului βέλτιον.

SINGULAR

M. F.	N.
N. βελτίων mai bun	βέλτιον
C. βελτίονος	βελτίονος
D. βελτίονι	βελτίονι
A. βελτίω (βελτίονα)	βέλτιον

PLURAL

M. F.

N.

N. βελτίους (βελτίονες)	βελτίω (βελτίονα)
G. βελτιόνων	βελτιόνων
D. βελτίοι	βελτίοι
A. βελτίους (βελτίονας)	βελτίω (βελτίονα).

Cuvinte grecești în limba română

Παραίνεσις : Pareneză, îndemn
Πάθος : Patetic, Patologie.
Ὅμιλις : Omilie, predică.

NUMERALUL

τὸ πρῶτον Adv.	= pentru prima dată
ἡ μυριάς, ἀδός	= un număr de 10.000
ἡ ναῦς, νεῶς	= corabie
ὁ πόλεμος, ου	= război
ὁ Ἄθος, ω	= muntele Atos
ὁ βορρᾶς, ᾶ, (βορέας)	= Vântul de N.
ὁ ἄνεμος, ου	= vînt
διαφθείρω	= distrug.
ὑπέρ. Prep. cu Acuz.	= peste, mai mult
ὁ πεζός, οῦ	= infanterist, pedestraș
ὁ Θράξ, Θρακός	= Tracul
ἡ στρατιά, ᾶς	= armată
Μαρδόνιος, ου	= Mardonius, comandant pers
Ἀρταφέρνης, ους	= Artafarnis, comandant pers
ἡ στρατηγία, ας	= comandă
ἡ τριήρης, ους	= triremă
Δάτις, ιδος	= Datis, comandant pers
ὁ Ἐρετριεύς, ἑως	= Eretrian, din Eretria (Euboea)
μέλλω	= a fi pe punctul de a
ὁ Μαραθών, ὄνος	= Maratonul
ὁ ἱππεύς, ἑως	= călăreț
ἡ τάξις, εως	= șir, batalion, trupă de infanterie
ὁ δρόμος, ου	= cursă, drum
ἄγω	= duc

ἀπελάνω	= a goni, a respinge
ἦκω	= a veni, a ajunge
λοιπός, ή, όν	= care rămîne
οί λοιποί	= ceilalți, cei rămași
τὸ ἄστυ, εως	= cetatea (Atena)
ὁ Ἕλλην, νος	= Elin, Grec
παύω	= a curma, a face să înceteze

Despre războaiele medice

Τοῖς οἱ Πέρσαι ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστρατεύσαντο (duseră război contra). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον πολλὰς μὲν ναῦς ἔχον (cu multe corăbii), πολλὰς δὲ πεζῶν μυριάδες πόλεμον ἐπέφερον αὐτοῖς (lor). Τῶν δὲ νεῶν περιπλεουσῶν τὸν Ἄθων, (dintre corăbiile care pluteau în jurul muntelui Atos) τριακοσίας διέφθειρε βορρᾶς ἄνεμος καὶ ὑπὲρ δύο μυριάδας ἀνθρώπων, τῶν δὲ πεζῶν (dintre pedestrași) οἱ Θράκες κατέκοψαν (omoriră) πολλοὺς. Μαρδόνιον οὖν παύσας τῆς στρατηγίας Δαρείος (Darius așa dar ridicînd comanda lui Mardonius) Δάτιν καὶ Ἀρταφέρνην ἐκέλευσε (porunceă) τοὺς τε Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἐρετριεὺς καταστρέφασθαι (să nimicească pe). Οἱ δὲ (aceștia dar) τὴν στρατιὰν ἐξακοσίαις τριηρεσι διαβιβάσαντες (trecînd armata în), πρῶτον μὲν τοὺς Ἐρετριεὺς ἐν τρισὶν ἡμέραις κατεστρέψαντο (nimiciră) τῇ δὲ τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἐμελλον τοὺς στρατιώτας εἰς Μαραθῶνα ἐκβιβάσειν (să debarce) Πρὶν δὲ τοὺς ἱππεὺς ἐκβαλεῖν (înainte de a cobori călăreții lor), Μιλτιάδης τὰς τῶν Ἀθηναίων τάξεις δρόμῳ (în pas alergător) ἐπὶ (contra) τοὺς πεζοὺς ἄγει καὶ ἐξακισχιλούς καὶ τετρακοσίους κατακόψας (omorînd), τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὰς ναῦς ἀπελάνει. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι οὐ πλείους (pentru pleiovas) ἕκατόν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο ἄνδρας ἀπολέσαντες (pierzînd) ἦκον εἰς τὸ ἄστυ.

Observări gramaticale. Numerales

Tabloul numeralelor

Numerales cardinale
Sînt declinabile, 1 pînă la
4, sutele și mîile începînd
de la 200

1 α' εἷς, μία, ἓν
2 β' δύο
3 γ' τρεῖς, τρία

Numerales ordinale
Toate declinabile

πρῶτος, η, ον, întîiul
δεύτερος, α, ον, al doilea
τρίτος, η, ον

Numeralele cardinale

Sînt declinabile 1 pînă la 4;
sutele și mîlle începînd
de la 200

4 δ' τέτταρες, τεττάρα
5 ε' πέντε
6 ς' ἕξ
7 ζ' ἑπτὰ
8 η' ὀκτώ
9 θ' ἑννέα
10 ι' δέκα
11 ια' ἑνδεκά
12 ιβ' δώδεκα
13 ιγ' τρεῖς (τρίσ) καὶ δέκα
14 ιδ' τέτταρες (τέττα- ρα) καὶ δέκα
15 ιε' πεντεκαίδεκα
16 ις' ἑκκαίδεκα
17 ις' ἑπτακαίδεκα
18 ιη' ὀκτωκαίδεκα
19 ιθ' ἑννεακαίδεκα
20 κ' εἴκοσι
30 λ' τριάκοντα
40 μ' τετταράκοντα
50 ν' πενήκοντα
60 ξ' ἑξήκοντα
70 ο' ἑβδομήκοντα
80 π' ὀγδοήκοντα
90 σ' ἑνενήκοντα
100 ρ' ἑκατόν
200 ς' διακόσιοι, αι, α
300 τ' τριακόσιοι, αι, α
400 υ' τετρακόσιοι, αι, α
500 φ' πεντακόσιοι, ι, α
600 χ' ἑξακόσιοι, αι, α
700 ψ' ἑπτακόσιοι, αι, α
800 ω' ὀκτακόσιοι, αι, α

Numeralele ordinale

Toate declinabile

τέταρτος, η, ον
πέμπτος, η, ον
ἕκτος, η, ον
ἑβδομος, η, ον
ὄγδοος, η, ον
ἕνατος, η, ον
δέκατος, η, ον
ἐνδέκατος, η, ον
δωδέκατος, η, ον
τρίς καὶ δέκατος, η, ον
τεττακαίδέκατος, η, ον
πεντεκαίδέκατος, η, ον
ἑκκαίδέκατος, η, ον
ἑπτακαίδέκατος, η, ον
ὀκτωκαίδέκατος, η, ον
ἑννεακαίδέκατος, η, ον
εἰκοστός, η, ον
τριακοστός, η, ον
τετταρακοστός, η, ον
πεντηκοστός, η, ον
ἑξηκοστός, η, ον
ἑβδομηκοστός, η, ον
ὀγδοηκοστός, η, ον
ἑνενηκοστός, η, ον
ἑκατοστός, η, ον
διακοσιοστός, η, ον
τριακοσιοστός, η, ον
τετρακοσιοστός, η, ον
πεντακοσιοστός, η, ον
ἑξακοσιοστός, η, ον
ἑπτακοσιοστός, η, ον
ὀκτακοσιοστός, η, ον

Numeralele cardinale

Sînt declinabile 1 pînă la 4;
sutele și mîlle începînd
de la 200

900 ζ' ἑκατόσιοι, αι, α
1000 α' χίλιοι, αι, α
2000 β' διαχίλιοι, αι, α
10 000 ν' μύριοι, αι, α
20 000 κ' δυσμύριοι, αι, α
100,000 ρ' δεκακισμύ- ριοι, αι, α

Numerale ordinale

Toate declinabile

ἑκακοσιοστός, η, ον
χιλιοστός, η, ον
διαχιλιοστός, η, ον
μυριοστός, η, ον
δισμυριοστός, η, ον
δεκακισμυριοστός, η, ον

Note. a) Litera digama, litera coppa și litera sampi sînt folosite numai ca semne în numărare. Primele 2 reprezintă vechi litere dispărute din alfabetul elin.

b) Numerele compuse dintr-o zecime și o unitate se exprimă după modelul următor :

21 = εἰς καὶ εἴκοσι, sau εἴκοσι καὶ εἰς, sau εἴκοσιν εἰς, iar

29 = ἐνὸς δέοντος τράκοντα (treizeci lipsind unul).

c) Pentru numere mai mari de 10.000 limba elină se folosește și de substantivul ἡ μυριάς, άδος, miriadă, spre exemplu : δύο μυριάδες, 20.000 ; τρεῖς μυριάδες, 30.000, etc. ; Substantivul însoțitor stă în Genitiv Pl. : τρεῖς μυριάδες στρατιωτῶν, 30.000 de soldați.

d) Μυριοι (10.000) accentuat pe silaba penultimă, înseamnă nenumărați, iar μυρίος înseamnă extrem de mare.

e) Primele patru numere cardinale se declină astfel :

1. εἰς, unul

M.	F.	N.	
N. εἷς	μία	ὓν	2. δύο, doi
G. ἐνός	μιᾶς	ἐνός	N. Ac. δύο
D. ἐνί	μιᾷ	ἐνί	G. D. δυοῖν
A. ἓνα	μῑαν	ὓν	

3 τρεῖς, trei

M. F. N.	τρεῖς	Neutru	τρία
G.	τριῶν		τριῶν
D.	τριοί		τριοί
A.	τρεῖς		τρία

4 τέτταρες, patru

M. F.	τέτταρες	Neutru	τέτταρα
	τεττάρων		τεττάρων
	τέτταροι		τέτταροι
	τέτταρας		τέτταρα

LECTIA a XXV-a

NUMERALUL (continuare)

ἤ	= Conj. sau
ὥς	= Conj. cum, după cum
ἄλλος, η, ο pron.	= altul; Plural, ceilalți
μετά, Prepoz.	= Genit. cu; Acuz. după
τὸ κέρασ, κέρατος*, κέρως	= corn, aripa unui front
ἐνώνυμος, ον	= sting, așezat la stînga
οἱ Πλαταιεῖς, εων	= Plateeni
ὑστερον, Adv.	= mai tîrziu, în urmă, după
αὐθις, Adv.	= din nou
ἡ Ἑλλάς, ἄδος	= Elada, Grecia
ἀθροίζω	= adun
ἔπισθεν Adv.	= pe la spate, în urmă
ὁ Ἡρόδοτος, ου	= Herodot, istoric grec
οἱ Θεοπεῖς, ἔων	= Tespienii
τὸ πλῆθος, ους	= mulțimea
ἀντέχω	= a rezista, a ținea piept
ἡ Σαλαμίς, ἴνος	= insula Salamina
ἡ ναυμαχία, ας	= luptă pe mare
δέων, δέουσα, δέον, Gent. δέ-	= lipsind
οντος, part. de la ver-	
bul δέω	
τρέπω	= întorc, pun pe fugă
αἱ Πλαταῖαι, ὦν	= Plateea
ἡ προδοσία, ας	= trădare
ὁ Ἐφιάλτης, ου	= Efialte, trădătorul

Despre războaiele medice (continuare)

*Ελέγετο (se zicea că) δ' ἡ μὲν τῶν Περσῶν στρατιὰ πεντήκοντα μυριάδων ἀνθρώπων εἶναι, (era de), οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἦσαν ἑνακισχίλιοι ἤ, ὥς ἄλλοι λέγουσι, μύριοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν τῷ ἐδῶ.

νόμῳ κέρα χίλιοι Πλαταιεῖς ἐμάχοντο (luptau). Δεκάτῳ δ' ἔτει ὑστερον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης (după lupta de la) οἱ Πέρσαι Ξέρξου βασιλεύοντος (sub domnia lui Xerxe), αὐθις ἐστρατεύοντο (porniră cu război) ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ γῆν (și pe uscat) καὶ κατὰ θάλατιαν (și pe mare). Καὶ πεζοὺς μὲν ἤθροισε βασιλεὺς, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (după Herodot), ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα μυριάδας, ἱππέας δ' ὀκτακισμύριους, ναῦς δὲ χίλας καὶ διακοσίας καὶ ἐπτά, Καὶ κατὰ γῆν Λεωνίδας μὲν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τριακόσιοι Σπαρτιάται μετ' ἐπτακοσίων Θεοπεϊῶν τρεῖς ἡμέρας ἰῶ τῶν πολεμίων πλῆθει ὀνείχον (rezistară), τῇ δὲ τεταρτῇ οἱ Πέρσαι, ὅπισθεν γενόμενοι αὐτῶν (căzînd în spatele lor) τῇ Ἐφιάλτου προδοσίᾳ, κατέκοψαν πάντας (ii omoriră pe toți). Ἐν δὲ τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ οἱ Ἕλληνες ναὺς ἔχοντες (cu) τριακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα δυοῖν δεούσας τοὺς Πέρσας ἐτρέψαντο (puseră pe fugă pe). Τῷ δ' ὑστέρῳ ἔτει (în anul următor), μὴ ἡμέρᾳ δις γίνονται κρείττονες (de două ori Elinii fură mai tari de cît) τῶν Περσῶν, ἐν Πλαταιαῖς τε καὶ ἐν τῇ Μυκάλη.

Observări gramaticale

Numeralele Adverbiale. (Tablou).

Sint nedeclinabile

1	ἑ	ἅπαρ	odată	30	λ	τριακοντάκις
2	β'	δὶς	de două ori	40	μ	"
3	γ'	τρίς	de trei ori	50	ν	"
4	δ'	τετράκις		60	ξ	"
5	ε'	πεντάκις		70	ο	"
6	ς'	ἑξάκις		80	π	"
7	ς'	ἑπτάκις		90	Ϛ	"
8	η'	ὀκτακίς		100	ρ'	ἑκατοντάκις
9	θ'	ἐνάκις		200	σ'	διακοσιάνκις
10	ι'	δεκάκις		300	τ'	"
11	ἰά	ἐνδεκάκις		400	υ'	"
12	ἰβ'	δωδεκάκις		500	ϕ'	"
13	ἰγ'	"		600	χ'	"
14	ἰδ'	"		700	ψ'	"
15	ἰε'	"		800	ω'	"
16	ἰς	"		900		"
17	ἰς'	"		1.000	α	χιλιάκις
18	ἰγ'	"		2.000	β	"
19	ἰδ'	"		10.000	ι	μυριάκις
20	κ'	εἰκοσάκις		20.000	κ	"

1) Lipsind numeralul distributiv, limba elină folosește în locul lui prepozițiile *ἀνά*, *εἰς*, *κατά* cu Acuzativul numeralului cardinal.

Ex.: *καθ' ἑνα*, unul câte unul; *εἰς δύο*, doi câte doi; *ἀνά τρεῖς*, trei câte trei.

2) Acuzativul substantivelor, ziua, lună, an, *ἡ ἡμέρα*, *ὁ μήν*, *τὸ ἔτος*, urmat de numeralul cardinal formează acuzativul duratei și răspunde la întrebarea, cât timp?

Ex.: *τρεῖς ἡμέρας... ἀνταίχων*, trei zile rezistară.

3) Dativul aceluiași cuvinte însoțit însă de numeralul ordinal răspunde la întrebarea, cînd?

Ex.: *τῇ δὲ τετάρτῃ (ἡμέρᾳ)*, în a patra zi.

LECTIA a XXVI-a

PRONUMELE PERSONAL ȘI POSESIV

<i>θέλω</i>	= voiesc
<i>ὥσπερ</i>	= ca, ca și
<i>τὸ τέκνον, οὐ</i>	= copilul
<i>στέργω</i>	= a iubi
<i>συνάλλομαι</i>	= a strînge pentru sine
<i>μόνον</i>	= Adv. numai
<i>ἡ ἀρετή, ἧς</i>	= virtute
<i>ἀρέσκει</i>	= a plăcea
<i>τρέφω</i>	= a nutri, a hrăni
<i>οὕτως</i>	= astfel
<i>ἡ καρδία, ας</i>	= inimă
<i>ἀλλά</i>	= ci, însă
<i>τὸ θέλημα, ατος</i>	= voință
<i>ὁ ἡγεμών, ονος</i>	= conducător
<i>ἄμα</i>	= în același timp
<i>τὸ δίκαιωμα, ατος</i>	= îndreptarea
<i>προσφέρω</i>	= aduc
<i>λέγω</i>	= zic

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν (Domnului să ne rugăm)

*Ο δίκαιος ἀεὶ θέλει τῷ Θεῷ ἡμῶν ἀρέσκειν (să placă) καὶ ὁ Θεὸς ὥσπερ τέκνον στέργει αὐτόν. Συνάλλεσθε οὖν (stringeți, adunați), ὦ νεανίαι, τὴν ἀρετὴν ἣ (care) ἀρέσκει τῷ Θεῷ καὶ τρέφει τὴν ἡμετέραν ψυχὴν καὶ οὕτως οὐ βασιλεύσει τῆς καρδίας τῆς, ὁ μετέρας (va domni peste inima voastră) ἡ ἀμαρτία, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτός ἐσται (va fi) ὁ μὲν ἡγεμών ἐν τῷ βίῳ. Καὶ ἄμα δέσθε (rugați-vă) πολλάκις τοῦ Χριστοῦ καὶ προσκυνοῦντες (inchinându-vă) λέγετε πρὸς αὐτόν·

*Σὺ ὅς εἰμι ἐγὼ, ὦ Χριστέ, ὡσόν με (mîntuiește-mă) οἱ τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα (am căutat). Σῶσόν με, Σωτήρ μου ὡσόν με·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν. σοὶ προσφέρωμεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα (de toate și pentru toate). Ἀμήν, Ἀμήν λέγω ὁ μὲν.

Observări gramaticale

Pronume personal de persoana III nu există. Se întrebuintează

însă, cu valoare de Pronume personal de persoana III, un Pronume demonstrativ la Nominativ; iar pentru celelalte cazuri Pronumele αὐτός, ἡ, ὁ

PERSONA I		PERSONA II	
S.	P.	S.	P.
N. ἐγώ = eu	ἡμεῖς = noi	σύ = tu	ὁμεῖς = voi
G. ἐμοῦ sau μου	ἡμῶν	σοῦ sau σου	ὁμῶν
D. ἐμοί „, μοι	ἡμῖν	σοί „, σοι	ὁμῖν
A. ἐμέ „, με	ἡμᾶς	σέ „, σε	ὁμᾶς

Declinarea Pronumelui αὐτός, care înlocuiește Pronumele personal de persoana III, la toate cazurile afară de Nominativ:

SINGULAR			PLURAL		
M.	F.	N.	M.	F.	N.
N. αὐτός=el	αὐτή=ea	αὐτό	αὐτοί=ei	αὐταί=ele	αὐτά
G. αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
D. αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
A. αὐτόν	αὐτήν	αὐτό	αὐτούς	αὐτάς	αὐτά

Note. 1. Formele μου, μοι, με, și σου, σοι, σε sînt enclitice.

2. Pronumele αὐτός are 3 înțelesuri:

- αὐτός ἀκούω = eu însumi aud
- ὁ αὐτός θεός sau ὁ θεός ὁ αὐτός = același Dumnezeu
- ἡ αὐτοῦ δόξα = gloria lui.

II. Pronumele Posesiv. Limba elină are pronume posesiv pentru persoana I și a II singular și plural, care se declină ca adjectivele de clasa I. Pronumele posesiv poate fi înlocuit cu Genitivul pronunelor personale.

Persoana I.

ὁ ἐμός	= al meu	ἡ ἐμή	τὸ ἐμόν
ὁ ἡμέτερος	= al nostru	ἡ ἡμετέρα	τὸ ἡμέτερον

Persoana II.

ὁ σός	= al tău	ἡ σή	τὸ σόν
ὁ ὑμέτερος	= al vostru	ἡ ὑμέτερα	τὸ ὑμέτερον

Pentru pronumele posesiv de persoana III se întrebuintează Genitivul de la αὐτός (αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτῶν).

Ex.: Ὁ φίλος αὐτοῦ = Prietenul lui.

Cuvinte grecești în limba română

Αὐτός : Autonomie; Autocrat; Autograf; Autocefal.
Ἡγεμών: Hegemonie, Egumen.

LECȚIA a XXVII-a

VIIITORUL INDICATIVULUI. PRONUMELE REFLEXIV

ἐκαστος, η, ον	= fiecare
πράττω	= fac, îndeplinesc
ρουμεύω	= a păște, a duce la păscut
ὁ οἰκέτης, ον	= om de serviciu
ὁ δεσπότης, ον	= stăpin
θεραπεύω	= îngrijesc
ἡ θυοία, ας	= sacrificiu, victimă
ὁ θηρευτής, οῦ	= vînător
διώκω	= urmăresc
τὸ θηρὸν, ον	= animal, fiară
τὸ πεδίον, ον	= cîmpie
ἡ φυγή, ἤς	= fugă
τρέπω	= întorc
ὁ διδάσκαλος, ον	= profesor, învățător
ἡ δικαιοσύνη, ἤς	= dreptate
διδάσκω	= învăț pe altul
κινδυνεύω	= mă expun la pericol, risc
ἀργός, όν	= leneș
ἀχρηστος, ον	= ne folositor, netrebuitor
ἡ βρθυμλία, ας	= trîndăvie, neactivitate
διατρέβω	= petrec timpul
κολάζω	= pedepsesc

Fiecare cu rolul său

Δεῖ (trebuie ca) ἑκαστον πράττειν τὸ ἐαυτοῦ (rolul său). Οἱ μὲν οὖν ποιμένες τὰς ποίμνας νομεύουσιν, καὶ οἱ οἰκέται τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν καὶ οἱ ἱερεῖς θυσίας θύουσιν τοῖς θεοῖς καὶ οἱ θηρεῦνται διώξουσιν θηρία ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν ταῖς ὕλαις καὶ εἰς φυγὴν αὐτὰ τρέφουσιν (și le vor pune pe fugă) καὶ οἱ διδάσκαλοι τοὺς παῖδας τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν σωφροσύνην διδάξουσιν καὶ οἱ στρατιῶται ἐν ταῖς μάχαις κινδυνεύουσιν· μόνοι δ' ἄργοι καὶ ἄχρηστοι ἐν τῇ ἐρθυμῇ διατρέφονται.

Οἱ νόμοι τοὺς ἀργούς καὶ ἀχρήστους κολάσονται.

Observări gramaticale

A. I. Viitorul I al Indicativului activ, la verbele în ω. La verbele cu radicalul terminat în ι, υ, so acest timp se formează adăugându-se consoana σ, caracteristica Viitorului, înaintea terminațiilor personale ale Prezentului Indicativ. Ex.:

θεραπεύσω, voi servi	θύσω, voi sacrifica	τίσω, voi onora
θεραπεύσεις	θύσεις	τίσεις
θεραπεύσει	θύσει	τίσει
θεραπεύσομεν	θύσομεν	τίσομεν
θεραπεύσετε	θύσετε	τίσετε
θεραπεύσουσι	θύσουσι	τίσουσι

II. Când radicalul verbului se termină într-o consoană mută se produc următoarele schimbări:

1. Guturalele γ, κ, χ cu σ dau ξ.

ἄγω = duc	Viitorul ἄξω
διώκω = urmăresc	„ διώξω
διδάσκω = învăț	„ διδάξω radical διδαχ

2. Labialele β, π, φ cu σ dau ψ.

διατρέβω = petrec	Viitorul διατρέψω
τρέπω = întorc	„ τρέψω
γράφω = scriu	„ γράψω

3. Dentalele δ, τ, θ și la unele verbe ζ, cad înainte de σ.

ψεδῶ = înșel, mint	Viitorul ψεύσω
ἀνύτω = termin	„ ἀνύσω
πέθω = conving med. pas.	„ πείσω
κολάζω = pedepsesc ^{mă} supun	„ κολάσω

Note. 1. Unele verbe cu radicalul în ττ fac Viitorul în ξω.

Ex.: πράττω (radicalul adevărat πραγ) Viitorul πράξω = voi face.

2. Verbele cu sufix la Prezent leapădă sufixul la Viitor.

Ex.: διδάσκω < διδαχ-σκ-ω. Viitor διδάξω.

B. Pronumele reflexiv n-are Nominativ, fiindcă se întrebuințează numai în calitate de complement. Li lipsește de asemenea și genul neutru la persoanele I și II.

PERSONA I				
	M.		F.	
S. G.	ἐμευτοῦ ^{al meu} insumi	S. ἐμαντῆς	Pl. ἡμῶν αὐτῶν	P. ἡνῶν αὐτῶν
D.	ἐμαντιῶ ^{mie} insumi	ἐμαντῇ	ἡμῖν αὐτοῖς	ἡμῖν αὐταῖς
A.	ἐμαντόν ^{pe mine} insumi	ἐμαντήν	ἡμᾶς αὐτούς	ἡμᾶς αὐτάς

PERSONA II		
	M.	F.
S. G.	σεαντοῦ ^{al tău} insumi	S. σεαντῆς (σεαντῆς)
D.	σεαντιῶ ^(σεαντιῶ)	σεαντῇ (σεαντῇ)
A.	σεαντόν (σεαντόν)	σεαντήν (σεαντήν)
P. G.	ὁμῶν αὐτῶν	P. ὁμῶν αὐτῶν
D.	ὁμῖν αὐτοῖς	ὁμῖν αὐταῖς
A.	ὁμᾶς αὐτοῖς	ὁμᾶς αὐτάς

PERSONA III		
SINGULAR		
	M.	F. N.
G.	ἐαντοῦ, ἡς, οὗ ^{al lui} sau αὐτοῦ, ἡς, οὗ	
D.	ἐαντιῶ, ἡ, ᾧ ^{insumi}	αὐτιῶ, ἡ, ᾧ
A.	ἐαντόν, ἡν, ό	αὐτόν, ἡν, ό

PLURAL

	M.	F.	N.	
G.	ἐαυτῶν, ὧν, ὧν			sau αὐτῶν, ὧν, ὧν
D.	ἐαυτοῖς, αἰς, οἷς			αὐτοῖς, αἰς, οἷς
A.	ἐαυτούς, ἑς, ἃ			αὐτούς, ἑς, ἃ

Notă. Pentru persoana III se mai întrebuințează, ca Pronume reflexiv simplu, un fost Pronume personal de persoana III.

S. N.	—	P.	σφεῖς
G.	οὗ		σφῶν
D.	οἷ		σφῖσι
A.	ἐ		σφᾶς.

Cuvinte grecești în limba română

Δεσπότης : Despot, Despotism, Despotie.

Θεραπεία : Terapie, Terapeutică, Talasoterapie, Hidroterapie, Helioterapie.

LECTIA a XXVIII-a

AORISTUL I. INDICATIV ACTIV

Ξέρξης, ου (ὁ)	=	Xerxes
Δαρεῖος, ου, (ὁ)	=	Darius
ὁ νῆς, οὔ	=	fiul
βασιλεύω (cu gen.)	=	domnesc
ἡ δίκη, ης	=	dreptate
δίκην λαμβάνειν	=	a se răzbuna
ἔβελω	=	voiesc, vreau
ἡ ἥτη, ης	=	înfringere
Μαραθῶν, ὄνος (ὁ)	=	Maraton
ἀνάριθμος, ον	=	nenumărat
Εὐρώπη, ης, (ἡ)	=	Europa
Λεωνίδας, ον, (ὁ)	=	Leonida
ὁ στρατηγός, οὔ	=	general
τριακόσιοι, αι, α	=	300
ὀλγος, η, ον	=	puțin
ὁ σύμμαχος, ον	=	aliat
Θερμοπύλαι ὧν (αἱ)	=	Termopile
ἐνταῦθα	=	Adv. acolo
ἡ εἴσοδος, ον	=	intrarea
*Ελληνικός, ἡ, ὄν	=	grecesc
κωλύω	=	împiedic, opresc
*Εφιάλτης, ον (ὁ)	=	Efialte
φρονέω	=	a omori
ἡ ἄκρα, ας	=	înălțime

βλέπω	= privesc	
ἔπειτα	= Adv. apoi	
ὁ πιστός, οὗ	= credincios	
τὸ ναυτικόν, οὗ	= flotă	[Asiei Mici])
Μυκάλῃ, ἡς (ῆ)	= Micale (Promontoriu pe coastele	
Ἰωνία, ας (ῆ)	= Ionia (Asia mică)	
δαμάζω	= înving, biruiesc	

Ξέρξης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς.

Μετὰ τὸν Δαρείου θάνατον Ξέρξης, ὁ Δαρείου υἱός, ἐβασίλευσε τῆς Ἀσίας. Ξέρξης οὖν δίκην λαμβάνειν ἠθέλησε ὑπὲρ τῆς ἐν Μακεδωνίᾳ ἡττης. Διὰ τοῦτο ἀνάρηθμον στρατιὰν καὶ κατὰ γῆν (și pe uscat) καὶ κατὰ θάλατταν (și pe mare) εἰς τὴν Εὐρώπην ἤγαγε (aduse).

Λεωνίδας ὁ τῶν Σπαρτιατῶν στρατηγός οὖν τριακοσίοις Σπαρτιάταις καὶ ὀλίγοις συμμάχοις τὰς Θερμοπύλας ἐφύλαξε. Ἐνταῦθα οἱ Σπαρτιᾶται καὶ οἱ σύμμαχοι τὴν τῶν Περσῶν εἰσοδὸν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γῆν ἐκώλυσαν.

Ἐπιδίκτης προσῆδωκε (trădă) τοὺς Σπαρτιάτας. Οἱ Πέρσαι τοὺς Σπαρτιάτας ἐφόνευσαν.

Ξέρξης οὖν στρατῷ εἰς Ἀθήνας ἐπορεύετο (merse). Ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐξ Ἀκρας τῆς Ἀττικῆς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ἡττὴν ἐβίβησε. Ἐπειτα αὐτός (el însuși) οὖν ὀλίγοις πιστοῖς εἰς τὴν Ἀσίαν ἔφυγε (fugit). Οἱ σύμμαχοι ἐδίωξαν τὸ τῶν Περσῶν ναυτικόν καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίας αὐτὸ ἐδάμασαν.

Observări gramaticale

Aoristul I Indicativ. Acest timp se obține din radicalul Viitorului, punându-i augment după regulile stabilite la Imperfect, și înlocuindu-i terminațiile personale prin: -α, -ας, -ε, -αμεν, -ατε -αν. Se traduce în l. română prin trei timpuri trecute: perf. simplu, perf. compus și m. m. ca perf.

Exemple :

βασιλεύω	Viit. βασιλεύσω	Aorist ἐβασίλευσα	ela dom-
θύω	„ θύσω	„ θύσασθαι	nit

ἄγω	Viit. ἄξω	Aorist ἤξα
διώκω	„ διώξω	„ ἐδίωξα
διδάσκω	„ διδάξω	„ ἐδίδαξα
τρέφω	„ τρέψω	„ ἐτρέψα
βλέπω	„ βλέψω	„ ἐβλεψα
γράφω	„ γράψω	„ ἐγραψα
ψεύδω	„ ψεύσω	„ ἔψευσα
ἀνύτω	„ ἀνύσω	„ ἤνυσσα
πείθω	„ πείσω	„ ἐπεισα
δαμάζω	„ δαμάσω	„ ἐδάμασσα

Aoristul I se conjugă astfel :

ἐβασίλευσα	(domnii sau am domnit)	ἐδίωξα
ἐβασίλευσας		ἐδίωξας
ἐβασίλευσε		ἐδίωξε
ἐβασιλεύσαμεν		ἐδίωξαμεν
ἐβασιλεύσατε		ἐδίωξατε
ἐβασίλευσαν		ἐδίωξαν.

Aoristul al II-lea. Unele verbe, care au radicalul terminat în consoană, posedă și un al doilea Aorist. Acest timp se formează din radicalul pur al verbului, punind augment și, la cele mai multe, terminațiunile Imperfectului.

Exemple :

φεύγω (φυγ)	Aorist ἔφυγον
λαμβάνω (λαβ)	„ ἔλαβον
λείπω (λιπ)	„ ἔλιπον

Aoristul II Indicativ activ se conjugă astfel :

ἔφυγον	(fugii sau am fugit)	ἐφύγομεν
ἔφυγες		ἐφύγετε
ἔφυγε		ἔφυγον

Notă. Aoristul este timpul povestirii.

Cuvinte grecești în limba română

Στρατηγός : Strateg, Strategie, Strategemă
Ὀλίγος : Oligarhie (Domnia celor puțini).

PERFECTUL ȘI M. M. CA PERFECTUL INDICATIVULUI
ACTIV

ἄτρεπτος, ον	= statornic, neșovăitor, nepregetat, dirz
φύω	= a produce, la Perf. a se naște, a fi făcut în mod natural
τὸ μέλι, ιτος	= miere
ἐπιθυλεύω	= complotez, urmăresc, umblu după
ὁ κηφῆν, νος	= trîntor, bondar
βλάπτω	= vatăm
ἄει	= Adv. întotdeauna
τὸ πτερόν, οῦ	= aripă
παίω	= lovesc
τὸ κέντρον	= ac, bold
ὥς... οὔτω	= după cum... tot astfel
εἰρηναῖος, α, ον	= pașnic
συνεπιβουλεύω	= întind curse, atac
ὅμως	= Adv. cu toate acestea
Ἄρισταῖος, ον, (ὁ)	= Aristeu, fiul lui Apollo, protectorul albinelor
δεινός, ή, όν	= groaznic, cumplit, grozav
πάλοι	= Adv. odinioară

Αἱ μέλιται καὶ οἱ κηφῆνες.

Εἰσὶν αἱ μέλιται οὐ μόνον σώφρονες, ἀλλὰ καὶ ἀνδρεῖαι καὶ ἄτρεπτοι πεφύκασι. Πολλοὶ γὰρ ἔχθροὶ τῶν μέλιτι ἐπιβουλεύουσι, μάλιστα δὲ ὁ κηφῆν· ἡ δὲ μέλιτα τοὺς ἔχθρούς,

οἷ (care) αὐτὴν βεβλήφασιν, ἀεὶ τοῖς πτεροῖς πέπαικε καὶ τοῖς κέντροις πεφόνευκε. Ὡς γὰρ πρὸς τοὺς ἑραπεύοντας εἰρηναῖαι αἱ μέλιται εἰσιν, οὔτω καὶ πολεμικαὶ πρὸς τοὺς συνεπιβουλεύοντας.

Ὅμως τὰς τοῦ Ἀρισταίου μελίττας δεινὴ νόσος πάλαι ἐπεφόνευκει.

Observări gramaticale.

A. Perfectul Indicativului activ. Acest timp este format din următoarele elemente:

- reduplicare,
- radicalul pur,
- caracteristica temporală κα,
- terminațiunile personale ale timpurilor principale.

Reduplicarea.

Verbele începătoare cu o consoană afară de ρ, precum și cele începătoare cu o mută urmată de o lichidă (λ, μ, ν, ρ), pun înaintea radicalului consoana inițială împreună cu vocala ε. Aceste 2 sunete formează reduplicarea.

Exemple :

λύω	Perfectul	λέλυκα
βλάπτω	"	βέβλαφα
γράφω	"	τέγραφα

Cînd verbul începe cu o aspirată (χ, φ, θ), se reduplică nu aspirata, ci consoana surdă corespunzătoare (κ, π, τ).

Exemple :

φύω	Perfectul	πέφυκα
θύω	"	τέθυκα
χορεύω (dansez)	"	κεχώρευκα

În toate celelalte cazuri reduplicarea se face astfel :

a) cu augmentul silabic la verbele care încep cu 2 consoane (afară de muta urmată de lichidă), cu o consoană dublă sau cu p;

Exemple :

στεφανόω	încoronez	Perfectul ἐστεφάνωκα
ζητέω	caut	” ἐζήτηκα
ρίπτω	arunc	” ῥέριψα

b) cu augmentul temporal la verbele începătoare cu o vocală.

Exemple :

ἄγω = (duc)	Perfectul ἤγα = am dus
ὀρθόω = (îndreptez)	” ὤρθωκα = am îndreptat

Perfectul Indicativ activ al verbelor cu radicalul terminat în ι, υ, ευ se conjugă astfel (λόω, desleg, φύω, produc):

λέλυκα = am dezlegat	πέφυκα = am născut
λέλυκας	πέφυκας
λέλυκε	πέφυκε
λέλύκαμεν	πεφύκαμεν
λέλύκατε	πεφύκατε
λέλύκασι	πεφύκασι.

Perfectul Verbelor cu radicalul terminat într-o consoană mută.

La aceste verbe κ din caracteristica Perfectului cade înaintea unei labiale sau guturale care, în schimb, devine aspirată, iar dentalele și ζ cad înaintea lui κ.

Exemple :

βλάπτω	vatăm	Perfectul βέβλαφα
γράφω	scriu	” γέγραφα
διώκω	urmăresc	” δεδίωχα
πείθω	conving	” πέπεικα
ἀνύτω	termin	” ἤνυκα
νομίζω	socotesc	” νενόμικα.

Perfectul acestor verbe se conjugă astfel :

S. βέβλαφα	P. βεβλάφαμεν	S. γέγραφα	P. γεγράφαμεν
βεβλάφας	βεβλάφατε	γέγραφας	γεγράφατε
βεβλάφε	βεβλάφασι	γέγραφε	γεγράφασι

B. Mai mult ca Perfectul Indicativului activ. Acest timp se obține din radicalul Perfectului, primind augment și terminațiile : ειν (η), εις (ης), ει, ειμεν, ειτε, εσαν.

ἐλελύκειν (η)	deslega	ἐπεφονεύκειν (η)	omorisem	ἐβεβλάφειν
ἐλελύκεις (ης)	sem	ἐπεφονεύκεις (ης)		ἐβεβλάφεις
ἐλελύκει		ἐπεφονεύκει		ἐβεβλάφει
ἐλελύκειμεν		ἐπεφονεύκειμεν		ἐβεβλάφειμεν
ἐλελύκειτε		ἐπεφονεύκειτε		ἐβεβλάφειτε
ἐλελύκεσαν		ἐπεφονεύκεσαν		ἐβεβλάφεσαν

C. Viitorul II sau viitorul anterior activ se formează din participiul perfect activ al verbului de conjugat și viitorul I al verbului „a fi”.

S. λελυκώς	{ εσομμι	Pl. λελυκότες	{ εσομεθα
	{ εσει		{ εσεσθε
	{ εσται		{ εσονται

„voi fi dezlegat”.

Cuvinte grecești în limba română. Νόσος = Nosografie (descierea bolilor). Πτέρων = Pterodactil; Pteropod.

FORMA MEDIO-PASIVĂ

Indicativul Prezent și Viitor

Ὁ Νεῖλος, ου	= Nilul
ὁ ποταμός, ου	= fluviul
ἡ καμπή, ης	= cotitură
πράττω	= fac
ποτέ... ποτε	= cînd... cînd
ἐπὶ	= Prep. cu Ac. spre
ἡ Ἀραβία, ας	= Arabia
ἐπιστρέφω	= a se întoarce
ἡ Λιβύη, ης	= Libia
ἐκκλίνω	= a se abate
τὸ ὄρος, ους	= munte
Αἰθιοπικός, ή, όν	= Etiopian
ἡ ἐκβολή, ης	= vărsare (în mare)
τὸ στάδιον, ου	= stadiu (177 metri)
μύριοι, αι, α	= 10.000
δισχίλοι, αι, α	= 2000
κατά	= Prep. cu Ac. pe
ὁ τόπος, ου	= loc, ținut, regiune
ὑποκάτω	= Adv. de jos
διαστέλλομαι	= a se lăși, a se lărgi
ὁ ὄγκος, ου	= revărsare de ape, umflare
προτείνω	= a tinde către
τὸ ὄρεμα, ατος	= cursul (apei)

ἡ ἡπειρος, ου	= continent
τὸ μέρος, ους	= parte
ὑπό	= Prep. cu Gent. de către
ἡ ἄμμος, ου	= nisip
καταπίνομαι	= a fi înghițit
ἐναντίως	= Adv. în sens contrar
ἐκτρέπομαι	= a se întoarce
ἡ λίμνη, ης	= lac
τὸ μὲν... τὸ δέ	= una... alta

Nilul

Ὁ Νεῖλος, μέγιστος ὢν τῶν ἀπάντων ποταμῶν, καμπὸς πρᾶττει μεγάλας, ποτὲ μὲν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν ἐπιστρέφων, ποτὲ δὲ ἐπὶ τὴν Λιβύην ἐκκλίνων. Φέρεται (curge) γὰρ ἀπὸ τῶν Αἰθιοπικῶν ὄρων μέχρι τῆς εἰς θάλατταν ἐκβολῆς στάδια μύρια καὶ δισχίλια (pe o întindere de). Κατὰ δὲ τοῦς ὑποκάτω τόπους διαστέλλεται τοῖς ὄγκοις, ἀεὶ μᾶλλον προτεινόντος βεύματος (cursul fluviului tinzînd spre) ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἡπείρους. Τῶν δ' ἀποσχίζομένων μερῶν (părțile separîndu-se) τὸ μὲν (una) εἰς τὴν Λιβύην ἐκκλίνειν ὑπ' ἄμμου καταπίνεται· τὸ δ' (alta) εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐναντίως ἐκκλίνειν εἰς λίμνας ἐκτρέπεται καὶ ἐκτρέπεται μεγάλας.

Observări gramaticale

Verb. În limba elină verbele pot fi: active, pasive și medii.

1. În forma activă subiectul face lucrarea care trece asupra unui obiect.

2. În forma pasivă subiectul gramatical primește sau suferă lucrarea exprimată prin verb.

3. Forma medie arată că subiectul face lucrarea pentru el însuși, în interesul său (reflexiv indirect): φέρονται ἄρτον οἴκοθεν = Ei aduc (pentru ei; își aduc) pline de acasă.

Foarte rar forma medie are înțelesul de verb reflexiv direct: λοόμαι = mă spăl; λοόμαι τὰς χεῖρας = mă spăl pe mine.

Conjugările pasivă și medie au aceleași forme, afară de timpurile Viitor și Aorist.

CONJUGAREA MEDIO-PASIVĂ

Modul Indicativ

PREZENT

Acest timp se obține de la radicalul aceluiași timp activ, primind terminațiile medio-pasive ale timpurilor de seria I: μαι, σαι, ται, μεθα, σθε, νται.

Pl. λόο — μαι	Pl. λούο — μεθα
(λός — σαι) λούει (λύει)	λός — σθε
λός — ται	λός — νται
λόμεαι = îmi dezleg și sint dezlegat.	

Viitorul mediu

Se obține de la radicalul aceluiași timp activ, primind terminațiile medio-pasive de seria I:

S. λός — ομαι = îmi voi dezlega	Pl. λνο — όμεθα
λός — ει (λόςη)	λός — εσθε
λός — εται	λός — ονται.

Viitorul indicativ

Al verbului εἶναι are numai forma medie și se conjugă astfel:

SINGULAR	PLURAL
ἔσομαι, eu voi fi	ἔσόμεθα
ἔσῃ	ἔσεσθε
ἔσται	ἔσονται.

LECȚIA a XXXI-a

CONJUGAREA MEDIO-PASIVĂ

Indicativ Imperfect și Aorist I și II

ό (ή) ἔλαφος, ον	= cerb, ciută
διωκομένη	= urmărită
ὑπό	= Prep. cu Genit. de, de către, sub
ό κννηγός, οῦ	= vinător
ἐπί	= Prep. cu Ac. sub
κρύπτω	= ascund
παραιρέχω	= a trece pe lângă, dincolo
τελέως	= Adv. pe deplin, cu totul
ἤδη	= Adv. de acum înainte
λανθάνω	= a fi ascuns
οἰομένη	= crezind
τό φύλλον, ον	= frunză
σειόμενος, η, ον	= mișcându-se
ἐπιστροφόμενος, η, ον	= întorcându-se
νομίζω	= socotesc
κρύπτεσθαι	= Inf. Prez. mediu, a se ascunde
βάλλω	= arunc
τό ἀκόντιον, ον	= suliță, săgeată
τιτρώσκω	= rănesc
μέλλω	= a fi pe punctul de, a avea să
θνήσκω	= mor
στενάζω	= gem
πάσχω	= sufăr

ἔδει	= trebuia
λυμαίνεσθαι	= Inf. Prez. M. a vătăma, a strica
ἀδικέω	= vatăm
ὁ εὐεργέτης, ου	= binefăcător
κολάζω	= pedepsesc

*Ελαφος καὶ ἄμπελος.

*Ελαφος διωκομένη ὑπὸ κυνηγῶν, φεύγουσα ἐπὶ τινα ἄμπελον, ὅπ' αὐτῇ (sub ea) ἐκρύπτετο. Παρατρέχουσι ἐκείνοι· ἡ οὖν ἐλαφος, τελέως ἤδη λαμβάνειν οἰομένη, τὰ τῆς ἀμπέλου φύλλα ἐσθίειν ἤρξαντο. Τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστρέφοντες, καὶ (ὅπερ ἦν ἀληθές, ceea ce era adevărat) νομίζοντες ζῷον τι ὑπὸ τοῖς φύλλοις (sub frunze) κρύπτεσθαι, βάλλουσι τὰ ἀκόντια καὶ τιτρώσκουσι τὴν ἐλαφον. Ἡ δὲ μέλλουσα θνήσκειν (fiind pe [punctul de a muri]) ἔλεγε στενάζουσα „Δίκαια πάσχω· οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώζουσάν με λυμαίνεσθαι“.

Οἱ ἀδικούντες τοὺς εὐεργέτας ὑπὸ Θεοῦ κολάζονται.

Observări gramaticale

Imperfectul

Se obține de la radicalul aceluiași timp activ, primind terminațiile medio-pasive de seria II, μην, σο, το, μεθα, σθε, ντο.

S. ἐ — λυό — μην	Pl. ἐ — λυό — μεθα
(ἐ — λύε — σο) ἐλύ—σο	ἐ — λύε — σθε
ἐ — λύε — το	ἐ — λύο — ντο

ἐλυόμην = îmi dezlegam și eram dezlegat.

Aoristul I mediu

Se obține de la radicalul său activ, primind terminațiile medii de seria II-a.

S. ἐ — λυσά — μην	Pl. ἐ — λυσά — μεθα
(ἐ — λύσα — σο) ἐλύσω	ἐ — λύσα — σθε
ἐ — λύσα — το	ἐ — λύσα — ντο

ἐλυσάμην = eu îmi dezlegai.

Aoristul II mediu

Se obține de la radicalul său activ, primind terminațiile medii de seria II-a.

De la Verbul λείπω (rad. λιπ.) Aor. II mediu se conjugă astfel:

S. ἐλιπό—μην eu îmi lăsa	Pl. ἐλιπό—μεθα
(ἐλίπε—σο) ἐλίπου	ἐλίπε—σθε
ἐλίπε—το	ἐλίπε—ντο

LECTIA a XXXII-a

PRONUMELE RELATIV ȘI DEMONSTRATIV

ἡ ἡμέρα, ας	= ziua
ὁ Πέτρος, ου	= Apostolul Petru
ὁ ἀνὴρ, ἀνδρός	= bărbat
ὁ ἀδελφός, οὔ	= frate
ἔδει	= trebuia, se cădea
ἡ γραφή, ἥς	= scriptura
διὰ	= Prep. cu Genit. prin
τὸ στόμα, ατος	= gură
Δαυίδ	= David, Regele-Profet
ὁ Ἰούδας	= Apostolul trădător, Iuda
δεῖ	= trebuie, se cade
ὁ μάρτυς, τυρος	= martor
ἡ ἀνάστασις, εως	= învierea
οὖν	= Prep. cu Dat. cu
εἷς, μία, ἓν	= Numeral; unul, una
δύο	= Numeral; doi
Ἰούδας, ου	= Iust
Μαθθία, ας	= Mattia
ἡ διακονία, ας	= slujbă, serviciu
ἡ ἀποστολή, ἥς	= apostolie
ὁ δοῦλος, ου	= rob, slugă
ἡ ἀδελφή, ἥς	= soră
ὁ κληρὸς, ου	= sorțul

Alegerea lui Mattia ca apostol.

Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς (ridicându-se) Πέτρος... εἶπεν (zise): Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι (să se împlinească) τὴν γραφὴν ἣν προεῖπεν (a spus-o mai înainte) τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυεὶδ περὶ Ἰούδα...

Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν (ca unul dintre acești bărbați care se adunau împreună cu noi)..., μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ οὖν ἡμῖν γενέσθαι (să fie) ἓνα τούτων. Καὶ ἔστησαν (au pus, au propus) δύο, Ἰωσήφ..., ὃς ἐπεκλήθη (s-a numit) Ἰούστος, καὶ Μαθθίαν. Καὶ προσευξάμενοι (rugându-se) εἶπον (au zis). Σὺ, Κύριε..., ἀνάδειξον (arată) ὃν ἐξελέγω (ai ales) ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα, λαβεῖν (ca să ia) τὸν κληρὸν διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἀφ' ἧς παρέβη (din care a căzut) Ἰούδας... Καὶ ἔπεσεν (a căzut) ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθθίαν. (După Faptele Apostolilor I 15-26).

Exerciții. *Τί* (De ce) με καλεῖτε (mă numiți) Κύριε, Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε (faceți) ταύτα ὡς λέγω. Λουκᾶς VI 46. Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκείνοι, οἱ ἐλθόντες (mergînd) ὁ Κύριος εὐρῆσαι γενομένης (ii va găsi priveghind). Λουκᾶς XII. 37, Καὶ τῇ δὲ ἡν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία ἡ ἡκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. Λουκᾶς X. 39

Observări gramaticale

IV. Pronumele relativ ὅς, ἥ, ὅ, (care) se declină astfel;

SINGULAR			PLURAL			
	M.	F.	N.	M.	F.	N.
N.	ὁς	ἡ	ὅ	οἱ	αἱ	ἃ
G.	οῦ	ἥς	οῦ	ῶν	ῶν	ῶν
D.	ὃν	ἣν	ὃ	οἷς	αἷς	οἷς
A.	ὃν	ἣν	ὃ	οὓς	ἃς	ἃ

După cum se vede, el se declină întocmai ca articolul, cu deosebire că nu are τ inițial la nici unul din cazuri.

Pronumele relative compuse. Pronumele relativ, compunându-se cu περ, obținem pronumele ὅσπερ, ἥσπερ, ὅσπερ, (acela tocmai care), la care particula περ este nedeclinabilă; Genitiv. οὗσπερ, ἧσπερ, οὐσπερ, etc.

b) Limba elină posedă și alte pronume relative care se pot întrebuința și ca exclamative:

οἷος, qualis, ce fel.

ὅσος, quantus, cît de mare.

ὅσοι, quot, cît de mulți.

V. Pronumele demonstrativ.

1. ὅδε, ἥδε τὸδε acesta. Acest pronume este compus din articolul ὁ, ἡ, τό și din particula nedeclinabilă δε. În privința înțelesului se observă că el se raportează la ceea ce este apropiat și prezent sau la ceea ce va urma.

	SINGULAR		PLURAL	
N.	ὅδε ἥδε τὸδε		οἷδε αἷδε τὰδε	
G.	τοῦδε τῆςδε τοῦδε		τῶνδε τῶνδε τῶνδε	
	etc.		etc.	

2. οὗτος, αὕτη, τοῦτο acesta. Se deosebește de ὅδε, ἥδε, τὸδε prin aceea că el se raportează la ceea ce este mai puțin apropiat, la ceea ce este absent sau ceea ce a precedat. El înlocuiește la Nominativ singular și plural Pronumele personal de persoana III.

	SINGULAR		PLURAL	
N.	οὗτος αὕτη τοῦτο		οὗτοι αὗται ταῦτα	
G.	τούτου ταύτης τούτου		τούτων τούτων τούτων	
D.	τούτῳ ταύτῃ τούτῳ		τούτοις ταύταις τούτοις	
A.	τούτον ταύτην τοῦτο		τούτους ταύτας ταῦτα.	

3. ἐκεῖνος ἐκεῖνη ἐκεῖνο acela.

	SINGULAR		PLURAL	
N.	ἐκεῖνος ἐκεῖνη ἐκεῖνο		ἐκεῖνοι ἐκεῖναι ἐκεῖνα	
G.	ἐκεῖνου ἐκεῖνης ἐκεῖνου		ἐκεῖνων ἐκεῖνων ἐκεῖνων	
	etc.		etc.	

Notă. Toate aceste pronume demonstrative primesc uneori pentru întărire la finele diferitelor lor forme un demonstrativ. Acest este totdeauna intonat și face să dispară vocala scurtă de la finele pronumelui: ὅδε, οὗτος, ταῦτα, ἐκεῖνων.

LECTIA a XXXIII-a

PRONUMELE INTEROGATIV ȘI NEHOTĂRIT

Σίμων, ονος	= Simon
ὁ Διδάσκαλος, ου	= Învățătorul
ὁ χρεωφειλέτης, ου	= datornicul
ὁ δανειστής, ου	= cămătar
ὁφείλω	= a datora
τὸ δηνάριον, ου	= dinar (monetă)
πεντακόσιοι, αι, α	= 500
πεντήκοντα	= 50
ἀμφοτέροι, αι, α	= amândoi
ὑπολαμβάνω	= cred, socotesc
χαρίζομαι	= a dăru

Pilda celor doi datornici

Καὶ ἀποκριθεὶς (răspunzînd) ὁ Ἰησοῦς εἶπεν (zise) Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν (să-ți spun). Ὁ δὲ (acesta) Διδάσκαλε, εἰπέ (spune), φησὶν (zise).

Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἰς (unul) ὄφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος (al doilea) πεντήκοντα. Μὴ ἔχόντων αὐτῶν (neavînd ei) ἀποδοῦναι (să plătească), ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο (le-a dăruit dinarii). Τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον (mai mult) ἀγαπήσει (il va iubi) αὐτόν; Ἀποκριθεὶς πλεῖον (mai mult) Σίμων εἶπεν (zise) Ὑπολαμβάνω ὅτι, ὅ (că) acela căruia τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο (i-a dăruit mai mult). Ὁ δὲ (acesta) εἶπεν (zise) αὐτῷ· Ὁρθῶς ἔκρινας (drept ai judecat).

După Sf. Evangh. Luca VII. 40-43.

VI. Pronumele nehotărit.

Pronumele nehotărit τις (m. f.), τι (n.) se declină astfel :

SINGULAR		PLURAL
M. F.	N.	M. F. N.
N. τις	τι	τινες
G. τινός	του, τινος, του	τινῶν
D. τινί	τω, τινί, τῷ	τισὶ
A. τινά	τι	τινάς

Acest Pronume primind accentul pe prima silabă devine interogativ și se declină astfel :

SINGULAR		PLURAL
M. F.	N.	M. F. N.
N. τίς	τις	τινες
G. τίνος	του	τινῶν
D. τίνι	τῷ	τισὶ
A. τίνα	τι	τινάς

Compunindu-se cu relativul ὅς, ἥ, ὅ, obținem nedefinitivul ὅστις, ἥτις, ὅτι, orișicare la care se declină ambele părți componente, astfel :

SINGULAR		PLURAL
M. F.	N.	M. F. N.
N. ὅστις	ἥτις	ὅτι
G. οὗτινος	ἥτινος	οὗτινος
D. ὅτῳ	ἥτῳ	οὗτοι
A. ὅτινα	ἥτινα	ὅτινα

Alte pronume nehotărite :

ἕκαστος, η, ον, quisque, fiecare
 ἑκάτερος, α, ον, uterque, fiecare din doi
 ἑτερος, α, ον, altul din doi
 ἄλλος, η, ο, alius, altul din mai mulți
 οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν, nemo, nimeni, nimic
 μηδείς, μηδεμία, μηδέν, nullus - a - um, niciunul, niciuna

LECTIA a XXXIV-a

RECAPITULAREA PRONUMELOR

ὅτε	= Conj. temporală cînd, pe cînd
φωνήεις, εσα, εν	= vorbitor, grăitor
ἢ οἷς, οἷος	= oaie
ὁ κύων, κυνός	= ciine
ἐρίζω	= a se certa
περί	= Prep. cu Genit. despre
ὁπότερος, α, ον	= care din doi
ἐδόκει	= părea
τὸ ἔριον, ον	= lină
παρέχω	= a oferi
χειμών, ὤνος	= iarnă
ποιέω	= fac
ἡ ὥρα, ας	= anotimp, oră
σκεπάζω	= a acoperi
τὸ γάλα, γάλακτος	= lapte
πίνω	= a bea
προσρίνω	= a preferi
τὰ σιτία, ον	= alimente
ἡ ἀδικία, ας	= nedreptate
ἡ μέμρις, εως	= imputare, plingere
πῶς	= Adv. interogativ, cum ?
ἐνεκάλει	= Ind. Imperf. imputa, a reproșa
θανυμαστός, ἡ, ον	= minunat, de mirare

Λέγουσιν τινες (că), ὅτε τῶν ζῴων ἕκαστον φωνῆεν ἦν, τὴν οἶν καὶ τὸν κύνα ἀλλήλοις ἐρίζειν (se certau) περὶ τούτου, ὁπότερος τῷ ἑαυτοῦ δεσπότη ὠφελιμώτερός ἐστι (este mai folositor). Ἐκάτερος γὰρ ἑαυτῷ τοῦ ἑτέρου (decit celălalt. Genetivul comparativ) ἀμείνων (mai bun) ἐδόκει εἶναι. Ἡ δὲ οἷς ἑαυτὴν ἐπαινοῦσα (lăudindu-se), τῷ δεσπότη ἔλεγε τοιάδε: „Ἐγὼ ὑμῖν παρέχομεν, οἷς ὑμᾶς αὐτοῦ ἐν χειμῶνος ὥρᾳ σκεπάζετε· τὸ ἡμέτερον γάλα πίνετε καὶ αὐτὴν τὴν σάρκα ἐσθίετε· ἡμῶν δὲ τὰς καλλίστας (pe cele mai frumoase dintre noi) θεοῖς θύετε. Τί δὲ τοιοῦτον παρέχουσιν (ce asemănător, la fel oferă) οἱ κύνες; Τίς ἡ ὠφέλεια αὐτῶν πρὸς τὴν ἡμετέραν (în comparație cu folosul nostru); θανασιζόντων οὖν ποιεῖς, ὅς κελεύουσιν ἡμῶν προκρίνεις. Τὰ αὐτὰ γὰρ ἐσθίουσι. ἄπερ ὑμεῖς· πάντων τῶν ὑμετέρων οὐκίων μέρος τι ἔχουσι. Αὕτη ἡ ἀδικία πῶς οὐ μέμφεως ἀξία ἐστίν; „Τοιαῦτα (asemenea lucruri) ἡ οἷς ἐνεκάλει τῷ ἑαυτοῦ δεσπότη.

Observări gramaticale

VII. Pronumele reciproce.

Limba elină, pentru a arăta reciprocitatea, întrebuintează pronumele următor care n-are nici singularul, nici Nominativul plural.

M.	F.	N.	
G. ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων	unii și alții.
D. ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις	
A. ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλλήλα	

Cuvinte grecești în limba română

Αὐτός	= Autobiografie; Autopsie (deschiderea și cercetarea unui cadavru).
Κύνων	= Cinic (nerușinat, necuviincios).
Τράπεζα	= Trapezul
Ἑτερος	= Eterodox (de altă credință; Eteronom (de altă lege).
Ὁρᾶ	= Orologiu.

INDICATIVUL PERFECT ȘI M. M. C.
PERFECT MEDIO-PASIV

ὁ γεωργός, οὗ	= agricultor, plugar
καταλόω	= sfârșesc, pierd
πεῖραν λαβεῖν	= a cîștiga experiență, a face încercare cu
ἡ γεωργία, ας	= agricultura, plugăria
εὐρίσκω viit. εὕρησσω	= găsesc
ὁ θησαυρός, οὔ	= tezaur, comoară
ἐκεῖ	= Adv. acolo
μετά	= Prep. cu Ac. după
ἡ ἀποβίωσις, εως	= moarte, răposare
κατασκάπτω	= sap
περιετνχον	= Aor. II περιτνχάνω înlînesc, găsesc
ὁ κακοῦργος, ου	= răufăcător
κλέπτω	= a fura
ψεύδω	= a înșela, a minți
ἀλλὰ γὰρ	= însă
πορίζω	= produc
νοέω	= a observa
καταλείπω	= a lăsa ca moștenire
καλῶς	= Adv. bine
σκαφεῖσα	= săpată (Part. Aor. II pas. σκάπτω)
πολλαπλασιῶν, ον; ονος	= Adj. mult mai mult
ὁ καρπός, οὔ	= fruct, rod
ἡ γέφυρα, ας	= punte, pod

ὁ πολέμιος, ου	= dușman
ὁ υἱός, οὔ	= fiu
παιδεύω	= cresc, educ
Οἱ Μακεδόνες, ων	= Macedonenii

Γεωργός καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργός τις, μέλλων καταλύνει (fiind pe punctul de a sfîrși) τὸν βίον καὶ βουλόμενος (voind) τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πείραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσόμενος (chemîndu-i la sine) αὐτοὺς ἔφη (zise).

„Παῖδες ἔμοι, ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦ βίου ὑπέξειμι (voi ieși din viață), ὑμεῖς δ', ἄπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέρνυται ζητήσαντες, (căutînd) εὐρήσετε πάντα“. Οἱ μὲν οὖν, οἰηθέντες (crezînd cǎ) θησαυρὸν ἐκεῖ κατορθοῦσθαι (a fost îngropat) πᾶσαν τὴν ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν. Καὶ θησαυρῶ μὲν οὐ περιέτυχον ὥστε (de aceea) ἐνόμιζον (cǎ) κακοῦργόν τινα τὸν θησαυρὸν κλέψαι. *Ἀλλὰ γὰρ ἔψευστοί ἦσαν τῆς γνώμης (în părerea lor). *Ἡ γὰρ ἀμπelos, καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἐπόρειεν. Τότε δὴ (deci) οἱ παῖδες ἐνόησαν, ὅτι (cǎ) ὁ μέγιστος θησαυρὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς (de către tată) αὐτοῖς κατελέλειπτο.

Exerciții. *Ἡ γέφυρα ὑπὸ τῶν πολεμίων λένται. Γρύλλος, ὁ Ξενοφῶντος υἱός, ἐν Σπάρτῃ ἐπεπαίδευτο. Αἱ Θῆβαι ὑπὸ τῶν Μακεδόνων κατελέλειπτο.

Observări gramaticale

Perfectul medio-pasiv. Acest timp păstrează de la activ numai Reduplicarea, pierzînd caracteristica și vocala de legătură și primind terminațiile medio-pasive de seria I.

S. λέλυ—μαι	Med. eu mi-am dezlegat	Pl. λελύ—μεθα	Pas. eu am fost
λέλυ—σαι		λέλυ—σθε	dezlegat
λέλυ—ται		λέλυ—νται	

Mai mult ca Perfectul medio-pasiv. Păstrează de la activ Reduplicarea și Augmentul, pierzînd caracteristica și vocala de legătură și primind terminațiile medio-pasive de seria II-a.

S. ἐ—λελύ—μην	Med. eu îmi dezlegasem	Pl. ἐ—λελύ—μεθα	Pas. eu fusese
ἐ—λέλυ—σο		ἐ—λέλυ—σθε	sem dezlegat
ἐ—λέλυ—το		ἐ—λέλυ—ντο	

Se observă că verbele terminate în labială (π, β, φ) fac Perfectul medio-pasiv în -μαι și M. m. c. Perf. medio-pasiv în -μην, cele terminate în guturale (κ, γ, χ,) fac Perfectul medio-pasiv în -μαι și M. m. c. Perf. medio-pasiv în -γμην, iar cele terminate în dentale fac Perfectul medio-pasiv în -σμαι și M. m. c. Perf. medio-pasiv în -σμην, conjugîndu-se astfel:

PERF. MEDIO-PASIV	PERF. MEDIO-PASIV	PERF. MEDIO-PASIV
γούρω :	διώκω :	πέλω
γέγραμμαι	δεδιώγμαι	πέπειομαι
γέγραψαι	δεδιώξαι	πέπεισαι
γέγραπται	δεδιώκται	πέπεισται
γεγράμμεθα	εδεδιώμεθα	πεπειομεθα
γεγραφθε	εδεδίωχθε	επέπεισθε
γεγραμμένοι εισί	δεδιωγμένοι εισί	πεπειομένοι εισί.
γεγράφαι		
M. M. C. PERF. MEDIO-PASIV	M. M. C. P. PERF. MEDIO-PASIV	M. M. C. PERF. MEDIO-PASIV
ἐγεγράμμην	ἐδεδιώγμην	ἐπεπειομην
ἐγέγραψο	ἐδεδίωξο	ἐπέπεισο
ἐγέγραπτο	ἐδεδιώκτο	ἐπέπειστο
ἐγεγράμμεθα	ἐδεδιώμεθα	ἐπεπεισμεθα
ἐγέγραφθε	ἐδεδίωχθε	ἐπέπεισθε
γεγραμμένοι ἦσαν	δεδιωγμένοι ἦσαν	πεπειομένοι ἦσαν.
ἐγεγράφαι		

Notă. În limba elină, subiectul logic după verbele pasive stă sau în cazul Dativ sau în cazul Genitiv precedat de prepoziția ὑπό.

Ex.: ...μοι κέρνυται. a fost ascunsă de mine
Αἱ Θῆβαι ὑπὸ τῶν Μακεδόνων κατελέλυτο. Teba fusese distrusă de Macedoneni

Cuvinte grecești în limba română

*Ἀμπelos (viță de vie): Ampelidee (familie de plante). Ampe-lografie (descrierea viței de vie)

INDICATIV VIITOR PASIV

ἡ οἰκοδομή, ἥς	= zidire, clădire
τὸ ἱερόν, οὗ	= templu
βλέπω	= a vedea
ᾧδε	= Adv. aici
ὁ λίθος, ου	= piatră
καταλύω	= a răsturna, a nimici, a dărîma
ἡ παρουσία, ας	= venire, sosire
ἡ συντέλεια, ας	= sfîrșitul
ὁ αἰών, ὠνος	= timp, veac, lume
τὸ ἔθνος, ους	= neam, popor
ἐπὶ	= Prep. cu Ac. împotriva, asupra
σκανδαλίζω	= a strica (a sminti), a supăra
τὸ τέλος, ους	= sfîrșitul
εἰς	= Prep. cu Ac. pînă la
κηρύττω	= a vesti, a propovădui
ἔγω, viit. ἤξω	= a veni
ἡ ἀστραπή, ἥς	= fulgerul
ἐξέρχομαι	= a ieși
ἡ ἀνατολή, ἥς	= răsăritul (unui astru)
τὸ πτώμα, ατος	= cadavru
ἐκεῖ	= Adv. acolo
συνάγω	= a aduna
ὁ ἀετός, οὗ	= vultur
ὁ ἥμιος, ου	= soarele

εὐθέως
σκοτίζω
σαλεύω

= Adv. îndată
= a întuneca
= a zgudui, a clătina.

Dărîmarea Ierusalimului și sfîrșitul lumii

...Καὶ προσήλθον (se apropiară) οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιθεῖσαι αὐτῷ (ca să-i arate) τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. *Ο δὲ (*Ιησοῦς)... εἶπεν (zise) αὐτοῖς. Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; *Αμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ (nu va fi lăsată) ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλήσεται. .

Προσῆλθον αὐτῷ (se apropiară de el) οἱ μαθηταί. . λέγοντες· Εἰπέ ἡμῖν (spune-ne nouă) πότε (cînd) ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας (ἔσται) καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος;... *Ο *Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς (le zise)· ...τότε (atunci) ἐγερθήσεται (se va ridica) γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος... καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοί... *Ο δὲ ὑπομείνας (cel care va răbda) εἰς τέλος, οὕτως σωθήσεται. Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας..., καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος.

...Ὡπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν. ., οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ *Ανθρώπου· ὅπου ἐὰν ᾖ (unde va fi) τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἱετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥμιος σκοτισθήσεται..., καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

După Ev. Matei. XXIV 1-30.

Observări gramaticale

Indicativul Viitor I pasiv. Se obține de la Viitorul mediu, intercalînd între terminații și radical silaba θη, caracteristica pasivului.

S. λυ-θή-σομαι = eu voi fi dezlegat
λυ-θή-σει
λυ-θή-σεται

Pl. λυ-θη-σόμεθα
λυ-θη-σεσθε
λυ-θη-σονται

Viitorul II pasiv. Acest timp are terminațiile Viitorului I pasiv fără θ.

Ex.: *ερίσω* face, Viitorul II. Pasiv *ερίσσομαι*.

Viitorul III pasiv sau Viitorul exact, sau Viitorul anterior pasiv, puțin întrebuințat, se obține de la radicalul Perfectului, adăugându-i-se terminațiile medii ale Viitorului, -σομαι -σαι -σεται...

Ex.: *πράττω*, a face; Viit.: III pasiv *παραίεσται* = se va fi făcut
γράφω a scrie; " " " *γραφείσεται* = va fi fost scris.

LECTIA a XXXVII-a

INDICATIV AORIST PASIV

<i>πάλιν</i>	= Adv. iarăși
<i>κράζω</i>	= a striga
<i>τὸ καταπέτασμα, τοσ</i>	= catapeteasmă
<i>ὁ ναός, οὐ</i>	= templu
<i>σχίζω</i>	= a rupe, a despica
<i>ἀνωθεν</i>	= Adv. de sus
<i>ἕως</i>	= Adv. pînă
<i>σειώ</i>	= a mișca, a cutremura
<i>ἡ πέτρα, ας</i>	= piatră, stîncă
<i>τὸ μνημεῖον, ον</i>	= mormînt
<i>ἐγείρω</i>	= a învia, a ridica, a scula
<i>μετά</i>	= Prep. cu Ac. după
<i>ἡ ἔγερσις, εως</i>	= învierea
<i>ἐμφανίζω</i>	= a arăta. Pasiv, a se arăta
<i>ὁ εκατοντάρχης, οὐ</i>	= sută, centurion
<i>ὁ σεισμός, οὐ</i>	= cutremur
<i>φοβέομαι</i>	= a se înfricoșa
<i>σφόδρα</i>	= Adv. foarte, mult
<i>ἀληθῶς</i>	= Adv. cu adevărat
<i>ἀνοίγω</i>	= a deschide

Moartea Mintuitorului

Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν (și-a dat) τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ (iată) τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἀνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθή,

καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεψέχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κοιμημένων ἁγίων (ale sfînilor ce adormiseră) ἠγέρθησαν καὶ ἐξεληθόντες (ieşind) ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον (intrară) εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες (cei ce împreună cu el păziau pe) τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες (văzînd) τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα (cele ce s-au făcut) ἐφοβήθησαν φόβῳ, λέγοντες Ἐξουῖος Θεοῦ ὦν οὗτος.

După Ev. Matei XXVII. 50-54

Observări gramaticale

Indicativul Aorist I pasiv. Se formează de la radicalul verbului, primind Augment și caracteristica θη între radical și terminațiile active: ν, ς, — μεν, τε, σαν.

Verbul λύω.

S. ἐλύ-θη-ν = eu fui dezlegat

ἐλύ-θη-ς

ἐλύ-θη

Pl. ἐλύ-θη-μεν

ἐλύ-θη-τε

ἐλύ-θη-σαν

Se observă că, dacă radicalul verbului se teremină în consoanță, această consoanță se aspiră, dacă este guturală sau labială, și se schimbă în σ dacă este dentală.

Ex. διώκω : ἐδιώχθην urmăresc ἀνύτω : ἠνύσθην termin
ἄγω : ἤχθην duc πείθω : ἐπείσθην conving
τρέπω : ἐτρέφθην întorc σκευάζω : ἐσκευάσθην pregătesc

Aoristul II pasiv. Acest timp are terminațiile Aor. I Pasiv fără θ.

Ex.: γράφω, Aor. II Pas. ἐγράφην.

S. ἐγράφη-ν = eu am fost scris

ἐγράφη-ς

ἐγράφη

Pl. ἐγράφη-μεν

ἐγράφη-τε

ἐγράφη-σαν

LECTIA a XXXVIII-a

CONJUNCTIVUL ACTIV : PREZENT, AORIST I, PERFECT, AORIST II

ὁ Ἀδάμος, ου

= Lazăr

ὁ φίλος, ου

= prieten, amic

πορεύομαι

= merg

ἴνα

= Conj. finală : ca să

ἐξυπνίζω

= a deștepta, a trezi, a învia

ἀπέθανεν

= Indic. Aor. II activ de la ἀποθνήσκω = a muri

χαίρω

= mă bucur

ὅτι

= Conj. că

ἤμην

= Ind. Imperf. mediu p. ἦν (εἶναι).

ἐκεῖ

= Adv. acolo

ἄγω

= merg

Θωμάς

= Toma

Διδυμος

= Geamăn

συμπαθητής, οὔ

= condiscipol

τὸ φύτευμα, ατος

= plantă

φέρω

= aduc

πρό

= Prep. cu Genit. înainte

τὸ ἔαρ, ἔαρος

= primăvara

φυτεύω

= a planta, a cultiva

ἐάν

= Conj. condițională ; dacă

μέτρος, α, ον

= măsurat, cumpătat.

Despre moartea lui Lazăr

...Μετά τοῦτο, λέγει (ὁ Ἰησοῦς) αὐτοῖς· Λάζαρος, ὁ φίλος ἡμῶν, κοιμῆται (a adormit)· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνήσω αὐτόν. εἶπον (ziseră) αὐτῷ οἱ μαθηταί· Κύριε, εἰ (dacă) κοιμῆται (a adormit), σωθήσεται... Τότε οὖν εἶπεν (zise) αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λάζαρος ἀπέθανεν (a murit), καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔκσει· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. Εἶπεν (zise) οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος (cel ce se numește) Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

După Ev. Ioan XI. 11-16.

Exerciții. Ταῦτα τὰ φυτεύματά σοι φέρω, ἵνα πρὸ τοῦ ἔαρος αὐτὰ πεφυτεύκης. Εάν ἰδδαίμων ἦς, ἴθι (să fii) μέτριος.

Observări gramaticale

Conjunctivul activ. Timpurile Conjunctivului activ se obțin de la radicalul aceluiași timp al Indicativului, primind terminațiunile ω, ῃς, ῃ, ὠμεν, ῃτε, ὦσι, caracterizate prin vocalele lngi ω, η. Acest mod are numai timpurile Present, Aorist I, Perfect și Aorist II.

Se amintește că augmentul se întrebuințează numai la timpurile respective ale Indicativului.

PRESENT	AORIST	PERFECT	AORIST II
S. λύ-ω (să dezleg)	λύσ-ω	ἔλλύκ-ω	λίπ-ω
λύ-ῃς	λύσ-ῃς	ἔλλύκ-ῃς	λίπ-ῃς
λύ-ῃ	λύσ-ῃ	ἔλλύκ-ῃ	λίπ-ῃ
Pl. λύ-ωμεν	λύσ-ωμεν	ἔλλύκ-ωμεν	λίπ-ωμεν
λύ-ῃτε	λύσ-ῃτε	ἔλλύκ-ῃτε	λίπ-ῃτε
λύ-ουσι	λύσ-ουσι	ἔλλύκ-ουσι	λίπ-ουσι

Conjunctivul Present de la verbul εἶναι se conjugă astfel:

S. ὦ (să fiu)	Pl. ὦμεν
ῃς	ῃτε
ῃ	ᾶσι

Înțelesul conjunctivului în propozițiunile principale și secundare să se vadă în suplimentul sintactic de la sfârșitul manualului.

LECTIA a XXXIX-a

CONJUNCTIVUL MEDIO-PASIV

τὸ ἀλογον, ου	= lipsit de rațiune, animal
ἀδίδακτος, ον	= neînvățat, instinctiv
τὸ βλάπτον	= ceea ce este vătămător
ἡ διαβολή, ῃς	= pornire
παιδεύω	= a educa, a învăța
τὸ παράγγελμα, ατος	= învățătură, precept.
προσέχω	= a lua aminte, a fi atent
ἡ φύσις, εως	= fire, natură
ὁ λόγος, ου	= rațiunea
ἡ βοήθεια, ας	= ajutorul
προσγίνομαι	= a veni, a avea parte de
ἀνεπιστάτως	= Adv. fără știință, fără luare aminte
ἡ προσοχή, ῃς	= luare aminte, băgare de seamă
καταδέχομαι	= a primi
ὁ διάβολος, ον	= diavolul
τὸ θήραμα, ατος	= pradă, vînat
γίνομαι	= a fi, a deveni
ἵνα	= ca să (cu Conjunctivul)

Instinct și Rațiune

Τῶν ἀλόγων τὰ πλεῖστα ἀδίδακτον ἔχει τὴν πρὸς τὸ ἐλάπτον διαβολήν· ἡμῖν δὲ ὁ παιδεύων ἡμᾶς Θεὸς τὸ μέγα τοῦτο παράγγελμα δέδωκε (a dat) „Πρόσεχε σεαυτῷ“, ἵνα, ὅπερ (ceea ce) ἐκείνοις ἐκ φύσεως, τοῦτο ἡμῖν ἐκ τῆς τοῦ λόγου βοηθείας προσγένηται, καὶ, ὅπερ (ceea ce) κατ'ορθοῦται (izbutește pentru) τοῖς ἀλόγοις ἀνεπιστάτως,

τοῦτο παρ' ἡμῶν (la noi, oamenii) ἐπιτελεῖται (să se implinească) διὰ τῆς προσοχῆς.

Μὴ παύσῃ τοίνυν διερευνόμενος σεαυτὸν (să nu încetezi de a te cerceta sau cercetează-te deci fără încetare), ἵνα καταδέξῃ τὴν βοήθειαν τοῦ λόγου καὶ μὴ τοῦ διαβόλου θήραμα γένη.

După Sf. Vasile cel Mare
*Ομιλία εἰς τὸ «Πρόσχε σαντῶ»

Observări gramaticale

Conjunctivul medio-pasiv. Prezentul medio-pasiv, Aoristul I și II mediu al acestui mod se formează de la radicalul activ al aceluiași timp, primind terminațiile medio-pasive de la seria I:

PREZENTUL MEDIO-PASIV	AORIST I MEDIU	AORISTUL II MEDIU
λύω-μαι eu să-mi dezleg	λύσω-μαι eu să fiu dezlegat	λίπω-μαι eu să-mi las
(λύη-σαι) λύῃ	λύσῃ	λίπῃ eu să fiu lăsat
λύη-ται	λύσῃ-ται	λίπῃ-ται
λύω-μεθα	λυώ-μεθα	λιπώ-μεθα
λύη-θε	λύσῃ-θε	λίπῃ-θε
λύω-νται	λύσω-νται	λίπω-νται,

Aoristul pasiv

Se obține de la radicalul verbalului, primind caracteristica pasivă θη între radical și terminațiile active ale Conjunctivului: ω, ης, η, ωμεν, ητε, ωσι. Caracteristica θη devine θς înainte de vocale; iar ε, conform regulilor de contracție, este absorbit de vocalele lungi ale terminațiilor active de la Conjunctiv.

S. λυ-θῶ eu să fi fost	Pl. λυ-θῶμεν
λυ-θῇς dezlegat	λυ-θῆτε
λυ-θῇ	λυ-θῶσι.

Perfectul medio-pasiv

Acest timp se formează prin perifrază cu Participiul Perfect medio-pasiv și Prezentul Conjunctivului de la verbul εἶναι.

S. λελυμένος ὦ eu să fi	Pl. λελυμένοι ὦμεν
λελυμένος ᾗς fost dezlegat	λελυμένοι ᾗτε
λελυμένος ᾗ	λελυμένοι ὦσι.

LECȚIA a XL-a

OPTATIVUL ACTIV: PREZENT, AORIST I ȘI II, VIITOR ȘI PERFECT

ἐάν, ἤν	= Conj. cond. dacă
μάλιστα	= Adv. mai ales
πώς enclitic πως	= cumva
χερῆς	= doresc
ἔπου	= Adv. unde
ὁ Ἱππίας, οὐ	= Hipias, fiul lui Pisistrate
ἐκβάλλω	= scot. Aor. II ἐξέβαλον pierd
ὁ ὀδηγός, οὐ	= călăuza
τρεῖς, τρία	= trei
ὁ ὀβολός, οὐ	= Obol, monetă ateniană: 1/6 din drahmă
δεξάμενος, η, οὐ	= primind
ἐπιδεικνύναι	= arăt. Infinitiv de la ἐπιδείκνυμι
ἐθέλω	= voiesc
ὁ σωρός, οὐ	= grămadă, movilă
ἀναβαίνω	= mă urc. Aor. II ἀνέβην
ὁ ἀσφόδελος, οὐ	= asfodel (plantă liliacee)
ἡ ἄλσῃ, ης	= aloes (plantă)
ὁ πολέμαρχος, οὐ	= Polemarh, arhontele cu însărcinări de război
ὁ Καλλίμαχος, οὐ	= Calimah, general atenian
ἀποθνῆσσω	= mor. Aor. II ἀπέθανον
ἡ μνήμη, ης	= amintire
ἔμπροσθεν	= Adv. în față
τὸ ὄρος, οὐς	= munte

ὅθεν	= Adv. de unde
ἡ χεὶρ, χειρός	= mână
οἱ Μηῆδοι, ὧν	= Mezii
Πλαταιεύς, ἑως	= Plateian
ἔπιπτον	= Adv. în urmă
ἐμπίπτω	= cad în
τὸ πλοῖον, οὐ	= corabie
τοιούτος, τοιαύτη,	= așa, astfel de
τοιούτο	
ὁ δεσμός, οὗ	= legătură
δακρύω	= a lăcrăma
ὥς	= Conjunctie, că

Cimpia de la Maraton

Ἐὰν δέ τις ποτε ἔλθῃ (va merge) εἰς τὴν Ἑλλάδα, μάλιστα πάντων κατιδεῖν ἐπιθυμεῖ (dorește să vadă) τὸν Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμίνα νῆσον.

Εἰ δέ πως γνῶναι (să știi) χρήζεις (ai dori) ὅπου ἐπέσιθι (se împotrivi) ὁ Μιλιτιάδης εἴτε καὶ (fie de asemenea) ὅπου ὁ Ἰππίας ἔνα τῶν ὁδόντων ἐξέβαλε, ὁδηγόν τινα ἂν εὗροis (a-i putea găsi) ὅστις σοι τρεῖς ὁβολοὺς δεξάμενος ἐπιδεικνύναι ἐθελήσει. Ἀλλὰ γὰρ ἦν τις ἐπὶ τὸν σωρὸν ἀναβῆν (se va urca) τὸν ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν τοῖς ἀσφοδέλοις καὶ ἁλόαις ἐπισητῇ (se va așeza), ὅφρ' ὧν (sub care) κεῖνται (zac) τῶν Ἀθηναίων οἱ ἀνδρείοτατοι, οἵπερ ἐν τῇ μάχῃ σὺν τῷ πολεμάρχῳ Καλλιμάχῳ ἀπέθανον, εἴσειοι (ii vine în minte), ὅτομαι (cred), μνήμη τῆς μάχης ἐκείνης. Ἐμπροσθεν μὲν γὰρ ἔοτι τὰ ὄρη, ὅθεν εἰς χεῖρας ἦσαν (se luptară cu) τοῖς Μηδοῖς οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Πλαταιεῖς ὅπισθεν δὲ ἡ θάλαττα εἰς ἣν ἐνέπεσον οἱ Μηδοὶ εἰς τὰ πλοῖα φεύγοντες.

Exerciții: Ὅκ' ἂν πιστεύσαιμι σοι τοιαῦτα λέγοντι (cînd vor-bești). Εἰ γὰρ τὸν δεσμὸν λελύκοιεν. Ἐλεγεσ ὥς δακρύσοιμοι.

Observări gramaticale

Optativul activ. Timpurile Optativului activ se obțin de la timpul respectiv al Indicativului primind terminațiile οἰμι, οἰς, οἰ, οἰμεν, οἰτε, οἰεν, iar la Aoristul I αἰμι, αἰς, αἰ, αἰμεν, αἰτε, αἰεν.

PREZENT	VIITOR	AORIST
S. λύ-οιμι λύ-οις λύ-οι	S. λύσ-οιμι eu aş λύσ-οις dezlega λύσ-οι	S. λύσ-αιμι eu aş dez- λύσ-αις (εἰς) lega λύσ-αι (εἰε)
Pl. λύοι-μεν λύοι-τε λύοι-εν	Pl. λύσ-οιμεν λύσ-οιτε λύσ-οιεν	Pl. λύσ-αιμεν λύσ-αιτε λύσ-αιεν (εἰαν).
PERFECT	AORIST II	
S. λελύκ-οιμι eu aş fi dezlegat λελύκ-οις λελύκ-οι	λεπ-οιμι eu aş lăsa λεπ-οις λεπ-οι	
Pl. λελύκ-οιμεν λελύκ-οιτε λελύκ-οιεν	λεπ-οιμεν λεπ-οιτε λεπ-οιεν.	

Note. 1. Se reaminteste că diftongii οἰ și αἰ finali la timpurile Optativului au cantitate lungă.

2. Înțelesul Optativului în prop. principale și secundare să se vadă în suplimentul sintactic de la sfîrșitul manualului.

Verbul εἶναι OPTATIVUL PREZENT

S. εἶην εἶης εἶη	Pl. εἶημεν (εἰμεν) εἶητε (εἰτε) εἶσαν (εἰεν).
------------------------	---

Cuvinte grecești în limba română

ὄρος : Orogenie = studiul dislocării scoarței muntoase a pământului.

Orografie = descrierea munților.

χεῖρ : Hiromanție = Pretinsa artă de a ghici prin cercetarea minii.

LECTIA a XLI-a

OPTATIVUL MEDIO-PASIV

ὁπότε	= Conj. ori de câte ori
βούλομαι	= a voi
προϋργου	= Adv. folositor, de folos
ἄν	= Particulă, însoțind optativul
ὁ Βασιλεῖος, ου	= Vasile
ἡ ὁμίλια, ας	= omilie
ὁ νέος, ου	= tânăr
ὅπως	= cum
*Ελληνικός, ή, όν	= Elenic, Grec
οί λόγοι	= literatura
εἰ	= Conj. dacă
προθύμως	= Adv. cu zel, cu înfocare
δέχομαι	= a primi
ἱκανώς	= Adv. în mod îndestulător
ἴσως	= Adv. poate
ἀκουσίως	= Adv. fără voie
τὸ προσήκον, οντος	= ceea ce se cuvine, trebuie
ἁμαρτάνει	= Part. Aor. II Dat. ἁμαρτάνω, a se îndepărta de, a greși
ἡ συγγνώμη, ης	= iertare
ἐπίτηδες	= Adv. într-adins
οὐδείς, μία, έν	= nici unul, nici una
ἡ παραίτησις, εως	= scuză
εὐθύς	= Adv. îndată

ἄνευ	= Prep. cu Genit. fără
ἡ ὁμόνοια, ας	= unire
εὖ	= Adv. bine
πολιτεύω	= a guverna

Din sfaturile Sf. Vasile Cel Mare

Ὅποτε βούλοισθε (ați voi), ὡ μαθηταί, τὰ βέλτιστα κτᾶσθαι (să cîștigați), προύργου ἂν ὑμῖν γένοιτο ἡ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ὁμίλια πρὸς τοὺς νέους, „Ὅπως ἂν ἐξ Ἑλλήνων ὡφελοῖντο (cum ar putea trage foloase din) λόγων“. Εἰ γὰρ προθύμως δέχοισθε τὰ λεγόμενα (cele spuse), ἱκανῶς ἂν ἴσως ὑμῖν ἐνδείξειτο (v-ar putea arăta) ὁ Βασιλεῖος, ὅτι (că) τῇ μὲν ἀκουσίως τοῦ προσήκοντος ἁμαρτάνει, συγγνώμη ἂν τις παρὰ τοῦ Θεοῦ γένοιτο· τῇ δὲ ἐπίτηδες τὰ χεῖρω (χείρονα) προσελόμενῃ (pentru cel ce a ales), οὐδεμία παραίτησις (έστί).

După Sf. Vasile cel Mare

*Ὁμίλια πρὸς τοὺς νέους

Exerciții. *Οἱ παῖδες εὐθὺς παιδευτέοι εἰσὶν trebuie să fie educați, ἄνδρες γὰρ οὐκ ἂν παιδεύοιντο "Ανευ ὁμονοίας οὐκ ἂν πόλις εὖ πολιτευθείη.

Observări gramaticale.

Optativul medio-pasiv. Timpurile Prezent, Viitor, Aoristul I și II mediu se obțin de la radicalul acelorași timpuri active, primind terminațiile medio-pasive de seria II:

PREZENTUL	VIITORUL	AORISTUL I	AORISTUL II
S. λνοί- ιην eu mi-aș	λνσοί-μην eu aș fi	λνσαι-μην eu mi-	λπτοι-μην eu mi-
λνοι-ο dezlega	λύσοι-ο dezlegat	λύσαι-ο aș dezlega	λπτοι-ο aș lăsa
λνοι-το	λύσοι-το	λύσαι-το	λπτοι-το
λνοι-μεθα	λνσοί-μεθα	λνσαι-μεθα	λπτοι-μεθα
λνοι-σθε	λύσοι-σθε	λύσαι-σθε	λπτοι-σθε
λνοι-ντο	λύσοι-ντο	λύσαι-ντο	λπτοι-ντο

Aoristul pasiv

Se obține de la radicalul verbal, primind terminațiile $\theta\epsilon\lambda\gamma\eta$, $\theta\epsilon\lambda\gamma\epsilon$, $\theta\epsilon\lambda\gamma\eta$, $\theta\epsilon\lambda\gamma\epsilon$ (Aceste terminații provin din $\theta\eta$, semnul pasivului, scurtat în $\theta\epsilon$ înaintea caracteristicii vocalice a optativului $\eta\gamma$; $\eta\gamma$ se scurtează la Plural în ι , iar persoana III Pl. are o a doua vocală de legătură ϵ).

S. $\lambda\upsilon-\theta\epsilon\lambda\gamma\eta$ eu aş fi fost dezlegat
 $\lambda\upsilon-\theta\epsilon\lambda\gamma\epsilon$
 $\lambda\upsilon-\theta\epsilon\lambda\gamma\eta$

Pl. $\lambda\upsilon-\theta\epsilon\lambda\gamma\epsilon$
 $\lambda\upsilon-\theta\epsilon\lambda\gamma\epsilon$
 $\lambda\upsilon-\theta\epsilon\lambda\gamma\epsilon$

Viitorul pasiv

Se obține de la Viitorul mediu intercalând între terminație și radical silaba $\theta\eta$, caracteristica pasivului.

S. $\lambda\upsilon-\theta\eta-\sigma\omicron\lambda\mu\eta\eta$ eu aş fi dezlegat
 $\lambda\upsilon-\theta\eta-\sigma\omicron\lambda\mu\eta$
 $\lambda\upsilon-\theta\eta-\sigma\omicron\lambda\mu\eta$

Pl. $\lambda\upsilon-\theta\eta-\sigma\omicron\lambda\mu\epsilon\theta\alpha$
 $\lambda\upsilon-\theta\eta-\sigma\omicron\lambda\mu\epsilon\theta\epsilon$
 $\lambda\upsilon-\theta\eta-\sigma\omicron\lambda\mu\epsilon\theta\epsilon$

Perfectul

Acest timp se formează prin perifrază, cu Participiul Perfect medio-pasiv și Optativul prezent al verbului $\epsilon\iota\upsilon\alpha\iota$.

S. $\lambda\epsilon\lambda\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma \epsilon\iota\eta\eta$ eu aş fi fost
 $\lambda\epsilon\lambda\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma \epsilon\iota\eta\varsigma$ dezlegat
 $\lambda\epsilon\lambda\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma \epsilon\iota\eta$

Pl. $\lambda\epsilon\lambda\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota \epsilon\iota\mu\epsilon\eta$
 $\lambda\epsilon\lambda\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota \epsilon\iota\tau\epsilon$
 $\lambda\epsilon\lambda\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota \epsilon\iota\epsilon\eta$

LECȚIA a XLII-a

IMPERATIVUL ACTIV ȘI MEDIO-PASIV

$\eta\sigma\tau\epsilon\upsilon\omega$	= postesc
$\gamma\acute{\iota}\nu\omicron\mu\alpha\iota$ ($\gamma\acute{\iota}\nu\omicron\mu\alpha\iota$)	= devin, sint
$\acute{\omicron} \acute{\upsilon}\rho\omicron\kappa\eta\tau\acute{\iota}\varsigma, \omicron\upsilon$	= fățarnic
$\sigma\kappa\upsilon\theta\rho\omega\pi\acute{\omicron}\varsigma, \acute{\eta}, \acute{\omicron}\nu$	= trist, incruntat
$\acute{\alpha}\lambda\epsilon\phi\omega$	= a unge
$\nu\acute{\iota}\pi\tau\omega$	= a spăla
$\theta\eta\sigma\alpha\upsilon\rho\acute{\iota}\varsigma\omega$	= a aduna comori
$\acute{\epsilon}\mu\beta\lambda\acute{\epsilon}\pi\omega$	= privesc, caut la
$\epsilon\iota\varsigma$ Prep. cu Ac.	= la
$\epsilon\iota\varsigma, \mu\acute{\iota}\alpha, \acute{\epsilon}\nu$, numeral	= unul, una
$\pi\epsilon\tau\epsilon\upsilon\acute{\omicron}\varsigma, \acute{\eta}, \acute{\omicron}\nu$	= zburătoare, pasăre
$\kappa\alpha\tau\alpha\mu\alpha\upsilon\theta\acute{\alpha}\nu\omega$	= a studia, a lua seama, a observa
$\tau\acute{\omicron} \kappa\eta\lambda\iota\omicron\nu, \omicron\upsilon$	= crin (floare)
$\alpha\upsilon\acute{\xi}\acute{\alpha}\nu\omega$	= a crește, a mări.
$\pi\epsilon\tau\epsilon\beta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega$	= a îmbrăca
$\kappa\eta\lambda\iota\omega$	= a judeca
$\acute{\epsilon}\kappa\beta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega$	= scot
$\acute{\eta} \delta\omicron\kappa\acute{\omicron}\varsigma, \omicron\upsilon$	= birnă
$\acute{\omicron} \acute{\alpha}\gamma\gamma\acute{\omicron}\varsigma, \omicron\upsilon$	= cîmp
$\tau\acute{\omicron} \kappa\acute{\alpha}\rho\phi\omicron\varsigma, \omicron\upsilon\varsigma$	= pai, fir de pai

Din predica de pe munte

“Οταν δὲ $\eta\sigma\tau\epsilon\upsilon\eta\tau\epsilon$ (cînd veți posti), $\mu\acute{\eta} \gamma\acute{\iota}\nu\epsilon\sigma\theta\epsilon\iota$ $\sigma\kappa\upsilon\theta\rho\omega\pi\acute{\omicron}\iota$ $\acute{\omega}\sigma\pi\epsilon\rho$ (ca) $\omicron\iota \acute{\upsilon}\rho\omicron\kappa\eta\tau\acute{\iota}\alpha\iota$. $\omicron\upsilon$ δὲ $\eta\sigma\tau\epsilon\upsilon\acute{\omicron}\nu$ $\acute{\alpha}\lambda\epsilon\upsilon\alpha\iota$ $\sigma\omicron\upsilon\eta$ $\tau\acute{\eta}\nu$ $\kappa\epsilon\phi\alpha\lambda\acute{\eta}\nu$ $\kappa\alpha\iota$ $\tau\acute{\omicron}$ $\pi\rho\acute{\omicron}\sigma\omega\pi\acute{\omicron}\nu$ $\sigma\omicron\upsilon$ $\nu\acute{\iota}\mu\alpha\iota$ $\delta\pi\omega\varsigma$ $\mu\acute{\eta}$ $\varphi\alpha\eta\acute{\iota}\varsigma$ (ca să nu arăți că) $\tau\omicron\iota\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\acute{\omicron}\iota\varsigma$ $\eta\sigma\tau\epsilon\upsilon\acute{\omicron}\nu$.”

Μὴ θησανροῖτε ὑμῖν θησανροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ ἐν οὐρανῷ.
'Εμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· καταμάθετε τὰ κρῖνα τοῦ
ἀγροῦ πῶς (cum) αὐξάνει· λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ
δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων (ca unul din aceștia),

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῇτε (ca să nu fiți judecați)· ἔκβαλε
πρωτον (intii) τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ τότε διαβλέψεις
ἐκβαλεῖν (vei vedea să scoți) τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου.
(După Ev. Matei Cap. VI și VII).

Observări gramaticale

I. Timpurile imperativului activ se obțin de la radicalul ace-
luiași timp activ al Indicativului, primind terminațiile caracteristice
ale Imperativului.

Se conjugă astfel:

PREZENT	AORIST I	AORIST II	PERFECT
S. II λῦ-ε dezleagă	S. II λῦσ-ον dezleagă	λίπ-ε lasă	λέλυκ-ε dezleagă
III λυέ-το ¹⁰	III λυσ-άτω	λίπ-έτω	λέλυκ-έτω
Pl. II λύ-ετε	Pl. II λύσ-ατε	λίπ-ετε	λέλυκ-ετε
III λυ-όντων	III λυσ-άντων	λίπ-όντων	λέλυκ-όντων

Imperativul Prezent al verbului εἶναι se conjugă astfel:

S. II ἴσθι fii tu	Pl. II ἔστω
III ἔστω	III ὄντων (ἔστωσαν)

II. Timpurile medio-pasive ale Imperativului se obțin de la
radicalul aceluiași timp al Indicativului activ-pasiv, primind termi-
națiile caracteristice Imperativului la aceste forme.

Se conjugă astfel:

PREZENTUL MEDIO-PASIV	AORISTUL I MEDIO-	AORISTUL PASIV
S. II λύ-ου dezleagă-ți	λύσ-αι dezleagă-ți	λύθῃ-τι să fi fost dezlegat
III λυ-έσθω	λυσ-άσθω	λυθῇ-τω
Pl. II λύ-εσθε	λύσ-ασθε	λύθῃ-τε
III λυ-έσθων	λυσ-άσθων	λυθέ-ντων
PERFECTUL MEDIO-PASIV	AORISTUL II MEDIO-PASIV	
S. II λέλυ-σο să fi dezlegat pentru tine	λίπ-οῦ să-ji fi lasat	
III λελύ-σθω să fi fost dezlegat	λίπ-έσθω	
Pl. II λέλυ-σθε	λίπ-εσθε	
III λελύ-σθων	λίπ-έσθων	

PARTICIPIUL ȘI INFINITIVUL

Ἀλέξανδρος, ου (ὁ)	= Alexandru, regele Macedoniei
Φίλιππος, ου (ὁ)	= Filip, regele Macedoniei
κιθαρίζω	= a cînta din chitară
κρούω	= a lovi; a cînta din chitară
κελεύω	= a porunci, a îndemna
ἡ χορδή, ῆς	= coardă
τὸ μέλος, οὗς	= cadență, măsură
τὸ κιθάρισμα, ατος	= aria chitarei
διοίσει	= Ind. Viit. διαφέρω a se deosebi, Impers. a păsa, a importa
δελξας	= Part. Aor. I δαίνομαι, a arăta
ἐτερος, α, ον	= altul din doi
μέλλω	= (cu Infinitivul) a fi pe punctul de, a fi menit, (am a face un lucru)
ἡ τέχνη, ῆς	= artă, meserie
ἐδαισε	= Ind. Aor. I δαίω, a se teme
παιδεύω	= a crește, a învăța
τὸ πάθος, οὗς	= soartă tristă, patimă, pățanie
ἄρα	= Particulă enclitică, deci
τὸ ὄργανον	= instrumentul
ἄμουσος, ον	= fără măiestrie, fără gust muzical
ἀναγκάτω	= a se indigna
τὸ πλῆκτρον, ου	= arcuș
ἀπέκτεινε	= Ind. Aor. I ἀποκτείνω, a omori
Πεισίστρατος, ου	= Pisistrate

θεραπεύω
 τυραννέω
 μηδέποτε
 ἀναχωρέω
 νέος, α, ον
 μανθάνω
 Λίνος; ου (δ)

= a linguși
 = a guverna, a fi tiran
 = niciodată
 = a se retrage
 = tânăr
 = a învăța
 = Linos, un aed.

Doi școlari nesupuși

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (νίδος), παῖς ὢν, ἐμάνθανε καθαρίζειν, τοῦ δὲ διδάσκοντος κροῦσαι κελεύσαντος (pe cînd profesorul îl îndemna să atingă o) χορδήν τινα οὐν μέλει, καὶ ἦν ἀπῆται (Ind. Imperf. pe care o cerea) τὰ καθάριαματα. «Καὶ τί διοίσει (ce importanță va avea), ἔφη (zise), ἐὰν ταύτην κρούσω;» ἑτέραν δειξας. «Ὅδ' οὐδὲν ἔφη διαφέρειν τῷ μέλλοντι βασιλεύσειν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τέχῃ καθαρίζειν μέλλοντι (dar nu și pentru cel ce va cînta pentru artă).» Ἐδείσε δ' ἄρα οὗτος τὸ τοῦ Λίνου πάθος. Τὸν γὰρ Ἑρακλῆα ὁ Λίνος ἔτι παῖδα ὄντα καθαρίζειν ἐπαίδευεν ἀμουνότερον δὲ ἀπιτομένον τοῦ ὄργάνου (instrumentul fiind atins fără mîiestrie), ἐχαλέπηκε πρὸς αὐτὸν (se supăra pe el) ὁ Λίνος. «Ὅ δ' Ἑρακλῆς ἀγανακτήσας (indignîndu-se) τῷ πλήκτρῳ (cu arcușul) ἀπέκτεινε τὸν Λίνον.

Exerciții. Πειλοιστρατος τοὺς Ἀθηναίους τεθεραπευκῶς ἐτυράννευσε. Μηδέποτε ἀναχωρηκέναι (faptul de a nu se retrage niciodată din luptă) τῷ στρατιώτῃ φέρει μεγάλην δόξαν. Νέος ὢν ἀκουσον τῶν γερόντων.

Observări gramaticale.

I. Timpurile Participiului se obțin de la radicalul aceluiași timp al Indicativului, primind următoarele terminații la Nominativ singular.

Pentru Prezent; ὢν, οὔσα, ὄν N. M. λύων G. λύοντος cel care dezleagă,
 F. λύουσα G. λυούσης dezlegînd
 N. λῦ-ον G. λύ-οντος
 Pentru Viitor; ὢν, οὔσα, ὄν N. M. λύσ-ων G. λύσ-οντος cel care
 F. λύσ-ουσα G. λυσ-ούσης va dezlega
 N. λῦσ-ον G. λύσ-οντος

Pentru Aorist I: ας, ασα, αν N. M. λύ-ας G. λύσ-αντος
 F. λύσ-ασα G. λυσ-άσης
 N. λῦσ-αν G. λύσ-αντος
 Pentru Perfect: ὤς, νῖα, ὄς N. M. λελυκ-ώς G. λελυκ-ότος
 F. λελυκ-νῖα G. λελυκ-νῖας
 N. λελυκ-ός G. λελυκ-ότος
 Pentru Aorist II; ὢν, οὔσα, ὄν N. M. λιπ-ών G. λιπόντος
 N. λιπ-ούσα G. λιπ-ούσης
 F. λιπ-όν G. λιπ-όντος

II. Timpurile Infinitivului se obțin de la radicalul aceluiași timp al Indicativului, primind următoarele terminații:

Pentru Prezent: -ειν λύ-ειν
 „ Viitor: -ειν λύσ-ειν
 „ Aorist I: -αι λύσ-αι
 „ Perfect: -έναι λελοκ-έναι
 „ Aorist II: -ειν λιπ-ειν

III. Verbi εἶναι

PARTICIPIUL PRESENT	INFINITIVUL PRESENT
M. ὢν, ὄντος	εἶναι
F. οὔσα, οὔσης	
N. ὢν, ὄντος	

Cuvinte grecești în limba română

Τέχνη : Tehnică; Politehnică (multe arte); Tehnologie (vorbind despre artă).
 Ὀργανον : Organ (ochiul este organul vederii); Organic (viața organică).

LECȚIA a XLIV-a

PARTICIPIUL ȘI INFINITIVUL MEDIO-PASIV

στρατεύομαι	= a face expediție, a se oști
Τρῶες, ὧν (οἱ)	= Troienii
στρατοπεδεύω	= a tăbări
στρατόπεδον, ου (τό)	= tabără
Αἰλῖς, ἰδος (ή)	= Aulida, port în Beotia
πορεύομαι	= a merge
χρηστήριον, ου (ό)	= oracol
μαντεύομαι	= a consulta un oracol; a prezice
ὀργή, ῆς (ή)	= minie
εὐπλοία, ας (ή)	= bună navigație, plutire
*Ιφιγένεια, ας (ή)	= Ifigenia, fiica lui Agamemnon.
ἡγεμών, ὦνος (ό)	= conducător
συμβουλευώ	= Activ : sfătuesc, Mediu : deliberez, consult
ὑπήκοος, ος, ον	= ascultînd de, supus
παρακελεύομαι	= a sfătui, a îndemna
παρθένος, ου (ή)	= fecioară
Τειρεσίας, ου (ό)	= Tiresias proorocul
κελεύω	= poruncesc
μαντεῖον, ου (τό)	= oracol
ἀναίτιος, ον	= Adj. nevinovat
θόρυβος, ου (ό)	= zgomot, neorînduială
χρησμός, οὔ (ό)	= răspunsul oracolului
ταραχή, ῆς (ή)	= dezordine, turburare
μεστός, ή, όν	= Adj. cu Genit. plin
ἔτοιμος, ον	= Adj. gata, pregătit

ὑπακούω	= a se supune
ὅτε	= Conj. temporală, cînd
ὤφθη	= Indic. Aorist pasiv de la ὄραω, a vedea
ἐγγύς	= Adv. aproape
βωμός, οὔ (ό)	= altar
μάντις, εως (ό)	= prooroc, augur
ἀντί	= Prep. cu Genit. în locul
ιερεῖον, ου, (τό)	= victimă (oferită ca sacrificiu)

Sacrificiul Ifigeniei

Οἱ Ἕλληνες στρατευσόμενοι (οἰσindu-se) ἐπὶ τοὺς Τρῶας, ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν τῇ Βοιωτίᾳ, παρὰ τὴν Αἰλίδαν παυσαμένου δὲ τοῦ ἀνέμου (Gen. Abs.), πορεύσασθαι ἐκωλύοντο ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, πάντων τῶν Ἑλλήνων στρατηγός ὢν, τὸ χρηστήριον ἐμαντεύετο, καὶ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐμαντεύθη αὐτῷ. «*Ω Ἀγάμεμνον, τὴν θυγατέρα θύσον τοῖς θεοῖς, καὶ θύσας πᾶνσεις τὴν τῶν θεῶν ὀργὴν τὴν εὐπλοίαν κωλύοντων».

*Ἡ δὲ τοῦ Ἀγαμέμνωνος θυγάτηρ, ἡ Ἰφιγένεια, ἦν τότε ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ὁ δὲ πατὴρ τῷ τοῦ θεοῦ χρησμῷ ὑπήκοος, εὐθὺς τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόσι συνεβουλεύετο. Τῶν μὲν οὖν στρατηγῶν οἱ μὲν (unii dintre) παρεκέλευντο αὐτῷ θῆσαι παρθένον ὥσπερ ὁ θεὸς ἐκέλευσεν. Οἱ δὲ (alții) συνεβούλευον αὐτῷ μὴ πιστεῦσαι τῷ μαντεῖω μηδὲ παρθένον ἀναίτιον οὔσαν φρονεῖν.

*Ἦν δὲ τὸ στρατόπεδον θορύβου καὶ ταραχῆς μεστόν, καὶ ἥδη ἔτοιμος ἦν Ἀγαμέμνων τῷ χρηστηρίῳ ὑπακούειν, ὅτε ὤφθη ἔλαφος ἐγγὺς τοῦ βωμοῦ. Τειρεσίας δὲ ὁ μάντις· «*Ω Ἀγάμεμνον, τόδ' ἐστὶ τὸ ἱερεῖον, τὸ ὑπὸ τῶν θεῶν σοι μεμαντευμένον. Καὶ ἔλαφον ἔδυσαν ἀντὶ τῆς Ἰφιγενείας».

Observări gramaticale

Participiul medio-pasiv și pasiv. Timpurile Participiului se obțin de la radicalul aceluiași timp al Indicativului activ, primind terminațiile medio-pasive și pasive caracteristice participiului la aceste forme.

Prezent. : λυ-ό-μενος, η, ον cel care este dezlegat

Viit. med. : λυσ-ό-μενος, η, ον cel care va fi dezlegat

Viit. pas. : λυθησ-ό-μενος, η, ον

Aor. I med. : λυσ-ά-μενος, η, ον

Aor. II „ : λιπ-ό-μενος, η, ον

Aor. I pas : λο-θεις, ειςα, έν (λυ-θέντος, είστης, έντος)

Perfect : λελυ-μένος, η, ον.

Infinitivul medio-pasiv și pasiv. Timpurile Infinitivului se obțin de la radicalul aceluiași timp al Indicativului activ, primind terminațiile medio-pasive și pasive, caracteristice Infinitivului la aceste forme.

Prezent : λύ-σθαι aș dezlega, a fi dezlegat

Viitorul mediu : λύσ-σθαι „ „ „ „ „

Viitorul pasiv : λυθήσ-σθαι ca va fi dezlegat

Aor. I mediu : λύσα-σθαι aș fi dezlegat

Aor. II mediu : λιπ-έσθαι aș fi lăsat

Aor. pasiv : λυθή-ναι a fi fost dezlegat

Perfectul : λελύ-σθαι a fi fost dezlegat

ἰδῶντος εἰς τοὺς πόδας

Diateza activă : πῶς, fac să înceteze, curm

Indicativul

	PREZENT	IMPERFECT	VIITOR	AORIST I	AORIST II
S. 1	παύω eu fac să înceteze	ἐπανον eu fă- ceam să înceteze	παύσω eu voi face să înceteze	ἐπαύω eu am făcut să înceteze	ἐλίπον eu am lăsat
2	παύεις	ἐπανε	παύοις teze	ἐπαύας ze	ἐλίπες
3	παύει	ἐπανε	παύσει	ἐπαυσε	ἐλίπε
Pl. I	παύομεν	ἐπαύομεν	παύσομεν	ἐπαύσαμεν	ἐλίπομεν
2	παύετε	ἐπαύετε	παύοσθε	ἐπαύσατε	ἐλίπετε
3	παύουσι	ἐπανον	παύουσιν	ἐπαυσαν	ἐλίπον

PERFECT

S. 1	πέπαινα eu am făcut să înceteze	ἐπεπαύκη (ειν) eu făcusem să înceteze
2	πέπαινας	ἐπεπαύκης (εις)
3	πέπαινε	ἐπεπαύκει
Pl. 1	πεπαύκαμεν	ἐπεπαύκαμεν
2	πεπαύκατε	ἐπεπαύκατε
3	πεπαύκασι	ἐπεπαύκασαν

M. M. C. PERFECT

Conjunctivul

	PREZENT	AORIST	PERFECT	AORIST II
S. 1	παύω eu fac să înceteze	παύσω eu să fac să înceteze	πεπαύκω eu să fi făcut să înceteze	λίπω eu să las
2	παύης	παύης	πεπαύκης	λίπης
3	παύη	παύη	πεπαύκη	λίπη
Pl. I	παύομεν	παύομεν	πεπαύκωμεν	λίπωμεν
2	παύητε	παύητε	πεπαύκητε	λίπητε
3	παύωσι	παύωσι	πεπαύκωσι	λίπωσι.

Optativul

	PREZENT	VIITOR	AORIST
S.	παύοιμι eu aş face παύοις să înceteze	παύσοιμι eu aş face παύσοις să înceteze	παύσαιμι eu aş face să παύσαις (οειας) înceteze παύσαι (οειε)
Pl.	παύοιμεν παύοιτε παύοιεν	παύσοιμεν παύσοιτε παύσοιεν	παύσασθαι παύσασθε παύσασθαιεν (οειαν).

PERFECT

S.	πεπαύκοιμι eu aş fi făcut să înceteze πεπαύκοις πεπαύκοι	AORIST II λίποιμι eu aş lăsa λίποις λίποι
Pl.	πεπαύκοιμεν πεπαύκοιτε πεπαύκοιεν	λίποισθαι λίποισθε λίποισθαιεν.

Imperativul

	PREZENT	AORIST	AORIST II
S.	2 παύε fă să înceteze 3 παυέτω	παύσθον fă să înceteze παυσάτω	λίπε lasă tu! λίπέτω
Pl.	2 παύετε 3 παυόντων	παύσατε παυσάντων	λίπετε λιπόντων

Participiul

	M.	F.	N.
Prezent	παύων	παύουσα	παύον cel care face să înceteze
Viitor	παύσων	παύσουσα	παύσον cel care va face să înceteze
Aorist	παύσας	παύσασα	παύσαν cel care a făcut să înceteze
Perfect	πεπαυκώς	πεπαυκυῖα	πεπαυκός cel care a făcut să înceteze
Aorist II	λιπών	λιπούσα	λιπόν. cel care lasă

Infinitivul

Prezent	παύειν a face să înceteze
Viitor	παύσειν că va face să înceteze
Aorist	παύσαι că a făcut să înceteze
Perfect	πεπαυκέναι că a fi făcut să înceteze
Aorist II	λιπεῖν. că a lăsat

Diataza medie: λύομαι, dezleg pentru mine, îmi dezleg.

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
λύομαι eu îmi λύνει dezleg	—	λύωμαι eu să-mi λύη dezleg	λνοίμην eu mi- λνοιο aş dezlega
λύεται λνόμεθα	λνέσθω gâ-ji —	λύηται λνώμεθα	λνοίτο λνοίμεθα
λύνεσθε λύνονται	λνέσθε λνέσθων	λνέσθε λύνονται	λνοισθε λνούντο.

INFINITIV

λύνεσθαι aş dezlega

PARTICIPIUL

M. λνόμενος cel care își
F. λνόμενη dezleagă
N. λνόμενον.

INDICATIVUL IMPERFECT

ἐλνόμεν eu îmi ἐλύνου dezlegam	ἐλνόμεθα ἐλύνεσθε
ἐλύετο	ἐλύνοντο.

Viitorul

INDICATIV	OPTATIV
λνύσομαι eu îmi voi λύνει dezlega	λνσοίμην eu mi-aş dezlega λνσοιο
λνύσεται λνσόμεθα	λνσοίτο λνσοίμεθα
λνύσεσθε λνύσονται	λνσοισθε λνούντο.

INFINITIV

λνύσεσθαι că își va
dezlega

PARTICIPIUL

M. λνσόμενος cel care își
F. λνσομένη va dezlega
N. λνσόμενον.

Aoristul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
ἐλυσάμην eu mi-am — dezlegat	λύσαι eu — dezlea- gă-ti	λύσμαι să-mi dezleg	λύσαιμην eu mi-aș dezlega
ἐλύσαιο	λύσασθω	λύσεται	λύσαιτο
ἐλυσάμεθα	—	λυσώμεθα	λυσάμεθα
ἐλύσασθε	λύσασθε	λύσησθε	λύσεσθε
ἐλύσαντο	λυσάσθων	λύσωνται	λύσαιντο.

INFINITIV	PARTICIPIUL
λύσασθαι că și-a dezlegat	M. λυσάμενος cel care și-a dezlegat F. λυσαμένη N. λυσάμενον.

Perfectul

INDICATIV	IMPERATIV	CONJUNCTIV
ἔλυμαι eu mi-am dezlegat	—	ὦ eu să-mi fi dezlegat
ἔλυσαι	ἔλύσω să-ti fi dezlegat	ἦς
ἔλυσται	ἔλύσθω	ἦ
ἔλύμεθα	—	ὦμεν
ἔλυσθαι	ἔλυσθε	ἦτε
ἔλυνται	ἔλυσθων	ὦσι

OPTATIV	INFINITIV
λελυμένος { εἶην eu mi-aș fi εἶης dezlegat εἶη	λελύσθαι că și-a dezlegat
PARTICIPIUL	
λελυμένοι { εἶμεν εἶτε εἶεν	M. λελυμένος cel care și-a F. λελυμένη dezlegat N. λελυμένον.

	INDICATIV	
M. m. c. Perf.	ἐλελύμην	eu imi
	ἐλέλυσω	dezlegasem
	ἐλέλυτο	
		ἐλελύμεθα
		ἐλέλυσθε
		ἐλέλυντο

Diateza pasivă: λύομαι sint dezlegat.

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
λύομαι eu sint dezlegat	—	λύομαι eu să fiu dezlegat	λύοιμην eu să fi dezlegat (de cineva)
λύει	λύον fii	λύη	λύοιο
λύεται	λύέσθω	λύηται	λύοιτο
λύομεθα	—	λυώμεθα	λυοίμεθα
λύεσθε	λύεσθε	λύησθε	λύοισθε
λύονται	λύέσθων	λύωνται	λύοιντο.

INFINITIV	PARTICIPIUL
λύεσθαι că este dezlegat	M. λυόμενος cel care este dezlegat F. λυομένη N. λυόμενον.

Imperfectul

INDICATIV	
ἐλύόμην eu eram dezlegat	ἐλύομεθα
ἐλύου	ἐλύεσθε
ἐλύετο	ἐλύοντο.

Viitorul

INDICATIV	OPTATIV
λυθήσομαι eu voi fi dezlegat	λυθήσοιμην eu aș fi dezlegat
λυθήσεται	λυθήσαιο
λυθήσεται	λυθήσαιο
λυθήσομεθα	λυθήσοίμεθα
λυθήσεσθε	λυθήσοισθε
λυθήσονται	λυθήσονται.

INFINITIV	PARTICIPIUL
λυθήσεσθαι că va fi dezlegat	λυθησόμενος cel care va fi λυθησομένη dezlegat λυθησόμενον.

Aoristul

INDIC.	IMPERAT.	CONJUNC.	OPTAT
ἐλύθην eu am fost	—	λυθῶ eu să fi fost	λυθείην eu aş fi fost
ἐλύθης dezlegat	λύθητι să fi fost	λυθῆς dezlegat	λυθείης dezlegat
ἐλύθη	λυθήτω dezlegat!	λυθῇ	λυθείη
ἐλύθημεν	—	λυθῶμεν	λυθείμεν
ἐλύθητε	λύθητε	λυθῆτε	λυθείτε
ἐλύθησαν	λυθέντων	λυθῶσι	λυθείεν.

INFINITIV

λυθῆναι că a fost dezlegat	λυθείς, θέντος cel care a fost dezlegat
	λυθείσα, θείσης
	λυθέν, θέντος.

Perfectul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.
λέλυμαι eu am fost	—	ῶ eu să fi fost
λέλυσαι dezlegat	λέλυσο eu să fi fost	ῆς dezlegat
λέλυται	λέλυσθω dezlegat!	ῇ
λέλυμεθα	—	ῶμεν
λέλυσθε	λέλυσθε	ῆτε
λέλυντο	λέλυσθων	ῶσι

OPTAT.

λέλυμένος	εἶην eu aş fi fost	λελύσθαι că a fost dezlegat
	εἶης dezlegat	
	εἶη	

PARTICIPIUL

λέλυμένοι	εἶμεν	M. λελυμένος cel care a fost dezlegat
	εἶτε	F. λελυμένη
	εἶεν	N. λελυμένον.

INDICATIV

M. m. c.	ἐλελύμην eu fusesem dezlegat	ἐλελύμεθα
Perf.	ἐλέλυσο	ἐλέλυσθε
	ἐλέλυτο	ἐλέλυντο

Verbul εἶναι a fi

Indicativ			Conjunct. Optat.		Imper.
PREZ.	IMPERF.	VIITOR	PREZENT	PREZ.	PREZ.
S. 1 εἰμὶ eu sint	ἦν eu eram	ἔσομαι eu	ᾧ eu să εἶην eu aş fi	—	—
εἶ	ἦσθα	ἔσῃ voi fi	ᾗς fiu	εἶης	ἴσθι fili!
ἐστί	ἦν	ἔσται	ᾗ	εἶη	ἔστω
Pl. 1 ἐσμέν	ἦμεν	ἔσόμεθα	ᾧμεν	εἶμεν	—
ἐστέ	ἦτε	ἔσεσθαι	ᾗτε	εἶτε	ἔστε
εἰσὶ	ἦσαν	ἔσονται	ᾧσι	εἶεν	ὄντων (ἔστωσαν)

Infinitiv

Prezent

εἶναι a fi

Viitor

ἔσεσθαι că va fi

Participiul

Prezent ὢν οὖσα ὄν fiind, cel	Genitiv ὄντος οὖσας ὄντος
Viitor ἐσόμενος η ὄν care este	

LECTIA a XLV-a

CONJUGAREA VERBELOR ÎN λω, μω, νω, ρω

καταισχύνω	= a necinsti, a dezonora, a rușina
ἐγκαταλείπω	= a lăsa, a părăsi
παραστάτης, ου (ό)	= tovarăș de arme, vecin în luptă
οιχέω	= a fi aliniat, a sta la rînd cu cineva
μύνω	= a înlătura, a apăra, a lupta
δσιος, α, ον	= sfînt, cuvios
τά ιερά καὶ τὰ θσια	= toate cele sfînte și dumnezeiești
παραδέχομαι	= primesc
ἀρείων, ον; ονος	= mai bun, mai frumos
ἐδηκοέω	= a asculta de, a se supune
κρίνω	= judec
ἀέλ	= Adv. mereu, rînd pe rînd, treptat
θεομός, οὔ (ό)	= lege
ἰδρύω	= stabilesc, întemeiez
πειθομαι	= mă supun, ascult de
ὁμοφρόνως	= Adv. prin acord unanim
ἄν (ἐάν)	= Conjunctie condițională, dacă; cu Conjunctivul.
ἀναιρέω	= a nimici, a suprima, a desființa
ἤ	= sau
ἐπιτρέπω	= a îngădui
πάτρια, ων (τά)	= reguli, obiceiuri, datine străbune
ἄν	= Particulă ce însoțește toate modurile, afară de Imperativ, dîndu-le însemnare dubitativă sau condițională
ὁ πολέμος, ου	= dușmanul

ἡ Σικελία, ας	= Sicilia
νέμω	= a împărți
ἐπιστέλλω	= a porunci
ψηφίζομαι	= a decreta

Jurămîntul tinerilor Atenieni

Ὁδὲ καταισχυνῶ ὅπλα τὰ ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην ὅτε (ᾧ)τινι ἂν στοιχήσω· ἄμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάττω (ἐλάττονα) παραδώσω (nu voi lăsa), πλείω (πλείονα) δὲ καὶ ἀρείω (ἀρείονα), ὅσῃν ἂν παραδέξωμαι· καὶ ἐδηκοήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων (diverșilor judecători), καὶ τοῖς θεομοῖς τοῖς ἰδρυμένοις (stabilite) πείσομαι καὶ οὐστinas ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος (mulțimea) ἰδρύσῃται ὁμοφρόνως· καὶ ἂν τις ἀναιρῇ τοὺς θεομοὺς ἢ μὴ πείθῃται, οὐκ ἐπιτρέψω· ἄμυνῶ δὲ καὶ μόνος καὶ μετὰ πάντων καὶ ἱερά τὰ πάτρια (datinile străbune) τιμήσω.

Exerciții. Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ (ca să nu) κριθῇτε. Εἰ (dacă) νικήσωμεν, τοὺς πολεμίους ἄμυνοῦμεθα, καὶ τὴν Σικελίαν νεμοῦμεθα· Ἀλέξανδρος ἐπέστειλε τοῖς Ἕλλησι θεὸν αὐτὸν ψηφισοῦσθαι.

Observări gramaticale

Verbele în lichidă (λω, μω, νω, ρω) formează timpurile cu următoarele particularități:

I. Prezentul și Imperfectul au radicalul în genere modificat:

1) Verbele în λω dublează pe λ.

Ex.: στέλλω trimit, radical στελ; Imperf. ἔστανον
βάλλω arunc, „ βάλ „ ἔβαλλον

2. Verbele în νω, ρω lungesc vocalele scurte din radical: pe α în αι, pe ε în ει, pe ι scurt în ι̇ și ο scurt în ο̇.

Ex.: φαίνω arăt, rad. φαν. κρίνω judec, rad. κριν.
τείνω întind „ τεν. ἀμῶν ἀπάρ, „ αμον.
φθεῖρω distrug „ φθερ.

II. Viitorul activ și mediu se formează de la radicalul *nemo-* modificat al verbului fără *σ*, și cu terminațiunile *ῶ*, *οῦμαι* ca Prezentul Indicativ al verbelor contrase în *έω*.

Ex. ἀγγέλλω, rad. ἀγγελ,	Viit. ἀγγελῶ	ἀγγελοῦμαι	anunț
φαίνω „ φαν	„ φανῶ	φανοῦμαι	arăt
κρίνω „ κριν	„ κρινῶ	κρινοῦμαι	judec
ἀμύνω „ ἀμυν	„ ἀμυνῶ	ἀμυνοῦμαι,	apăr

III. Aoristul I activ și mediu se formează de la radicalul ne-modificat, lungind vocaia din radical (pe *α* în *η*, pe *ε* în *ει*, pe *ι* scurt în *ι̇* și pe *ο* scurt în *ο̇*) fără *σ* și primind terminațiunile *α*, *ας*, *ε*, *αμεν*, *ατε*, *αν* la activ și *αμην*, *ω*, *ατο*, *αμεθα*, *ασθε*, *αντο* la mediu.

Ex. ἀγγέλλω rad. ἀγγελ,	Aor. ἡγγεila	ἡγγειλάμην
φαίνω „ φαν	„ ἔφηνα	ἐφηνάμην
κρίνω „ κριν	„ ἔκρινα	ἐκρινάμην
ἀμύνω „ ἀμυν	„ ἤμυνα	ἤμυνάμην,

IV. Celelalte timpuri se formează de la radicalul verbal ne-modificat și se conjugă ca timpurile corespunzătoare ale verbului *λύω*.

Cuvinte grecești în limba română

Ὀπλον : Panoplie.

Φαινω : Fenomen.

Κρίνω : Critic; criteriu

Αποστέλλω : Apostol.

LECȚIA a XLVI-a

CONJUGAREA VERBELOR CONTRASE

Verbele în *-άω*

κλάω	= a rupe, a frînge
κατά	= Prep. cu Ac. prin
ὁ ἄρτος, ου	= piine
μεταλαμβάνω	= a primi, a căpăta
ἡ τροφή, ης	= hrană
ἡ ἀγαλλίασις, εως	= bucuria
χωλός, ή, όν	= olog
ἡ κοιλία, ας	= pintec
τὸ ἱερόν, οῦ	= templu
ἔρωτάω	= a întreba, a cere
ἀτενίζω	= a aținti privirea spre
ἐπέχω	= a fixa cu privirile
προσδοκάω	= a aștepta
τὸ ἀργύριον, ου	= argintul
τὸ χρυσόον, ου	= aurul
ὑπάρχω	= a exista, a fi
ἰάομαι	= a vindeca
ὁ λαός, οῦ	= poporul
ὁ σοφός, οῦ	= înțeleptul
τιμάω	= onorez, cinstesc
* Ἀρης, εως (ό)	= Ares, zeul războiului
Θραξ, κός (ό)	= Tracul
Δαρεῖος, ου (ό)	= Darius

νικάω	= a învinge
Ἀλέξανδρος, ου (ὁ)	= Alexandru Cel Mare
ζάω	= a trăi
ἡ ἐλπίς, ἰδος	= speranța
ἡ ἐλεημοσύνη, ης	= milă, milostenie

Vindecarea ologului

Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες, κλῶντες κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τῆς τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καρδίας.

Kai tis ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ἰδὼν (văzind) Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσέναι (că stau să intre) εἰς τὸ ἱερόν, ἦρῳτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν (să primească milă). Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπε (zise): βλέπων εἰς ἡμᾶς· ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς πρὸς ὁ κλῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν (să primească ceva dela ei). Εἶπε (zise) δὲ ὁ Πέτρος: ἀργύριον καὶ χρυσάιον οὐχ ὑπάρχει μοι (nu am). Ὁ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι (dau)· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου (Nazarineanul) ἔγειρε καὶ περιπάτει (umblă).

Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ (și ologul cel vindecat ținindu-se de) τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε (s-a strins) πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαός,

După Faptele Apostolilor II 44-47 III 2-7; 11

Exerciții. Πάντες τοὺς σοφοὺς τιμῶσι. Ἀρχὴς ἐτιμᾶτο ὑπὸ Θερσάν. Ὁ Δαρεῖος ἐνικήθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Ὁ νεανίας ζῆ ἑλπίδι.

Observări gramaticale

Verbele în ᾰω. Verbele, care înaintea lui ω au vocala α, prezintă următoarele particularități în conjugare:

I. La Present și Imperfect, vocala α se contrage cu vocalele și diftongii din terminațiile respective, după următoarele reguli:

$$\left. \begin{array}{l} \alpha + \omega \\ \alpha + \omicron \\ \alpha + \upsilon \end{array} \right\} = \omega \quad \left. \begin{array}{l} \alpha + \epsilon\iota \\ \alpha + \eta\iota \end{array} \right\} = \alpha$$

$$\left. \begin{array}{l} \alpha + \epsilon \\ \alpha + \eta \end{array} \right\} = \alpha \quad \alpha + \omicron\iota = \varphi$$

II. La Prezentul Optativului aceste verbe au terminarea οῖην in loc de οῖμι.

III. La Viitor, Aorist, Perfect și M. m. c. Perfect, vocala α se lungeste în η. Aceste patru timpuri nu se contrag în conjugare.

Ex.: τιμᾶω Viit. τιμήσω; Aorist ἐτίμησα; Perf. τετίμηκα; M. m. c. Perf. ἐτετιμήκειν.

Notă. a) Unele din aceste verbe păstrează scurtă vocala α la toate timpurile necontrase.

Ex.: ἔδω, permit; Viit. ἐδόω Aorist εἶλασ
πειράσμαι, încerc; „ πειράσομαι „ πειρασάμην
ἰάσμαι, vindec; — Aor. Pasiv. ἰάθην

b) Alte verbe în ᾰω fac contracțiunea în η unde trebuia făcută în α. Ex.: ζάω. a trăi.

Ind. ζῶ, ζῆς, ζῇ, ζῶμεν, ξήτε, ζῶσι

Conjugarea verbului τιμᾶω, onorez

Indicativul activ

	PREZENTUL	IMPERFECTUL
S. 1.	τιμᾶω eu onorez (τιμάω)	ἐτίμων eu onoram (ἐτίμαον)
2.	τιμᾷς (τιμάεις)	ἐτίμας (ἐτίμαες)
3.	τιμᾷ (τιμάει)	ἐτίμα (ἐτίμαε)
Pl. 1.	τιμῶμεν (τιμάομεν)	ἐτιμῶμεν (ἐτιμάομεν)
2.	τιμᾶτε (τιμάετε)	ἐτιμᾶτε (ἐτιμάετε)
3.	τιμῶσι (τιμάουσι)	ἐτίμων (ἐτίμαον)

Viitorul : τιμήσω eu voi onora
Aoristul : ἐτίμησα eu am onorat
Perfectul : τετίμηκα eu am onorat
M. m. c. P. : ἐτετιμήκειν eu onorasem

Conjunctivul activ

PREZENTUL

S. 1. τιμῶ (τιμάω) eu să onorez	Pl. 1. τιμῶμεν (τιμάωμεν)
2 τιμᾶς (τιμάης)	2. τιμᾶτε (τιμάητε)
3. τιμᾷ (τιμάη)	3. τιμῶσι (τιμάωσι)
Aoristul I : τιμήσω	Perfectul : τετιμήκω

Optativul activ

PREZENTUL

S. 1. τιμήην (τιμαίην) eu aş	Viitorul : τιμήσοιμι eu aş onora
2. τιμήης (τιμαίης) onora	Aoristul I : τιμήσαιμι eu aş fi onorat
3. τιμήη (τιμαίη)	Perfectul : τετιμήκοιμι eu aş fi onorat
Pl. 1. τιμῶμεν (τιμαίμεν)	
2. τιμῶτε (τιμαίετε)	
3. τιμῶεν (τιμαίεν)	

Imperativul activ

PREZENTUL

S. 2. τίμα (τίμαε) onorează!	Pl. 2. τιμᾶτε (τιμάετε)
3 τιμάτω (τιμάετω)	3 τιμώντων (τιμαίντων)

Participiul activ

PREZENTUL

M. N. τιμών (τιμάων) cel care	Viitorul : τιμήσων cel care va
G. τιμώντος (τιμαίντος), onorează	τιμήσουσα onora
	τιμήσων

F. N. τιμῶσα (τιμάουσα)	Aorist I : τιμήσας cel care a
G. τιμώσης (τιμαούσης)	τιμήσοσα onorat
	τιμήσαν

Perfect : τετιμηκώς cel care a
-κυῖα onorat
-κός

N. N. τιμών (τιμών)
G. τιμώντος (τιμαίντος).

Infinitul activ

Prezentul :	τιμᾶν (τιμᾶν) a onora
Viitorul :	τιμήσειν că va onora
Aoristul :	τιμήσαι că a onorat
Perfectul :	τετιμηκέναι că a onorat

Conjugarea verbului τιμάμαι

Diazeza medie îmi onorez sau onorez pentru mine, cea pasivă sînt onorat.

Prezentul

INDICATIV	IMPERATIV
S. τιμῶμαι (τιμάομαι) M. eu îmi onorez	— M. onorează-ți —
τιμᾶ (τιμάει) P. eu sînt onorat	τιμῶ P. fi onorat (τιμάον)
τιμᾶται (τιμάεται)	τιμάσθω (τιμάεσθω)
Pl. τιμώμεθα (τιμαόμεθα)	—
τιμᾶσθε (τιμάεσθε)	τιμᾶσθε (τιμάεσθε)
τιμῶνται (τιμᾶνται)	τιμᾶσθων (τιμάεσθων)

CONJUNCTIV

S. τιμῶμαι (τιμάωμαι) M. eu să-mi onorez	τιμώμην (τιμαίμην) M. eu mi-aș onora
τιμᾶ (τιμάη) P. eu să fiu onorat	τιμῶ (τιμάοι) P. eu aș fi onorat
τιμᾶται (τιμάηται) onorat	τιμῶτο (τιμάοιτο)
Pl. τιμώμεθα (τιμαόμεθα)	τιμώμεθα (τιμαίμεθα)
τιμᾶσθε (τιμάησθε)	τιμῶσθε (τιμάοιθε)
τιμῶνται (τιμᾶνται)	τιμῶντο (τιμάοιντο).

INFINITIV

τιμᾶσθαι (τιμάεσθαι)	M. τιμώμενος (τιμαόμενος) M. cel care își onorează
M. aș onora	F. τιμωμένη (τιμαομένη) P. cel care este onorat
P. a fi onorat	N. τιμώμενον (τιμαόμενον).

PARTICIPIU

Imperfectul Indicativului

S. ἐτιμώμην (ἐτιμαόμην) M. eu îmi onoram	Pl. ἐτιμώμεθα (ἐτιμαόμεθα)
ἐτιμῶ (ἐτιμάον) P. eu eram onorat	ἐτιμᾶσθε (ἐτιμάεσθε)
ἐτιμάτο (ἐτιμάετο)	ἐτιμῶντο (ἐτιμάοιντο).

Viitorul mediu

Indicativ : τιμήσομαι. Optativ : τιμησοίμην. Infinitiv : τιμήσεσθαι.
Participiu : τιμησόμενος, -μένη, -μενον.

Aoristul mediu

Indicativ : ἐτιμήσαμην. Imperativ : τίμησαι. Conjunctiv : τιμήσω-
μαι. Optativ : τιμησαίμην. Infinitiv : τιμήσασθαι. Participiu : τιμησά-
μενος, η, ον

Viitorul pasiv

Indicativ : τιμηθήσομαι. Optativ : τιμηθησοίμην. Infinitiv : τιμη-
θήσεσθαι. Participiu : τιμηθησόμενος, η, ον.

Aoristul pasiv

Indicativ : ἐτιμήθην. Imperativ : τιμήθητι. Conjunctiv : τιμηθῶ.
Optativ : τιμηθείην. Infinitiv : τιμηθῆναι. Participiu : τιμηθείς, -θείσα,
-θέν.

Perfectul medio-pasiv

Indicativ : τετίμημαι. Imperativ : τετίμησο. Conjunctivul : τετιμη-
μένος ὦ. Optativ : τετίμημένος εἴην. Infinitiv : τετιμήσθαι. Participiu :
τετιμημένος, η, ον.

M. m. c. Perfectul medio- pasiv

Indicativ : ἔτετιμήμην.

Notă sintactică. Se amintește că în limba elină, după ver-
bele pasive, complimentul indirect sau subiectul logic stă în cazul
Genitiv, precedat pe prepoz. ὑπό.

Ex. : Ὁ Δαρείος ἐνικήθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου.

LECTIA a XLVII-a

CONJUGAREA VERBELOR CONTRASE

Verbele în έω

ἐμπνέω (cu Genit.)	= a sufla, a respira
ἡ ἀπειλή, ἧς	= amenințare
ὁ φόνος, ου	= omor, ucidere
αἰτέω	= a cere
ἡ ἐπιστολή, ἧς	= scrisoare
ἡ συναγωγή, ἧς	= sinagogă
πορεύομαι	= a călători, a pleca
ἐξαίφνης	= Adv. deodată
περισφράπτω	= a înconjura de strălucire
τὸ φῶς, φωτός	= lumină
ἀκούω	= a auzi
διώκω	= a prigni, a urmări
λαλέω	= a grăi, a spune
δέω	= 1) a avea nevoie; 2) impers. a trebui
ποιέω	= a face
συνοδεύω	= a călători împreună
ἐνεός, ά, όν	= mut, înmărmurit
θεωρέω	= a vedea
χειραγωγέω	= a duce de mină
ὁ ἀρχιερεύς, έως	= arhieru

Iisus se arată lui Saul

Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μα-
θητάς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν (mergind la) τῷ ἀρχιερεῖ, ἡτήσατο
παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς συναγωγάς. Ἐν τῷ πορεύ-

εσθαι (mergînd pe drum) ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ περῶν (căzînd) ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοῦλ, Σαοῦλ, τί με διώκεις; εἶπε (zise) δέ· τίς εἶ, Κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπεν (a zis)· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις· ἀλλὰ ἀνάστηθι (scoală-te) καὶ εἴσελθε (intră) εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαλήθη σε ταῖς σοι τί σε δεῖ ποιεῖν (ce trebuie să faci). Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδευόντες αὐτῷ εἰσθήκεισαν (au rămas) ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδὲνα δὲ θεωροῦντες. Ἠγέρθη (s-a ridiact) δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, χειραγωγούμενος δὲ αὐτὸν εἰσάγαγον (l-au condus) εἰς Λαμασκόν.

După Faptele Apostolilor IX. 1-10.

Observări gramaticale.

Verbele în ἐω Verbele, care înainte lui ω au vocala ε, prezintă următoarele particularități în conjugare:

1) La Prezent și Imperfect, vocala ε, dacă se află înainte de o vocală lungă sau diftong, este absorbită de acestea, iar, dacă este urmată de o vocală scurtă (ε sau ο), se contrage.

Vom avea deci:

ε + ω = ω	ε + η = η
ε + ου = ου	ε + οι = οι
ε + ει = ει	ε + ε = ει
ε + η = η	ε + ο = ου

2) La Prezentul Optativului aceste verbe au terminarea οιην în loc de οιμι.

3) La Viitor, Aorist, Perfect și M. m. c. Perfect, vocala ε se lungeste în η. De asemenea, aceste patru timpuri se conjugă necontras, ca și cele dela verbele în ᾠω.

Ex.: φιλέω (iubesc) Viit. φιλήσω Aor. ἐφίλησα Perf. πεφίληκα M. m. c. Perf. ἐπεφίληκειν.

Notă. a) Unele verbe în ἐω păstrează scurtă vocala finală a radicalului la timpurile necontrase.

Ex.: ἀρκέω mi-e de ajuns Viit. ἀρκέσω.

b) Verbele în ἐω de 2 silabe fac numai contractiile în ει.

Ex.: πλέω, a pluti.

Ind. Prez. πλέω, πλείς, πλεῖ, πλέομεν, πλείτε, πλέουσι.

CONJUGAREA VERBULUI φιλέω (iubesc)

Indicativul

PREZENTUL

IMPERFECTUL

S. 1. φιλῶ (φιλέω) eu iubesc	ἐφίλουν (ἐφίλεον) eu iubeam
2. φιλεῖς (φιλέεις)	ἐφίλεις (ἐφίλεες)
3. φιλεῖ (φιλέει)	ἐφίλει (ἐφίλεε)
Pl. 1. φιλοῦμεν (φιλέομεν)	ἐφιλοῦμεν (ἐφιλέομεν)
2. φιλεῖτε (φιλέετε)	ἐφιλεῖτε (ἐφιλέετε)
3. φιλοῦσι (φιλέουσι)	ἐφίλουν (ἐφιλεον)

Viitorul: φιλήσω eu voi iubi Perfectul: πεφίληκα eu am iubit

Aorist I: ἐφίλησα eu am iubit M. m. c. P.: ἐπεφίληκειν, eu iubisem

Conjunctivul

PREZENTUL

S. 1. φιλῶ (φιλέω) eu să iubesc	Pl. 1. φιλοῦμεν (φιλέομεν)
2. φιλής (φιλέης)	2. φιλήτε (φιλέητε)
3. φιλήη (φιλέη)	3. φιλοῦσι (φιλέουσι)

Aoristul I: φιλήσω eu să iubesc Perfectul: πεφίληκα eu să fi iubit

Optativul

PREZENTUL

S. 1. φιλοῖην (φιλεοῖην) eu aş iubi	Pl. 1. φιλοῖμεν (φιλέοιμεν)
2. φιλοῖς (φιλεοῖς)	2. φιλήτε (φιλέοιτε)
3. φιλοῖη (φιλεοῖη)	3. φιλοῖεν (φιλέοιεν)

Viitorul: φιλήσοιμι eu aş iubi Aoristul I: φιλήσοιμι eu aş fi iubit

Perfectul: πεφίληκοιμι, eu aş fi iubit

Imperativul

PREZENTUL

S. 2. φίλει (φίλεε) iubeşte!	Pl. 2. φιλεῖτε (φιλέετε)
3. φιλέτω (φιλέτω)	3. φιλοῦντων (φιλέοντων)

Aoristul: φίλησον, iubeşti!

PREZENTUL

M. N. *φιλῶν* (*φιλέων*) cel care
G. *φιλοῦντος* (*φιλέοντος*) iubește

F. N. φιλοῦσα (φιλέουσα)
G. φιλούσης (φιλεούσης)

N. F. φιλοῦν (φιλέον)
G. φιλοῦντος (φιλέοντος)

Prezentul : φιλεῖν (φιλέειν) a iubi
Viitorul : φιλήσειν că va iubi
Aoristul : φιλήσαι că a iubit
Perfectul : πεφιληκέναι. că a iubit

Diateza medie fac pentru mine, pun să facă, și diateza pasivă, sint făcut.

INDICATIV

INDICATIVE		IMPERATIVE	
S. ποιῶμαι (ποιέομαι)	M. eu imi fac	—	
ποιεῖ (ποιέει)	P. eu sint facit	ποιεῖ	M. fā-ti (ποιέον)
ποιεῖται (ποιέεται)		ποιεῖσθω	P. fi facit (ποιέεσθω)
Pl. ποιοῦμεθα (ποιεῶμεθα)		—	
ποιεῖσθε (ποιέεσθε)		ποιεῖσθε	(ποιέεσθε)
ποιοῦνται (ποιέονται)		ποιεῖσθων	(ποιέεσθων)

OPTATIV

M. eu să-mi fac.	P. eu să fiu făcut.	M. eu mi-aş face.	P. eu aş fi făcut (de cineva)
S. ποιῶμαι	(ποιέωμαι)	ποιούµην	(ποιούµην)
ποιῶ	(ποιέη)	ποιῶ	(ποιέω)
ποιῶνται	(ποιέονται)	ποιῶντο	(ποιέοντο)
Pl. ποιῶμεθα	(ποιεῶμεθα)	ποιούμεθα	(ποιεούμεθα)
ποιήσατε	(ποιήσαθε)	ποιήσαθε	(ποιείσαθε)
ποιώνται	(ποιέωνται)	ποιούντο	(ποιείντο).

INFINITIV

M. a-și face.	P. a fi făcut.	M. făcându-și.	P. cel care este făcut.
ποιεῖσθαι:	(ποιέεσθαι)	M. ποιούμενος	(ποιούμενος)
		F. ποιουμένη	(ποιουμένη)
		N. ποιούμενον	(ποιούμενον)

PARTICIPIU

Imperfectul Indicativului

	M. eu imi făcusem.	P. eu eram făcut.
S. ἐποιούμην	(ἐποιεόμην)	Pl. ἐποιούμεθα (ἐποιεόμεθα)
ἐποιού	(ἐποιεού)	ἐποιεσθε (ἐποιεέσθε)
ἐποιεῖτο	(ἐποιεέτο)	ἐποιούντο (ἐποιεόντο).

Viltorul mediu

Indicativ: ποιήσῃς = eu îmi voi face. Optativ: ποιήσῃν = eu mi-aş face. Infinitiv: ποιήσθαι = că îşi va face. Participiu: ποιῶν, ον = cel care îşi face.

Aoristul mediu

Indicativ: $\epsilon\pi\omicron\iota\eta\rho\acute{\alpha}\mu\eta\nu$ = eu mi-am făcut. Imperativ: $\pi\omicron\iota\eta\rho\alpha\iota$ = fă-ți! Conjunctiv: $\pi\omicron\iota\eta\rho\omega\mu\alpha\iota$ = eu să-mi fac. Optativ: $\pi\omicron\iota\eta\rho\acute{\alpha}\mu\eta\nu$ = eu mi-aș face. Infinitiv: $\pi\omicron\iota\eta\rho\alpha\sigma\theta\alpha\iota$ = că și-a făcut. Participiu: $\pi\omicron\iota\eta\rho\acute{\alpha}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma, \eta, \omicron\nu$ = cel care și-a făcut.

Viitorul pasiv

Viitorul pasiv

Indicativ: ποιθησομαι = eu voi fi făcut. Optativ: ποιθησοί-
μην = eu aş fi făcut. Infinitiv: ποιθηθῆσθαι = că va fi făcut. Par-
ticipiu: ποιθηθῶμενος, η, ον = cel care va fi făcut.

155

Aoristul pasiv

Indicativ: ποιήθην = eu am fost făcut. Imperativ: ποιήθητι = să fi fost făcut! Conjunctiv: ποιηθῶ = eu să fi fost făcut. Optativ: ποιηθείην = eu aş fi fost făcut. Infinitiv: ποιηθῆναι = că a fost făcut. Participiu: ποιηθείς, -θείσα, -θέν = cel care a fost făcut.

Perfectul medio-pasiv

Indicativ: πεποίημαι = M. eu mi-am făcut, P. eu am fost făcut. Imperativ: πεποίησο = M. să-ți fi făcut! P. să fi fost făcut! Conjunctiv: πεποιημένος ᾧ = M. eu să-mi fi făcut, P. eu să fi fost făcut. Optativ: πεποιημένος εἴην = M. eu mi-aş fi făcut, P. eu aş fi fost făcut. Infinitiv: πεποιηθῆναι = M. că şi-a făcut, P. că a fost făcut. Participiu: πεποιημένος, η, ον = M. cel care şi-a făcut, P. cel care a fost făcut.

M. m. c. Perfectul medio-pasiv

Indicativ: ἐπεποιήμην = M. eu imi făcusem, P. eu fusesem făcut.

Exerciții.

1. Să se analizeze formele următoare:

Ἐβοήθουν	βοηθῶμεν,	βοηθοῖμεν	
φοβήσομεν	φοβηθήσεσθε	εφοβήθησαν	πεφόβηται
χειροτονοῦμεν	χειροτονώσι	χειροτονοῦντες	χειροτονηθέντων

2. Să se traducă propozițiile următoare:

Μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ.

Ὁ πένης ἐλεεῖται, ὁ δὲ πλούσιος φθονεῖται.

Μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ καχοῦς μιμοῦ τρόπους.

Κόριε, ἐλέησον ἡμᾶς.

CONJUGAREA VERBELOR CONTRASE

Verbe în ὦω

ἐπερωτάω	= a întreba
ἢ παραγγεῖλαι, ας	= poruncă, sfat
διδάσκω	= a propovădui, a învăța
πληρῶω	= a umple de, cu (cu Genit.)
ἢ διδαχή, ἧς	= învățătură
διαχειρίζομαι	= o omori
τὸ ξύλον, ον	= lemn
ὁ ἀρχηγός, οῦ	= căpetenie, începător
ὑψόω	= a înălța
δεξιός, ἄ, ὄν	= drept (în opoziție cu stîng)
προσκαλέω	= a chema
ἀπολύω	= a da drumul, a libera
πορεύομαι	= plec
καταξιάω	= a învrednici, a socoti vrednic
ἀτιμάζω	= a umili, a jigni, pas. a suferi [ocară]
εὐαγγελίζομαι	= a binevesti
ὁ μῦθος, ον	= fabulă
δηλῶω	= arăt
ὁ κάματος, ον	= muncă
ὁ θησαυρός, οῦ	= comoară
ὁ ἀγών, ὦνος	= luptă, concurs
νικάω	= a învinge

στεφανῶω	= a încorona
ταπηνῶω	= a umili
ἡγειρεν	= învie

Αποστολὶ βαπτιστὶν δὲ Σαδουχαίου

Καὶ ἐπὶ πρῶτῃ αὐτοῦ ὁ ἀρχιερεὺς λέγων· οὐ παραγελία παρηγγεῖλαι (am poruncit) ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦτο; καὶ ἰδοὺ (iată) πᾶσι πληρώματα τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδασκαλίας ὑμῶν. Ἀποκριθεὶς (răspunzînd) δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ Ἀπόστολοι εἶπον (au zis)· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες (spinzurîndu-l) ἐπὶ ξύλου· τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὅψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ.

Καὶ προσκαλεσάμενοι οἱ Σαδουκαῖοι τοὺς Ἀποστόλους βαπτίζοντες (băptîndu-i) παρηγγεῖλαν (le porunciră) μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπόλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν ἐπορεύοντο χαίροντες οὕτως (fiindcă) ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. Πᾶσαν τε ἡμέραν οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι (nu încetau de a învăța și binevesti) Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

După Faptele Apostolilor V. 28-31-40-42.

Exerciții. Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὁ κάματος θησαυρὸς ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις. Οἱ ἐν τοῖς ἀγῶσι νικῶντες ἐστεφανοῦντο. Ὅστις (cel care) μὲν ὑψοῦται ταπηνωθήσεται, ὅστις δὲ ταπεινοῦται ὑψωθήσεται.

Observări gramaticale

Verbe în ὡ. Verbe, care înainte lui ὡ au vocala o, prezintă următoarele particularități în conjugare:

1) La Prezent și Imperfect vocala o se contrage cu vocalele și diftongii din terminațiile respective, după următoarele reguli:

ο + ω	ο + ει	ο + ε
ο + η	ο + η	ο + ο
	ο + οι	ο + ου
= ω	= οι	= ου

2) La Prezentul Optativului aceste verbe au terminația οην in loc de ομι.

3) La Viitor, Aorist, Perfect, Mai mult ca Perfect, vocala o se lungeste în ω. Ca și la celelalte două categorii de verbe contrase, aceste patru timpuri se conjugă necontrase.

Ex.: δηλώω arăt	Viit. δηλώσω	Aor. ἐδήλωσα
Perf. ἐδήλωκα	M. m. c. P. ἐδεηλώκειν.	

Notă. Unele verbe contrase în ὡ păstrează scurtă vocala finală a radicalului la toate timpurile necontrase

Ex.: ἀρώω, a ara	Viit. ἀρώσω	Aor. ἤρσα.
------------------	-------------	------------

CONJUGAREA VERBULUI δηλώω arăt

Diateza activă

PREZENTUL

IMPERFECTUL

S. 1. δηλῶ (δηλώω) eu arăt	ἐδήλουν (ἐδήλωον) eu arătam
2. δηλοῖς (δηλῶεις)	ἐδήλους (ἐδήλωες)
3. δηλοῖ (δηλῶει)	ἐδήλον (ἐδήλωε)
Pl. 1. δηλοῦμεν (δηλόομεν)	ἐδηλοῦμεν (ἐδηλόομεν)
2. δηλοῦτε (δηλόετε)	ἐδηλοῦτε (ἐδηλόετε)
3. δηλοῦσι (δηλόουσι)	ἐδήλουν (ἐδήλωον). eu am
Viitorul: δηλώσω eu voi arăta	Perfectul: ἐδήλωκα arătat
Aoristul: ἐδήλωσα eu am arătat	M. m. c. P. ἐδεηλώκειν. eu arătașem

Conjunctivul

PREZENTUL

S. 1. δηλῶ (δηλώω) eu să arăt	Pl. 1. δηλώμεν (δηλόομεν)
2. δηλοῖς (δηλόης)	2. δηλώτε (δηλόητε)
3. δηλοῖ (δηλόη)	3. δηλώσι (δηλώωσι)

Aoristul I: δηλώσω eu să arăt Perfectul: ἐδηλώκα eu să fi arătat

Optativul

PREZENTUL

S. 1. δηλοῖην (δηλοοῖην) eu aș arăta	Pl. 1. δηλοῖμεν (δηλόομεν)
2. δηλοῖς (δηλοοῖς)	2. δηλοῖτε (δηλόοιτε)
3. δηλοῖ (δηλοοῖ)	3. δηλοῖεν (δηλόοιεν)

Viitorul: δηλώσομαι eu aș arăta Aoristul I: ἐδήλωσαι eu aș arăta

Perfectul: ἐδεηλώομαι. eu aș fi arătat

Imperativul

PREZENTUL

- S. 2. δηλον (δηλοε) arată!
3. δηλούτω (δηλοέτω)
- Pl. 2. δηλοῦτε (δηλόετε)
3 δηλούντων (δηλοότων)

Aoristul I : δηλώσον arată!

Perfectul : δεδήλωκε, să fi arătat!

Participiul

PREZENTUL

Viitorul : δηλώσων cel care
δηλώσουσα va arăta
δηλώσων

- M. N. δηλῶν (δηλών) cel care
G. δηλούντος (δηλόοντος) arată

Aoristul : δηλώσας cel care a
δηλώσασα arătat
δηλώσων

- F. N. δηλοῦσα (δηλόουσα)
G. δηλούσης (δηλοούσης)

Perfectul : δεδηλωκώς cel care
δεδηλωκνῖα a arătat
δεδηλωκός

- N. N. δηλοῦν (δηλῶν)
G. δηλούντος (δηλόοντος)

Infinitivul

Prezentul : δηλοῦν (δηλόεεν) a arăta
Viitorul : δηλώσειν că va arăta
Aoristul I : δηλώσαι că a arătat
Parfectul : δεδηλωκέναι, că a arătat

Conjugarea verbului δουλόμεθα

Diateza medie supun pentru mine, și diateza pasivă
sint supus.

Prezentul

INDICATIV	M. eu imi	IMPERATIV
S. δουλῶμαι (δουλόμαι)	supun	—
δουλοῖ (δουλόει)	P. eu sint	δουλοῦ (δουλόου)
δουλοῦται (δουλόεται)	supus	P. fii supus!
		δουλούσθω (δουλοέσθω)

INDICATIV

- Pl. δουλόμεθα (δουλόμεθα)
δουλοῦσθε (δουλόεσθε)
δουλοῦνται (δουλόονται)

IMPERATIV

- δουλοῦσθε (δουλόεσθε)
δουλούσθων (δουλοέσθων)

CONJUNCTIV

- M. eu să-mi supun. P. eu să fiu supus. M. eu mi-aș supune. P. eu aș fi supus.
S. δουλῶμαι (δουλόωμαι)	δουλοίμην (δουλοοίμην)
δουλοῖ (δουλόη)	δουλοῖτο (δουλόοιτο)
δουλῶται (δουλόγεται)	δουλοῖτο (δουλόοιτο)
Pl. δουλόμεθα (δουλόωμεθα)	δουλοίμεθα (δουλοοίμεθα)
δουλῶσθε (δουλόησθε)	δουλοῖσθε (δουλόοισθε)
δουλῶνται (δουλόωνται)	δουλοῖντο (δουλόοιντο)

OPTATIV

INFINITIV

- M. a-și supune. P. a fi supus. M. cel care-și supune. P. cel care este supus.
δουλοῦσθαι (δουλόεσθαι)	M. δουλόμενος (δουλοόμενος)
	F. δουλομένη (δουλοομένη)
	N. δουλόμενον (δουλοόμενον)

PARTICIPIU

Imperfectul Indicativului

- M. eu imi supuneam. P. eu eram supus.
S. ἐδουλόμην (ἐδουλόμην)	Pl. ἐδουλόμεθα (ἐδουλόμεθα)
ἐδουλοῦ (ἐδουλόου)	ἐδουλοῦσθε (ἐδουλόεσθε)
ἐδουλοῦτο (ἐδουλόετο)	ἐδουλοῦντο (ἐδουλόοντο)

Viitorul mediu

Indicativ : δουλῶσμαι = eu imi voi supune. Optativ : δουλῶσοίμην = eu mi-aș supune. Infinitiv : δουλῶσεσθαι = că-și va supune. Participiu : δουλῶσμένος, η, ον = M. cel care își va supune.

Aoristul mediu

Indicativ : ἐδουλώσμαι = eu mi-am supus. Imperativ : δούλωσαι = să-ți fi supus! Conjunctiv : δουλῶσμαι = eu să-mi fi supus. Optativ : δουλῶσαίμην = eu mi-aș fi supus. Infinitiv : δουλῶσασθαι = că și-a supus. Participiu : δουλῶσμένος, η, ον = cel care și-a supus.

Viitorul pasiv

Indicativ : δουλῶθήσμαι = eu voi fi supus. Optativ : δουλῶθῆσοίμην = eu aș fi supus. Infinitiv : δουλῶθήσεσθαι = că va fi supus. Participiu : δουλῶθήσόμενος, η, ον = cel care va fi supus.

Aoristul pasiv

Indicativ: ἐδουλώθην = eu am fost supus. Imperativ: δουλώ-
θητι = tu să fi fost supus! Conjunctiv: δουλωθῶ = eu să fi fost
supus. Optativ: δουλωθείην = eu aş fi fost supus. Infinitiv: δουλω-
θῆναι = că a fost supus. Participiu: δουλωθείς, -θεῖσα, -θέν = cel
care a fost supus.

Perfectul medio-pasiv

Indicativ: δεδούλωμαι = M. eu mi-am supus, P. eu am fost
supus. Imperativ: δεδούλωσο = M. tu să-ți fi supus! P. tu să fi
fost supus! Conjunctiv: δεδουλωμένος ᾧ = M. eu să-mi fi supus,
P. eu să fi fost supus. Optativul: δεδουλωμένος εἴην = M. eu mi-aş
fi supus, P. eu aş fi fost supus. Infinitiv: δεδουλωσθαι = M. că
şi-a supus, P. că a fost supus. Participiu: δεδουλωμένος, η, ον =
M. cel care şi-a supus, P. cel care a fost supus.

M. m. c. Perfectul medio-pasiv

Indicativ: ἐδεδουλώμην = M. eu îmi supusesem, P. eu fuse-
sem supus.

Aplicații.

Să se analizeze formele verbale următoare:

Ἡξιώσατε, ἀξιώσωμεν, ἀξίου, ἡξίουτε.

Πληροῦμαι, πληρῶσμαι, ἐπληρωσάμην, πληρωθήσομαι, ἐπληρώθην,
πεπλήρωμαι, ἐπεπλήρωτο.

Ἐλευθεροῦμαι, ἐλευθεροίμην, ἡλευθερωμένος, ἐλευθερωθέν

Ὁ Θεός τὰ μὲν ὑψηλὰ ταπεινοῖ, τὰ δὲ ταπεινὰ στεφανοῖ.

Trisagiul (Trisaghionul, τρεῖς ἅγιος de trei ori sfint):

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος ἰσχυρός, Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

LECTIA a XLIX-a

RECAPITULARE ASUPRA VERBELOR TERMINATE ÎN-ω

VERBELE NEREGULATE

ὁ μῆν, μηνός	= lună
ἀποστέλλω	= trimet
ὁ Γαβριήλ, nedeclinabil	= Gabriel
ἡ Μαριάμ	= Maria
μνηστεύω	= a logodi
ὁ Ἰωσήφ, nedeclinabil	= Iosif
χαριτόομαι	= a fi plin de har
διαταράσσω (τιω)	= a turbura adinc
διαλογίζομαι	= a cugeta în sine
ποταπός, ἡ, ὄν	= ce fel?
ὁ ἀσπασμός, οὔ	= salutare, închinăciune
ἰδού, interjecție	= iată
ἡ γαστήρ, τρός	= pintece
καλέω	= a numi, a chema
ὑψιotos, η, ον	= cel mai înalt
ὁ θρόνος, ον	= tron
ὁ Δαυίδ, nedeclinabil	= David
ὁ Ἰακώβ	= Iacob
πῶς Adv. interogativ	= cum?
ἐπισκιάζω	= a umbri
ἡ Ἐλισαβέτ	= Elisabeta
ἡ συγγενίς, ἰδος	= rudenie, rudă
τὸ γῆρος, ονς	= bătrânețe

ἡ δοῦλη, ἡς
ἀσπάζομαι
ἀναφωνέω
ἡ κραυγὴ, ἡς
εὐλογέω
ἡ κοιλία, ας

= roabă, sclavă
= a saluta, a se închina
= a striga
= voce, glas, strigăt
= a binecuvînta
= pîntec

Vestirea nașterii lui Iisus

Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ... πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ... καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. Καί... ὁ ἄγγελος εἶπεν (zise)· χαίρε κεχαριτωμένη· ὁ κύριος μετὰ σοῦ· ἡ δὲ (aceasta) ἰδοῦσα (văzînd) διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ καὶ διαλογίζετο ποταπὸς εἶη (poate să fie) ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ εἶπεν (zise) ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ... καὶ ἰδὼν συλλήψῃ (vei concepe, vei zămisi) ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ (vei naște) υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται (se va chema) καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ... καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ· εἶπεν δὲ Μαριάμ· πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ (căci, fiindcă), ἄνδρα οὐ γινώσκω (cunosc); καὶ ἀποκριθεὶς (răspunzînd) ὁ ἄγγελος εἶπεν· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται (se va coborî) ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί... καὶ ἰδὼν Ἐλισαβὲτ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὴ συνειληφύια (concepînd, zămislînd) υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς... εἶπεν δὲ Μαριάμ· ἰδὼν ἡ δοῦλη Κυρίου... καὶ ἀπήλθεν (plecă) ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

Ἀναστὰσα (sculîndu-se) δὲ Μαριάμ... ἐπορεύθη.. εἰς πόλιν Ἰούδα καὶ εἰσηλθεν... καὶ ᾔσπαστο τὴν Ἐλισαβέτ. Καί... ἡ Ἐλισαβέτ ἀνεφώνησεν κραυγὴ μεγάλη καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

După Sf. Ev. Luca. I. 26-42

Observări gramaticale

Verbele în limba elină se împart în două conjugări, după terminația persoanei I la prezentul indicativului și, anume cele mai multe fac parte din conjugarea în ω, iar altele, mai puține, din conjugarea în μι.

Conjugarea în ω cuprinde două clase:

- 1) Verbele cu radicalul terminat în vocală (verbe în ω pur);
- 2) Verbele cu radicalul terminat în consoană.

Prima clasă cuprinde la rîndu-i 2 categorii de verbe:

a) Verbe în -τω, -υω, -εω sau verbe în ω pur necontrase, cu radicalul terminat într-o semivocală;

b) Verbe în -άω, -έω, -όω sau verbe terminate în ω pur contrase cu radicalul terminat într-o vocală propriu zisă.

Verbele în -ω pur necontrase se conjugă ca verbul λῶω, iar cele contrase ca verbele τιμάω, ποιέω, δοσλόω.

Clasa a II-a cuprinde verbe al căror radical se termină într-o consoană mută, lichidă sau siflantă.

A. Verbele în consoană mută: guturală, labială, dentală.

Finala mută a acestor verbe întîlnește la viitor, aorist, perfect, m. m. c. perfect, consoanele inițiale σ, κ, θ, μ sau τ din terminație, de aci rezultînd modificările cunoscute la paginile 86, 90, 92, 111, 116.

Ex.: ἀγῶ, διώκω; γράφω, βλέπω; πείθω, στενάζω.

B. Verbele în lichidă sau λω, μω, νω, ρω formează timpurile cu particularitățile studiate la pag. nr. 143.

Ex.: στέλλω trimit, φαίνω arăt, τείνω întind, φθείρω distrug, κρίνω judec, ἀμύνω apăr.

C. Verbele în siflantă sau σω, φω, ξω formează în general timpurile ca și cum ar avea prezentul în έω. Ele sînt puțin numeroase. Cel mai des întîlnit este verbul αἰέωμαι; viit. αἰέήσω, a mări, ηἰξήσα, perf. ηἰξήκα

Nota I. Timpurile secundare. Verbele terminate în mută și lichidă, pe lingă formele obișnuite regulate, pot să aibă la viitor, aorist și perfect, activ, mediu, pasiv și alte forme, numite secundare, în opoziție cu formele regulate, zise primare. Timpurile secundare se caracterizează prin lipsa lui σ la viitor, aorist activ și mediu, a lui κ la perfectul activ și a lui θ la viitor și aorist pasiv.

Formele secundare înlocuiesc adesea pe cele primare care lipsesc. Niciun verb nu are toate timpurile secundare.

Ex.: πείθω conving, aor. 1 ἐπεισάω aor. 2 ἐπιδόν;
 γράφω scriu, viit. pas. γραφήσομαι, aor. pas. ἐγράφην,
 πράττω fac, perf. 1, πέπραχα, pref. II πέπραγα.
 κρίνω judec, viit. activ κρίνω, viit. med. κρινοῦμαι; λείπω,
 las, aor. 2 ind. ἔλιπον,
 φαίνω arăt, perf. 1 πέφαγκα, perf. 2 πέφηνα; aor. 1 pas.
 ἐφάνθην, aor. 2 pas. ἐφάνην,

Aoristul II se întâlnește numai la verbele al căror radical de aorist este deosebit de radicalul imperfectului.

Ex.: λείπω, las, imperf. activ ἔλειπον, aor. II activ ἔλιπον
 „ mediu ἔλειπόμην, aor. II mediu ἔλιπόμην.

Cuvinte grecești în limba română

Γαστήρ: Gastralgie (durere de stomac); Gastric (suc); Gastronom (cel care cunoaște și practică arta de a minca bine), Gastrită (boala de stomac).

Notă. Verbul εἶναι însoțit de Dativul posesiv se traduce cu verbul a avea în loc de a fi, iar Dativul cu Nominativ.

Ex.: ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα ἦν Ἰωσήφ = cu bărbatul care avea numele de Iosif.

LECȚIA a L-a

RECAPITULARE ASUPRA VERBELOR ÎN ω VERBELE NEREGULATE (continuare)

μεγαλύνω	= a mări
ἀγαλλιάω, cu dativ	= a se bucura, a se veseli
ἐπιβλέπω	= a privi către, a-și întoarce privirile
ἡ ταπεινώσις, εως	= smerenie, umilință
μακαρίζω, viit. ιώ	= a fericii
ἡ γενεά, ᾧς	= neam
τὸ κράτος, οὐς	= tărie, putere
ὁ βραχίον, ονος	= braț
διασκορπίζω, viit. ισω	= a risipi
ὕπερήφανος, ον	= mândru, disprețuitor
καθαιρέω, aor. II καθεῖλον	= a coborî, a da jos
ὁ δυναστής, οῦ	= cel puternic
ταπεινός, ἡ, ὄν	= smerit, umilit
πεινάω	= a fi flămînd, a flămînzii
πλουτέω	= a fi bogat
ἐξαποστέλλω	= a scoate afară, a trimite
κενός, ἡ, ὄν	= gol, lipsit, deșert
μιμνήσκω	= a-și aminti
καθώς, Adv.	= după cum
τὸ σπέρμα, ατος	= seminție, urmași
μένω	= rămîn
ὑποστρέφω	= a se întoarce, a se înapoia
ὁ ἔλεος, ου	= îndurare, iertare
ἀντιλαμβάνω	= a veni în ajutor, a sprijini

Cintarea Sfintei Fecioare Maria (continua)

Καὶ εἶπεν Μαριάμ·
Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ
πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου,
ὅτι (căci, fiindcă) ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινῶσιν τῆς
δοῦλῃς αὐτοῦ.
Ἰδοὺ γάρ ἀπὸ τοῦ νῦν (de acum) μακαριοῦσί με πᾶσαι
αἱ γενεαί·...

Ἐποίησε ὁ Κύριος κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρ-
πισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ (în cugetul) καρδίας αὐτῶν·
καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς,
πεινῶντας ἐνέπλησεν (a umplut de) ἀγαθῶν (bunătați)
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι (ca să-și
amintescă de) ἐλέους,

καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἐμεινε δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ (Ἐλισάβετ) ὥς (ca) μῆνας
τρεῖς καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

După Sf. Ev. Luca I. 46-56

Observări gramaticale. Verbele în ω. Verbe neregulate

Verbe neregulate, în limba elină ca în orice limbă, sînt în
genere cele mai întrebuintate, deci se cade a fi și bine cunoscute.
Tabloul de mai jos cuprinde pe cele mai des înfîlnite.

I. Verbe care-și formează timpurile de la rădăcini diferite.

INDICATIV PREZENT	VIITOR	AORIST	PERFECT
1) αἰρέω, a lua	αἰρήσω	εἶλον	ἤρηκα
2) ἔρχομαι, a merge	εἶμι (ἐλεύσομαι)	ἦλθον	ἐλήλυθα
3) ἐσθίω, mănînc	ἐδομαι	ἔφαγον	ἐδήδοκα
4) λέγω, zic	ἐρῶ	εἶπον	εἶρηκα
5) ὁράω, vîd	ὄψομαι	εἶδον	ὥρακα
6) πάσχω, sufăr	πέλομαι	ἔπαθον	πέποιθα
7) πίνω, beau	πίομαι	ἐπιον	πέπωκα
	ποθήσομαι	ἐπόθην	πέπομαι

INDICATIV PREZENT	VIITOR	AORIST	PERFECT
8) τρέχω, alerg	δραμῶμαι	ἔδραμον	δεδράμηνκα, pf. 2 δέδρομα
9) φέρω, port	οἶσω ἐνεχθήσομαι	ἤνεγκον ἤνεχθην	ἐνήνοχα ἐνήνεγμαι

II. Verbe care-și formează timpurile de la aceeași rădăcină, dar de la radicale modificate

α) Verbe cu 3 radicale

γίγνομαι a deveni	γενήσομαι	ἐγενόμην	γέγονα
λείπω las	λείψω	ἔλιπον	ἔλειπα
πείθομαι mă supun	πειλοῦμαι	ἐπειόμην	πέποιθα
πίπτω cad	πεσοῦμαι	ἔπεσον	πέπιτωκα
τίκτω nasc	τέξομαι	ἔτεκον	τέτοκα

β) Verbe cu 2 radicale

βάλλω arunc	βαλῶ	ἔβαλον	βέβληκα
ἐπομαι urmez	ἐπομαι	ἐπομόμην	—
ἔχω am	ἔξω	ἔσχον	ἐσχονκα
καλέω chem	καλῶ	ἐκάλεσα	κέκληκα
	κληθήσομαι	ἐκληθην	κέκλημαι
τείνω întind	τενῶ	ἔτεινα	τέτακα
	ταθήσομαι	ἐτάθην	τέταμαι
φεύγω fug	φεύξομαι	ἔφυγον	πέφευγα

III. Verbe inchoative

α) fără reduplicare la prezent

ἀλίσκομαι sint prins	ἀλώσομαι	ἔάλων	ἔάλωκα
ἐύρισκω găsesc	εὕρησω	ἤυρον și εὕρον	ἤυρηκα și εὕρηκα
ἀποθνήσκω mor	ἀποθανοῦμαι	ἀπέθανον	ἀποτέθνηκα
γηράσκω	γηράσομαι	ἐγήρασα	γεγήρακα

β) cu reduplicare la prezent

γίγνομαι cunosc	γνώσομαι	ἐγνων	ἐγνοκα
ἀποδιδράσκω fug	ἀποδράσομαι	ἀπέδραν	ἀποδέδρακα
μιμνήσκομαι mi-aduc aminte	μνησθήσομαι	ἐμνήσθην	μémνημαι

ἀναμινύσκω	amintesc	ἀναμνήσω	ἀνέμνησα	—
	aduc aminte			
τιτρώσκω	rănesc	τρώσω	έτρωσα	τέτρωκα

IV. Verbe cu amplificare nazală

α) Radicalul prezentului amplificat cu ν

κάμνω	obolesc	καμῶμαι	έκαμον	κέκμηκα
τέμνω	tai	τεμῶ	έτεμον	τέτμηκα
φθάνω	iau înainte	φθάνομαι	έφθην	—

β) Radicalul prezentului amplificat cu αν

αἰσθάνομαι	a simți	αἰσθήσομαι	ἤσθόμην	ἤσθημαι
ἀμαρτάνω	greșesc, pă- cățuiesc	ἀμαρτήσομαι	ἤμαρτον	ἤμάρτηκα
αὐξάνω	măresc	αὐξήσω	ηὔξησα	ηὔξηκα

γ) Radicalul prezentului amplificat cu αν și cu ο nazală (μ sau ν) sau γ

λαμβάνω	iau	λήψομαι	έλαβον	έληφα
λανθάνω	sînt ascuns	λήσω	έλαβον	λέληθα
μανθάνω	învăț	μαθήσομαι	έμαθον	μεμάθηκα
πυνθάνομαι	mă în- formez	πεύσομαι	έπυθόμην	πέπυσμαι
τυγχάνω	obțin	τεύξομαι	έτυχον	τετύχηκα

δ) Radicalul prezentului amplificat cu ιν

βαίνω	merg	βήσομαι	έβην	βέβηκα
-------	------	---------	------	--------

ε) Radicalul prezentului amplificat cu vs

ἀφικνέομαι	sosesc	ἀφίξομαι	ἀφικόμην	ἀφίγμαι
ὕπισχνέομαι	promit	ὕποσχίσομαι	ὕπεσχόμην	ὕπέσχημαι

ζ) Radicalul prezentului amplificat cu ον

ελαύνω	împing, gonesc	έλω	ήλασα	έληλακα
ἀπόλλυμι (ἀπόλυνμι)	distrug, nîmicesc	ἀπολω	ἀπόλεσα	ἀπολώλεκα, perf. 2 ἀπόλωλα

VERBELE ÎN μι

Verbele în μι cu reduplicare. Conj. verb. έθημι și ἔημι

τελευτάω	= a muri, a sfîrși
μετατίθμι	= a (stră)muta
τό μνήμα, ατος	= mormîntul
πληθύνω	= a înmulți, a spori
κακόςω	= a asupri
τό βρέφος, ονς	= vlăstarul, urmașul
ὁ καιρός, οῦ	= timpul, împrejurarea
έκτιθμι	= a expune, a lepăda
έκδετος, ος. ον	= expus, lepădat.
ἀνατρέφω	= a crește
Σόλων, ωνος (ὁ)	= Solon
νόμος, ον	= lege
κατατίθμι	= a stabili
παλαιός, ά, όν	= vechi
ὁ νεκρός, οῦ	= mortul
τό στόμα, ατος	= gură
ὁ ὀβολός, οῦ	= obol (monetă)
μετατίθμι	= a părăsi, a alunga
ἡ φροντίς, ίδος	= grijă
ὁ κροκόδειλος, ον	= crocodil
ἀνίγμι	= a produce
ὁμοιος, α, ον (cu Dat.)	= asemenea
μάλλον	= Adv. mai mult
ὁ βοῦς, βοός	= bou
ὁ ἵππος, ον	= cal

Moisi găsit de fiica Faraonului

Κατέβη (s=a coborît) δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτε-
 λεύτησαν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ μετετέθησαν
 εἰς Σιχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο
 Ἀβραὰμ τμῆς ἀργυρίου (pe care l-a cumpărat Abraam
 cu preț de argint) παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμώρ τοῦ Σιχέμ. Καὶ
 ἐπληθύνθη ὁ λαὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ἄχρισ οὐ (pină ce) ἀνέστη
 (s=a ridicat) βασιλεὺς ἕτερος. Οὗτος ἐκάκωσε τοὺς πατέρας
 ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν (ca să lepede
 urmașii lor). Ἐν τῷ καιρῷ (În acest timp) ἐγεννήθη (s=a
 născut) Μωϋσῆς. ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ, (după ce el a fost
 lepădat), ἀνέβλετο ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν
 ἑαυτῇ εἰς υἱόν (ca să-i fie prunc).

După Faptele Apostolilor VII. 15-21.

Exerciții. Σόλων νόμους κρατίστους τῇ πόλει κατέθηκεν.
 Οἱ παλαιοὶ ἐν τοῖς τῶν νεκρῶν στόμασιν ὁβολὸν ἐτίθεσαν. Μὲ-
 θες τὰς ὑπὲρ ἀνθρώπων φροντίδας. Οἱ κροκόδειλοι φωνήν ἀνιᾶσιν
 ὁμοίαν μᾶλλον τῇ βοῶν ἢ (de cit) ἱππων φωνῇ.

Observări gramaticale

Verbe în μ . Aceste verbe se deosebesc în conjugare de
 cele în ω numai la Prezent și Imperfect activ și medio-pasiv,
 precum și la Aoristul II activ și mediu. Deosebiriile sînt acestea:

A. Terminațiile personale se leagă direct de radicalul ver-
 bului, $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\text{-}\mu\epsilon\nu$, $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\text{-}\tau\epsilon$, nu cu ajutorul vocalelor ω , ϵ ca la verbele
 în ω , $\lambda\acute{\omicron}\omega\text{-}\mu\epsilon\nu$, $\lambda\acute{\omicron}\omega\text{-}\tau\epsilon$.

B. Terminațiile la Indicativ Prezent sînt. μ ι, - ς , - σ ι, - $\mu\epsilon\nu$,
 - $\tau\epsilon$, - $\alpha\sigma$ ι.

Verbe în μ se împart în trei clase:

I. Verbe cu reduplicare în ι numai la Prezent și Imperfect.

Ex.: radical $\sigma\tau\alpha$ Indicativ Prez. $\iota\text{-}\sigma\tau\eta\text{-}\mu$ ι, așez.
 „ $\theta\epsilon$ „ „ $\tau\acute{\iota}\theta\eta\text{-}\mu$ ι, pun.
 „ ϵ „ „ $\iota\text{-}\eta\text{-}\mu$ ι, arunc.
 „ $\delta\omega$ „ „ $\delta\iota\text{-}\delta\omega\text{-}\mu$ ι dau.

II. Verbe care la Prezent și Imperfect intercalază sufixul $\nu\omega$
 între radical și terminațiile personale.

Ex.: $\delta\epsilon\iota\chi\text{-}\nu\omega\text{-}\mu$ ι, arăt.

III. Verbe fără reduplicare și fără sufix.

Ex.: radical $\varphi\alpha$ Indicativ Prezent $\varphi\eta\text{-}\mu$ ι, zic
 „ $\epsilon\sigma$ „ „ $\epsilon\iota\text{-}\mu$ ι, sint.

Verbele din prima clasă au radicalul terminat în vocalele α ,
 ϵ , ω . Aceste vocale se lungesc (α și ϵ în η , ω în ω), la cele trei
 persoane sg. ale Indicativului Prezent și Imperfect activ.

De asemenea aceste vocale ale radicalului se lungesc la Viitor
 și Aorist I activ și mediu, la Perfect și la Mai mult ca Perfect
 activ, α și ϵ în η , ω în ω , întocmai ca la verbele contrase în $\acute{\alpha}\omega$,
 $\acute{\epsilon}\omega$, $\acute{\omicron}\omega$.

Notă. Pentru verbe $\tau\acute{\iota}\theta\eta\mu$ ι, $\iota\eta\mu$ ι și $\delta\iota\delta\omega\mu$ ι Aoristul II Indica-
 tiv la cele 3 persoane ale singularului este neîntrebuințat. Aceste
 verbe însă au un Aorist I, întrebuințat numai la cele 3 pers. sin-
 gular, Indicativ, format de la radicalul lungit și terminațiunea $\kappa\alpha$
 în loc de $\sigma\alpha$; $\epsilon\theta\eta\kappa\alpha$, $\acute{\eta}\kappa\alpha$, $\acute{\epsilon}\delta\omega\kappa\alpha$.

I. Verbe în μ cu reduplicare

Conjugarea verbului $\tau\acute{\iota}\theta\eta\text{-}\mu$ ι eu pun (rad. $\theta\epsilon$) Activ.

Diateza activă

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNCT.	OPTAT.
S. $\tau\acute{\iota}\theta\eta\text{-}\mu$ eu pun	—	$\tau\acute{\iota}\theta\omega$ eu să	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\eta\eta$ eu aș
$\tau\acute{\iota}\theta\eta\text{-}\varsigma$	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\iota$ pune!	$\tau\acute{\iota}\theta\eta\varsigma$ pun	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\eta\varsigma$ pune
$\tau\acute{\iota}\theta\eta\text{-}\sigma\iota$	$\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\tau\omega$	$\tau\acute{\iota}\theta\eta$	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\eta$
Pl. $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\text{-}\mu\epsilon\nu$	—	$\tau\acute{\iota}\theta\omega\text{-}\mu\epsilon\nu$	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\mu\epsilon\nu$
$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\text{-}\tau\epsilon$	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\text{-}\tau\epsilon$	$\tau\acute{\iota}\theta\eta\text{-}\tau\epsilon$	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\text{-}\tau\epsilon$
$\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\alpha\sigma\iota$	$\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omega\nu$	$\tau\acute{\iota}\theta\omega\sigma\iota$	$\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\nu$.

INFINITIV

$\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\nu\alpha\iota$ a pune

PARTICIPIU

M. $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\varsigma$; $\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\varsigma$ cel care pune
 F. $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\sigma\alpha$; $\tau\acute{\iota}\theta\epsilon\acute{\iota}\sigma\eta\varsigma$
 N. $\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\nu$; $\tau\acute{\iota}\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\varsigma$

Imperfectul indicativului

S. $\acute{\epsilon}\text{-}\tau\acute{\iota}\ \theta\eta\nu$ = eu puneam.	Pl. $\acute{\epsilon}\text{-}\tau\acute{\iota}\text{-}\theta\epsilon\mu\epsilon\nu$
$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\acute{\iota}\ \theta\epsilon\iota\varsigma$	$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\acute{\iota}\ \theta\epsilon\tau\epsilon$
$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\acute{\iota}\text{-}\theta\epsilon\iota$	$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\acute{\iota}\ \theta\epsilon\sigma\alpha\nu$.

Viitorul I

Indicativ: $\theta\eta\sigma\omega$ = eu voi pune. Optativ: $\theta\eta\sigma\text{-}\alpha\iota\text{-}\mu\iota$ = eu aş pune. Infinitiv: $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\epsilon\iota\nu$ = că va pune. Participiu: $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\omega\nu$, $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\omicron\sigma\alpha$, $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\omicron\nu$ = cel care va pune.

Aoristul II

INDIC.	IMPER.	CONJ.	OPT.
S. $\acute{\epsilon}\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\alpha$ = eu am pus.	—	$\theta\tilde{\omega}$ = eu să pun.	$\theta\epsilon\acute{\iota}\gamma\nu$ = eu aş pune.
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\alpha\varsigma$	$\theta\acute{\epsilon}\text{-}\varsigma$ = pune!	$\theta\eta\text{-}\varsigma$	$\theta\epsilon\acute{\iota}\eta\varsigma$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\epsilon$	$\theta\acute{\epsilon}\text{-}\tau\omega$	$\theta\eta$	$\theta\epsilon\acute{\iota}\eta$
Pl. $\acute{\epsilon}\text{-}\theta\epsilon\text{-}\mu\epsilon\nu$	—	$\theta\tilde{\omega}\text{-}\mu\epsilon\nu$	$\theta\epsilon\acute{\iota}\mu\epsilon\nu$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\epsilon\text{-}\tau\epsilon$	$\theta\acute{\epsilon}\text{-}\tau\epsilon$	$\theta\eta\text{-}\tau\epsilon$	$\theta\epsilon\acute{\iota}\tau\epsilon$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\alpha\nu$	$\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omega\nu$	$\theta\tilde{\omega}\text{-}\alpha\iota$	$\theta\epsilon\acute{\iota}\epsilon\nu$.

INFINITIV	PARTICIPIU
$\theta\epsilon\acute{\iota}\text{-}\nu\alpha\iota$ = că a pus.	M. $\theta\epsilon\acute{\iota}\varsigma$; $\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\varsigma$ = cel care a pus.
	F. $\theta\epsilon\acute{\iota}\sigma\alpha$; $\theta\epsilon\acute{\iota}\sigma\eta\varsigma$
	N. $\theta\acute{\epsilon}\nu$; $\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\varsigma$.

Perfectul

Indicativ: $\tau\acute{\epsilon}\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\alpha$ = eu am pus. Imperativ: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\iota}\sigma\theta\iota$ = să fi pus! Conjunctiv: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\omega$ = eu să fi pus. Optativ: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\omicron\mu\iota$ = eu aş fi pus. Infinitiv: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\acute{\epsilon}\nu\alpha\iota$ = a fi pus. Participiu: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\acute{\omega}\varsigma$, $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\omicron\iota\alpha$, $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\acute{\omicron}\varsigma$ = cel care a pus.

M. m. c. Perfectul

Indicativ: $\acute{\epsilon}\text{-}\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\text{-}\chi\eta$ = eu pusesem.

Conjugarea verbului $\tau\iota\theta\epsilon\mu\alpha\iota$

Diateza medie, pun pentru mine, şi diateza pasivă, sint pus.

Prezentul

INDIC.	IMPERAT.	CONJUNCT.	OPTAT.
M. eu pun.	M. pune- $\acute{\iota}\iota$!	M. să-mi pun.	M. eu mi-aş pune.
P. eu sint pus.	P. fii pus!	P. să fii pus.	P. eu aş fi pus (de cineva).
S. $\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\mu\alpha\iota$	—	$\tau\iota\text{-}\theta\tilde{\omega}\text{-}\mu\alpha\iota$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\mu\eta\nu$
$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\alpha\iota$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\alpha$	$\tau\iota\text{-}\theta\eta$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\omicron$
$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\tau\alpha\iota$	$\tau\iota\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\sigma\theta\omega$	$\tau\iota\text{-}\theta\eta\text{-}\tau\alpha\iota$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\tau\omicron$

INDIC.	IMPERAT.	CONJUNCT.	OPTAT.
Pl. $\tau\iota\ \theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$	—	$\tau\iota\text{-}\theta\tilde{\omega}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$
$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\theta\epsilon$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\theta\epsilon$	$\tau\iota\text{-}\theta\eta\sigma\theta\epsilon$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\ \sigma\theta\epsilon$
$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\nu\text{-}\tau\alpha\iota$	$\tau\iota\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\sigma\theta\omega\nu$	$\tau\iota\text{-}\theta\tilde{\omega}\text{-}\nu\tau\alpha\iota$	$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\nu\tau\omicron$.
INFINITIV		PARTICIPIU	
$\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\theta\alpha\iota$ = M. a-şi pune. P. a fi pus.		M. $\tau\iota\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ = M. cel care-şi pune. F. $\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\mu\acute{\epsilon}\text{-}\nu\eta$ N. $\tau\iota\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\nu\omicron\nu$.	P. cel care este pus.

Imperfectul indicativului

M. eu îmi pusesem.	P. eu eram pus.
S. $\acute{\epsilon}\text{-}\tau\iota\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\eta\nu$	Pl. $\acute{\epsilon}\text{-}\tau\iota\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$
$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\alpha$	$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\sigma\theta\epsilon$
$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\tau\omicron$	$\acute{\epsilon}\text{-}\tau\iota\text{-}\theta\epsilon\text{-}\nu\tau\omicron$.

Viitorul I mediu

Indicativul: $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\omicron\mu\alpha\iota$ = eu îmi voi pune. Optativul: $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\acute{\alpha}\iota\text{-}\mu\eta\nu$ = eu mi-aş pune. Infinitivul: $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\epsilon\text{-}\sigma\theta\alpha\iota$ = că-şi va pune. Participiul: $\theta\eta\text{-}\sigma\text{-}\acute{\omicron}\text{-}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ = cel care-şi va pune.

Aoristul II

INDIC.	IMPERAT.	CONJUNCT.	OPTAT.
eu mi-am pus.	pune- $\acute{\iota}\iota$!	eu să-mi fi pus.	eu mi-aş fi pus.
S. $\acute{\epsilon}\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\eta\nu$	—	$\theta\tilde{\alpha}\text{-}\mu\alpha\iota$	$\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\mu\eta\nu$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\omicron\upsilon$	$\theta\omicron\tilde{\omega}$	$\theta\eta$	$\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\omicron$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\epsilon\text{-}\tau\omicron$	$\theta\acute{\epsilon}\text{-}\sigma\theta\omega$	$\theta\eta\text{-}\tau\alpha\iota$	$\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\tau\omicron$
Pl. $\acute{\epsilon}\text{-}\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$	—	$\theta\tilde{\omega}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$	$\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\epsilon\text{-}\sigma\theta\epsilon$	$\theta\acute{\epsilon}\ \sigma\theta\epsilon$	$\theta\eta\text{-}\sigma\theta\epsilon$	$\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\sigma\theta\epsilon$
$\acute{\epsilon}\text{-}\theta\epsilon\nu\tau\omicron$	$\theta\acute{\epsilon}\text{-}\sigma\theta\omega\nu$	$\theta\tilde{\omega}\ \nu\tau\alpha\iota$	$\theta\epsilon\text{-}\acute{\iota}\text{-}\nu\tau\omicron$.

INFINITIV	PARTICIPIU
$\theta\acute{\epsilon}\text{-}\sigma\theta\alpha\iota$ = a-şi fi pus.	M. $\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ = cel care şi-a pus. F. $\theta\epsilon\text{-}\mu\acute{\epsilon}\ \nu\eta$ N. $\theta\acute{\epsilon}\text{-}\mu\epsilon\text{-}\nu\omicron\nu$.

Viitorul I pasiv

Indicativul: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\sigma\text{-}\omicron\mu\alpha\iota$ = eu voi fi pus. Optativul: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\sigma\text{-}\acute{\alpha}\iota\text{-}\mu\eta\nu$ = eu aş fi fost pus. Infinitivul: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\sigma\text{-}\epsilon\text{-}\sigma\theta\alpha\iota$ = că va fi pus. Participiul: $\tau\epsilon\text{-}\theta\eta\sigma\text{-}\acute{\omicron}\text{-}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$, $\eta\iota$, $\omicron\nu$ = cel care va fi pus.

Aoristul pasiv

Indicativul: ἐ-τέ-θη-ν = eu am fost pus. Imperativul: τέ-θη-τι = să fi fost pus! Conjunctivul: τε-θῶ = eu să fi fost pus. Optativul: τε-θε-ι-η-ν = eu aş fi fost pus. Infinitivul: τε-θῆ-ναι = că a fost pus. Participiul: τε-θεῖς, τε-θεῖσα, τε-θῆν = cel care a fost pus.

Perfectul

Indicativul: τέ-θει-μαι = M. eu mi-am pus, P. eu am fost pus. Imperativul: τέ-θει-σο = M. să-ți fi pus, P. să fi fost pus. Conjunctivul: τεθειμένος ὦ = M. eu să-mi fi pus, P. eu să fi fost pus. Optativul: τεθειμένος εἴην = M. eu mi-aş fi pus, P. eu aş fi fost pus. Infinitivul: τε-θει-σθαι = M. că şi-a pus, P. că a fost pus. Participiul: τε-θει-μένος, η, ον = M. cel care şi-a pus, P. cel care a fost pus.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: ἐ-τε-θει-µην = M. eu îmi pusesem, P. eu fuseam pus.

Conjugarea verbului ἵημι, arunc (rad. ε).

Diateza activă

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
S. ἵημι = eu arunc.	—	ἵῶ = eu să arunc.	ἵειην = eu aş arunca.
ἵης	ἵει = aruncă!	ἵῃς	ἵειης
ἵῃσι	ἵέτω	ἵῃ	ἵειη
Pl. ἵεµεν	—	ἵῶμεν	ἵειμεν
ἵετε	ἵετε	ἵῃτε	ἵειτε
ἱᾶσι	ἱέντων	ἱῶσι	ἱειν.
INFINITIV			
ἱέναι = a arunca.			
PARTICIPIU			
M. ἱείς, ἱέντος = cel care aruncă.			
F. ἱείσα, ἱείσθς			
N. ἱέν, ἱέντος.			

Imperfectul indicativului

S. ἵην = eu aruncam.	Pl. ἵεμεν
ἵης	ἵετε
ἵει	ἵεσαν.

Viitorul

Indicativul: ἵσω = eu voi arunca. Optativul: ἵσοιμι = eu aş arunca. Infinitivul: ἵσειν = că va arunca. Participiul: ἵσων = cel care va arunca.

Aoristul II

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
S. ἵχα = eu am aruncat.	—	ῶ = eu să arunc.	εἴην = eu aş arunca.
ἵχας	ῆς = aruncă!	ῃς	εἴης
ῃσι	ῆτω	ῃ	εἴη
Pl. εἵμεν	—	ῶμεν	εἵμεν
εἴτε	ῆτε	ῃτε	εἴτε
εἴσαν	ῆτων	ῶσι	εἴεν.
INFINITIV			
εἶναι = a fi aruncat.			
PARTICIPIU			
M. εἷς, ῥντος = cel care a aruncat.			
F. εἶσα, εἶσθς			
N. ῥν, ῥντος.			

Perfectul

Indicativul: εἶχα = eu am aruncat. Imperativul: εἰκώς ἴθι = să fii aruncat! Conjunctivul: εἶχω = eu să fi aruncat. Optativul: εἴκοιμι = eu aş fi aruncat. Infinitivul: εἰχέναι = a fi aruncat. Participiul: εἰκώς = cel care a aruncat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: εἶχη = eu aruncasem.

Conjugarea verbului ἵεμαι

Diateza medie, mă avint şi diateza pasivă, sint aruncat.

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
M. eu mă avint.	M. avintă-te!	M. eu să mă avint.	M. m-aş avintă.
P. eu sint aruncat.	P. fii aruncat!	P. eu să fiu aruncat.	P. aş fi aruncat (de cineva).
S. ἵεμαι	—	ἵωμαι	ἵεµην
ἵεσαι	ἵεσο	ἵῃ	ἵετο
ἵεται	ἵεσθω	ἵῃται	ἵετο
Pl. ἵεμεθα	—	ἵώμεθα	ἵεμεθα
ἵεσθε	ἵεσθε	ἵῃσθε	ἵεσθε
ἵενται	ἵεσθων	ἵωνται	ἵενται.
INFINITIV			
ἵεσθαι = M. a se avintă. P. a fi aruncat.			
PARTICIPIU			
M. ἵεµενος = M. cel care se avintă. P. cel care este aruncat.			
F. ἵεµένη			
N. ἵεµενον			

Imperfectul Indicativului

M. eu mă avintam. P. eu eram aruncat.

S. $\dot{\iota}\epsilon\mu\eta\nu$

$\dot{\iota}\epsilon\sigma\sigma\omicron$

$\dot{\iota}\epsilon\tau\omicron$

Pl. $\dot{\iota}\epsilon\mu\epsilon\theta\alpha$

$\dot{\iota}\epsilon\sigma\theta\epsilon$

$\dot{\iota}\epsilon\nu\tau\omicron$

Viitorul mediu

Indicativul: $\eta\sigma\omicron\mu\alpha\iota$ = eu mă voi avînta. Optativul: $\eta\sigma\omicron\iota\mu\eta\nu$ = eu m-aş avînta. Infinitivul: $\eta\sigma\epsilon\sigma\theta\alpha\iota$ = că se va avînta. Participiul: $\eta\sigma\omicron\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$, η , $\omicron\nu$ = cel care se va avînta.

Aoristul II Mediu

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
eu m-am avîntat.	avîntă-te!	eu să mă avînt.	eu m-aş avînta.
S. $\epsilon\dot{\iota}\mu\eta\nu$	—	$\omega\mu\alpha\iota$	$\epsilon\dot{\iota}\mu\eta\nu$
$\epsilon\dot{\iota}\sigma\sigma\omicron$	$\omicron\tilde{\omega}$	$\tilde{\eta}$	$\epsilon\dot{\iota}\omicron$
$\epsilon\dot{\iota}\tau\omicron$	$\epsilon\sigma\theta\omega$	$\eta\tau\alpha\iota$	$\epsilon\dot{\iota}\tau\omicron$
Pl. $\epsilon\dot{\iota}\mu\epsilon\theta\alpha$	—	$\omega\mu\epsilon\theta\alpha$	$\epsilon\dot{\iota}\mu\epsilon\theta\alpha$
$\epsilon\dot{\iota}\sigma\theta\epsilon$	$\epsilon\sigma\theta\epsilon$	$\eta\sigma\theta\epsilon$	$\epsilon\dot{\iota}\sigma\theta\epsilon$
$\epsilon\dot{\iota}\nu\tau\omicron$	$\epsilon\sigma\theta\omega\nu$	$\omega\nu\tau\alpha\iota$	$\epsilon\dot{\iota}\nu\tau\omicron$.
INFINITIV		PARTICIPIU	
$\epsilon\sigma\theta\alpha\iota$ = că s-a avîntat.		M. $\epsilon\dot{\iota}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ = cel care s-a avîntat.	
		F. $\epsilon\dot{\iota}\mu\acute{\epsilon}\nu\eta$	
		N. $\epsilon\dot{\iota}\mu\epsilon\nu\omicron\nu$.	

Viitorul Pasiv

Indicativul: $\epsilon\theta\eta\sigma\omicron\mu\alpha\iota$ = eu voi fi aruncat. Optativul: $\epsilon\theta\eta\sigma\omicron\iota\mu\eta\nu$ = eu aş fi aruncat. Infinitivul: $\epsilon\theta\eta\sigma\epsilon\sigma\theta\alpha\iota$ = că va fi aruncat. Participiul: $\epsilon\theta\eta\sigma\omicron\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$, η , $\omicron\nu$ = cel care va fi aruncat.

Aoristul Pasiv

Indicativul: $\epsilon\dot{\iota}\theta\eta\nu$ = eu am fost aruncat. Imperativul: $\epsilon\theta\eta\tau\iota$ = să fi fost aruncat! Conjunctivul: $\epsilon\theta\omega$ = eu să fi fost aruncat. Optativul: $\epsilon\theta\epsilon\dot{\iota}\nu$ = eu aş fi fost aruncat. Infinitivul: $\epsilon\theta\eta\nu\alpha\iota$ = că a fost aruncat. Participiul: $\epsilon\theta\epsilon\dot{\iota}\varsigma$, $\epsilon\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\varsigma$, $\epsilon\theta\epsilon\dot{\iota}\sigma\alpha$, $\epsilon\theta\epsilon\dot{\iota}\sigma\eta\varsigma$, $\epsilon\theta\acute{\epsilon}\nu$, $\epsilon\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\varsigma$ = cel care a fost aruncat.

Perfectul

Indicativul: $\epsilon\dot{\iota}\mu\alpha\iota$ = M. eu m-am avîntat, P. eu am fost aruncat. Imperativul: $\epsilon\dot{\iota}\sigma\sigma\omicron$ = M. să te fi avîntat, P. să fi fost aruncat. Conjunctivul: $\epsilon\dot{\iota}\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ $\tilde{\omega}$ = M. eu să mă fi avîntat, P. eu să fi fost aruncat. Optativul: $\epsilon\dot{\iota}\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ $\epsilon\dot{\iota}\eta\nu$. Infinitivul: $\epsilon\dot{\iota}\sigma\theta\alpha\iota$. Participiul: $\epsilon\dot{\iota}\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$, η , $\omicron\nu$ = M. cel care s-a avîntat, P. cel care a fost aruncat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: $\epsilon\dot{\iota}\mu\eta\nu$ = M. eu mă avîntasem, P. eu fusesem aruncat.

LECȚIA a III-a

CONJUGAREA VERBULUI $\dot{\iota}\sigma\tau\eta\mu\iota$

$\pi\alpha\rho\alpha\kappa\alpha\lambda\acute{\epsilon}\omega$	= a ruga
$\delta\kappa\acute{\nu}\epsilon\omega$	= a șovăi, a pregeta
$\acute{\epsilon}\omega\varsigma$	= Prep. cu Genit. pînă la
$\grave{\alpha}\nu\dot{\iota}\sigma\tau\eta\mu\iota$	= a se ridica, a se scula
$\tau\omicron$ $\acute{\upsilon}\pi\epsilon\rho\acute{\omega}\nu$, $\omicron\nu$	= foisor, cerdac
$\pi\alpha\rho\dot{\iota}\sigma\tau\eta\mu\iota$	= a înfățișa, a se înfățișa
η $\chi\eta\rho\alpha$, $\alpha\varsigma$	= văduva
$\kappa\lambda\alpha\dot{\iota}\omega$	= a plinge
$\acute{\epsilon}\kappa\beta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega$	= a da afară, a goni
$\acute{\epsilon}\xi\omega$	= Adv. afară
$\tau\omicron$ $\gamma\acute{\omicron}\nu\nu$, $\gamma\acute{\omicron}\nu\alpha\tau\omicron\varsigma$	= genunchi
$\pi\rho\omicron\sigma\epsilon\acute{\upsilon}\chi\omicron\mu\alpha\iota$	= a se ruga
$\grave{\alpha}\nu\omicron\dot{\iota}\gamma\omega$	= a deschide
$\acute{\omicron}$ $\acute{\omicron}\phi\theta\alpha\lambda\mu\acute{\omicron}\varsigma$, $\omicron\tilde{\omega}$	= ochi
η $\chi\epsilon\dot{\iota}\rho$, $\chi\epsilon\dot{\iota}\rho\acute{\omicron}\varsigma$	= mînă
$\varphi\omega\nu\acute{\epsilon}\omega$	= a striga
$\acute{\zeta}\acute{\alpha}\omega$	= a trăi

Învierea Tavitei

$\text{Οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι (că) Πέτρος ἐστὶν ἐν Λύδῃ ἀπέ-}$
 $\text{στειλαν (au trimis) δύο ἄνδρες πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι}$
 $\text{διελθεῖν (să vină) ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν (a}$
 $\text{venit cu) αὐτοῖς. ὃν παραγενόμενον (sosit, ajuns) ἀνήγαγον (l-au dus)}$

εις τὸ ὑπερῶον καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι. Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσήκοντο καὶ εἶπε (zise): Ταβιθά, ἀνάστηθι! ἢ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἰδοῦσα (vâzînd) τὸν Πέτρον ἀνεκάρησε (a șezut) δοῦς (dînd) δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν (vie).

Din Faptele Apostolilor IX, 38-42.

Observări gramaticale

Conjugarea verbului ἵστημι, așez (rad. στα).

Diateza activă

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNCT.	OPTAT.
ἵστημι = eu așez.	—	ἵστω = eu să așez.	ἵσταίην = eu aș așeza.
ἵστης	ἵστη — așează!	ἵστης	ἵσταίης
ἵστησι	ἵστάτω	ἵστω	ἵσταίη
ἵσταμεν	—	ἵσθμεν	ἵσταίμεν
ἵστατε	ἵστατε	ἵσθητε	ἵσταίτε
ἵστασι	ἵσταντων	ἵστωσι	ἵσταίεν.

INFINITIV
ἵσταναι = a așeza.

PARTICIPIU
M. ἱστάς-ιστάντος = cel care așează.
F. ἱστάσα-ιστάσης
N. ἱσάν-ιστάντος.

Indicativul Imperfect

S. ἵστην = eu așeam.	Pl. ἵσταμεν
ἵστης	ἵστατε
ἵστη	ἵστασαν.

Viitorul

Indicativul: στήσω = eu voi așeza. Optativul: στήσοιμι = eu aș așeza. Infinitivul: στήσκειν = că va așeza. Participiul: στήσων, στήσουσα, στήσων = cel care va așeza.

Aoristul I

Indicativul: ἕστηκα = eu am așezat. Imperativul: ἕστησον = așează! Conjunctivul: ἕστηω = eu să așez. Optativul: ἕστησαιμι = eu aș așeza. Infinitivul: ἕστηαι = că a așezat. Participiul: ἕστηας, ἕστηασα, ἕστησαν = cel care a așezat.

Aoristul II

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
eu am așezat.	ἀσέαζά-τε!	eu să așez.	eu aș așeza.
S. ἕστην	—	σῶ	σταίην
ἕστης	σῆθι	σῆς	σταίης
ἕστη	σῆτω	σῆ	σταίη
Pl. ἕστημεν	—	σῶμεν	σταίμεν
ἕστητε	σῆτε	σῆτε	σταίτε
ἕστησαν	σάντων	σῶσι	σταίεν.

INFINITIV
σῆναι = a fi așezat.
că a așezat.

PARTICIPIU
M. σάς, σάντος = cel care a așezat.
F. σάσα, σάσης
N. σάν, σάντος.

Perfectul

Indicativul: ἕστηκα = eu am așezat. Imperativul: ἕστηκός = ἵσθι = să fi așezat! Conjunctivul: ἕσθικω = eu să fi așezat. Optativul: ἕσθικουμι = eu aș fi așezat. Infinitivul: ἕσθικέναι = că a așezat. Participiul: ἕσθικώς, ἕσθικῶτα, ἕσθικός = cel care a așezat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: εἰσῆλθον = eu așezasem.

Conjugarea verbului ἵσταμαι

Diateza medie, așez pentru mine, mă așez, și diateza pasivă, sint așezat.

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNCT.	OPTAT.
M. eu îmi așez.	M. așează-ți!	M. eu să-mi așez.	M. eu mi-aș așeza.
P. eu sint așezat.	P. fii așezat!	P. eu să fiu așezat.	P. eu aș fi așezat (de cineva).
S. ἵσταμαι	—	ἵστωμαι	ἵσταίην
ἵστασαι	ἵστασο	ἵσθ	ἵσταίτο
ἵσταται	ἵσάσθω	ἵσθηται	ἵσταίτο
Pl. ἵσάμεθα	—	ἵσώμεθα	ἵσταίμεθα
ἵστασθε	ἵστασθε	ἵσθησθε	ἵσταίθε
ἵστανται	ἵσάσθων	ἵσώνται	ἵσταίοντο.

INFINITIV
ἵστασθαι = a-și așeza.
a fi așezat.

PARTICIPIU
ἵστάμενος, η, ον = cel care își așează.

Imperfectul Indicativului

M. eu îmi așezam. P. eu eram așezat.

S. ἵσταμην

P. ἵσταμεθα

ἵστασο

ἵστασθε

ἵστατο

ἵσαντο.

Viitorul Mediu

Indicativul: στήσομαι = eu îmi voi așeza. Optativul: στήσοι-
μην = eu mi-aș așeza. Infinitivul: στήσεσθαι = că-și va așeza. Par-
ticipiul: στήσόμενος, η, ον = cel care își va așeza.

Aoristul I Mediu

Indicativul: ἐστηράμην = eu mi-am așezat. Imperativul: στή-
σαι = să-ți fi așezat! Conjunctivul: στήσωμαι = eu să-mi fi așezat.
Optativul: στήσαιμην = eu mi-aș fi așezat. Infinitivul: στήσασθαι =
că și-a așezat. Participiul: στήράμενος, η, ον = cel care și-a așezat.

Viitorul Pasiv

Indicativul: σταθήσομαι = eu voi fi așezat. Optativul: σταθ-
ήσοιμην = eu aș fi așezat. Infinitivul: σταθήσεσθαι = că va fi fost a-
șezat. Participiul: σταθήσόμενος, η, ον = cel care va fi fost așezat.

Aoristul Pasiv

Indicativul: ἐστάθην = eu am fost așezat. Imperativul: στά-
θητι = să fi fost așezat! Conjunctivul: σταθῶ = eu să fi fost așezat.
Optativul: σταθῆην = eu aș fi fost așezat. Infinitivul: σταθῆναι = că
a fost așezat. Participiul: σταθείς, σταθεῖσα, σταθέν = cel care a fost
așezat.

Perfectul

Indicativul: ἔσταμαι = M. eu mi-am așezat, P. eu am fost
așezat. Imperativul: ἔστασο = M. să-ți fi așezat! P. să fi fost așe-
zat! Conjunctivul: ἐσταμένος ὦ = M. eu să-mi fi așezat, P. eu să
fi fost așezat. Optativul: ἐσταμένος εἴην = M. eu mi-aș fi așezat,
P. eu aș fi fost așezat. Infinitivul: ἐστάσθαι = M. că și-a așezat,
P. că a fost așezat. Participiul: ἐσταμένος, η, ον = M. cel care și-a
așezat, P. cel care a fost așezat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: ἐστάμην = M. eu îmi așezasem, P. eu fusesem
așezat.

LECTIA a LIII-a

CONJUGAREA VERBULUI δίδωμι. δέκνομαι și γημί.

ἡ κληρονομία, ας	= moștenirea
οὐδέ	= nici
τὸ βῆμα, ατος	= pasul, distanța unui pas
ὁ πούς, ποδός	= piciorul
ἡ κατάσχεσις, εως	= stăpînirea
οὕτως	= Adv. astfel
γεννάω	= a naște
ὁ πατριάρχης, ου	= patriarhul
ζηλόω	= a pizmui
ἀποδίδωμι	= a vinde
ἡ Αἴγυπτος, ου	= Egiptul
ἡ χάρις, ιτος	= grația
ἡ Χαιρωνεα, ας	= Cheroneea
δείκνυμι	= arăt.
ἡ δρεῦς, ός	= stejarul
ὁ Ἀλέξανδρος, ον	= Alexandru
ἐπιδείκνυμι	= a indica
φημί	= a zice, a zice da, a afirma
ἀπόφημι	= a zice nu

Urmasii lui Avraam

Καὶ οὐκ ἔδωκεν ὁ Θεός αὐτῷ (lui Avraam) οὐδὲ
βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο (a făgăduit) ὁ οὐρανὸς αὐτῷ
εἰς κατάσχεσιν αὐτῇν (pămîntul Haran). Καὶ οὕτως ἐγέννησε

τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὁ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατριάρχαι ζήλωσαντες τὸν Ἰωσήφ, ἃ πᾶνοντο εἰς Αἴγυπτον. Καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ καὶ ἐξέλατο (Ia scos) αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σφρίαν.

După Fapte Apostolilor VII. 5-10.

Exerciții. Ἐν Χαιρωνείᾳ ἐδείκνυτο παλαιὰ δρῦς Ἀλεξάνδρου καλουμένη. Οὐδεὶς ἂν πόλιν ἐπιδείξειε τῆς ἡμετέρας λαμπρότηταν. Καὶ φημί, καὶ ἀπόφημι, κοῦκ ἔχω τί φῶ.

Observări gramaticale

Conjugarea verbului, δίδωμι, dau (rad. δο). Activ.

Diateza activă

Prezentul

INDIC.	IMPERF.	CONJUNCT.	OPTAT.
S. δίδωμι eu dau — δίδως δίδωσι	δίδου da! διδότω διδόμεν	διδῶ eu să dau διδῶς διδῶ	διδόην eu aș da διδόης διδοίη
Pl. δίδομεν δίδοτε διδάσκει	— δίδοτε διδόντων	διδώμεν διδώτε διδῶσι	διδοίμεν διδοίτε διδοῖεν

INFINITIV

PARTICIPIUL

διδόναι a da

M. δίδους, διδόντος cel care da
F. δίδουσα, διδούσης
N. διδόν, διδόντος.

Imperfectul Indicativului

Sg. ἐδίδον eu dădeam ἐδίδους ἐδίδου	Pl. ἐδίδομεν ἐδίδοτε ἐδίδοσαν.
---	--------------------------------------

Viitorul

Indicativul: δώσω=eu voi da Optativul: δώσοιμι=eu aș da Infinitivul: δώσειν=ca va da Participiul: δῶσων, δώσουσα, δώσον.=cel care va

Aoristul II

INDICAT.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
ἔδωκα = eu am dat. ἔδωκας ἔδωκε ἔδωκεν	— δός = da! δύτω — δότε δόντων	δῶ = eu să dau. δῶς δῶ δῶμεν δῶτε δῶσι	δοίην = eu aș da. δοίης δοίη δοίμεν δοίτε δοῖεν.

INFINITIV

PARTICIPIUL

δοῦναι = a fi dat.

M. δούς, δόντος = cel care a dat.
F. δοῦσα, δούσης
N. δόν, δόντος.

Perfectul

Indicativul: ἔδωκα = eu am dat. Imperativul: δέωκός τῃσι = să fi dat! Conjunctivul: δέωκω = eu să fi dat. Optativul: δέωκοιμι = eu aș fi dat. Infinitivul: δέωκέναι = a fi dat, că a dat. Participiul: δέωκώς, δέωκυια, δέωκός = cel care a dat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: ἐδέδωκεν = eu dădusem.

Conjugarea verbului δίδωμαι

Diateza medie, dau pentru mine, și diateza pasivă, eu sint dat.

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
M. eu îmi dau. P. eu sint dat.	M. δά-ji! P. fii dat!	M. eu să-mi dau. P. eu să fii dat.	M. eu mi-aș da. P. eu aș fi dat.
S. δίδωμαι δίδομαι δίδεται διδόμεθα δίδοσθε δίδονται	— δίδω δίδω — δίδοσθε δίδωσθε	δίδω δίδω διδώται διδώμεθα διδόσθε διδῶνται	διδόμην διδῶ διδότο διδοίμεθα διδοίσθε διδοῖντο.

INFINITIV

διδοσθαι = M. aș da.
P. a fi dat.

PARTICIPIU

M. διδόμενος = M. cel care își da.
P. cel care este dat.
F. διδόμενη
N. διδόμενον.

Imperfectul Indicativului

M. eu îmi dădeam. P. eu eram dat.
S. ἐδίδουμι Pl. ἐδιδόμεθα
ἐδίδοσο ἐδίδουθε
ἐδίδοτο ἐδίδοντο.

Viitorul mediu

Indicativul: δώσομαι = eu îmi voi da. Optativul: δωσοίμην = eu mi-aș da. Infinitivul: δώσεισθαι = că-și va da. Participiul: δωσόμενος, η, ον = cel care-și va da.

Aoristul II Mediu

INDIC.	IMPER.	CONJUNC.	OPTAT.
ἐδόμεν = eu mi-am dat.	—	δῶμαι = eu să-mi dau.	δοίμην = eu mi-aș da.
ἔδω	δοῦ = dă-ți!	δῶ	δοῖτο
ἔδωτο	δόσθω	δῶται	δοῖτο
ἐδόμην	—	δώμεθα	δοίμεθα
ἔδουθε	δόσθε	δῶσθε	δοῖσθε
ἔδοντο	δόσθων	δῶνται	δοῖντο

INFINITIV

δοῖσθαι = aș fi dat.

PARTICIPIU

M. δόμενος = cel care și-a dat.
F. δομένη
N. δόμενον.

Viitorul pasiv

Indicativul: δοθήσομαι = eu voi fi dat. Optativul: δοθησοίμην = eu aș fi fost dat. Infinitivul: δοθήσεσθαι = că va fi dat. Participiul: δοθησόμενος, η, ον = cel care va fi dat.

Aoristul pasiv

Indicativul: ἐδόθη = eu am fost dat. Imperativul: δόθητι = să fi fost dat! Conjunctivul: δόθω = eu să fi fost dat. Optativul: δοθείην = eu aș fi fost dat. Infinitivul: δοθῆναι = că a fost dat. Participiul: δόεις, δόεις, δόεις = cel care a fost dat.

Perfectul

Indicativul: δέδομαι = M. eu mi-am dat, P. eu am fost dat. Imperativul: δέδοσο = M. să-ți fi dat! P. să fi fost dat! Conjunctivul: δεδόμενος ᾧ = M. eu să-mi fi dat, P. eu să fi fost dat. Optativul: δεδόμενος εἴην = M. eu mi-aș fi dat, P. eu aș fi fost dat. Infinitivul: δεδόσθαι = M. că și-a dat, P. că a fost dat. Participiul: δεδόμενος, η, ον = M. cel care și-a dat, P. cel care a fost dat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: ἐδέδουμι = M. eu îmi dădusem, P. eu fusesem dat.

II. Verbele în -νυμι

Conjugarea verbului δείκνυμι, arăt.

Diateza activă

Prezentul

INDIC.	IMPER.	CONJUNCT.	OPTAT.
eu arăt.	arată!	eu să arăt.	eu aș arăta.
S. δείκ-νυ-μι	—	δείκ-νύ-ω	δείκ-νύ-οιμι
δείκ-νυ-ς	δείκ-νυ	δείκ-νύ-ης	δείκ-νύ-αις
δείκ-νυ-σι	δείκ-νύ-τω	δείκ-νύ-ης	δείκ-νύ-οι
Pl. δείκ-νυ-μεν	—	δείκ-νύ-ωμεν	δείκ-νύ-οιμεν
δείκ-νυ-τε	δείκ-νυ-τε	δείκ-νύ-ητε	δείκ-νύ-οιτε
δείκ-νύ-ασι	δείκ-νύ-ασι	δείκ-νύ-ωσι	δείκ-νύ-οιεν.

INFINITIV

δείκ-νύ-ναι = a arăta.

PARTICIPIU

M. δείκ-νύ-ς, δείκνύντος = cel care arată.
F. δείκ-νύ-σα, δείκ νύ-σας
N. δείκ-νύ-ν, δείκνύντος

Imperfectul Indicativului

S. ἐ-δείκ-νυ ν = eu arătam.	Pl. ἐ-δείκ-νυ-μεν
ἐ-δείκ-νυ-ς	ἐ-δείκ-νυ-τε
ἐ-δείκ-νυ	ἐ-δείκ-νυ-σαν.

Viitorul

Indicativul: δείξω = voi arăta. Optativul: δείξοιμι = aș arăta. Infinitivul: δείξειν = că va arăta. Participiul: δείξων, δείξουσα, δείξων = cel care va arăta.

Aoristul I

Indicativul: εἰδείξα = am arătat. Imperativul: δείξων = arată! Conjunctivul: δείξω = eu să fi arătat. Optativul: δείξαμι = aș fi arătat. Infinitivul: δείξαι = a fi arătat. Participiul: δείξας, δείξασα, δείξας = cel care a arătat.

Perfectul

Indicativul: ἀδείχα = am arătat. Imperativul: ἀδείχῳς ἴσθι = să fi arătat! Conjunctivul: ἀδείχω = eu să fi arătat. Optativul: ἀδείχουμι = eu aș fi arătat. Infinitivul: ἀδείχεναι = a fi arătat. Participiul: ἀδείχῳς, ἀδείχουσα, ἀδείχοντα = cel care a arătat.

M. m. c. Perfect

Indicativul: ἐδέειχην = eu arătasem.

Conjugarea verbului δείκ-νυ-μαι

Diateza medie, arăt pentru mine, și **diateza pasivă**, sint arătat.

Prezentul

INDIC.	IMPERAT.	CONJUNCT.	OPTAT.
M. eu îmi arăt. P. eu sint arătat.	M. arată-ți! P. fii arătat!	M. să-mi arăt. P. să fii arătat.	M. mi-aș arăta. P. aș fi arătat.
S. δείκ-νυ-μαι	—	δείκ-νυ-ωμαι	δείκ-νυ-οίμην
δείκ-νυ-σαι	δείκ-νυ-σο	δείκ-νυ-ῃ	δείκ-νυ-οιο
δείκ-νυ-ται	δείκ-νυ-σθω	δείκ-νυ-ῃται	δείκ-νυ-οιτο.
Pl. δείκ-νυ-μεθα	—	δείκ-νυ-ώμεθα	δείκ-νυ-οίμεθα
δείκ-νυ-σθε	δείκ-νυ-σθε	δείκ-νυ-ῃσθε	δείκ-νυ-οισθε
δείκ-νυ-νται	δείκ-νυ-σθων	δείκ-νυ-ώνται	δείκ-νυ-οιντο.
INFINITIV	PARTICIPIU		
δείκ-νυ-σθαι = M. aș arăta. P. a fi arătat.	M. δείκ-νυ-μενος, η, ον = M. cel care își arată. P. cel care este arătat.		

Viitorul Mediu

Indicativul: δείξομαι = eu îmi voi arăta. Optativul: δείξοιμην = eu mi-aș arăta. Infinitivul: δείξασθαι = că-și va arăta. Participiul: δείξόμενος, η, ον = cel care își va arăta.

Aoristul I Mediu

Indicativul: ἐδείξαμην = eu mi-am arătat. Imperativul: δείξαι = arată-ți! Conjunctivul: δείξωμαι = să-mi arăt. Optativul: δείξαιμην = mi-aș arăta. Infinitivul: δείξασθαι = aș fi arătat. Participiul: δείξάμενος = cel care și-a arătat.

Viitorul Pasiv

Indicativul: δείχθήσομαι = eu voi fi arătat. Optativul: δείχθῃμαι = eu aș fi arătat. Infinitivul: δείχθῆσθαι = că va fi arătat. Participiul: δείχθήσόμενος, η, ον = cel care va fi arătat.

Aoristul Pasiv

Indicativul: ἐδείχθην = eu am fost arătat. Imperativul: δείγθαι = fii arătat! Conjunctivul: δείχθῶ = eu să fiu arătat. Optativul: δείχθῃν = aș fi arătat. Infinitivul: δείχθῆναι = a fi arătat. Participiul: δείχθείς, δείχθεῖσα, δείχθέν = cel care a fost arătat.

Perfectul

Indicativul: δέδεικμαι = M. eu mi-am arătat, P. eu am fost arătat. Imperativul: δέδειξο = M. arată-ți! P. fii arătat! Conjunctivul: δέδειγμένος ὦ = M. eu să-mi fi arătat, P. eu să fiu arătat. Optativul: δέδειγμένος εἶην = M. mi-aș fi arătat, P. aș fi arătat. Infinitivul: δέδειχθαι = M. aș fi arătat, P. a fi arătat. Participiul: δέδειγμένος, η, ον = M. cel care și-a arătat, P. cel care a fost arătat.

M. m. c. Perfectul

Indicativul: ἐδέδεικμην = M. eu îmi arătasem, P. eu fuseam arătat.

Conjugarea verbului φημί, eu zic.

INDIC.	IMPER.	CONJ.	OPTAT.
S. φημί = eu zic.	—	φῶ = eu să zic.	φαίην = eu aș zice.
φῆς	φάθι = zi!	φῆς	φαίης
φησί	φάτω	φῆ	φαίη
Pl. φάμεν	—	φῶμεν	φαίμεν
φατέ	φάτε	φῆτε	φαίτε
φασί	φάντων	φῶσι	φαίεν.
INFINITIV	PARTICIPIU		
φάναι = a zice.	M. φάσκων,	φάσκοντος = cel care zice.	
	F. φάσκουσα,	φασούσης	
	N. φάσκον,	φάσκοντος	

Imperfectul Indicativului

S. ἔφην = eu ziceam.	Pl. ἔφαμεν
ἔφησθα	ἔφατε
ἔφη	ἔφασαν.

Viitorul

Indicativul: φήσω = eu voi zice. Optativul: φήσοιμι = eu aș zice. Infinitivul: φήσειν = că va zice. Participiul: φήσων, -ουσα, -ον = cel care va zice.

Aoristul

Indicativul: ἔφησα = eu am zis. Conjunctivul: φήσω = eu să zic. Optativul: φήσαιμι = eu aș zice. Infinitivul: φήσαι = a zice. Participiul: φήσας, φήσασα, φήσαν = cel care a zis.

Notă: Formele de Prezent ale verbului φημί, afară de pers. II-a singular, sint enclitice.

Notă. Aorist II în $\eta\gamma$ și $\omega\gamma$. Cîteva verbe în ω , cu radicalul terminat în vocală și modificat la Prezent, fac un Aorist II ca verbele în μ , lungind vocala finală a radicalului:

Ex.: βαίνω = eu merg; radical βα, Aorist II ἔβην = eu am mers.
 γινώσκω = eu cunosc; " γνω " ἔγνων = eu am cunoscut.
 ἀποδιδράσκω = eu scap; " δρα " ἀπέδρα = eu am scăpat.

Aoristul în $\eta\gamma$ se conjugă ca ἔστην: Indic. ἔβην; Imperativ βῆ/η; Conjunctiv βῶ; Optativ βαιην; Infinitiv βῆναι! Part. βάς.

Aoristul în $\omega\gamma$ se conjugă astfel: Indicativ: ἔγνων, ἔγνως, ἔγνω, ἔγνωμεν, ἔγνωτε, ἔγνωσαν; Imperativ: γνῶθι = cunoaște! Conjunctiv: γνῶ = eu să cunosc, γνῶς, γνῶ; Optativ: γνοιην = eu aș cunoaște; Infinitiv: γνῶναι = a cunoaște; Part. γνούς, γνοῖσα, γνόν = cel care cunoaște; Genitiv: γνόντος.

În ce privește verbul ἀποδιδράσκω, la Aorist II, din cauza lui ρ , vocala η este înlocuită de α : Indic. ἀπέδρα, ἀπέδρας, ἀπέδρα.

LECTIA a LIV-a

RECAPITULARE ASUPRA VERBELOR ÎN μ

ἐφρίστημι	= a sosi
τὸ ὄρνειον, οὐ	= pasăre
Ζεὺς, Διὸς (ὁ)	= Jupiter, zeu păgîn
ὁ κολοῖός, οὐ	= cioară
ἡ κρῖσις, εὖς	= luptă, concurs
ἐπιστρέφω	= o atrage
τὸ ὄμμα, αὐτός	= ochi
ἐμπιμπλημι	= a umple
τὸ θάμβος, οὐς	= admirație
ὁ δικαστής, οὐ	= judecător
συνίημι	= a înțelege
παρίημι	= a lăsa să treacă, a scăpa
θαρραλέως, Adv.	= cu hotărîre
ἀξιόω	= a cere
ὁ ταῶς, ὦ	= păun
ὁ κύκνος, οὐ	= lebăda
ὁ ἀετός, οὐ	= vultur
χειροτονέω	= a alege
εὐπρέπεια, ας	= aparență frumoasă
ἡ γλαύξ, γλαυκός	= bufniță
ἀποσπάω	= a zmulge
ὁ δόλος, οὐ	= momeala, înșelăciunea
ἐπιτίθεμαι	= a ataca, a se arunca asupra
ἀποτίθημι	= a depune; a zmulge

ἀλλότριος, α, ον	= al altuia, strein
ἀποδίδωμι	= a da înapoi
ἀφ' ἑμῆ	= a lăsa să plece
ἴδιος, α, ον, Adj.	= propriu
γυμνῶ	= a dezbrăca, a goli
πάλιν, Adv.	= din nou
ἐξαπατάω	= a înșela
κατάκειμαι	= a fi întins, a zăcea, a fi bolnav
ἀσθενέω	= a fi bolnav
δεῦρο Adv.	= aici
εὐλογέω	= a binecuvînta
ὁ μύρμηξ, ικτος	= furnică
γίνομαι	= a deveni

Cioara și Păsările

... Ἐπέστη οὖν ἡ ἡμέρα· καὶ ἤλθον (veniră) πάντα τὰ ὄρνεα πρὸς τὸν Δία. Ὁ δὲ κολιός ἦκε καὶ αὐτὸς (veni și ea) ἐπὶ (la) τὴν κρίσιν καὶ οὐ μόνον (nu numai) ἐπέστρεψε τῶν ὀρνέων τὰ ἔμματα, ἀλλὰ καὶ (dar chiar) θαμνοὺς ἐνέπληξε (umplu de admirație) αὐτὸν τὸν δικαστὴν (pe însuși judecătorul). Συναίς δὲ τοῦτο καὶ οὐ βουλόμενος παρίεναι τὸν καιρὸν, θαρραλέως ῥέξιν (ceru) δεθῆναι ἑαυτῷ τὴν βασιλείαν. Τοῦ δὲ ταῶ καὶ τοῦ κύκνου καὶ τοῦ ἀετοῦ καὶ ἄλλων πολλῶν ῥῆθ' ὑποχωρούντων (retrăgîndu-se) καὶ τοῦ Διὸς μέλλοντος (fiind gata să) χειροτονῆσαι αὐτοῖς τὸν κολιὸν βασιλέα διὰ τὴν εὐπρέπειαν ἣ γλαυκὴ ἰδοῦσα vâzînd) τὸ ἑαυτῆς πτερὸν (aripa ei însăși) ἀπέσπα. Τὰ δὲ ἄλλα ὄρνεα, συνέντα (înfelegînd) τὸν λόγον καὶ ἀγανακτήσαντα, ἐπετίθεντο καλεῖν αὐτὸν ἀποτιθέναι τὰ ἄλλότρια πτερὰ καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ τὸ ἴδιον. Καὶ οὐκ ἀρεῖσαν πρὶν (înainte ca) γυμνωθεῖς πάλιν κολιός ἐγένετο.

Πολλοί, τούτῳ ἄλλους ἐξαπατᾶν βουλόμενοι, εἰς μέγαν κίνδυνον ἑαυτοὺς κατέστησαν (se expun).

Exerciții. Ἐκεῖ κατέκειτο (zăceau) πλῆθος ἀσθενούντων (de bolnavi) τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακε(μ)νον (zăcînd). Δεῦρ' ἦτε (veniți aici), οἱ τῷ ἐμῷ πατρὶ ἡυλογημένοι (cei binecuvîntați de). Ἦτε (mergi) πρὸς τὸν μύρμηκα.

Observări gramaticale

Verbele în μι fără reduplicare și fără sufix sint neregulate și aproape toate defective. Printre acestea se numără *φίμι*, zic, care a fost conjugat; *ῥμι* întrebuițat numai la 3 forme, *ῥμι*, zic eu; *ῥν* δ' ἐγώ, ziceam eu; *ῥν* δ' ἔσ, zicea el și *ῥν* δ' ἦ, zicea ea; *εἰμι*, a merge; *κεῖμαι* a fi întins, a zăcea (bolnav) are numai prezentul, imperfectul și viitorul; *κείμαι*, sint așezat, are numai prezentul și viitorul.

Conjugarea verbului εἶμι (răd i-) a merge

INDIC.	IMPERAT.	SUBJONCT.	OPTAT.	INFINIT.
Prez. merg și voi merge	mergi să merg	aș merge	a merge	
S. 1 εἶμι	—	ἴω	ἰοίην	ἰέναι
2 εἶ	ἴθι	ἴης	ἴοις	Particip.
3 εἴσι	ἴτω	ἴη	ἴοι	mergînd
Pl. 1 ἴμεν	—	ἴωμεν	ἴοιμεν	ἰών, ἰόντος
2 ἴτε	ἴτε	ἴητε	ἴοιτε	ἰούσα, ιούσης
3 ἴασι	ἰόντων	ἴωσι	ἴοιεν	ἰόν, ἰόντος

Imperfectul Indicativ

S. 1 ἦα sau ἦειν mergeam	Pl. ἦμεν sau ἦειμεν
2 ἦισθα ἦεις	ἦτε ἦειτε
3 ἦει ἦειν	ἦσαν ἦσαν.

VERBE DEFECTIVE ȘI IMPERSONALE

δεῖ, impers. imperf. ἔδει =	trebuie
ἀναβαίνω	= a se sui
ἡ κολυμβήθρα, ας	= scăldătoare
ἐπιλέγω	= a supranumi
ἐκεῖ, Adv.	= acolo
ἡ ἀσθενεία, ας	= slăbiciune, paralizie
ἰδών, οὔσα, όν, part. ao.	= a vedea
2, οὔα	
ἐγείρω	= a se scula
ἄρον, imperat. aor. 2,	= a lua
αἶρω	
ὁ κράββατος, οῦ	= pat
περιπατέω	= a se plimba, a umbla
ἰδε imperat. aor. 2, οὔα	= adverb, iată
ὑγής, ἐς	= sănătos
ῥηγομαι perf. γέγονα	= mă fac, deviu
μηκέτι	= să nu... iarăși (din nou)
ἁμαρτάνω	= a păcătui
χεῖρον, Comparat. N.	= mai rău
κακός	
εὐθέως, Adv.	= îndată
οὔδα M. c. Perf. ᾔδειν	= a ști
ἴσθαι, part. ao. pasiv	= a vindeca
ἰαθεῖς	
τὸ σάββατον, οῦ	= simbătă

ἔξεσσι, indic. prez. pers. = este permis, cu dativul
3, impersonal
ἄραι, inf. aor. activ αἶρω = a lua
θεραπεύω = a îngriji de, a vindeca

Vindecarea slăbănogului de la scăldătoarea Betezda

Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἔδει τὸν Ἰησοῦν ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα· ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεζδα (ceea ce se numește în evreeste Betesda). Ἦν δὲ τις ἀνθρώπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ· ἔγειρε, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει· ἰδε ὑγής γέγονας· μηκέτι ἁμαρτάνε, ἵνα μὴ χεῖρον σοὶ τι γένηται (ca să nu-ți fie ție ceva mai rău). Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγής· καὶ οὐκ ᾔδει ὁ ἰαθεῖς (cel vindecat) τίς ἐστιν ὁ ποιήσας (cel ce-l făcuse) αὐτὸν ὑγῆν.

Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ἔλεγον οἱ Ἰουδαῖοι τῷ θεραπευμένῳ (celui ce a fost vindecat)· σάββατόν ἐστιν οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράββατον.

Din Sf. Evang. Ioan
(v. 2-16.)

Observări gramaticale. Verbe defective și impersonale

A. Verbe defectives. Verbele în *μ* fără reduplicare și fără sufix ca *εἶμι*, *φημί*, sint toate defectives, adică nu au toate timpurile și modurile în conjugare. Pe lângă acestea, limba elină folosește des și următoarele verbe defectives:

1) ἦκω, am ajuns, imperf. ἦκον, viit. ἦζω; celelalte timpuri lipsesc. Compus impers. προσήκει, se cuvine, se cade.

2) εἴωθα, perfect 2, am obiceit; inf. εἰωθέναι, part. εἰωθώς, obișnuit; M. m. c. perf. εἰώθειν.

3) εἴοικα, perf. par; subj. εἰοίχω, opt. εἰοίκοιμι inf. εἰοικέναι, part. εἰοικώς, m. c. perf. ἐφύκειν.

4) οἶδα perf. eu știu. Rădăcina *ιδ*. Această formă este un perfect cu înțeles de prezent; m. m. c. perf. se va traduce cu imperfectul, știam și viitorul anterior cu viitorul I, voi ști. Acest verb se leagă de verbele în *μ* numai prin faptul că-și formează timpurile ca și verbele în *μ*, fără vocala de legătură. Se conjugă astfel:

INDICATIV	IMPERATIV	CONJUNCTIV
	—	εἰδῶ, să știu
Perfect S. 1 οἶδα, știu	ἴσθι să ști	εἰδῆς
2 οἶσθα	ἴστω	εἰδῆ
3 οἶδε	—	εἰδῶμεν
Pl. 1 ἴσμεν	ἴστε	εἰδῆτε
2 ἴσθε	ἴστων	εἰδῶσι
3 ἴσασι		

OPTATIV	INFINITIV	PARTICIPIUL
Perfect εἰδείην aș ști	Prez. εἰδέναι a ști	Prez. εἰδώς, υἷα, ός cel care
εἰδείης	Viit. εἰσεσθαι	εἰδότος, υἷας, ός știe
εἰδείη		
εἰδείμεν		Viit. εἰσόμενος, η, or
εἰδείτε		
εἰδείεν		

Indic. M. m. c. P.	cu ἤδη știam sau ἤδην	Opt. Viitor εἰσοίμην eu aș ști
	ἤδησθα, ἤδεις	
	ἤδει sau ἤδαιν	
	ἤσαμεν	
	ἤσατε	
	ἤσαν sau ἤδεσαν	

Indic. Viitor εἴσομαι, voi ști
εἴσῃ
εἴσεται...

B. Verbe impersonale cele mai des folosite sînt :

δεῖ	= trebuie
χρεῖ	= trebuie, se cade
διαφέρει	= e în interesul, e de mare trebuință
δοκεῖ	= a crede de cuviință, a se părea
ἔστι (nu ἐστί, el este)	= este posibil
ἐνισσι	= este posibil
ἔξεστι	= este permis
μέτεστί μοι	= am dreptul, am parte la (cu genit.)
πάρεστί μοι	= depinde de mine (cu infinitivul)

μέλει μοί τινος	= mă îngrijesc, mă preocup de, în com-
μεταμέλει μοι	= îmi pare rău, mă pocăiesc
προσέχει	= se cuvine, se cade
πρέπει	= se cuvine, se cade

C. Locuțiuni impersonale

Verbul auxiliar εἰμί, însoțit de neutru singular sau plural al unor adjective, formează locuțiuni impersonale urmate de infinitiv, ca :

ἀδύνατόν ἐστι = este imposibil	καιρός ἐστι = este momentul
αἰσχρόν ἐστι = este rușinos	ώρα ἐστί „ timpul
καλόν ἐστι = este frumos	

Ex. : αἰσχρόν ἐστι ψεῦδεσθαι = e rușinos să minți.

ἀδύνατον ἦν τοὺς πόλεμους ἀμύνεσθαι = era imposibil de a respinge pe inamic.

Cuvinte grecești în limba română

ὕγιής : Igiena, o parte a medicinei care se ocupă cu împrejurările cele mai favorabile dezvoltării și menținerii sănătății omului.

Περὶπατέω : Peripatetic.

Κράδατος : Crivat

ἐπιλέγω : Epilog.

ADJECTIVELE VERBALE

ἀνευ	= Prep. cu Genit fără
ὁ πόνος, ου	= muncă
ἡ ἐπιμέλεια, ας	= grijă
εἶτε... εἶτε	= fie că... fie că
βούλομαι	= voiesc
θεραπέω	= îngrijesc, cinstesc, cultiv
ἐθέλω	= a voi
ἀγαπάω	= a iubi
εὐεργετέω	= a face bine, a obliga
ἐπιθυμέω	= a dori
ὠφελέω	= a fi folositor
ὁ καρπός, οῦ	= fruct, rod
ἀσθονός, ον	= îmbelsugat
φέρω	= aduc, produc
δυνατός, ἡ, ὄν	= puternic, tare
ἡ γνώμη, ης	= gândire, spirit, hotărâre
ὑπηρετέω	= a se supune la
γυμνάζω	= a exercita
ὁ ἰδρώς, ἰδρωτός	= sudoare
ἐθίζω	= a obișnui

Nimic fără muncă

Τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν καλῶν οὐδὲν ἀνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόναι ἀνθρώποις· ἀλλ' εἴτε τοὺς θεοὺς ὡς εἶναι σοὶ βούλει, θεραπευτέον τοὺς θεοὺς· εἴτε

ὅπῃ φίλων ἐθέλεις ἀγαπᾶσαι, τοὺς φίλους εὐεργετητέον· εἴτε ὅπῃ τινος πόλεις ἐπιθυμᾷς τιμᾶσαι, τὴν πόλιν ὠφελετέον· εἴτε τὴν γῆν βούλεις σοὶ καρπὸς ἀφ' ἑαυτοῦ φέρειν, τὴν γῆν θεραπευτέον· εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι βούλεις δυνατὸς εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπηρετεῖν ἐπιστάμενον τῷ σώματι καὶ γυμναστέον σὺν πόνῳ καὶ ἰδρώτι.

Din Xenofon

Observări gramaticale

Adjectivele verbale. Limba elină are 2 Adjective verbale care, în regulă generală, au înțeles pasiv.

Adjectivele verbale se formează adăugind la radicalul verbului — τός, — τή, τόν și sufixul τέος, — τέα, — τέον.

I Adjectivul verbal în τός, ἡ, ὄν arată sau că acțiunea este făcută, îndeplinită, ca Participiul, Perfect pasiv din limba latină in -tus) sau că acțiunea e posibilă, poate să fie făcută. Se întrebuințează mai rar ca cel următor. (nr. II).

Ex.: a) λυτός, ἡ, ὄν (solutus) = dezlegat.

b) λυτός, ἡ, ὄν = care poate să fie dezlegat.
Ὁ ποταμός διαλυτός ἐστίν = fluviul poate să fie trecut.

II. Adjectivul verbal în τέος, α, ον înseamnă că acțiunea trebuie făcută, deci arată obligațiunea, necesitatea, întocmai ca Participiul Viitor pasiv din limba latină în -ndus. Acest Adjectiv verbal are 2 construcții :

1. una personală cu subiectul logic totdeauna în Dativ.

Ex.: Ὁ πατήρ σοι τιμητέος ἐστί (Pater tibi venerandus est) = Tata trebuie să fie onorat de tine sau trebuie să onorezi pe tata

2. și alta impersonală, adjectivul verbal fiind pus la neutru singular cu sau fără ἐστί.

Ex.: θεραπευτέον γὰρ τοὺς θεοὺς = căci este necesar de a împăca pe zei sau căci trebuie să împăcăm pe zei.

ADVERBUL

ὁ νῆος, ου	=	tinăr
ἐνίοτε, Adv.	=	uneori
ἥτάτω, cu Genit.	=	inving
πολλάκις, Adv.	=	adesea
ὁ πόνος, ου	=	suferință, durere
παρέχω	=	a da, a procura
οὐδεὶς, οὐδεμία, οὐδέν	=	niciunul
ποτε, Adv. enclitic	=	vreodată
βουλεύομαι	=	a decide, a lua o hotărîre
μετά, Prepoz. cu G.	=	cu
μακράν, Adv.	=	îndelung
βιοτεύω	=	a trăi
γηράσχω (aor. ἐγήρασα)	=	a îmbătrîni
ταχύς, χεῖς, χύ	=	iute, repede
μαίνομαι	=	a fi nebun
ὀργίζομαι	=	a se minia
φιλότατος, η, ου	=	prea iubit
ὁ μαθητής, ου	=	școlar
ἀσφαλής, ἐς	=	sigur
φιλόανθρωπος, ου	=	iubitor de oameni
ὁ ἡγεμών, ονος	=	conducător
περί, Prepoz. cu Genit.	=	despre

Περὶ τῆς ὀργῆς.

Οἱ μὲν νέοι ἐνίοτε ἡττῶνται (sint învinși) τῆς ὀργῆς. Πολλάκις δὲ ἡ ὀργὴ πόνους πολλοὺς παρέχει ἀνθρώποις. Οὐδεὶς γάρ ποτε μετ' ὀργῆς σοφῶς ἐβουλεύσατο, οὔτε ἐν πολλῇ εἰρήνῃ μακράν ἐδιότρευσε, ἀλλὰ ἐγήρασε ταχύ. Δικαίως λέγουσι οἱ σοφοὶ ὅτι (că) μαινόμεθα πάντες, ὅπότεν (ori de cite ori) ὀργιζώμεθα. Τρεῖς δὲ, ὧ φιλτατοὶ μαθηταί, φεύγετε τὴν ὀργήν, τὸν φιλόανθρωπον Ἰησοῦν ἀσφαλὸν ἔχοντες ἡγεμόνα.

Observări gramaticale

Adverbul. Adverbul este partea de vorbire inflexibilă care determină un verb, adjectiv sau un alt adverb. În limba elină se întîlnesc adverbe de timp ca, ἀεὶ = totdeauna, αὐτίκα = îndată, πρότερον = mai înainte, ὕστερον = mai târziu, χθές = ieri; adverbe de cantitate ca ἄλλις = destul, ἄγαν, λίαν = prea; adverbe interogative ca τί, ἅρα = oare?; adverbe de negație ca οὐ, μή = nu; adverbe de afirmație ca ναί = da.

În lecturile de pină acum au fost cunoscute multe adverbe de acest fel și altele încă pot fi însușite cu ajutorul dicționarului.

Ne vom opri numai asupra adverbilor de mod. Acestea au origini diferite și forme diverse. Astfel:

1) Multe adverbe de mod se formează de la adjective sau participii, înlocuind consoana ν a Genitivului plural cu consoana ε.

Ex. :	δίκαιος	drept	G. Pl. δικαίων
	σοφός	înțelept	" σοφῶν
	σώφρων	înțelept	" σωφρόνων
	σαφής	clar	" σαφῶν
	πᾶς	tot	" πάντων
	ὢν	fiind	" ὄντων
	εἰδώς	care știe	" εἰδόντων

Adverb	δικαίως	cu dreptate
"	σοφῶς	cu înțelepciune
"	σωφρόνως	înțelepțește
"	σαφῶς	cu claritate
"	πάντως	în întregime
"	ὄντως	în chip real
"	εἰδόντως	cu știință

2) Acuzativul neutru singular și plural al adjectivelor se în-
trebuințează ca adverbe de mod.

Ex.: ταχὺς = repede
μέγας = mare

Adv. ταχὺ
" μέγα

3) Uneori adverbele de mod sint dative sau acuzative între-
buințate ca adverbe.

Ex.: βίη = cu forța λαθρῶς = în secret. μάτην (Acuz. de la ἡ
βίη) = în particular κενῶς = în comun. μάτη) = în zadar

4) Unele adverbe de mod au terminații variate.

Ex.: εὖ = bine ποῶς (enclitic) = într-un fel oarecare
μόλις cu greu οὕτως (οὕτως) = astfel.

LECTIA a LVIII-a

GRADELE DE COMPARARE ALE ADVERBELOR DE MOD

ἡ συμβουλὴ, ἥς	= sfat, povață
ἡ ὀφείλεια, ας	= ajutor
ἐκ Prepoz. cu Genit.	= din, de la
πλείστα, Adv. superlat.	= de cele mai multe ori (πολύς)
συμβουλευέω	= a sfătui, a povățui
κάμνω	= a obosi
ἀριστα, Adv. superlat.	= foarte bine (ἀγαθός)
θεραπεύω	= a îngriji, a cultiva
ἀντιλαμβάνω	= a lua în schimb
ὀσῶτα Adv. superlat.	= foarte ușor (ὀπίδιος)
ῥῆστα, Adv. superlat.	= foarte plăcut (ῥθύς)
ἅλμπότατα, Adv. superl.	= cu totul fără grijă (ἅλμπος)
διάγω	= duc
ἐγκρατῆς, ἐς	= cel care este stăpîn pe sine însuși
ἡ προσευχή, ἥς	= rugăciune
εὐσεβής, ἐς	= pios, evlavios
μάλιστα Adv. superlat.	= foarte mult (μάλα)
ἀλλότριος, α, ον	= al altuia
τὸ ἁμάρτημα, ατος	= păcat, greșeală

ῥᾶν, Adv. comparativ = mai ușor
(ῥᾶδιος)
ὁ ὀφθαλμός, οὐ = ochi
ἴδιος, α. ον = propriu, particular
ἥτις, Adv. comparat. = mai puțin
(κακός)
ἤ, Adverb = de cit

Αἱ τῶν σοφῶν συμβουλαί

Μεγάλην ὠφέλειαν λαμβάνομεν ἐκ τῶν συμβουλῶν, ἃς ἡμῖν πλείστα συμβουλεύουσιν (dau) οἱ σοφοί. Οὐ γάρ αὐτοὶ κάμνουσι λέγοντες: „Οἱ ἄριστα θεραπεύοντες τὴν γῆν πολλοὺς καρποὺς ἀντιλαμβάνουσι. Ρᾶστα καὶ ἥδιστα καὶ ἀλυπότατα διατροφαὶ τὸν βίον οἱ ἐγκρατεῖς. Ταῖς τῶν εὐσεβεστάτων προσευχαῖς μάλιστα χαίρει ὁ Θεός. Τὰ ἀλλότρια ἁμαρτήματα ῥᾶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχομεν ἤ τὰ ἴδια. Οὐχ ἥττον φροντίζετε τῆς ὑμετέρας δόξης ἢ τῶν ὑμετέρων κινδύνων“.

Observări gramaticale

Gradele de comparare ale adverbelor de mod

Adverbele de mod formate de la adjective folosesc drept comparativ acuzativul comparativului neutru singular, iar ca superlativ acuzativul superlativului neutru plural al adjectivului.

Ex.: σοφός	Comparativ	σοφώτερον
	Superlativ	σοφώτατα
ὀφθαλμός	Comparativ	ὀφᾶν
	Superlativ	ὀφᾶστα

1) Notă. a) Adverbul însoțit de articol capătă valoare de substantiv.

Ex.: οἱ πάλαι = cei de altă dată, cei vechi

b) Adverbul între articol și substantiv capătă valoare de adjectiv.

Ex.: οἱ πάλαι ἄνθρωποι = oamenii de altă dată.

2) Notă. Limba elină posedă două adverbe de negație, οὐ (nu) și μή (nu), cu compusele lor, οὐδέ și μήτε, οὐτε și μήτε (nici). Întrebuintarea lor cere cunoașterea multor reguli. Acum notăm această întrebuintare generală:

οὐ se întrebuintează pentru un fapt real, ireal sau posibil, μή se întrebuintează pentru o presupunere, voință, scop.

Ex.: οὐκ ἄφρων εἰμί, μήδ' εἶην ποτέ = nu sînt nebun și nici n-aș putea fi vreodată

μήτε ἀδίκως μήτε δικαίως φόνευσον· κωλύει γὰρ ὁ νόμος = să nu omori nici pe nedrept, nici pe drept, căci te oprește legea.

Cuvinte grecești în limba română

Ὄφθαλμός: Oftalmologie (vorbire despre ochi).

PREPOZIȚII CU UN SINGUR CAZ

σύν, Prepoz. cu Dativ = cu	
ἀρχομαι, cu Genitivul = încep	
πρό, prepoz. cu Genit. = înainte	
δέομαι, cu Genit. = mă rog, rog pe	
ἀπό, Prepoz. cu Genit. = de la	
μέχρι Prepoz. cu Genit. = pînă la	
ἡ γενεά, ἀς = naștere	
ὁ θάνατος, ου = moarte	
ἀνάρητος, ου = nenumărat	
ἡ εὐεργεσία, ας = binefacere	
ἡ φθορά, ἀς = distrugere, pierdere	
ἐκ, Prepoz. = din	
τὸ νόημα, ατος = boală	
εἰς, Prepoz. cu Acuz. = la, spre, către, pentru	
κραυγάζω = strig	
ἡ θλίψις, εως = strîmtoare, apăsare	
ἀποστρέφω = întorc	
εἰρηνικός, ἡ, ὄν = pașnic, liniștit	
τὸ πρόσωπον, ου = față, persoană.	

Σὺν τῷ Θεῷ παντὸς ἀρχεσθε ἔργου

Πρὸ παντὸς ἔργου ὁ εὐσεβὴς χριστιανὸς δέεται τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς γὰρ ἀπὸ γενεᾶς μέχρι θανάτου ἀναριθμοῦς παρέχει ἀνθρώποις εὐεργεσίας· πολλάκις ἐκ φθορᾶς (distru-

geri cauzate de) νοσημάτων ἀνίσταται (ridică) τοὺς τῶν ἀνθρώπων εἰς βοήθειαν (pentru ajutor) κραυγάζοντας (pe cei dintre oameni cari strigă).

Ὅπότεν (ori de cite ori) οὖν ἐν ταῖς θλίψεσιν ὤμεν (sîntem sau ne aflăm), θεώμεθα (să ne rugăm) τοῦ Κυρίου ἡμῶν, λέγοντες· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ (să nu întorci) τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέψῃς ἀπὸ τοῦ δούλου σου, ἀλλὰ παράσχον μοι (oferă-mi, dă-mi) ζωὴν εἰρηνικὴν.

Observări gramaticale.

Prepozițiile cu un singur caz.

Prepozițiile în limba elină se impart în trei grupe, după cum fiecare se construiește cu un singur caz (genitiv, dativ sau acuzativ), cu două cazuri (genitiv și acuzativ), cu trei cazuri (genitiv, dativ și acuzativ).

Prepozițiile cu un singur caz cele mai importante sînt :

I. Prepozițiile urmate de genitiv

a) ἀντί : in loc de, în schimb	Ex. : Νῆσον ἀντὶ χρημάτων ἔλαβον = ei primiră o insulă în locul, în schimbul banilor ; χάρις ἀντὶ χάριτος, har peste har.
departe de	Ex. : μὴ τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέψῃς ἀπὸ τοῦ δούλου σου = să nu întorci fața de la robul tău
de la	
b) ἀπο : (cu început)	Ex. : Ὁ Θεὸς ἀπὸ γενεᾶς μέχρι θανάτου ἀνθρώποις παρέχει εὐεργεσίας = Dumnezeu oferă oamenilor binefaceri de la naștere pînă la moarte.
de la	
din afară, din,	Ex. : a) Φεύγειν ἐκ τῆς πόλεως = a fugi din cetate. b) Ἐκ φθορᾶς ἀνίσταται = ridică din distrugere
c) ἐκ (ἐξ)	
înaintea unei vocale :	

cu începere
din
după

*Εκ παιδός, ἐκ παίδων = din
copilărie.
*Εκ τῶν νόμων = după legi.

înaintea

Ex.: α) Πρὸ παντός ἔργου = înaintea
oricărui lucru.

β) Πρὸ τῆς μάχης = înaintea
luptei.

d) Πρὸ

în favoarea,
pentru

Ex.: Πρὸ τῆς πατρίδος μάχεσθαι =
a lupta pentru patrie.

II. Prepozițiile urmate de dativ

a) ἐν în

Ex.: α) Ἐν ταῖς θλίψεσιν = în strim-
torări; β) ἐν τῇ πόλει = în oraș.

b) σύν (σύν)
cu ajutorul

Ex.: σύν τῷ Θεῷ = cu (ajutorul lui)
Dumnezeu.

III. Prepoziții urmate de acuzativ

a) ἀνὰ în susul

Ex.: ἀνὰ τὸν ποταμόν = în susul
fluviului.

în timpul

ἀνὰ τὸν πόλεμον = în tot
timpul războiului.

în

Ex.: Ἔρχομαι εἰς τὴν πόλιν = merg
în oraș.

b) εἰς în vederea
pentru

Ex.: α) Ἡ εἰς τὸν πόλεμον παραιο-
κενὴ = pregătirea în vederea,
pentru război.

β) τοὺς τῶν ἀνθρώπων εἰς βοή-
θειαν κραυγάζοντας = pe acei
din oameni care strigă în vederea,
pentru ajutor.

contra
împotriva

Ex.: Ἰέναι εἰς τοὺς πολέμους = a
merge contra dușmanilor

c) ὡς (cu spre către
nume de
persoane)

Ex.: Ὡς ἐμὲ ἦλθεν = el a venit
către mine.

LECȚIA a LX-a

PREPOZIȚII CU DOUĂ ȘI TREI CAZURI

κατά, Prepoz. cu Acuz. = după
μετά, Prepoz. cu Genit. = cu
ἀναγινώσκω = citesc
θεῖος, α, ον = dumnezeiesc
ὁ Εὐαγγελιστής, οῦ = evangelist
περί, Prepoz. cu Genit. = despre
ἀνέκφραστος, ος, ον = de nespus, negrăit
ἡ γέννησις, εως = naștere, origină
ἡ ἀρχή, ἧς = începutul
πρός, Prepoz. cu Acuz. = la
ἡ σάρξ, κός = trup
χωρίς, Adv. cu Genit. = fără, în afară de
γίνομαι = a deveni, a se face
θεάομαι = a vedea, a privi
ὥς, Adv. = ca
μονογενής, ἐς = unul născut
παρά, Prepoz. cu Genit. = de la
πλήρης, ες = plin
ἡ χάρις, ιτος = har, darul
διά, Prepoz. cu Genit. = prin
μαρτυρέω = a mărturisi
τὸ πλῆρωμα, ατος = plinătate
τὸ φῶς, φωτός = lumină
ἡ μαρτυρία, ας = mărturisire

Τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιον Εὐαγγέλιον

Μετὰ πίστεως ἀναγινώσκωμεν (să citim) τὰ τοῦ Θεοῦ Εὐαγγελίστου Ἰωάννου (cuvintele spuse) περὶ τῆς ἀνεκφράστου γεννήσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Τὸ γὰρ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον λέγει τάδε: „Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὁ Θεὸς ἦν ὁ λόγος... πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν... Ἐγένετο ἐν τῷ κόσμῳ ἀπεσταλμένος (trimis de la) παρὰ Θεοῦ, (fost=a) ἀνθρώπου ἀπεσταλμένος (trimis de la) παρὰ Θεοῦ, ὅς ἐστιν ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο... καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας... Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ λέγων: οὗτος ἦν ὃν εἶπον... ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος: ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.”

Din Sf. Evangh. Ioan I. 1-17.

Observări gramaticale.

Prepozițiile (continuare)

II. Prepozițiile urmate de genitiv sau acuzativ

1) Διὰ se construiește

cu Genitivul:

a) prin Ex.: Διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται = El trece prin piață.

b) în timpul Διὰ παντός τοῦ βίου = În timpul întregii vieți.

c) prin mijlocul, cu ajutorul ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

cu Acuzativul:

gratie, din cauza Ex.: Ἐνδοξος διὰ τὴν ἀνδρείαν = Vestit din cauza vitejieii lui.

2) Κατὰ se construiește

cu Genitivul:

în josul Ex.: Ἀλεσθαι κατὰ πέτρας = a sări în josul unei stînci.

sub

contra

cu Acuzativul:

în josul

pe, în

după, conform

cu

înțeles distributiv

Κατὰ γῆς εἶναι = a fi sub pământ.
Κατὰ τινος λέγειν = a vorbi contra cuiva.

Ex.: Κατὰ τὸν ποταμὸν = în josul fluviului, κατὰ γῆν = pe pământ; κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον = în acel timp.

Ex.: Κατὰ Ἰωάννην = după Ioan; κατὰ τὸν νόμον = conform legii.

Ex.: Καθ' ἓνα = câte unul; καθ' ἡμέραν = în fiecare zi.

3) Μετὰ se construiește

cu Genitivul:
cu

Ex.: Μετὰ πίστεως = cu credință: μετὰ τινος εἶναι = a fi cu cineva.

cu Acuzativul
după

Ex.: Μετὰ τὴν μάχην = după luptă.

4) Ὑπὲρ se construiește

cu Genitivul:

deasupra, peste Ὑπὲρ τῶν νεφελῶν = deasupra norilor.
pentru, în interesul Ὑπὲρ τῆς πατρίδος διαμάχεσθαι = a lupta pentru patrie.

cu privire la, despre Διαλέγεσθαι ὑπὲρ τινος = a vorbi împreună cu privire la sau despre ceva.

III. Prepozițiile urmate de genitiv, dativ sau acuzativ

1) Παρὰ se construiește

cu Genitivul:

din, din
partea

Ex.: Δόξα μονογενοῦς παρὰ πατρός = glorie a unuiu născut din Tatăl. Τοῦτο παρ' ἐμοῦ ἄγγελε = anunță aceasta din partea mea ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ = trimis de la Dumnezeu, din partea lui Dumnezeu.

cu Dativul:
la

Ex.: Παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις = la Atenieni.

cu Acuzativul :
la, către

de-a lungul

în timpul

în comparație cu

Ex. : **ἴθι παρὰ τὸν ἀδελφόν* = mergi la fra-
tele meu.

Παρὰ τὸν ποταμόν = de-a lungul flu-
viului.

Παρὰ πάντα τὸν βίον = în timpul în-
tregii vieți.

Παρὰ τοὺς ἄλλους εὐδαίμων = fericit în
comparație cu alții.

2) **Ἐπὶ* se construiește

cu Genitivul :
pe

spre

sub ochii, în
prezența
în epoca, sub

Ex. : **Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχειν τι* = a avea
ceva pe cap.

**Ἐπὶ Σάμου πλεῖν* = a naviga spre
Samos.

**Ἐπ' ὀλίγων μαρτύρων* = sub ochii, în
prezența puținor martori.

**Ἐπὶ Κύρου βασιλεύοντος* = sub domnia
lui Cyrus.

cu Dativul :

pe

pentru, în vederea

după

din cauză că

cu condiția

cu Acuzativul :

la, spre

pentru

în vederea

Ex. : **Κείμενος ἐπὶ τῇ γῇ* = întins pe pământ.

**Ἐπὶ πορείᾳ θύεσθαι* = a sacrifica pentru,
în vederea plecării.

**Ἐπὶ τούτοις* = după acestea.

**Ἐφ' αἵματι φεύγειν* = a fugi în exil, din
cauza vărsării de sânge.

**Ἐπὶ τούτῳ* = cu această condiție.

Ex. : **Ἱέναι ἐπὶ τὸν πατέρα* = a merge spre,
la tatăl său.

**Ἐπὶ δέκα ἔτη* = pentru zece ani.

**Ἐπὶ ἐμπορίαν ἀποδημεῖν* = a călători
în străinătate în vederea comerțului.

3) *Περί* se construiește

cu Genitivul :

despre, cu

privire la

cu Dativul :

în jurul

Ex. : **Μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ* = mărturisește cu
privire la, despre el.

Ex. : **Περὶ τῇ δέσῃ* = împrejurul grumazului.

cu Acuzativul :

în jurul

cam

spre

Ex. : **Περὶ τὸ πῦρ* = în jurul focului.

Περὶ τοὺς διαχίλους = cam 2000.

Περὶ τούτους τοὺς χρόνους = spre acele
timpuri.

4) *Πρός* se construiește

cu Genitivul :

dinspre

de la

în numele

cu Dativul :

aproape de

afară de

cu Acuzativul :

la

spre

contra

referitor la

pentru

în comparație cu

pe lângă

Ex. : **Πρός τοῦ ποταμοῦ* = dinspre fluviu.

Πρός τινος μαθάνειν τι = a învăța ceva
de la cineva.

Πρός Θεῶν = în numele zeilor.

Ex. : **Πρός τῇ γειττονίᾳ* = aproape de pod.

Πρός τούτοις = afară de acestea.

Ex. : **Καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν* = și
cuvîntul era la Dumnezeu.

**Ἱέναι πρὸς τὴν ἀγοράν* = a merge spre
piață.

Μάχεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους = a lupta
contra dușmanilor.

Τὰ πρὸς πόλεμον = cele referitoare la
război.

Καταλῦσαι πρὸς ἄριστον = a se opri
pentru prinz.

Οὐδὲν τὰ χρήματα πρὸς τὴν σοφίαν =
banji sînt fără valoare, în comparație
cu înțelepciunea.

πρὸς αὐτὰς = pe lângă acestea

5) **Υπὸ* se construiește

cu Genitivul :

sub

de

de către (după

verbele pasive)

cu Dativul :

sub (loc)

cu Acuzativul :

sub(mișcare)

Ex. : **Υπὸ γῆς οἰκεῖν* = a locui sub pământ.

**Υπὸ λύπης δακρύειν* = a plînge de du-
rere.

Στέργεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ = a fi iubit
de către fratele său.

Ex. : **Υπὸ τῇ πέτρᾳ ἦν* = era sub stîncă.

**Υπὸ τὴν πέτρᾳ ἀνεχώρησε* = se re-
trase sub stîncă.

CONJUNCȚIILE

τὰ ἀστεῖα, ὧν	= cuvinte de glumă
ἀστεῖος, ος (α), ον	= glumeț, spiritual
σχολαστικός, οὔ	= om simplu, nerod, păcală
εἰ, Conj.	= dacă
κοιμῶμαι	= mă culc, dorm
καμνύω	= a închide ochii
ἐσοπτρίζομαι	= a se privi în oglindă
συναντάω	= a întâlni
ὁ ὕπνος, ον	= somn
προσαγορεύω	= a saluta
συγγενώσκω	= a ierta
οἷ, Conj.	= fiindcă
προσέχω	= a fi atent
δίδυμος, ος, ον	= geamăn
οὐν, Conj.	= deci
ἀπαντάω	= a întâlni
ἢ Conj.	= sau
κολυμβάω	= a înnota
παρὰ μικρόν	= cit pe aci
πνίγω, aor. II ἐπνέγην	= a se înneca
δυνμι	= a jura
ἄπτομαι (cu Genit.)	= a se atinge
ἐάν, Conj.	= dacă
τὸ στρουθίον, ον	= vrăbie

τὸ δένδρον, ον	= copac, arbore
ὑπεισέρχομαι	= a se furișa
ὑραπλόω	= a desface, a destinde
ὁ κόλπος, ον	= cuta, indoitura hainei
σεῖω	= a scutura, a cutremura
ὥς, Conj.	= ca să
ὑποδέχομαι	= a primi, a culege
λάθρα, Adv.	= pe ascuns, pe nesimțite, puțin cite puțin

Ἀστεῖα.

Σχολαστικός θέλων εἰδέναι, εἰ πρέπει (ii stă bine dor-mind) αὐτῷ κοιμᾶσθαι, καμνύσας ἐσοπτρίζετο.

Σχολαστικός φίλῳ συναντήσας εἶπε· καθ' ὅπουρος σὲ ἰδὼν προσηγγόρευσα ὁ δέ, σύγγενή μου, (iartă-mă), ὅτι οὐ προσέσχον (că nu te-am băgat de seamă).

Διδύμων ἀδελφῶν εἰς ἐτελεύτησε· σχολαστικός οὖν ἀπαν-τήσας τῷ ζῶντι (pe cel care trăia) ἡρώτα· Σὺ ἀπέθανες (ai murit), ἢ (sau) ὁ ἀδελφός σου;

Σχολαστικός κολυμβᾶν βουλόμενος παρὰ μικρόν ἐπνίγη (era cit pe aci să se înnece) ὥμοσεν μὴ ἄψασθαι ὕδατος, ἐάν μὴ πρῶτον (întii) μάθῃ (nu va învăța) κολυμβᾶν.

Σχολαστικός ἰδὼν στρουθία ἐπὶ δένδρῳ, λάθρα ὑπεισελθὼν (furișându-se) ὑραπλώσατο τὸν κόλπον καὶ ἔσσει (a scuturat) τὸ δένδρον ὥς ὑποδεξόμενος τὰ στρουθία (ca să primească, să culeagă vrăbii).

Observări gramaticale

Conjuncțiile

Distingem două categorii de conjuncții; conjuncții de coor-donare care servesc să unească sau să opună cuvinte, propoziții sau fraze de același fel și conjuncții de subordonare care arată în ce fel o propoziție depinde de alta. Conjuncțiile de subordonare sînt urmate de diferite moduri.

I. Conjuncțiile de coordonare. Principalele conjuncții de coor-donare exprimă:

- a) legătura, καί, τε (enclitic) = și; μέν... ὅτε... = pe de o parte... pe de alta.
 b) alternativa, ἢ = sau; ἤ... ἢ = sau... sau; αἴτε... αἴτε = fie... fie.
 c) opoziția, ἀλλά, ὅα = dar; τε, γοῶν = cel puțin; μὴν, μέν. τοι, ὅμως = însă.
 d) cauza, γάρ = căci; καί γάρ, ἀλλὰ γάρ = și într-adevăr.
 e) consecința, οὖν, οὐκοῦν = deci; ὅη = desigur, deci.

II. Conjunțiile de subordonare. Acestea, întrucît arată în ce fel o propoziție depinde de alta într-o frază, vor fi studiate la capitolul sintaxei propozițiilor. În general însă principalele conjuncții de subordonare arată:

- a) o enunțare: ὅτι, ὡς = că; b) un scop: ἵνα, ὅπως = ca să; c) cauza: ὅτι = pentru că; d) consecința: ὥστε = în cit; e) condiția: εἰ, εἰάν = dacă; f) concesia: εἰ καί = deși; g) excepția: πλὴν = afară de; h) timpul: ὅτε = cînd; ἐπει, ἐπειδὴ = cînd, după ce; ὡς, μέχρι, μέχρι οὗ = pînă cînd; πρὶν = înainte ca; ἐν ᾧ = pe cînd.

Cuvinte grecești în limba română

- ἵπνος : Hipnotism, somn provocat artificial.
 Κολομβάσι : colimvitră, cazanul pentru botezul copiilor.
 Σείσι : mișcări seismice (cutremure de pământ), seisme.

Pagini alese din Sfintele Evanghelii și Faptele Apostolilor

Predica de pe munte : Fericirile

Ἰδὼν ¹⁾ δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη ²⁾ (ὁ Ἰησοῦς) εἰς τὸ ὄρος... καὶ ἀνοίξας ³⁾ τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

Μακάριοι οἱ πτωχοί ⁴⁾ τῷ πνεύματι, ὅτι ⁵⁾ αὐτῶν ⁶⁾ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες ⁷⁾, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται ⁸⁾).

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται ⁹⁾).

1) Ἰδὼν : Part. aor. 2 ὁράω, a vedea.

2) Ἀνέβη : Indic. aor. 2, ἀναβαίνω, a se sui

3) Ἀνοίξας : Part. aor. 1 ἀνοίγω, deschid.

4) Οἱ πτωχοί : cei săraci, săracii. (Adj. însoțit de articol, cu valoare de subst.).

5) ὅτι : Conjunct. cauzală, ca și mai jos; că, pentru că.

6) Αὐτῶν : Genitivul însoțind verbul εἶναι arată posesiunea : a lor este.

7) Οἱ πενθοῦντες : Cei ce plîng; participiul însoțit de articol se traduce cu o propoz. relativă.

8) Παρακληθήσονται : Ind. viit. pasiv de la παρακαλέω; a consola, a mîngîia.

9) Ὀψονται : Ind. viit med. de la ὁράω.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ κλη-
θήσονται¹⁰⁾.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι¹¹⁾ ἐνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι ἐστε ὅταν (cînd, ori de cîte ori) ὀνειδίσωσι¹²⁾
(vă vor ocări) ὑμᾶς καὶ διώξωσι¹³⁾ καὶ εἰπωσιν¹⁴⁾ πᾶν
(vă vor ocări) ὑμῶν ψευδόμενοι ἐνεκεν ἐμοῦ. Χαίrete καὶ
πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἐνεκεν ἐμοῦ. Χαίrete καὶ
ἀγαλλιάσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως
γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

Sf. Evanghelie după Matei V. 1-12.

LECTIA a LXIII-a

Tatăl nostru

Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω¹⁾ τὸ ὄνομά
σου. Ἐλθέτω²⁾ ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω³⁾ τὸ θέλημά
σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπι-
ούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· Καὶ ἄφες⁴⁾ ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα
ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν⁵⁾ τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ
μὴ εἰσενέγκῃς⁶⁾ ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι⁷⁾ ἡμᾶς
ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις
καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Sf. Evanghelie după Matei VI. 9-13.

10) Κληθήσονται : Ind. viit, pas. καλέω, a chema.
11) Οἱ δεδιωγμένοι : Part. perf. med. pasiv cu articol de la
verbul διώκω a urmări, a prigoni.

12) 13) 14) Subj. aor. după ὅταν traduse cu Viit. Ind.

14) Εἰπωσιν : Subj. aor. 2 de la λέγω.

1) ἁγιασθήτω : Imper. aor. pasiv ; pers. 3 ; ἀγιάζω.
2) Ἐλθέτω : Imper. aor. pers. 3, de la ἔρχομαι.
3) Γενηθήτω : Imper. aor. pas. γίνομαι.
4) ἄφες : Imper. aor. 2 act. ἀφίημι,
5) ἀφίεμεν : Ind. prez. ἀφίημι.
6) Εἰσενέγκῃς : Subj. aor. 2 activ. pers. 2 εἰσφέρω,
7) ῥῦσαι : Imper. aor. 1 mediu, pers 2 de la ῥύομαι.

Parabola Semănătorului

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξέλθων¹⁾ ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς οἰκίας ἐκάθητο²⁾ παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ συνήχθησαν³⁾ πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε (in cit) αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθίσθαι (șezu, s-a așezat), καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὴν αἰγυλὴν εἰστήκει.⁴⁾ Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων·

Ἰδοὺ ἐξήλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν.⁵⁾ Καὶ ἐν τῷ σπείρειν⁶⁾ αὐτὸν ἃ μὲν (unele seminte) ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγον⁷⁾ αὐτά· ἄλλα δὲ (altele) ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου⁸⁾ οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν⁹⁾ διὰ τὸ μὴ ἔχειν¹⁰⁾ βάθος γῆς·

1) Ἐξελθὼν: Part. aor. 2 ἐξέρχομαι, ies.

2) Ἐκάθητο: Imperf. indic. κάθημαι, verb defectiv; sint așezat, șed.

3) Συνήχθησαν: Indic. aor. pas. συνάγω

4) Εἰστήκει: Indic. m. m. c. perf. ἵστημι.

5) Τοῦ σπείρειν: sã semene; uneori τοῦ urmat de infinitiv inseamnă, ca sã.

6) Ἐν τῷ σπείρειν: pe cînd semăna; ἐν τῷ urmat de infin. se traduce pe cînd.

7) Κατέφαγον: Ind. aor. 2 κατασθίω.

8) Διὰ τὸ μὴ ἔχειν: fiindcã nu avea; διὰ τὸ + infinitivul exprimã o cauzã.

9) Ὅπου: Adv. unde.

10) Ἐξανέτειλεν: Indic. aor. ἐξαντέλλω.

ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος¹¹⁾ (iar cînd a răsărit soarele) ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν¹²⁾ ρίζαν ἐξηράνθη¹³⁾. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθιας, καὶ ἀνέβησαν¹⁴⁾ αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἐπνίξαν¹⁵⁾ αὐτά. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδοῦο καρπὸν, ὃ μὲν (una) ἑκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ (alta) τριάκοντα.

Ὁ ἔχων ὥτα ἀκουέτω.

Sf. Evanghelie după Matei XIII, 1-9.

11) Genitiv Abs. ἀνατείλαντος, part. aor. genit. de la ἀνατέλλω: a se ivi, a răsări.

12) Aceleași observații ca la punctul 8.

13) Ἐξηράνθη: Indic. aor. pasiv ξηραίνω.

14) Ἀνέβησαν: Indic. aor. ἀναβαίνω, cresc.

15) Ἐπνίξαν: Indic. aor. πνίγω, înnăbuși.

Parabola despre oaia cea pierdută

Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες (stăteau în preajma lui) πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ (ca să-l asculte). Καὶ διεγγίζον οἱ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων· Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας¹⁾ ἐξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐνέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς²⁾ ἕως εὗρη³⁾ αὐτό; (pînă ce o găsește); καὶ εὕρῳν⁴⁾ ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ χαίρων καὶ ἐλθῶν⁵⁾ εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς· Συγγάρητέ⁶⁾ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι (care se pocăiește) ἢ (de cit) ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οὔτινες⁷⁾ οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

Sf. Evangh. după Luca XV, 1-8.

- 1) Ἀπολέσας: Part. aor. I, ἀπόλλυμι.
- 2) Ἀπολωλός (τό): Part. perf. 2, ἀπόλλυμι.
- 3) Εὗρη: Subj. aor. 2, εὕρισκω.
- 4) Εὕρῳν: Part. aor. 2, εὕρισκω.
- 5) Εἰθῶν: Part. aor. 2, ἔρχομαι.
- 6) Συγγάρητε: Imperat. aor. 2 pasiv, συγκαίρω.
- 7) Οὔτινες: N. pl. Pron. relativ, care.

Τινάρul bogat

Καὶ ἐπηρώτησέν¹⁾ τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ (de cit numai) εἰς ὁ Θεός· τὰς ἐντολάς οἶδας· μὴ μοιχεύσης²⁾, μὴ φονεύσης³⁾, μὴ κλέψῃς⁴⁾, μὴ ψευδομαρτυρήσης⁵⁾, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· Ὁ δὲ εἶπεν· Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα⁷⁾ ἐκ νεότητος. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἐν σοὶ λείπει πάντα, ὅσα ἔχεις, πώλησον⁸⁾ καὶ διάδος⁹⁾ πτωχοῖς, καὶ ἔξεις¹⁰⁾ θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει¹¹⁾ μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περιλυτὸς ἐγενήθη¹²⁾ ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.

- 1) ἐπηρώτησεν: Ind. aor. act. ἐπερωτάω.
- 2) Μοιχεύσης: Subj. ao. μοιχεύω.
- 3) φονεύσης: Subj. aor. φονεύω.
- 4) κλέψῃς: Subj. aor. κλέπτω.
- 5) ψευδομαρτυρήσης: Subj. aor. ψευδομαρτυρέω.
- 6) Τίμα: Imperat. prez. τιμάω.
- 7) ἐφύλαξα: Indic. aor. φυλάττω.
- 8) πώλησον: Imperat. aor. πωλέω.
- 9) Διάδος: Imperat. aor. 2, διαδίδωμι.
- 10) ἔξεις: Indicat. viit. ἔχω.
- 11) Ἀκολούθει: Imperat. prez. ἀκολουθέω.
- 12) Ἐγενήθη: Indic. aor. pasiv γίνομαι.

Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ
χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ εἰσπορεύ-
ονται· εὐκώλυτον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης
εἰσελθεῖν¹³⁾ ἢ (de cit) πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσελθεῖν.

Εἶπαν¹⁴⁾ δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;¹⁵⁾
ὁ δὲ εἶπεν· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ
Θεῷ ἐστίν.

Sf. Evanghelie după Luca XVIII, 18-27

LECTIA a LXVII-a

Marta și Maria

Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι¹³⁾ αὐτοῦς, αὐτὸς εἰσῆλθεν¹⁾ εἰς κώ-
μην τινά· γυνή δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο²⁾ αὐτὸν εἰς τὴν
οἰκίαν. Καὶ τῇδε ἦν (și aceasta avea) ἀδελφὴ καλουμένη
Μαριὰμ, ἣ καὶ παρακαθέσθαι³⁾ πρὸς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου
ἤκουεν⁴⁾ τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο⁵⁾ περὶ
πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα⁶⁾ δὲ εἶπεν· Κύριε οὐ μέλει⁷⁾ σοι
(nu te îngrijește faptul că) ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέ-
λιπεν⁸⁾ διακονεῖν; εἰπὼν⁹⁾ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβῃται¹⁰⁾
(ca să-mi ajute). Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος·
Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάς περὶ πολλά, ἐνὸς δὲ
ἐστίν χρεῖα· Μαριὰμ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο¹¹⁾,
ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται¹²⁾ αὐτῆς.

După Sf. Ev. Luca X 38-42

- 1) Εἰσῆλθεν : Indic. aor. II εἰσερχομαι.
- 2) Ὑπεδέξατο : Indic. aor. I, ὑποδέχομαι.
- 3) Παρακαθέσθαι : Part. aor. pas. fem. de la παρακαθίζομαι.
- 4) Ἦκουεν : Indic. imperf. ἀκούω.
- 5) Περιεσπάτο : Indic. imperf. med. περιεσπάω a atrage în altă parte, a se preocupa de, a fi absorbit de.
- 6) Ἐπιστάσα : Part. aor. II. fem. ἐφίστημι a se apropia.
- 7) οὐ μέλει σοι : verb impersonal; nu te preocupă, nu te îngrijește faptul că.
- 8) κατέλιπεν : Indic. aor. II, καταλείπω.
- 9) Εἰπὼν : Imperat. aor. II, λέγω.
- 10) Συναντιλάβεται : Subj. aor. II, med. συναντιλαμβάνω.
- 11) Ἐξελέξατο : Indic. aor. I, med. ἐκλέγω, aleg.
- 12) ἀφαιρεθήσεται : Ind. viit. pasiv. ἀφαιρέω, a ridica, a lua.
- 13) ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοῦς : pe cînd mergeau ei.

13) Εἰσελθεῖν : Inf. aor. 2, εἰσερχομαι.

14) Σωθῆναι : Inf. aor. pas. σώζω.

15) Εἶπαν : aor. I, Indic. de la λέγω : aor. 2, εἶπον.

Invierea Domnului

Καὶ διαγενομένου 1) τοῦ σαββάτου (după ce a trecut ziua simbetei), Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμῃ ἡ γόρασιν 2) ἄρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι 3) ἀλείψωσιν 4) αὐτόν. Καὶ λίαν πρωΐ (foarte de dimineață) τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων (în cea dintii zi a săptămînei), ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημα, ἀνατίλαντος τοῦ ἡλίου (pe cînd răsărea soarele). Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκλύσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; καὶ ἀναβλέψασαι 5) θεωροῦσιν ὅτι (că) ἀνακεκλύσται 6) ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι 7) εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον κατήμενον 8) ἐν τοῖς δεξιotois περιβεβλημένον 9) στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 10) Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε 11) Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρινὸν τὸν ἑστῶν.

1) Διαγενομένου : Part. aor. 2, διαγίνομαι.

2) Ἠγόρασιν : Indic. aor. 1. ἀγοράζω.

3) Ἐλθοῦσαι : Part. aor. 2. fem. pl. ἔρχομαι.

4) Ἀλείψωσι : Subj. aor. 1, ἀλείφω.

5) Ἀναβλέψασαι : Part. aor. 1, fem. ἀναβλέπω.

6) Ἀνακεκλύσται : Ind. perf. med. pas. ἀνακλύω.

7) εἰσελθοῦσαι : Part. aor. 2, fem. εἰσέρχομαι.

8) κατήμενον : Part. prez. καθήμεναι.

9) περιβεβλημένον : Part. perf. med. περιβάλλω.

10) Ἐξεθαμβήθησαν : Ind. aor. pas. ἐκθαμβέω.

11) ἐκθαμβεῖσθε : Imper. prez. m. ἐκθαμβέω.

ρωμένον 12) ἡγέρθη, 13) οὐκ ἔστιν ὧδε ἵδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν 14) αὐτόν. Ἀλλὰ ὑπάγετε, εἰπατε 15) τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι (că) προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, 16) καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξεληθῶσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις. Καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφοβοῦντο γάρ.

Sf. Evangh. după Marcu XVI, 1-8.

12) ἔστανρωμένον : Part. perf. στανρῶω.

13) Ἠγέρθη : Ind. aor. pas. ἐγείρω.

14) Ἐθηκαν : Ind. aor. τίθημι.

15) εἰπατε : Imperat. aor. 1, de la λέγω, aor. 2, εἶπον.

16) Ὁψεσθε : Indic. viit. med. ὁράω.

Pavel și Sila în cetatea Philippi (Filipi)

Ἰδόντες¹⁾ δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς¹⁾ ὅτι ἐξηλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες²⁾ αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν·³⁾ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκπαράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπαρχόντες,⁴⁾ καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη⁵⁾ ἃ οὐκ ἔξεστιν⁶⁾ ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν.⁷⁾ Καὶ συνεπέστη⁸⁾ ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιήξαντες⁹⁾ αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ραβδίζειν, πολλὰς τε ἐπιθέντες¹⁰⁾ αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον¹¹⁾ εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες¹²⁾ τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας

1) ἰδῶντες : Part. aor. 2, ὁράω.

1) stăpinii ei (roabei).

2) προσαγαγόντες : Part. aor. 2, προσάγω.

3) εἶπαν : Indic. aor. 2, εἶπον.

4) Apozitie: Iudei fiind.

5) οὐκ ἔξεστιν : Impersonal, nu este iertat, nu este permis să.

6) ἔθνη de la τὸ ἔθος, οὐς, obiceiuri.

7) οὖσιν : Part. prez. dat. pl. εἶναι.

8) συνεπέστη : Indic. aor. 2, συνεπίστημι.

9) περιήξαντες : Part. aor. 1, περιρρήννυμι.

10) ἐπιθέντες : Part. aor. 2, ἐπιτίθημι.

11) ἔβαλον : Indic. aor. 2 βάλλω.

ἠσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ μεσονύκτιον¹³⁾ Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνου¹⁴⁾ τὸν Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι. Ἀφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας, ὥστε¹⁵⁾ σαλευθῆναι¹⁵⁾ τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἡνοίχθησαν¹⁶⁾ δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πάσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη¹⁷⁾.

Faptele Apostolilor XVI, 19-26.

12) παραγγείλαντες : Part. aor. 2, παραγγέλλω.

13) către miezul nopții.

14) ὕμνον : înălțau imne de laudă.

14) ὥστε : Conj. consecutivă, cu infinit. în cit s-au zguduit.

15) σαλευθῆναι : Inf. aor. pasiv. σαλεύω.

16) ἡνοίχθησαν : Ind. aor. pas. (atic. ἀνεώχθησαν) de la ἀνοίγω.

17) ἀνέθη : Indic. aor. pas. ἀνίημι.

A. Cuvîntarea lui Pavel în Areopag (Atena)

Σταθεῖς¹⁾ δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη²⁾ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὥς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ³⁾. Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν⁴⁾ τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον⁵⁾ καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο⁶⁾ ἄγνώστῳ Θεῷ. Ὁ οὖν ἀγνοῶντες⁷⁾ εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων⁸⁾ κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις καὶ κατοικεῖ, οὐδ' ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται⁹⁾ προσδεόμενός¹⁰⁾ τινος, αὐτὸς διδούς¹¹⁾ πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοήν

1) σταθεῖς : Part. aor. 1, pasiv, ἵστημι.

2) ἔφη : Indic. imperf. φημί.

3) văd că în toate privințele voi sinteți deosebit de pioși (cucernici).

4) ἀναθεωρῶν : Partic. prez. ἀναθεωρέω, privind cu luare aminte.

5) εὗρον : Ind. aor. 2, εὕρισκω.

6) ἐπεγέγραπτο : Ind. m. m. c. Perf. ἐπιγράφω.

7) ἀγνοοῦντες : Part. prez. ἀγνοέω.

8) ὑπάρχων : Part. prez. ὑπ. κύριος, fiind domn.

9) θεραπεύεται : Ind. prez. pasiv, este servit de.

10) προσδεόμενός τινος : ca și cum ar avea nevoie de ceva.

11) αὐτὸς διδούς : el care dă sau de oare ce el dă.

καὶ τὰ πάντα ἐποίησέν τε ἐξ ἐνός¹¹⁾ πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν¹²⁾ ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὀρίσας¹³⁾ προστεταγμένους¹⁴⁾ καιροὺς καὶ τὰς ὁρθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν¹⁵⁾ τὸν Θεόν, εἰ ἄρα γε¹⁶⁾ ψυλαφήσειαν¹⁷⁾ αὐτὸν καὶ εὕροιεν,¹⁸⁾ καὶ γε¹⁹⁾ οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνός ἐκάστου ὑμῶν ὑπάρχοντα.

Faptele Apostolilor XVII, 22-27.

11) ἐξ ἐνός : dintr-un singur om, sau dintr-un singe.

12) κατοικεῖν : ca să locuiască pe.

13) ὀρίσας : Part. aor. ὀρίζω.

14) προστεταγμένους : Part. perf. med. προστάτω, mai dinainte așezat.

15) ζητεῖν : Inf. prez. ζητέω, ca să caute.

16) εἰ ἄρα γε : doar doar de l-ar dibui.

17) ψυλαφήσειαν : Opt. aor 1, ψηλαφάω.

18) εὕροιεν : Opt. aor. 2, εὕρισκω.

19) καὶ γε... οὐ μακρὰν... ὑπάρχοντα : deși nu este departe.

B. Cuvîntarea lui Pavel în Areopag (Atena) Continuare

Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν ὡς ¹⁾ καὶ
 τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν ²⁾ τοῦ γὰρ καὶ γένος
 ἐσμέν. ³⁾ Γένος οὖν ὑπάρχοντες ⁴⁾ τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν
 νομίζειν, χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι ⁵⁾ τέχνης καὶ
 ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ Θεῖον εἶναι ὅμοιον. Τοὺς μὲν οὖν
 χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ⁶⁾ ὁ Θεὸς τὰ νῦν ⁷⁾ ἀπαγ-
 γέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, καθότι ⁸⁾
 ἔστησεν ⁹⁾ ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν

1) ὡς: Conj. după cum, precum.

2) εἰρήκασιν: Indic. Perf. λέγω.

3) τοῦ γάρ... ἐσμέν: și noi sintem neam al lui.

4) γένος.. ὑπάρχοντες: dacă sintem neam al lui Dumnezeu.

5) χαράγματι: apozitie la χρυσῷ, ἀργυρῷ, λίθῳ: chip, semn
 al artei și cugetării omului.

6) ὑπεριδὼν: Part. aor. 2, a trece cu vederea; trecînd cu
 vederea timpurile neștiinței.

7) Τὰ νῦν: acum.

8) καθότι: Conjunct.; întru cît, după cum.

9) ἔστησεν: Ind. aor. 1, ἵστημι.

δικαιοσύνη, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὤρισεν, ¹⁰⁾ πίστιν παρασχών ¹¹⁾ πᾶσιν
 ἀναστήσας ¹²⁾ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ¹³⁾ ἐχλεύαζον,
 οἱ δὲ ¹⁴⁾ εἶπαν· ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν.

Faptele Apostolilor XVII, 28-32.

10) ὤρισεν: Indic. aor. 1, ὀρίζω.

11) πίστιν παρασχών: după ce a oferit tuturor credința, ga-
 ranția.

12) ἀναστήσας: Part. aor. 1, ἀνίστημι; înviindu-l.

13, 14) οἱ μὲν.., οἱ δέ: unii... alții.

A. Pavel se dezvinovățește în fața lui Festus și Agripa

Ἐν οἷς¹⁾ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκόν... ἡμέρας μέσης (la amiazi) κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον,²⁾ βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς^{3b)} καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν (Genit. abs.) εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς με τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. Ἐγὼ δὲ εἶπα· τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι³⁾ καὶ στῆθι⁴⁾ ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην⁵⁾ σοι, προχειρίσασθαί⁶⁾ σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν⁷⁾ τε⁸⁾ εἶδες ὧν⁷⁾ τε⁸⁾ ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ

1) Ἐν οἷς: Pentru asemenea prigoane.

2) Construieste: a) εἶδον... φῶς... οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα: am văzut o lumină din cer mai puternică de cît strălucirea soarelui.

3b. φῶς περιλάμψαν με καὶ τοὺς ..: lumină care mă înconjara cu strălucirea ei pe mine și pe cei ce.

3) ἀνάστηθι: Imperat. aor. 2, ἀνίστημι.

4) στῆθι: Imperat. aor. 2, ἵστημι.

5) ὤφθην: Indic. aor. pasiv ὄραω: fusei văzut de tine, deci m-am arătat ție.

6) προχειρίσασθαι: Inf. aor. 1, med. προχειρίζω: ca să te rînduiesc.

7) μάρτυρα ὧν = μάρτυρα τούτων ἃ εἶδες... ἃ ὀφθήσομαι (ὄραω).

8) τε... τε = pe de o parte... pe de alta; alît... cît.

λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, ἀνοίξαι⁹⁾ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι¹⁰⁾ ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν¹¹⁾ αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις¹²⁾ πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὁθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὁπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρώτον τε καὶ Ἱεροσολύμοις πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετάνοειν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἅξια τῆς μετάνοίας ἔργα πράσσοντας.

Ἐνεκα τούτων με Ἰουδαῖοι συλλαμβόμενοι ὄντα^{12b)} ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώντο διαχειρίσασθαι. Ἐπικουρίας οὖν τυχῶν¹³⁾ τῆς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα¹⁴⁾ μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτός¹⁴⁾ λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μέλλοντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, εἰ παθητός ὁ Χριστός, εἰ πρώτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

Faptele Apostolilor XXVI, 12-23.

9) ἀνοίξαι: Infinit. viit. ἀνόγω; ea să deschizi.

10) τοῦ ἐπιστρέψαι: ca ei să se întoarcă de la; Inf. aor. ἐπιστρέπω.

11) τοῦ λαβεῖν: Inf. aor. 2, (λαμβάνω), în Genit. să primească.

12) ἐν τοῖς ἡγιασμένοις: Part. perf. med. ἀγιάζω: a sfinți; cu sfinții, cu cei ce s-au sfințit.

12b) pe cînd eram.

13) τυχῶν: Part. aor. 2, τυγχάνω, cu complementul în Genit.

14) construieste: οὐδὲν λέγων ἐκτός τούτων ἃ τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μέλλοντα γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, εἰ παθητός... nimic grăind afară de cele ce și profetii au prezis că vor să fie și Moise, și anume că Cristos va trebui să pătinească

B. Festus și Agripa găesc pe Pavel nevinovat

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου (Genit. abs.), ὁ Φῆστος μεγάλη τῇ φωνῇ μαίνει Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. Ὁ δὲ Παῦλος· οὐ μαίνομαι, φησὶν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. Ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον¹⁾ τοῦτο. Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον· ἐν ὀλίγῳ μὲ πείθεις χριστιανὸν ποιεῖσαι. Ὁ δὲ Παῦλος· ἐδόξάμην²⁾ ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποίους καὶ γώ³⁾ εἰμι, παρεκτός⁴⁾ τῶν δεσμῶν τούτων.

Ἀνέστη⁴⁾ τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἡ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι⁵⁾ αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες⁷⁾ ἐλάλουν

1) πεπραγμένον : Part. perf. med. πρῶτω.

2) Ἐδόξάμην ἂν : m-aș ruga. Ind. aor. 1, pe lingă nădărmă, de la εὐχομαι.

3) καὶ γώ : crasă pentru καὶ ἐγώ.

4) ἀνέστη : Ind. aor. 2, ἀνίστημι.

5) παρεκτός : Prepoz. cu Genit., afară de.

6) οἱ συγκαθήμενοι : Part. συνκάθημι.

7) ἀναχωρήσαντες : Part. aor. 1, ἀναχωρέω.

πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν ἀξιόν⁸⁾ τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ ἔφη· ἀπολεῖσθαι⁹⁾ ἐδύνατο¹⁰⁾ ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ¹¹⁾ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

După Faptele Apostolilor XXVI, 24-32

8) ἀξιός : adj. cu complementul în Genit.; θανάτου ἢ δεσμῶν : ceva demn de moarte sau de lanțuri.

9) ἀπολεῖσθαι : Inf. perf. med. pasiv. ἀπολύω.

10) ἐδύνατο : Imperf. Indic. med. δύναμαι.

11) εἰ μὴ ἐπεκέκλητο : dacă n-ar fi făcut apel la; ἐπεκέκλητο : Ind. m. m. c. Perf. ἐπικαλέω.

SUPLEMET SYNTACTIC

Cîteva reguli principale de sintaxă

ARTICOLUL

I. Articolul δ , η , $\tau\acute{o}$ însoțește, în limba greacă, orice substantiv pentru a-i determina mai bine înțelesul, întocmai ca articolul hotărît sau propriu în limba română.

Ex.: δ γέρων = bătrînul.
 γέρων = bătrîn, un bătrîn.

Articolul se acordă cu substantivul pe care-l determină în gen, număr și caz.

Ex.: δ ἡγεμών = conducătorul = η χώρα, țara
 $\tau\acute{o}$ σῶμα, corpul

II. Articolul are și cîteva înțelesuri particulare:

1. Fiind la origină pronume demonstrativ, articolul a păstrat acest înțeles în cîteva expresiuni foarte întrebuițate. În acest caz articolul primește accent.

Ex.: δ μὲν . . . δ δὲ = unul . . . altul (la toate cazurile și genurile)

2. Articolul la neutru singular și plural are uneori înțeles de substantiv.

Ex.: $\tau\acute{o}$ τὸ ἀνθρώπου = rolul omului.
 $\tau\acute{\alpha}$ ἐκείνου = bunurile fiecăruia.

3. Articolul determinînd un cuvînt sau un grup de cuvînte oarecare, le dă înțeles de substantiv.

Ex.: οἱ δίκαιοι (adj.) = dreptii.
 $\tau\acute{o}$ λῶειν (verb) = acțiunea de a dezlega, dezlegarea.
 οἱ νῦν (adv.) = oamenii de acum.
 οἱ ἀμφὶ Κίρον

(grup de cuvînte) = însoțitorii, curtea lui Cirus.

III. Articolul în general nu se întrebuițează în următoarele cazuri:

1. Înaintea numelui predicativ.

Ex.: Ο Κίρος ἦν πάντων ἀνδρικώτατος (= δ ἀνδρικώτατος)
 Cirus era cel mai curajos dintre toți.
 $\tau\acute{o}$ μηδὲν θαυμάζειν ἀρχή (= η ἀρχή) ἐστὶ τῆς σοφίας.
 A nu te minuna de nimic este începutul înțelepciunii.

2. În maxime, învățămintele, idei generale.

Ex.: Ἀνθρώπου (= τοῦ ἀνθρώπου) φύχῃ (= η φύχῃ) ἀθάνατός ἐστι
 Sufletul omului e nemuritor.

3. Articolul poate să însoțească și poate să fie omis înaintea numelor proprii de persoane și de orașe.

Ex.: Ὁ Σωκράτης sau Σωκράτης = Socrate.
 Αἱ Ἀθῆναι sau Ἀθῆναι = Atena

III. Atributul substantival sau adjectival stă între articol și substantivul determinat.

Ex.: Ὁ τῶν Περσῶν ἔθνος = (Poporul Persilor).
 η μεγάλη πόλις = Marea cetate.

Atributul substantival și adjectival poate sta și în urma substantivului, în acest caz însă se repetă articolul.

Ex.: Ὁ ἔθνος δ τῶν Περσῶν.
 η πόλις η μεγάλη.

Dacă articolul nu se repetă, se schimbă înțelesul.

Ex.: η πόλις μεγάλη = cetatea este mare.

ACORDUL

I. Acordul Adjectivului

Ca și în limba latină, adjectivul se acordă în caz, număr și gen cu substantivul la care se raportă.

πόλις μεγάλη = (oraș mare).
 ἀνδρείος νεανίας = (tinăr brav).
 πολιτικὸν ζῷον = (animal sociabil).

Observări a) Se observă că și în limba greacă, de multe ori, acordul se făcea după înțeles (ad synesin).

Ex.: φίλα τέκνον (iubite copil)

b) Când un adjectiv se raportă la mai multe substantive, el nu se repetă la fiecare și se acordă de obicei cu acela lingă care este așezat.

Ex.: θορὰς καὶ χαρὰ μέγιστη sau
 μέγιστος θορὰς καὶ χαρὰ.
 Pasiune și bucurie foarte mare.

II. Acordul verbului

A. Verbul se acordă în număr și persoană cu subiectul său urmînd aceleași reguli ca și în limba latină.

Ex.: Αἱ μητέρας φιλοῦσι τὰ τέκνα.
 Mamele își iubesc copiii.
 Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μητέρα φιλοῦσι τὰ τέκνα.
 Tatăl și mama își iubesc copiii.
 Φίλει οὗτος ὁ πατὴρ καὶ ἡ μητέρα.
 Te iubesc tatăl și mama.

Observări. Când un verb se raportă la mai multe subiecte de diferite persoane, persoana 1-a are precădere față de a 2-a și a 3-a, iar persoana a 2-a față de a 3-a:

Ex.: Ἐγὼ καὶ οὗτος θαυμάζομεν τὸν Θεόν.
 Eu și tu admirăm pe D-zeu.

B. Spre deosebire de limba latină, în limba greacă, cînd subiectul este la neutru plural, predicatul stă la singular.

Τὰ ζῷα τρέχει = (Animalele aleargă).

III. Acordul prin atracție

A. Atracția genului. Ca și în limba latină, cînd numele predicativ este un substantiv, pronumele demonstrativ, care, după înțeles, ar trebui să fie la genul neutru, se acordă, prin atracție, în gen și număr cu substantivul nume predicativ. Tot astfel și pronumele relativ, în loc să se acorde cu antecedentul, se acordă în gen și număr cu substantivul nume predicativ.

Ex.: Αὐτὴ (în loc de τοῦτο) ἔσται ἡμῖν σωτηρία.
 Acest lucru va fi pentru noi scăparea.
 Λόγοι εἰσὶν ἃς (în loc de οὗς) ἐλπιδας ὀνομάζομεν.
 Sînt prezumții pe care le numim speranțe.

B. Atracția cazului. Cînd pronumele relativ ar trebui să fie la Acuzativ iar antecedentul său este la Genitiv sau Dativ, atunci relativul, de obicei, prin atracție se pune în cazul antecedentului.

Ex.: Τῶν ἑθνῶν ὧν ἡμῖς ἴσμεν (ὧν în loc de ἃ).
 Dintre neamurile pe care noi le cunoaștem.
 Μήδων ὅσων (în loc de ὅσους) ἐβράχα, ὃ ἑμὲς πάρος
 κάλλιστος.
 Dintre Mezii, pe care i-am văzut, bunicul meu este cel
 mai frumos.
 Τῷ ἡγεμόνι πιστεύομεν ᾧ (în loc de ὧν) ἂν Κύρος δῶ.
 Ne vom încrede călăuzei pe care ne-o va da Cyrus.

Cînd antecedentul relativului este pronumele demonstrativ οὗτος și cînd relativul este în acelaș caz cu antecedentul, antecedentul pr. demonstr. se suprimă.

Ex.: Ὃς ἦλθεν (= οὗτος ὃς ἦλθεν).
 Acela care a venit.
 Σὺν εἰς στέργεις (σὺν τοῖς τοῖς οὗς στέργεις).
 Cu acei pe care îi iubești.

Părțile propoziției

I. Subiectul. Ca și în limba latină, subiectul unui verb la mod personal stă în cazul Nominativ: ὁ πατὴρ φίλει τὰ τέκνα.
 (Tatăl iubește pe copii).

II. Atributul. Cînd un substantiv determină pe un altul, el stă în cazul Genitiv, servind de complement celui dintîi. Un astfel de Genitiv poate exprima:

a) o posesiune: Τὸ Πέτρον βιβλίον (Cartea lui Petru).

b) o parte dintr-un întreg (Genitivul partitiv): ὁ ἥμιονος τοῦ στρατοῦ (jumătate din armată). Se observă că, în limba greacă, în-trebuințarea Genitivului partitiv este mult mai largă decât în limba latină, el înțilinindu-se chiar după verbe: δός μοι τοῦ ἄρτου (dă-mi din această piine).

c) materia: χρυσοῦ στέφανος. (Coroană de aur).

d) durata: Ὀδὸς τριῶν ἡμερῶν. (Cale de trei zile).

e) prețul, care în limba latină se exprimă numai prin Genitiv sau Ablativ, în limba greacă se exprimă numai prin Genitiv: μῶν τεσσάρων χώρα. Un teren de patru mine (o monetă).

f) subiectul sau obiectul unui substantiv verbal: ὁ τῶν πολεμίων φόβος = frica dușmanilor (Genitiv subiectiv) sau frica de dușmani (Genitiv obiectiv)

III. Complementul adjectivelor. Spre deosebire de limba latină, limba greacă — pierzind Ablativul — întrebuințează cazul Genitiv după adjectivele care înseamnă:

a) Valoarea: Ἄξιος πολλῆς τιμῆς (Demn de multă cinste).

b) Amintirea sau uitarea: Τῶν ἔρκων μνήμων (cel care își amintește de jurăminte).

Abundența sau lipsa: Πλήρης οἴνου (Plin de vin).

d) Dorința: Δόξης ἐπιθυμητικός, (Doritor de glorie).

Se observă că după adjectivele de asemănare se întrebuințează numai cazul Dativ: Ὅμοιος τῷ πατρί (Asemenea tatălui).

IV. Complementul comparativului. a) Dacă acest complement este un nume, el stă în cazul Genitiv: Κροίσου πλουσιώτερος = mai bogat decât Ceresus.

b) Termenul de comparație se poate exprima și prin conjuncția ἢ, urmată de cazul primului termen al comparațiunii: Πλουσιώτερος ἢ Κροίσος.

c) Dacă termenul al doilea al Comparațiunii este un adjectiv, el stă tot la comparativ: Εὐδαιμονέστερος ἢ σοφώτερος (mai fericit decât înțelept).

V. Complementul superlativului. Ca și în limba latină, regulimul superlativului relativ se exprimă prin cazul Genitiv: Τὸ ψηλότατον τῶν δένδρων (cel mai înalt dintre arbori).

VI. Complementul verbului: Complementul verbului se poate exprima prin următoarele cazuri:

1. Acuzativ. După verbele tranzitive, la forma activă și medie: Ὁ πατήρ φιλεῖ τὰ τέκνα (Tatăl iubește copiii).

Observări. a) Sint unele verbe care în românește sint tranzitive, iar în limba greacă sint intransitive: Τυγχάνειν τινός (a ajunge pe cineva); iar altele sint intransitive în românește și tranzitive în limba greacă: Ἀδικεῖν τινα (a face nedreptate cuiva).

b) Unele verbe, ca și în limba română și latină, au două complemente în Acuzativ: Διδάσκω τοὺς παῖδας τὴν γραμματικὴν (Învăț pe copii gramatica).

c) Se construiesc de asemenea cu Acuzativul unele verbe intransitive; în acest caz însă obiectul trebuie să fie derivat din aceeași rădăcină cu verbul sau să fie înrudit cu el prin însemnare: Πόλεμον πολεμεῖν χαλεπὸν (A război un război greu).

2. Genitiv. Dintre verbele care au complementul în cazul Genitiv, mai importante sint cele care arată:

a) Superioritatea sau inferioritatea: Ἐκράτησε τῶν πολεμίων (A biruit pe dușmani).

b) Depărtarea: Ὀδὴ ἀπέχει ἡ ὁδὸς τοῦ ποταμοῦ (drumul nu este departe fluviu)

c) Abundență sau lipsă: χρημάτων εὐπορεῖ (Are abundență de bani).

d) Reușita: Τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ (A atinge un scop).

e) A bea și a minca: Οἶνον πίνειν (A bea vin).

3. Dativ. Complementul stă în cazul Dativ după verbele care înseamnă:

a) Asemănare: Ἐοικε τῷ πατρί (seamă cu tatăl său)

b) Prietenie sau dușmănie: Πολεμεῖν τινι (a face război cuiva).

c) Ajutor: Συμμάχοις βοῆθαι (A ajuta pe aliați).

d) Folosință: Ἰπποὺς τοῖς ἑμοῖς χρήσει (Te vei servi de caii mei).

Observare. În Dativ stă și complementul indirect răspunzând la întrebările cui, pentru cine, la ce: Δίδωμι ἐσθλὰ πτωχῷ

(Dau o haină săracului). Βούλωμαι ἑγὼ οὐ μόνον ἑμαυτῶ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις (Vreau să trăiesc nu numai pentru mine, dar și pentru alții)

VII. Determinările circumstanțiale. Determinările circumstanțiale se exprimă în limba greacă precum urmează:

1. Pentru a exprima locul:

a) La întrebarea unde (ποῦ): Cazul *Dativ* precedat de ἐν.
Ex.: Οἰκεῖ ἐν Ῥώμῃ (Locuiește în Roma).

b) La întrebarea încotro (ποῖ): Cazul *Acuzativ* precedat de εἰς.
Ex.: Ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν (A venit în oraș).

c) La întrebarea de unde (πόθεν): Cazul *Genitiv* precedat de ἐκ (ἐξ).
Ex.: Ἀπῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν (Am plecat din Atena).

d) La întrebarea pe unde πῇ: Cazul *Genitiv* precedat de διᾶ.
Ex.: Διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Trece prin agora, piața publică).

2. Pentru a exprima timpul se întrebuințează:

a) La întrebarea cînd; Cazul *Dativ* precedat de ἐν.
Ex.: Ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ (În acel timp).

Se observă că, dacă timpul este exprimat printr-un cuvînt, care măsoară timpul (ziua, luna sau an), însoțit de o determinare numerică, nu se mai întrebuințează prepoziția ἐν.

Ex.: Ἦλθεν τῷ τρίτῳ μηνί (A sosit în a treia lună).

b) Durata unei acțiuni se exprimă prin *Acuzativ* fără prepoziție.

Ex.: Ἐδάσμευσεν τρία ἔτη (A domnit trei ani).

3. Dintre celelalte determinări se exprimă:

Prin *Genitiv*: a) Prețul: Πολλοὺ ποιεῖσθαι τινα (a socoti pe cineva de mult preț).

b) Materia: χρυσοῦ πεποιήται ὁ στέφανος (Coroana a fost făcută din aur).

c) Cauza: Εὐδαμονίζω σε τῆς σοφίας. (Te felicit pentru înțelepciune)

Prin *Dativ*: a) Instrumentul: Πάσιν τινὰ ῥίπτει (A lovi pe cineva cu sabia).

b) Cauza: λιμῶ ἀπέθανεν (A murit de foame).

Prin *acuzativ*: a) Distanța: Ἀπέχει εἴκοσι βήματα ἀπὸ τῆς πόλεως (Este departe la 20 de pași de oraș).

b) Partea: Τὸν δάκτυλον ἀλγεί (Suferă de deget).

Înțelesul timpurilor

În limba elină, ca și în genere în limba latină, la orice verb se deosebesc:

A. Felul acțiunii, care poate fi:

1. O acțiune neîndeplinită, cursivă (incepută dar neisprăvită), durativă, (actio imperfecta);

Ex.: γράφω scriu.
ἔγραφον scriam.

2. O acțiune îndeplinită, considerată în rezultatele ei (actio perfecta):

Ex.: εὔρηκα, am găsit (deci, am),
βεβίωκα a trăit (acum nu mai trăiește).

3. Acțiunea verbală în sine fără ideea de durată sau îndeplinire, o acțiune începătoare sau momentană:

Ex.: ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα veni, vidi, vici.
venii, văzui, învinsei;
βασίλευσαι, va fi rege, va ajunge rege.

B. Ideea de timp, după care acțiunea arătată de verb poate fi raportată la:

1. Present : ποιεῖ, παροίχεν;
2. Trecut : ἐποίησεν, ἐπεποιήκει;
3. Viitor : ποιήσει.

I. Indicativul

Timpurile Indicativului exprimă și ideea de timp și felul acțiunii după cum urmează:

A. **Prezentul**: o acțiune neterminată în prezent.

Ex.: ὁρῶ, eu văd.

B. **Imperfectul**: o acțiune neterminată în trecut.

Ex.: Τὰς πόλεις ἔκτιζον, ei întemeiau cetățile.

C. **Viitorul**: acțiunea verbală în sine sau acțiunea începătoare în viitor.

Ex.: Βασιλεύσει: va fi rege, sau va ajunge rege.

D. **Aoristul**: 1. Acțiunea verbală în sine (fără ideea de durată sau de rezultat) raportată la trecut, perfectum historicum în limba latină.

Ex.: Ἐπολέμησαν οἱ Ἀθηναῖοι, Atenienii făcură sau au făcut războiul.

2. Acțiunea începătoare (ingresivă), momentană, raportată la trecut.

Ex.: Ἐβασίλευσεν, ajunse rege.

Ἐβλέψεν, aruncă o privire.

Ἐνόσησεν, căzu bolnav.

Notă. Aoristul are valoare de M. m. c Perfect pentru a indica un fapt trecut, anterior altui fapt trecut.

Ex.: Δαρεῖος Κόρον μεταπέμπεται (Prezent istoric)
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἵς αὐτὸν σατράπην ἐποίησεν
Darius cheamă pe Cyrus din provincia
peste care îl făcuse satrap.

E. **Perfectul**: o acțiune terminată în prezent sau rezultatul prezent al unei acțiuni îndeplinite, perfectum praesens în limba latină.

Ex.: Οἶδᾶ, (am văzut, deci) eu știu.

Κέκτημαι, (am cîștigat deci) eu posed.

F. **M. m. c. Perfect**: o acțiune terminată în trecut sau rezultatele trecute ale unei acțiuni îndeplinite, aflându-se cu Perfectul în acelaș raport ca Imperfectul cu prezentul.

Ex.: Ἐτεθνήκει, murise.

Ἐτέθαστο, era îngropat.

Ἐκεκτήμην, posedam.

G. **Viitorul anterior sau exact** (rar întrebuințat): rezultatul viitor al unei acțiuni îndeplinite.

Ex.: Λεόσομαι, voi fi fost dezlegat.

Γεγράφεται ἢ ἐπιστολῇ, scrisoarea va fi fost scrisă,
sau se va fi terminat cu scrisul scrisorii.

II. Participiul

Timpurile Participiului au acelaș înțeles ca și timpurile corespunzătoare ale Indicativului (exprimind și felul acțiunii și ideea de timp).

Ex.: λῶων, dezlegînd.

λῶσων, trebuind să dezlege.

λῶσας, după ce a dezlegat.

III. Conjunctivul, Optativul, Imperativul și Infinitivul

Timpurile acestor moduri nu exprimă ideea de timp, ci numai felul acțiunii. Timpurile Optativului și Infinitivului exprimă ideea de timp numai în Stilul oblic sau indirect, după cum urmează:

Optativul prezent exprimă prezentul.

Ex.: Εἶπεν ὅτι ἀποθνήσκει (stil direct, ἀποθνήσκει), zise că el moare.

Optativul aorist exprimă trecutul.

Ex.: Εἶπεν ὅτι ἀποθάνοι (stil direct, ἀπέθανε, el muri), zise că el muri, sau, a murit.

Optativul viitor exprimă viitorul.

Ex.: Εἶπεν ὅτι ἀποθανοίτο (stil direct, ἀποθνήσκει, el va muri), zise că va muri.

Infinitivul prezent exprimă prezentul.

Ex.: Εἶπεν αὐτὸν ἀποθνήσκειν (stil direct, ἀποθάνειται, el moare), zise că el moare.

Infinitivul Aorist exprimă trecutul.

Ex.: Εἶπεν αὐτὸν ἀποθανεῖν (stil direct, ἀπέθανε, el muri), zise că el muri sau a murit.

Infinitivul Viitor exprimă viitorul.

Ex.: Εἶπεν αὐτὸν ἀποθανεῖσθαι (stil direct, ἀποθάνειται, el va muri), zise că el va muri.

Modurile verbului în propozițiile principale

Ca și în latinește se întrebuințează:

1. Pentru a exprima un fapt real: Modul Indicativ.

Ex.: Ὁ χρόνος φεύγει. Timpul fuge.

2. Pentru a exprima un fapt posibil: Modul Optativ Present sau Aorist, însoțit de ἄν (mai ales în perioada condițională potențială).

Ex.: Εὐδαίμων ἂν εἶην, εἰ φίλον ἔχοιμι. Aș fi fericit, dacă aș avea un amic.

3. Pentru a exprima un fapt ireal: Indicativul unui timp secundar, Imperfect sau Aorist, însoțit de ἄν (mai des în perioada condițională ireală).

Ex.: Εὐδαίμων ἂν ἦν, εἰ φίλον εἶχον. Aș fi fericit (acum), dacă aș avea un amic (dar n-am).

În toate cazurile precedente negațiunea este οὐ.

4. Pentru a exprima un ordin (persoana 2, 3 singular și plural): Imperativul prezent sau Aorist.

Ex.: λῶε — Dezleagă! λυέτω = Dezlege!

5. Conjunctivul pentru a exprima:

a) Un îndemn: ὦμεν (eamus). Să mergem.

b) O oprire (ordin negativ): Μὴ λῶης (Conjunctiv Aorist), sau Μὴ λῶε = Nu dezlega!

c) O deliberare în întrebări: Εἰπωμεν ἢ σιγῶμεν; Să vorbim sau să tăcem?

6. Pentru a exprima: a) o dorință realizabilă: Optativul singur sau însoțit de εἴθε ori εἰ γάρ.

Ex.: ὦ παῖ, γένοιο πατὴρς εὐτοχέστερος. O copile, fie ca tu să ajungi mai fericit decît tatăl tău.
Εἴθε ζῷης. Măcar de ai trăi.

b) o dorință irealizabilă: Indicativul unui timp secundar (Imperfect sau Aorist) precedat de εἴθε ori εἰ γάρ.

Ex.: Εἴθε σοι τότε συνεγενόμην. De ce n-am fost eu atunci împreună cu tine.

Propozițiunile subordonate

O propozițiune subordonată, exprimînd părerea Subiectului principalei și fiind dependentă de un timp secundar, poate să întrebuințeze, în locul Indicativului și uneori al Conjunctivului, Modul Optativ, numit Optativul oblic sau al Stilului indirect. Această regulă nu este obligatorie.

I. Propozițiile complete

În limba greacă propozițiile complete sint de mai multe feluri :

A. Completiva legată de principală prin *Conjuncții* și anume :

1. Prin *Conjuncțiile* *ὅτι* sau *ὥς* (că), urmate de *Indicativ*, după verbele care înseamnă, a zice, a cugeta, a crede, a vedea, a ști, a afla.

Ex : λέγω *ὅτι* εἰσὶμός εἰμι. Spun că sint gata (pregătit).

Οἶδα *ὅτι* Θεός ἐστιν. Știu că Dumnezeu există.

*Ἐλθεν *ὅτι* ἡ ὁδὸς ἔσοιτο (Optativul oblic în locul lui *ἔσται* din Stilul direct) πρὸς βασιλέα. Zicea că va merge (că drumul îi va fi) contra regelui.

2. Prin *conjuncția* *ὥπως*, urmată de *Indicativul Viitor* sau *Conjunctivul*, după verbele care înseamnă, a veghea ca (φροντίζειν), a se pregăti ca (παρασκευάζομαι).

Ex : Παρασκευάζομαι ὥπως ἀμυνοῦμαι. (= ἀμύνωμαι) mă pregătesc să mă apăr.

Παρασκευάζομην ὥπως ἀμύνωμαι sau ἀμυνοῦμαι (= ἀμυνοίμην, Optativul oblic) Mă pregăteam să mă apăr.

3. Prin *conjuncțiile* *μή* sau *μή οὐ* urmate de *Conjunctiv* după verbele de temere, *δέδοικα*, *φοβοῦμαι*.

Ex : Δέδοικα *μή* ὁ διδάσκαλος ἔλθῃ. Mă tem să nu vie profesorul sau mă tem că profesorul va veni

Δέδοικα *μή* οὐ διδάσκαλος ἔλθῃ. Mă tem ca nu cumva profesorul să nu vină sau mă tem că profesorul nu va veni.

*Ἐδεῖσαν *μή* ὁ διδάσκαλος ἔλθοι. (Optativul oblic). Se temeau că profesorul va veni.

B. Completiva legată de principală fără *Conjuncții* și anume :

1. Completiva infinitivală. Cind verbul din principală exprimă o părere, o declarare, ca νομίζω, λέγω, φημί etc. o νομίζῃ, ca βούλομαι, ἐθέλω etc. sau este un verb impersonal ca χρῆ (tre-

buie), ἔξεστι (este permis), ἀναγκαῖον ἐστί (e necesar), secundara completivă se exprimă prin Acuzativ cu Infinitiv

Ex : Νομίζω σε ἀμαρτάνειν. Socotesc că greșești.

Negațiunea obicinuită este οὐ (rar μή).

Dacă subiectul secundarei este același ca al principalei, el nu se exprimă; iar numele predicativ se acordă cu subiectul principalei.

Ex : Φημί εἶναι ἀγαθός. Spun că eu sint bun.

2. Completiva participială. Cind verbul din principală exprimă percepțiune fizică sau intelectuală ca ὁράω (văd) οἶδα (știu), ἀκούω (aud), γινώσκω (cunosc), δηλώω (ară), secundara completivă se exprimă cu *Conjuncțiile* *ὅτι* ori *ὥς* și *Indicativul*, dar mai de grabă printr-un *Participiu* care se referă la complement.

Ex : Οἶδα Θεὸν ὄντα (= Οἶδα *ὅτι* Θεός ἐστιν). Știu că Dumnezeu există.

C. Completiva interogativă indirectă legată de principală printr-un cuvânt întrebător, urmat de *Indicativ*.

Ex : Ἐρωτᾷ εἰ εἰσὶμός εἰ. Întreabă dacă ești gata.

*Ἦρτο εἰ τις ἐμοῦ εἴη σοφώτερος (Optativul oblic). Întreba dacă cineva era mai înțelept decît mine.

Întrebarea dublă este legată de principală prin *πότερον... ἢ* (utrum... an), εἰ... ἢ (dacă... sau), εἴτε... εἴτε (dacă... dacă).

Ex : Ἐρωτᾷ πότερον (εἰ) ἀσθενείς ἢ ὑγιαίνεις. Întreb dacă ești bolnav sau sănătos.

II. Propozițiile subordonate circumstanțiale

1. Subordonata de cauză. Se leagă de principală prin *conjuncțiunile* *ὅτι*, *διότι* (fiindcă) sau *ὥς*, *ὅτε*, *ὁπότε*, *ἐπει*, *ἐπειδὴ*, *ἐπειδὴ* *πὲρ* (de vreme ce, fiindcă), cu verbul la *Indicativ*. Negațiunea este οὐ

Ex : *Ἐπειδὴ ἐπιθυμείς, ἀπέρχομαι. Fiindcă dorești, plec.

Τὸν Περικλέα ἐκάκιστον *ὅτι* οὐκ ἐπιστάτοι (Optativul oblic). Acuzau pe Pericles fiindcă (ziceau ei) nu-i ducea contra dușmanului.

2. Subordonata consecutivă are verbul la Indicativ (negațiunea οὐ sau la Infinitiv (negațiunea μὴ) legindu-se, în ambele cazuri, de principală prin Conjuncția ὥστε (în cit) sau ὡς (în cit).

Ex.: Ὅπως ἐστὶ σοφὸς ὥστ' οὐδέποτε σφάλεται. Este atît de înțelept încît nu se înșeală niciodată.

Κραυγὴν ἐποιοῦν ὥστε τοὺς πολεμικοὺς ἀκούειν Strigau atît de tare, în cit dușmanii puteau să-l audă.

3. Subordonata finală. Verbul subordonatei finale stă în Conjunctiv, legindu-se de principală prin Conjuncțiile ὡς, ὅπως, ὅπως ἂν, ἵνα (ca să). Negațiunea e μὴ.

Ex.: Ἐσθίε ἵνα ζῇς, μὴ ζῇ ἵνα ἐσθίης. Mănîncă pentru ca să trăiești, nu trăi ca să mănînci.

Φύλακας συμπέμπει (Present istoric), ὅπως φυλάττοιεν (Optativul oblic) αὐτόν. Trimise cu el paznici pentru a-l apăra (sau ca să-l apere).

4. Subordonata condițională. Conjuncțiunea principală este εἰ, (dacă). Negațiunea μὴ. Verbul stă:

a) La Indicativ, dacă condițiunea este reală (perioada condițională reală).

1) εἰ καλῶς ἐλάλησα, τί μεθερεῖς. Dacă am vorbit bine de ce mă bați?
Sf. Evang. Ioan.

Ex.: 2. Εἰ βούλει εἰρήνην, παρασκευάσον τὴν εἰρήνην. Dacă vrei pace, pregătește pacea.

b) La Optativ, dacă condiția este realizabilă (perioada condițională potențială).

Ex.: Εἰ πλούσιος γενόμεν, οὐκ ἂν εἶην φιλάργυρος. Dacă aș fi bogat, n-aș fi avar.

c) La Imperfectul Indicativului pentru Prezent și la Aoristul Indicativului pentru Trecut (perioada condițională ireală), dacă condiția este irealizabilă.

Ex.: Εἰ πλούσιος ἦν, οὐκ ἂν φιλάργυρος ἦν. Dacă aș fi bogat (dar nu sînt), n-aș fi avar.

Observare. Subordonata condițională întrebuintează:

a) Conjuncția εἰ și Conjunctivul, pentru a exprima un fapt determinat care se referă la viitor (modul eventual).

Ex.: Ἐάν ζητῇς καλῶς, εὐρήσεις. Dacă vei căuta bine, vei găsi.

b) Conjuncția εἰ și Conjunctivul, pentru a exprima un fapt general care se repetă în Prezent și Conjuncția εἰ și Optativul pentru a exprima un fapt general, repetat în Trecut.

Ex.: Ἐάν τοῦτο ποιῇ. De cite ori face aceasta.

Εἰ τοῦτο ποιεῖ. De cite ori făcea aceasta.

5. Subordonata temporală. Conjuncțiile temporale sînt:

ὡς, ὅτε, ἡνίκα, cînd	ἕως, atîta cit
ὅποτε, εἰ, de cite ori	ἕως, ὅστε, μέχρι οὗ, pînă ce să
ἐπεὶ, ἐπειδὴ, după ce	ἐν ᾧ, în timp ce
ἐπει, ὡς τάχιστα, îndată ce	ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ, de cînd, din
πρὶν, mai înainte de	τιμὴν cînd.

Subordonata temporală întrebuintează:

a) Indicativul și negațiunea οὐ, pentru a exprima un fapt real și determinat.

Ex.: Ἐμάχοντο, ἕως οἱ σύμμαχοι ἀφίκοντο. Luptară pînă sosiră aliații.

b) Conjunctivul cu ἂν și negațiunea μὴ, pentru a exprima un fapt viitor. (Conjuncțiile temporale se compun cu ἂν: ὅταν ὅποτε, ἡνίκα ἂν, ἐπεὶ ἂν, ἐπειδὴ ἂν, ἐστ' ἂν, μέχρι ἂν).

Ex.: Ἐπειδὴν διαπράξωμαι ἃ θέλω, ἤξω. După ce voi fi terminat treburile mele, voi veni.

c) Conjunctivul și conjuncția compusă cu ἂν, pentru a exprima un fapt general care se repetă în Prezent și Optativul fără ἂν, pentru un fapt general care se repetă în trecut.

Ex.: Οἱ Χαλδαῖοι μισθοῦ στρατεύονται, ὅπου τις αὐτῶν δέηται. Caldeii servesc ca mercenari, ori de cite ori cineva are nevoie de ei. Οἱ Χαλδαῖοι μισθοῦ ἐστρατεύοντο, ὅποτε τις αὐτῶν δέοιτο. Caldeii serveau ca mercenari, ori de cite ori avea nevoie de ei.

Conjuncția πρὶν, mai înainte de, se construiește cu:

a) Infinitivul, după o principală afirmativă.

Ex.: Βουλευέου πρὶν ἔργῳ ἐπιχειρεῖν. Deliberează mai înainte de a întreprinde o lucrare.

b) *Un mod personal*, după o principală negativă, potrivit regulilor generale ale propozițiilor temporale.

Ex.: Οὐκ ἔθελε φεύγειν πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε. Nu voi să fugă mai înainte de a-l fi convins soția.

6. *Subordonata comparativă* are verbul la *Indicativ* și negațiunea ὅ, legindu-se de principală prin Conjunctiunea *ὥστε*, *καθάπερ*, cum, după cum.

Ex.: Ποιῶ ὥσπερ δυνήσομαι. Voi face cum voi putea.

7. *Subordonata concesivă* are verbul la *Indicativ* și negațiunea μή, legindu-se de principală prin Conjunctiunea *εἰ καὶ*, deși, cu toate că, măcar că.

Ex.: Εἰ καὶ βασιλεὺς πέφυκας, θνητὸς εἶ. Deși ai fost născut rege, ești muritor.

8. *Subordonata relativă*. Spre deosebire de limba latină subordonata relativă are verbul la *Indicativ*, chiar cînd ea ține locul unei subordonate la modul *Conjunctiv*.

Ex.: Τῶν πέμψω ἄνδρας, οἵτινες ὑμῖν συμμαχοῦνται. Vă voi trimite oameni care vor lupta (finala: ca să lupte) împreună cu voi.

Relativele condiționale însă se construiesc cu diferitele moduri ale propozițiilor condiționale începătoare cu Conjunctiunea *εἰ* și *ἐάν*.

III. Infinitivul

Se poate întrebuința cu articol și fără articol.

A. Infinitivul cu articol are funcțiunea sintactică a unui substantiv neutru, declinându-se la toate cazurile.

Ex.: Τησσομαι τὸ καθεναῖν.

Voi înfrunta moartea.

Νεὺς τὸ σιγὰν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν.

Pentru tineri e mai bine a tăcea decît a vorbi.

B. Infinitivul fără articol se întrebuințează:

1. După verbele care arată o părere, o declarare, ca: λέγω, φημί, zic; νομίζω, δοκῶ, ἵσθαι, gîndesc, cred, ἐλπίζω, sper, etc.

Ex.: Νομίζω σὲ ἀμαρτάνειν.

Cred că tu greșești.

2. După vorbele cari arată o voință ca: βούλομαι, θέλω, voiesc; ἐπιθυμῶ, doresc; δέομαι, rog; καλεῶμαι, poruncesc etc.

Ex.: Βούλομαι σὲ ἐμὸν ἔπαισαι.

Vreau să mă urmez.

3. După verbele sau expresiunile impersonale, ca: δεῖ, χρῆ, trebuie; ἔξεστι, ἔνεστι este permis, este posibil, ἀναγκαῖόν ἐστι, este necesar, etc.

Ex.: Χρῆ τὸν ἄνθρωπον ἐργάζεσθαι.

trebuie ca omul să muncească.

4. Infinitivul are înțeles final după verbele ca: ἐπιτρέπω, încredințez; αἰρέομαι, aleg; διδόναι, a da; λαμβάνω, iau, etc.

Ex.: Ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὸν παῖδα θρέφαι καὶ παιδεύσαι.

Îi încredință copilul ca să-l crească și să-l educe.

Subiectul Infinitivului stă în cazul Acuzativ. Subiectul Infinitivului nu se mai exprimă, cînd Infinitivul are același subiect cu principală, iar numele predicativ se acordă cu subiectul principalei. Vezi completiva infinitivală pag. 252.

Ex.: Ὁμολογῶ εἶναι Ἀθηναῖος.

Mărturisesc că este Atenian.

IV. Participiul

Se întrebuințează:

A. Ca prescurtare a unei propozițiuni circumstanțiale (temporală, cauzală, condițională, finală, concesivă).

Ex.: Οἱ στρατιῶται ἀναστάντες πῶρ ἔκλον.
Soldații ridicându-se (după ce s-au ridicat) aprindeau focul.

Παρέρχομαι συμβουλευσῶν ὁμῖν.
Mă urc la tribună ca să vă dau sfaturi.

În aceste cazuri Participiul poate fi însoțit de unele particule care îi determină sensul: temporal (ἄμα, în același timp), εὐθύς (îndată); causal: ἄτε, (pentru că), ὥς (pentru că se zice); final: ὥς (ca să, cu Participiul Viitor); concessiv: καίπερ (deși, oricât ar fi de).

Ex.: Ἐμάχοντο ἄμα πορευόμενοι.
Luptau pe cînd mergeau (mergînd).
Καίπερ ἄσθενής ὢν.
Deși era bolnav.
Ὁ Κῆρος, ἄτε παῖς ὢν, ἤδετο τῇ στολῇ.
Cirus fiindcă era copil, era încîntat de haina lui.

B. Ca determinare predicativă, acordîndu-se cu subiectul, mai ales după verbe care conțin o determinare adverbială, ca; τογγάνω, a se nimeri; καθάνειν, a fi ascuns; φαίνεσθαι, a se părea; ἀδικεῖν, a face pe nedrept, etc.

Ex.: Ἀδικεῖται πόλεμον ἄρχοντες.
Ați făcut o nedreptate că ați început (începînd) războiul
Κλέαρχος ἐτόγγανε τότε τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν.
Clearchos inspecta tocmai în acel moment rîndurile soldaților.
Ἡ ψυχὴ φαίνεται ἀθάνατος οὖσα.
Sufletul este în mod evident nemuritor.

C. Ca determinare predicativă, referindu-se la complement, mai ales după verbe care arată o percepție fizică sau intelectuală ca: ὁρᾶν, a vedea; ἀκοῦειν, a auzi; γινώσκειν, a cunoaște; εἰδέναι, a ști; μνησθεσθαι, a-și aminti; δηλῶν, arăt, echivalînd cu o propozițiune completivă. Vezi completiva participială pag. 253.

Ex.: Οἶδ' αὐτὸν τεθνηκότα.
Știu că el a murit.
Ὁ μῦθος δηλοῖ τὸν πόνον θησαυρὸν ὄντα.
Fabula arată că munca este un tezaur.

D. Cu articol Participiul prescurtează o propozițiune relativă.

Ex.: Σκηπίων ὁ τὸν Ἀννίβαν νικήσας.
Scipion, acela care a învins pe Hanibal sau învingătorul lui Hanibal.

E. În construcția Genitivului Absolut, corespunzînd Ablativului Absolut din limba latină.

Ex.: Μιλτιάδου ἡγεμόνος ὄντος, οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Πέρσας ἐνίκησαν.

Atenienii au învins pe Persi sub comanda lui Miltiade.

Participiul absolut poate fi însoțit și el de particulele arătate la punctul A, pentru a i se determina sensul; temporal, causal, concessiv etc.

Ex.: Ἀποπλεῖ οἰκάδ', καίπερ μέσου χειμῶνος ὄντος.
Pleacă cu corabia spre casă, cu toate că era în mijlocul iernii.

VOCABULAR

A

ἀγαθά (τά) = bunuri
ἀγαλλίασις, εως (ή) = bucurie
ἀγαλλιῶ = a se bucura, a se
veseli

ἀγανακτέω = a se indigna
ἀγαπάω = a iubi
ἄγγελος, ου (ό) = înger
ἀγιάζω = a sfinti, a consacra
ἄγιος, α, ου = Adj. sfint
ἄγκιστρον, ου (τό) = undiță

ἀγνοέω = a nu cunoaște
ἀγνοία, ας (ή) = neștiință
ἄγνωστος, ου = Adj. necunoscut
ἀγοράζω = a cumpăra (din piață)

ἄγιος, α, ου = Adj. sălbatic
ἄγρός, ου (ό) = cîmp
ἄγω = Imperf. ἤγον ; Viit. ἄξω ;
Aor. 1, ἤξα ; Aor. 2, ἤγαγον ;
Perf. ἤξα = merg, mă îndrept
către, duc, aduc

ἀγών, ὦνος (ό) = luptă, con-
curs
ἀδελφή, ἥς (ή) = soră
ἀδελφός, ου (ό) = frate

ἀδόδακτος, ος, ου = Adj. neîn-
vățat, instinctiv

ἀδικία, ας (ή) = nedreptate
ἀδύνατος, ος, ου = Adj. imposi-
bil cu neputință

ἀεί = Adv. întotdeauna, mereu,
rînd pe rînd, treptat

Ἀειπαρθένος, ου (ή) = Pururea
Fecioara

ἀετός, ου (ό) = vultur
ἀθάνατος, ος, ου = Adj. nemuri-
tor, fără de moarte

Ἀθηναῖος, ου (ό) = Atenianul
ἄθλον, ου (τό) = răsplată

ἄθροίζω v. ἀθροίσω ; ao. 1, ἤ-
θροισα = a aduna.

ἀθυμία, ας (ή) = descurajare
Ἄθως, ω = muntele Atos

αἰγιαλός, ου (ό) = țărmul mării
Αἰγυπτος, ου (ή) = Egiptul
Αἰθιοπικός, ή, όν = Adj. etio-
pian

αἰξ, αλύος, (ή) = capră

αἶρω = a lua (imperf. ἤρον ; v.
ἄρῳ ; aor. 1, ἤρα ; perf. ἤρκα
αἰσχύνη, ἥς (ή) = sentimentul
rușinii

αἰτέω = a cere
αἰών, ὦνος (ό) = timp, veac,
lume, eternitate
αἰώνιος, ος, ου = Adj. veșnic,
etern

ἀκολασία, ας (ή) = neînfrinare
ἀκολουθέω = a urma

ἀκονοίως = Adv. fără voie
ἀκούω = ao. 1, ἤκουσα ; perf.

ἀκήκοα ; a auzi, a asculta
ἄκρα, ας (ή) = înălțime

ἄλειψω = v. ἀλείνω ; ao. 1, ἤ-
λειψα ; a unge

Ἀλέξανδρος, ου (ό) = Alexan-
dru Machedon

ἀλήθεια, ας (ή) = adevăr
ἀληθῶς = Adv. cu adevărat

ἄλλὰ = însă, dar ; ἄλλὰ καί : ci
și, dar și

ἄλλος, η, ο = Pron. altul ; plur.
ceilalți

ἄλλοτριος, α, ου = strein, al al-
tuia

ἄλογον, ου (τό) = lipsit de ra-
țiune, animal

ἄλοή, ἥς (ή) = aloes, plantă
ἄλυπτατα = Adv. superlat. de

la ἄλυπος, ου, cu totul fără
griji

ἄμα = Adv. în același timp
ἀμαρτάνω = ao. 2, ἤμαρτον a

se îndepărta de, a greși, a
păcătui

ἀμαρτήμα, ατος (τό) = păcat

ἁμαρτία, ας (ή) = păcat, greșeală
ἁμαρτωλός, ός όν = păcătos
Ἀμήν = Amin

ἄμμος, ου (ή) = nisip
ἄμουσος, ος, ου = fără măiestrie,

fără gust muzical
ἀμύνω = a înlătura, a apăra, a

lupta
ἁμιλαφής, ές = Adj. stufos,

frunzos
ἁμότεροι, αι, α = amîndoi

ἄν = particulă ce însoțește toate
modurile, afară de imperativ,
dîndu-le însemnare dubitativă
sau condițională

ἄν (ἐάν) = Conjuncție condi-
țională cu conjunctivul, dacă

ἀναβαίνω = ao. 2, ἀνέβην : a
se urca, a se sui, a crește

ἀναβλέπω = a ridica ochii, a a-
runca privirile

ἀναγινώσκω = a citi
ἀναγκαῖος, α, ου = Adj. trebu-

incios, necesar
ἀναγορεύω = a proclama

ἀναθενέω = a privi cu luare
aminte

ἀναίρεω = v. ἀναιρήσω, ao. 2,
ἀνείλον : a ridica, a lua, a ni-

mici
ἀνάτιος, ος, ου = Adj. nevino-

vat
ἀναπέμπω = a trimite, a înălța

ἀνάρεθμος, ος, ου = Adj. nenu-
mărat

ἀνάστασις, εως (ή) = învierea
ἀνατέλλω = a răsări

ἀνατρέπω = v. ἀνατρέφω, ao. 2

pasiv ἀνετράφην ao. 1, med. ἀνεθρεψάμην, a crește, a educa
 ἀναφρονέω = a striga
 ἀναχωρέω = a se retrage, a se depărta
 ἀνδρεία, ας (ή) = bărbăție, vitejie
 ἀνελκω = Indic ao. 1, pentru ἀνελκτο de la ἀναίρεω
 ἀνέκφραστος, ος, ον = Adj. de negrăit
 ἀνεμος, ου (ό) = vânt
 ἀνεπιστάτως = adv. fără luare aminte, fără știință
 ἀνευ = Prepoz. cu Genit. fără
 ἀνθρωπος, ου (ό) = omul
 ἀνίρ, ἀνδρός (ό) = bărbat
 ἀνία, ας (ή) = necaz
 ἀνίημι = a produce; a dezlega a desface
 ἀνίστημι = a ridica, a scula
 ἀνόλω = viiut, ἀνόλω, Imper. ἄ-νέρωγον sau ἡνοιγον, ao. 1, ἄ-νέρωξα sau ἡνοιξα, perf. ἀνέωχα a deschide
 ἀντέχω = a ține piept, a rezista
 ἀντί = Prepoz. cu Genit. în locul
 ἀντιλαμβάνω = a lua în schimb
 ἀνωθεν = adv. de sus
 ἀνωφελής, ἐς = Adj. nefolositor
 ἄξιος, α, ον = Adj. cu Genit. demn, vrednic: ἄξιος μέμψως, vrednic de imputare
 ἄξιόω cu Genit. a judeca demn
 ἀπαντάω = a întilni
 ἄπας, ἅπασα, ἅπαν; ἅπαντος, ἅ-πάσης ἅπαντος = tot

ἀπέθανεν = Indic. ao. 2, de la ἀποθνήσκω, a muri
 ἀπειθής, ἐς = Adj. neascultător
 ἀπειλή, ἥς (ή) = amenințare
 ἀπέκτεινε = Ind. ao. 2, ἀποκτείνω a omori
 ἀπελαύνω = a goni înapoi, a respinge
 ἀπό = Prepoz. cu Genit. de, de la
 ἀποβίωσις, εως (ή) = moarte, răposare
 ἀποδίδωμι = a vinde; a da înapoi
 ἀποθνήσκω, ao. 2, ἀπέθανον = a muri
 ἀποκρίνομαι = a răspunde
 ἀποκυνίω = a rostogoli, a prăvăli
 ἀποκρίνω = a răspunde
 ἀπόλλυμι = a distruge, a omori
 ἀπολογέομαι = a se apăra, a pleda într-o apărare
 ἀπολύω = a da drumul, a lăsa liber
 ἀπολογία, ας (ή) = răspuns
 ἀπορώ = a fi fără mijloace, a fi necăjit
 ἀποστείλλω, v. ἀποστείλω, ao. ἄ-πέστειλα, perf. ἀπέσταλκα (ἀ-πέσταλμαι), ao. p. ἄπεστάλην = a trimite
 ἀποστολή, ἥς (ή) = apostolie
 ἀπόστολος, ου (ό) = apostol
 ἀποστρέφω = a întoarce
 ἀποσχίζομαι = a se separa
 ἀποτίθημι = a dispune, a mulge
 ἀπόφηνι = a nega, a zice nu

ἀποφθέγγομαι = a vorbi cu glas tare, a declara cu tărie
 ἄπτομαι = a atinge
 ἀπωθέω = a îndepărta
 ἄρα = particulă enclitică, deci
 Ἀραβία, ας (ή) = Arabia
 Ἀραβ, Ἀραβος (ό) = Arabul
 ἀργός, ή, ον = Adj. lenș
 ἀργύριον, ου (τό) = argint
 ἀργυρούς, ἄ, οὔν = Adj. de argint
 ἄρειος Πάρος (ό) = Areopagul (Colina lui Ares)
 ἄρεων, ου, ονος = mai bun, mai frumos
 ἀρέσκω = a plăcea
 ἀρετή, ἥς (ή) = virtute, vitejie, calitate
 ἄριστα = Adv. superlat. ἄγαθός, f. bine, f. bun
 Ἀρισταῖος, ου (ό) = Aristeu, fiul lui Apollo, protectorul albinelor
 Ἀρταφέρνης, ονς, (ό) = Artaferne, comandant persan
 ἄρτος, ου (ό) = piine
 ἀρύω = a scoate
 ἀρχή, ἥς (ή) = începutul
 ἀρχηγός, οὔ (ό) = căpetenie
 ἀρχομαι cu Genit. = a începe
 ἄρχω = a conduce, a supune
 ἀρχων, οντος (ό) = dregător, magistrat, căpetenie
 ἄρωμα, ατος (τό) = mireasmă, aromă
 ἰσέβεια, ας (ή) = lipsa de evlavie

ἀσθένεια, ας (ή) = slăbiciune, boală, paralizie
 ἀσθενέω = a fi bolnav.
 ἀσμένως = Adv. bucuros, cu plăcere
 ἀσπάζομαι = a saluta, a se închina
 ἀσπαρμός, οὔ (ό) = salutare, închinăciune
 ἄσπονδος, ος, ον = Adj. neîmpăcat
 ἀστειός, ος, ον = Adj. glumeț, spiritual, (τὰ ἀστεία) cuvinte glumețe, de spirit
 ἀστήρ, ἑρος (ό) = stea, astru; dat. pl. ἀστέραι
 ἀστραπή, ἥς (ή) = fulgerul
 ἄστυ, εως (τό) = cetate (Atena)
 ἀσφαλής, ἐς = Adj. sigur
 ἀσφαλίζω = a asigura; mediu, a lua măsuri de precauție, a strânge în butuci, a închide
 ἀσφαλώς = Adv. în siguranță
 ἀσφodelος, ου (ό) = asfodel, (plantă liliacee)
 ἀστείζω = a ținti privirea spre
 ἀτιμάζω = a umili, a jigni
 ἄτρεπτος, ος, ον = Adj. sta-tomic, neșovăitor
 Ἀτική γῆ (ή) = Atica
 ἀτυχής, ἐς = Adj. nenorocit
 αὔθις = Adv. din nou
 Αὔλις, ἰδος (ή) = Aulida
 αὐξάνω = a crește, a mări
 αὐτομάτως = Adv. de la sine, spontan
 ἀφαιρέω, v. ἀφαίρω, ao. 2,

ἀφελών, perf. ἀφήρηκα = a ridica, a lua
 ἀφανίζω = a distruge
 ἀφελής, ἐς = Adj. simplu, sincer, neprefăcut
 ἀφεις, εως (ή) = iertare
 ἀφθονός, ος, ον = Adj. îmbelșugat

B

βάθος (τό) = adincime de pămint, strat de pămint adinc
 βάλλω v. βαλῶ, ao. 2, ἐβαλον perf. βέβληκα, ao. pas. ἐβλήθην sau ἐβάλην = a arunca
 βασιλεία, ας (ή) = împărăția (divină) domnia; titlu de regină
 Βασιλείος, ου (ό) = Vasile
 βασιλεύς, έως (ό) = rege
 βασιλεύω = a cîrmui, a guverna, a domni
 βαθύς, εἶα, ύ = Adj. adinc
 βέβαιος, α, ον = Adj. statornic, sigur
 βέλωνη, ης (ή) = ac de cusut
 βήμα, ατος (τό) = pas, distanța unui pas; scaun, judecată, județ
 Βιβλία, ων (τά) = Cărțile sfinte, Biblia
 βίος, ου (ό) = viață
 βιοτεύω = a trăi

Γ

γάλα, γάλακτος (τό) = lapte
 γαστήρ, τρός (ή) = pîntec

ἀφήρμι = 1. a lăsa să plece;
 2. a lerta
 ἄφω = Adv. deodată, pe neașteptate
 ἄχραντος, ος, ον = Adj. preacurat
 ἄχρηστος, ος, ον = Adj. nefolositor, netrebuitor

βαβερός, ά, όν = Adj. vătămător
 βλέπτον, ου (τό) = ceea ce este vătămător
 βλέπω, Imperf. ἐβλαπτον, Viit.
 βλέγω, ao. 1, ἐβλαπα, perf.
 βέβλαφα = a vătăma
 βλέπω, Imperf. ἐβλεπον, ao. 1, ἐβλεπα = a privi, a vedea
 βοήθεια, ας (ή) = ajutor
 βοηθέω = a ajuta
 βοροάς, ου (βορέας) (ό) = vîntul de Nord
 βούλομαι = a voi
 βουλεύομαι = a decide, a lua o hotărîre
 βοῦς, βοός (ό) = bou
 βραχίων, ονος (ό) = braț
 βρέφος, ονος (τό) = vîlăstar urmas
 βωμός, ου (ό) = altar

γάρ = căci
 γείτων, ονος (ό) = vecin

γενέά, ας (ή) = naștere, neam, rasă, familie
 γενεαίς, εως (ή) = naștere, origine
 γεννώ = a naște
 γένος, ονος (τό) = neam, rasă
 γέρον, οτος (ό) = bătrîn
 γέφυρα, ας (ή) = punte, pod
 γεωργία, ας (ή) = agricultură, plugărie
 γεωργός, ου (ό) = agricultor
 γῆ, γῆς (ή) = pămînt, țară
 γηγρόσκω, ao. ἐγήρασα = a îmbătrîni
 γῆρας, ως (τό) = bătrînețe
 γίνομαι (γίνομαι) = a deveni, a se găsi, a fi

δαίμων, ονος (ό) = demon, diavol
 δακρύω = a lăcrăma
 Δαμασκός, ου (ή) = Damascul, capitala Siriei
 δανειστής, ου (ό) = cămătar
 *Δαρειός, ου (ό) = Darius
 δαούς, εἶα, ύ = Adj. des
 Δάτις, ιδος (ό) = Datis comandant pers
 Δαυίδ () = nedeclinabil; David, rege și profet
 δέ = pe de altă parte, însă, iar
 δέησις, εως (ή) = cerere, rugămintă
 δεῖ = trebuie, se cade ca
 δεικνυμι = a arăta
 δειμαίνω = a se teme

γινώσκω (γινώσκω) v. γνώσσομαι, ao. 2, ἐγνων, perf. ἐγνώκα = a cunoaște
 γνώμη, ης (ή) = gîndire, părere, spirit
 γογγυσμός, ου (ό) = cîntîre murmur
 γόνυ, γόνατος (τό) = genunchi
 γράμμα, ατος (τό) = învătătură, stîință
 γραμματεῖς, έως (ό) = cărturar
 γραφή, ης (ή) = scriptură
 γυμνάζω = a exercita
 γυνή, γυναικός (ή) = femeie
 γυνία, ας (ή) = ungher, colț

Δ

δεινός, ή, όν = groaznic, cumplit, grozav
 δεῖξας = Part. ao. 1, δεικνυμι
 δεισιδαίμων, ονος = Adj. pios, cucernic
 δεκάλογος, ου (ό) = decalogul, cele zece porunci
 δένδρον, ου (τό) = copac, arbore
 δεξάμενος, η, ον = Part. ao. 1, primind (δέχομαι)
 δεξιός, ά, όν = Adj. drept
 δέομαι cu Genit. = a se ruga, a face rugăciuni
 δέομιος, ου (ό) = cei pus în lanțuri, cel închis, întemnițat
 δεσμών, ου (τό) = lanț, cătușe

δεσμός, οὐ (ὁ) = lant, legătură,
închisoare

δεσμοφύλαξ, κος (ὁ) = temnicer
δεσμοτήριον, ον (τό) = închi-
soare, temniță

δέσποινα, ης (ή) = doamnă, stă-
pină

δεσπότης, ου, (ὁ) = domnul, stă-
pinul

δεῦρο = Adv. aici, pină aici, pină
acum

δέχομαι = a primi

δέω = a) impers. trebuie ca, b)
a avea nevoie, a lipsi

δή = Ad. desigur

δηλῶ = a arăta

δημοκρατικός, ή όν = Adj. de-
mocratic

δηνάριον, ου (τό) = dinar, mo-
netă

διά = Prepoz. din cauză, prin

Δία = Acuz. de la Ζεύς

διὰρῶ = a trece dincolo

διάβημα, ατος (τό) = pas, mers

διαβολή, ης (ή) = dușmănie,
pornire dușmănoasă, aversi-
une

διάβολος, ου (ὁ) = diavol

διάγω = a duce, a petrece

διαγίγνομαι = a trece timpul

διαγογγύζω = a murmura

διαδίδωμι = a împărți

διαθήκη, ης (ή) = testament; ή

Καινὴ Διαθήκη Noul testa-
ment

δίατρα ης (ή) = fel de viață,
trai

διακονέω = a servi, a sluji

διακονία, ας (ή) = serviciu,
slujbă

διάλεκτος, ου (ή) = limbaj, lim-
bă

διαλογίζω = a cugeta

διάνοια, ας (ή) = cuget, gînd

διασκορπίζω v. διασκορπίσω = a
risipi

διαστέλλομαι = a se lărgi, a se
lăți

διαταράττω (σσω) = a turbura
adînc

διατάττω = a rîndui, a așeza, a
găti

διατρέπω = a petrece timpul

διαφέρω = a împrăștiia, a trans-
porta

διαφθείρω = a distruge

διαχειρίζω = a omori

δίδαγμα, ατος (τό) = lecțiune,
învățătură

διδάσκαλος, ου (ὁ) = învățător,
profesor

διδάσκω v. διδάξω, ao. ἐδίδαξα,
perf. δεδίδαχα = a învăța pe

altul, a propovădui

διδαχή, ης (ή) = învățătură

διδυμός, ου = Adj. geamăn

διερευνάω = a cerceta

διέρχομαι = străbat

Διί = dativ, de la Ζεύς

δικαίωμα, ατος (τό) = îndrep-
tare, îndreptările

δικαιος, α, ου = Adj. drept

δικαιοσύνη, ης (ή) = dreptate

δικη, ης (ή) = dreptate

δικτυον, ου (τό) = plasă

διδὸ καί = de aceea, drept care

διόλοι, Viit. ind. διαφέρω = a
se deosebi; impers. a păsa,
a importa

διορύσσω = a dezgropa

Διός = Genit. de la Ζεύς

δισ = de două ori

διράω = a însetoșa

διωγμός ου (ὁ) = prigoană, per-
secuție

διώκω v. διώξω, ar. 1, ἐδίωξα,
Perf. δεδίωχα = a urmări

δόξα, ης (ή) = glorie, mărire,
strălucire; părere

δοξάζω, Viit. δοξάσω = a prea-
mări

δουλεύω = a servi, a fi sclav

δούλη, ης (ή) = roabă, sclavă

δοῦλος, ου (ὁ) = rob, slugă
δράμος, ου (ὁ) = cursă. drum

δρῶς, ὅς (ή) = ștejar

δύναμαι = a putea

δύναμις, εως (ή) = putere

δυναστής, ου (ὁ) = cel puter-
nic

δυνατός, ή όν = Adj. puternic,
tare; posibil, cu putință

δύο = numeral, doi

δυσκόλως = Adv. greu, cu greu
δυσμενής, ἑς = Adj. rău voit,or,
dușman

δυσχίλιοι, αι α = numeral 2000

δώδεκα = numeral 12

δώρον, ου (τό) = darul

E

ἐάν (εἴ) = Conj. condițională
cu conjunctivul, dacă

ἐαρ, ἐαρος (τό) = primăvară

ἐγγύς = Adv. aproape

ἐγείρω v. ἐγερῶ, ao. ἤγειρα;

perf. ἐγήγερκα, ao. pas, ἠγέρθην
= a scula, a ridica, a deștepta,

a învia

ἐγερσις, εως (ή) = înviere

ἐγγίζω = a se apropia

ἐγκαταλείπω = a lăsa, a părăsi

ἐγκρατής, ἑς = cel care este stă-
pîn pe sine însuși

ἐδεῖ = Indic. Imperf. trebuia, se
cădea

ἐδεισε = Indic. ao. 1 δέιδω, a
se teme

ἐδόκει = Indic. Imperf. δοκεῖ,
părea

ἐθέλω = a voi, a vrea

ἐθίζω = a obișnui

ἐθνος, ους (τό) = neam, popor;
τὰ ἔθνη, păgîinii, în opoziție

cu creștinii

ἐθος, ους (τό) = obicei

εἰ = Conjuncție condițională,
dacă

εἶδω = (neuzitat) ao. 2, εἶδον
folosit de ὁράω, a vedea

εἶπαν = ao. 1 de la neuzitatul

εἶπω, ao. 2. εἶπον; timpurile
lui εἶπω întregesc timpurile

lui λέγω

εἰπόν = Imperat. ao. 2 de la
neuzitatul εἶπω, a zice, a spune,

a vorbi

εἰρηνικός, ή, όν = Adj. pașnic,
liniștit

εἰρηνοποιός, ὄν = Adj. făcător pace
 ἔριον, ον (τό) = lină
 εἰς = Prepoz. cu Ac. la; spre
 către, pînă la
 εἰσέρχομαι = a intra
 εἰσοδος, ον (ή) = intrare
 εἰσπορεύω = a intra
 εἷς, μία, ἓν = numeral, unul, una
 εἶτε = fie că
 ἐκ = Prepoz. cu Genit, din
 ἐκαστος, η, ον = fiecare
 ἐκατοντάρχης, ον, (ό) = sutas, centurion
 ἐκβαίνω = a coborî, a debarca
 ἐκβάλλω, ao. 2 ἐξέβαλον = a da afară, a scoate, a goni; a se vărsa (un riu)
 ἐκβιβάζω = a trece dincolo, a debarca
 ἐκβαλή, ης (ή) = vărsare (în mare)
 ἐκεῖ = Adv. acolo
 ἐκκαλεῖσθαι = a înspăimînta
 ἐκκετος, ος, ον = expus, lăpădat
 ἐκκλησία, ας (ή) = biserică
 ἐκκλίνω = a se abate
 ἐκλέγω = a alege; ἐκλέγομαι, σὶντ ales
 ἐκστασις, εως (ή) = groază, uimire
 ἐκταράττω (σσω) = a turbura
 ἐκτίθηναι = a expune, a lepăda
 ἐκτινάσω = a scutura, a zgudui
 ἐκτός = Prepoz. cu Genit, în afară de
 ἐκτρέπομαι = a se întoarce
 *Ελλάς, ἄδος (ή) = Grecia, Elada

ἐλαφρότης, ητος (ή) = sprinte-neală
 ἐλεώ = a se îndura, a milui, a avea milă
 ἐλεημοσύνη, ης (ή) = milă
 ἐλεήμων, ον = Adj. îndurător, milos
 ἐλεύθερος, α, ον = Adj. liber
 ἐλευθερώ = a libera
 ἐλληνικός, ή. ὄν = Adj. grecesc, păgîn
 ἐλληνιστής, οῦ (ό) = imitator al grecilor
 *Ελισσέτ (ή) = nedeclin. Elisabeta
 ἐλκύω = îşi confundă timpurile cu ale verbului ἔλκω. ao. 1 ἐλκυσα, a trage, a tîrî, a duce
 ἐμβαίνω = a merge în, a intra
 ἐμβάλλω = a insufla
 ἐμβλέπω = a privi, a căuta la
 ἐμπλήνναι = a umple
 ἐμπίπτω = a cădea în
 ἐμπνέω cu Genit = a sufla, a respira
 ἐμπόδιον, ατος (τό) = piedică, obstacol
 ἐμπροσθεν = Adv. în faţă
 ἐμφανίζω = a arăta; pasiv, a se arăta
 ἐν = Prepoz. cu dat. în, cu, printre
 ἐναντίως = Adv. în sens contrar
 ἐνεκα sau ἐνεκεν — Prepoz. cu Genit. din cauză, pentru

ἐνδοξος, ος, ον = Adj. ilustru, celebru, glorios
 ἐνεκάλει Indic. Imperf. = a imputa, a reproşa (ἐγκαλίζω)
 ἐνός, ἃ ὄν = Adj. mut, înmărmurit
 ἐνθύμησις, εως (ή) = cugetare, gîndire
 ἐνίστε = Adv. uneori
 ἐνταῦθα = Adv. acolo
 ἐντολή, ης (ή) = poruncă
 ἔξ = Prepoz. cu Genit. din
 ἐξαιρέω = a scoate
 ἐξαίφνης = Adv. deodată
 ἐξανατέλλω = v. τελέω, ao. 1 ἐξάνετειλα; a ieşi din, a răsaşi, a se ivi
 ἐξαποστέλλω = a scoate afară, a trimite
 ἐξελέξω = ao. 1 Indic. pers. II. sg. ἐκλέγω, aleg
 ἐξέρχομαι = a ieşi, a se duce la
 ἔξεοι = Impers. este permis
 ἐξουσία, ας (ή) = putere, stăpînire
 ἐξυπνίζω = a deştepta, a trezi, a învia
 ἔξω = Adv. afară
 ἐπακροδοῖναι = a auzi, a asculta
 ἐπέρχομαι = a coborî
 ἐπειδάν = Conj. temporală, după ce, cînd
 ἐπειδή = Conj. temporală, după ce, cînd spre
 ἔπειτα = Adv. apoi
 ἐπερωτάω = a întreba
 ἐπέχω = a fixa privirile

ἐπί = Prepoz. cu Genit. pe; cu dat. cu, cu privire la; cu Acuz. spre, împotriva, asupra
 ἐπιβλέπω = a privi către, a-şi întoarce privirile, a căuta spre
 ἐπιβουλεύω = a urmări, a umbra după, a pîndi
 ἐπιγράφω = a scrie pe
 ἐπίγνους, εως (ή) = cunoaştere
 ἐπιδείκνυμι = a indica
 ἐπιθυμέω = a dori
 ἐπικαλέω = a apela la, a cere să fie judecat de
 ἐπικίνδυνος, ος, ον = Adj. periculos
 ἐπικουρία, ας, (ή) = ajutor
 ἐπιλαµβάνω = a prinde, a aresta
 ἐπιέγω = a supranumi, a adăuga la nume
 ἐπιμελείω, ας (ή) = grijă
 ἐπιμελῶς = Adv. cu grijă
 ἐπισόσιος, ος, ον = zilnic, de toate zilele, spre fiinţă, spre existenţă
 ἐπισκιάζω = a umbri
 ἐπισκῆπτομαι = a cerceta, a vizita, a căuta
 ἐπίσταμαι = a şti
 ἐπιστολή, ης (ή) = scrisoare
 ἐπιστρέφω v. ἐπιστρέφω = ao. 1, ἐπέστρεψα, a întoarce spre
 ἐπίτηδες = Adv. într-adins
 ἐπιτιθηναι = a pune pe, a da, a aplica
 ἐπιτρέπω = a îngădui, a permite

ἐπιφέρω = a duce pe, în contra;
 τὸν πόλεμον, a face război cuiva
 ἔπος, οὖς (τό) = cuvîntul
 ἐπουράνιος, ος, ον = ceresc
 ἐργασία, ας (ή) = ciştig
 ἔργον, ον (τό) = faptă, lucru.
 Ἐρετριεύς, ἕως = Eretrian, lo-
 cuitor din Eritreia
 ἔρημος, ος, ον = Adj. pustiu,
 bărgănan, lipsit de, sărac
 ἐρίζω = a se certa
 ἐρμηνεύς, ἕως (ό) = interpret,
 tîlmaci
 ἔρχομαι v. ἐλεύσομαι sau εἶμι,
 'ao. 2, ἦλθον, perf. ἐλήλυθα =
 a merge, a veni
 ἐρωτάω = a întreba, a cere
 ἔσθής, ἦτος (ή) = îmbrăcămintă
 ἔσθλω, v. ἔδομαι, ao. 2, ἔφαγον,
 perf. ἐδήδοκα a mânca
 ἐσπτερίζομαι = a privi în o-
 glindă
 ἐσώτερος, α, ον = Adj. dină-
 untru, din fund, interior
 ἔσχατος, η ον = așezat la mar-
 gine, la capăt
 ἔτερος, α, ον = altul din doi
 ἔτι = Adv. încă
 ἔτοιμος, ος, ον = Adj. gata, pre-
 gătit
 εὖ = Adv. bine
 εὐαγγελίζομαι = a binevesti
 Εὐαγγέλιον, ον (τό) = Evan-
 ghelia
 εὐαγγελιστής, οὐ (ό) = evanghe-
 list
 εὐαρέστης, ἕως (ή) = plăcere,
 plac

ἐυδαίμων, ων, ον = fericit, bo-
 gat
 εὐεργεσία, ας, (ή) = binefacere
 εὐεργετέω = a face bine, a o-
 bliga, a îndatora
 εὐεργέτης, ον (ό) = binefăcă-
 tor
 εὐθέως = Adv. îndată
 εὐθύς = Adv. îndată
 εὐθύς, υς, ες = Adj. simplu,
 naiv
 εὐηκοέω = a asculta de, a se
 supune
 εὐκοπος, ος, ον = ușor
 εὐλογέω = a binecuvînta
 εὐνους, οὖς, ουν = Adj. bine-
 voitor, prielnic
 εὐπλοια, ας (ή) = bună navi-
 gație, plutare
 εὐπρέπεια, ας (ή) = cuviință
 εὐρίσκω, Viit. εὐρίσκω, ao. 2 εὐ-
 ρον, perf. εὕρηκα = a găsi
 Εὐρώπη, ης (ή) = Europa
 εὐσέβεια, ας (ή) = evlavie, iu-
 bire față de părinți
 εὐσεβέω = a fi evlavios, a a-
 dora
 εὐσεβής, ἑς = pios, evlavios
 εὐσχημων, ων, ον = cu înfăți-
 șare demnă; nobilă
 εὐχομαι = a se ruga
 εὐώνυμος, ος, ον = Adv. sting,
 așezat la stînga
 εὐώδης, ης, ες = Adj. binemi-
 rositor, miresmat
 εὐωχία, ας, (ή) = ospăț, ban-
 chet
 Ἐφιάλης, ον (ό) = Efialte

ἐφ' ὅσημι = a se apropia
 ἐχθρός, ά, όν = Adj. dușmănos
 ἐχόντων = Part. prez. Genit. plu-
 ral, ἔχω

ζάω = a trăi
 ζηλόω = a pizmui
 ζητέω = a căuta
 Ζεύς, Διός, Διί, Δία = Zeus

ζῶω, Imperf. εἶχον, v. ἔξω, ao.
 2 ἔσχον, perf. ἔσχηκα = a
 avea
 ζῶς = pină cînd

Z

ζωή, ἦς (ή) = viață
 ζῶον, ον (τό) = animal
 ζωοποιός, ός, όν = Adj. de viață
 făcător

H

ἦ = Adv. de cît
 ἦ = Coniunct. coord. sau
 ἦβη, ης (ή) = tinerețe
 ἡγε-όν, ὠνος (ό) = conducător,
 îndrumător
 ἡδιστα = Adv. superl. de la ἡδύ,
 în chip f. plăcut
 ἡδονή, ἦς (ή) = plăcere
 ἡδύς, εἶα ό = Adj. plăcut
 ἦθος, οὖς (τό) = caracter, de-
 prindere
 ἦκω = a veni, a ajunge
 ἦλιος, ον (ό) = soarele

ἡμέρα, ας (ή) = ziua
 ἡμην = Imperf. indic. med. pen-
 tru ἦν
 ἡπειρος, ον (ή) = continent
 Ἡρόδοτος, ον (ό) = istoricul
 Herodot
 ἥσαν Imperf. indic. de la εἶμι,
 lénai = a merge
 ἡττάω = a învinge
 ἡττη, ης (ή) = înfrîngere
 ἡττον = Adv. mai puțin
 ἡχέω = a răsună

Θ

θάλαττα, ης (ή) = marea
 θαμάζω = a învinge, a birui
 θάνατος, ον (ό) = moartea
 θαυμαστός, ή, όν = minunat, de
 mirare
 θεάομαι = a vedea, a privi
 θεῖον, ον (τό) = Dumnezeu
 θεῖος, σ, ον = Adj. dumnezeiesc
 sfînt, divin
 θέλημα, ατος (τό) = voință

θέλω = a voi
 θεμέλιον, οὐ (τό) = temelie
 Θεός, οὐ (ό) = Dumnezeu
 Θεοτόκος, ον (ή) = Născătoare
 de Dumnezeu
 θεραπευτής, οὐ (ό) = leucitor,
 medic
 θεραπεύω = a îngriji, a servi
 a vindeca, a cultiva, a cînsti
 a onora

Θερμοπύλαι, ων (αἱ) = Termo-
pile
θεομός, οὐ (ὁ) = lege
Θεοπιεῖς ἐων (οἱ) = Tespieni,
locuitori ai cetății Tespis
θεωρεῖω = a vedea, a observa
θήρ, θηρὸς (ὁ) = fiară, animal
sălbatic
θήρα, ας (ἡ) = vânătoare
θήρσμα, ατος (τό) = pradă, vi-
nat
θηρευτής, οὐ (τό) = vânător
θηρεῖω = a vâna, a prizoni
θηρὸν, ου (τό) = fiară, animal
θησαυρίζω = a aduna comori
θησαυρός, οὐ (ὁ) = comoară
θλίψις, εως (ἡ) = necaz, dur-
rere, strimtorare, apăsare mih-

I

*Ιακώβ (ὁ) nedeclinabil = Ia-
cob
ἰάσμαι = a vindeca
ἱασις, εως (ἡ) = vindecare
ἰδε = (Imperat. ao. 2 de la neu-
zitatul εἶδα) iată
ἰδιος, α, ον = Adj. propriu, par-
ticular
ἰδοῦ = Interj. iată
ἰδρύω = a stabili, a întemeia
ἰδρώς, ὠτος (τό) = sudoare
ἱερατεία, ας (ἡ) = preoție
ἱερεῖον, ου (τό) = victimă oferită
ca sacrificiu
ἱερεὺς, εως (ὁ) = preot
ἱερὸν, οὐ (τό) = templu
ἱερός, ἄ, ὄν = Adj. sfint
ἱκανώς = Adv. în mod îndestu-

nire
θνήσκω = a muri
θορυβάω = a se turbura, a se
sili
θόρυβος, ου (ὁ) = zgomot, ne-
orînduială
Θραξ, θραξὸς (ὁ) = Tracul
θροῖς, τριχὸς (ἡ) = părul capului
θρόνος, ου (ὁ) = tronul
θυγάτηρ, τρός (ἡ) = fiica
θύρα, ας (ἡ) = ușa
θύσια, ας (ἡ) = sacrificiu, vic-
timă
θυσιαστήριον, ου (τό) = jertfel-
nic, altar
θύω = a sacrifica
Θωμάς, (ὁ) = Apostolul Toma

lător
ἱκεοία, ας (ἡ) = rugă, rugă-
ciune
ἰλεως, ως, ων = Adj. îndură-
tor, milos
ἱμάτιον, ου (τό) = veșmînt
ἴνα = Conjunție finală cu conj.
ca să
ἰππεύς, εως (ὁ) = călăreț
*Ἰππίας, ου (ὁ) = Hippias fiul
lui Pisistrate
ἱππος, ου (ὁ) = cal
ἰσθι = Imperat. prez., εἶναι. fii
ἰστημι = a așeza, a pune, a ho-
tări, a sta în picioare
*Ἰσραήλ (ὁ) = nedeclinabil Is-
rail
ἰσχυρός, ἄ, ὄν = tare, puternic

ἰσχύς, ὅς (ἡ) = forță, tărie, pu-
tere
ἴσως = Adv. poate
Ἰφιγένεια, ας (ἡ) = Ifigenia,
fiica lui Agamemnon
χθύς, ὅς (ὁ) = pește

K

καθαίρεω = v. καθαίρω, ao. 2,
καθεῖλον, pf. καθήρηκα, a co-
bori, a da jos
καθαρίζω = a curăți
καθαρός, ἄ ὄν = Adj. curat
κάθηναι = a fi așezat, a ședea
καθήμενος, η ου. = Part. κάθη-
μαι, așezat, șezînd
καθημερινός, ἡ ὄν = Adj. de
fiecare zi, zilnic
καθίστημι = a se expune
καθώς = după cum
καιρός, οὐ (ὁ) = ocazie, prilej,
timp
Καίσαρ, αρος (ὁ) = Cezar
κακοῦργος, ου (ὁ) = răufăcător
κακός, ἡ ὄν = rău
κακῶς = a asupri
καλέω, καλέσω, v. καλῶ, ao. 1 ἔ-
κάλεσα perf. κέκληκα. ao. pas.
ἐκλήθην = a chema, a numi
Καλλίσταχος, ου (ὁ) = Calimah,
general atenian
κάλλος, ους (τό) = frumusețe
καλός, ἡ, ὄν = Adj. frumos
καλῶς = Adv. bine
κάμηλος, ου (ὁ și ἡ) = cămila
κάμηλος, ου (ὁ) = funie
κάματος, ου (ὁ) = muncă

*Ἰωνία, ας (ἡ) = Ionia (Asia
Mică)
*Ἰωάννης, ον (ὁ) = Ioan, Apos-
tol și Evangelist
*Ἰωσήφ (ὁ) = nedeclinabil Io-
sif

κάμνω = a obosi
καμπή, ἡς (ἡ) = cotitură
καρδία, ας (ἡ) = inimă
καρπός, οὐ (ὁ) = fruct, rod
καρτερικός, ἡ, ὄν = Adj. răb-
dător
κάρφος, ους (τό) = pai, fir de
pai
κατά = Prepoz. cu Acuz. către,
spre, pe, după, conform; cu
Genit. contra
καταγγέλλω = a anunța, a vesti,
a predica
καταδέχομαι = a primi
καταισχύνω = a necinși, a dez-
onora, a rușina.
κατάκειμαι = a fi întins, a ză-
cea, a fi bolnav
κατακόπτω = a tăia, a omori
καταλείπω = a lăsa ca moște-
nire, a lăsa, a părăsi.
καταλύω = a răsturna, a nimici,
a dărâma, a sfîrși, a pierde
καταμανθάνω = a lua seama
a observa, a studia
καταμύω = a închide ochii
καταστίδω = a învrednici, a so-
coti vrednic
καταπέμπω = a trimite

καταπέτασμα, ατος (τό) = ca-
tapeteasma
καταπινόμεαι = a fi inghițit
καταπίπτω = a cădea
κατασκάπτω = a săpa
καταστρέφω = a nimici
κατάσχεσις, εως (ή) = stăpînire
καταστήμι = a stabili
καταφεύγω = a alerga, a re-
cure
κατεσθίω = a minca
κατευθύω = a îndrepta, a că-
lăuzi
κατοικέω = a locui
κατοικία, ας (ή) = așezare, lo-
cuință
κάτω = Adv. jos
κανναιζω = a arde, a se pâli
de căldura soarelui
κεκοιμημένων (των) = Part.
perf. med. pas. κοιμάω, a a-
dormi
κελεύω = a porunci, a îndemna
κενός, ή, όν = Adj. gol. lipsit,
desert
κέντρον, ου (τό) = ac, bold ;
vîrf de fier ascuțit, țepușă
κέρως, ατος sau κέρως (τό) =
corn, aripa unui front de
luptă
κερός, ους (τό) = cîștigul
κεφαλή, ης (ή) = cap
κηρύττω = a vesti în mod pu-
blic, a predica, a propovă-
dui
κηγήν, νος (ό) = trîntor, bon-
dar
κισαρίζω = a cînta din chitară

κισάρισμα, ατος (τό) = aria chi-
tarei
κινδυνεύω = a se expune la
pericol, a risca
κίνδυνος, ου (ό) = pericol, pri-
mejdie
κιάω = a rupe, a frînge
κίλαω = a plînge
κλέπτεις, ου (ό) = hoțul, furul
κλέπτω = a fura
κληρονομέω = a moșteni
κληρονομία, ας (ή) = moște-
nire
κλήρος, ου (ό) = sorțul, par-
tea
κλίνη, ης (ή) = patul
κοίλα, ας (ή) = pintec
κοιμώμαι = a se culca, a a-
dormi
κόλπος ου (ό) = cută, îndoitura
hainei
κολυμβάω = a cufunda, a înota
κολυμβήθρα, ας (ή) = scăldă-
toare
κομίζω = a aduce
κονιορτός, ου (ό) = praf
κόσμος, ου (ό) = lume
κράββατος, ου (ό) = pat
κράζω = a striga
κρατέω = a fi puternic, a se
ține de
κρατήρ, ήρος (ό) = crater, vas
mare
κράτιστος, η ου = superl. lui
ἀγαθός, foarte puternic, prea
puternic
κράτος, ους (τό) = tărie putere
κρανγάζω = a striga

κραυγή, ης = voce. glas
κρέας, κρέως (τό) = carne
κρίνον, ου (τό) = crin, floare
κρίνω = a judeca
κροκόδειλος, ου (ό) = crocodil
κρούω = a lovi, a cînta din
chitară
κρυπτός, ή, όν = Adj. ascuns,
tainic
κ. τ. λ. (καὶ τὰ λοιπά) = și
celelalte

Λ

λάθρα = Adv. pe ascuns, în
taină
λακτιζω = a lovi cu piciorul
λαλέω = a vorbi
Λάζαρος, ου (ό) = Lazăr
λαμβάνω v. λήψομαι ao. Έλαβον,
perf. εἴληψα, = a primi, a
lua
λαμπρός, ά, όν = Adj. strălucit,
splendid
λαμπρότης, ητος (ή) = strălu-
cire, măreție, claritate
λανθάνω, v. λήσω, ao. 2 Έλαβον, pf.
έλεγηθα = a fi ascuns, a scăpa priv.
λαός, ου (ό) = popor
λατρεύω = a adora
λέγω v. έρω, ao. 2 ειπον, pf.
είρηκα = a spune, a zice
λειμών, ώνος. (ό) = pajiște
λείπω v. λελπω, ao. 2 Έλιπον, pf.
λέλοιπα = a lăsa, a părăsi, a
lipsi
λευκός, ή, όν = Adj. alb

κτίτωρ, ορος (ό) = ziditor, cti-
tor
κύθος, ου(ό) = vas mic, cîat
κύκνος, ου (ό) = lebădă
κύλιξ, ικος (ή) = cupă
Κύριος, ου (ό) = domn
κύων, κυνός (ό) = cîine
κωλύω = a împiedica, a opri
κόμη, ης, (ή) = sat

λέων, οντος (ό) = leul
Λεωνίδας, ου (ό) = Leonida
ληστής, ου (ό) = hoț, tilhar
λίαν = Adv. foarte
Λιβύη, ης (ή) = Libia
λίθος, ου (ό) = piatră
λίμνη, ης (ή) = lacul
Λίνος, ου (ό) = Linos, un
aed.
λόγοι, ων (οί) = literatură
λόγος, ου (ό) = cuvînt, rați-
une
λοιπός, ή, όν = Adj. care ră-
mîne ; οί λοιποί, ceilalți ; cei
rămăși
Λουκάς, ά (ό) = Luca Evanghe-
listul
λούω = a spăla
λυγερός, ά, όν = Adj. melo-
dios, armonios
Λύδδα, ας (ή) = Lida
λύπη, ης (ή) = tristețe, supă-
rare

μαθητής, οὗ (ὁ) = școlarul
 Μαθηαῖος, οὗ (ὁ) = Matei E-
 vanghelistul
 Μαθθία, ας (ὁ) = Mattia Apos-
 tolu
 μαίνομαι = a fi nebun
 μακαρίζω, viit. μακαριῶ = a fe-
 rici
 μακάριος, α, ον = Adj. fericit
 Μακεδόνες, ὧν (οἱ) = Mace-
 donenii
 μακράν = Adv. departe, inde-
 lung
 μακρός, ἃ ὅν = Adj. lung
 μάλιστα = Adv. mai ales
 μάλλον = Adv. mai mult, mai
 ales
 μαρθάνω, v. μαθήσομαι, ao. 2,
 ἔμαθον, pf. μεμάθηκα = a în-
 vâța
 μαρία, ας (ἡ) = nebbie
 μαντεῖον, οὗ (τό) = oracolul
 μαντεύομαι = a consulta un o-
 racol, a prezice
 μάντις, εως (ὁ) = proroc, au-
 gur
 Μαραθών, ὄνος (ὁ) = Maraton
 Μαρδόκιος, οὗ (ὁ) = Mardo-
 nius, comandant pers
 Μαρία, ας (ἡ) = Maria
 Μαριάμ, indecl. Maria
 Μάρκος, οὗ (ὁ) = Marcu Evan-
 ghelistul
 μαρτυρέω = a mărturisi, a da
 mărturie
 μαρτυρία, ας (ἡ) = mărturie

μαρτύρομαι = a mărturisi, a lua
 ca martor
 μάρτυς, εως (ὁ) = martor
 μάχη, ης (ἡ) = luptă
 μεγαλύνω = a mări
 μέγας, μεγάλη, μέγα = Adj.
 mare
 μέθες = Imper. ao. 2 activ, «ε-
 θήμι, a lăsa, a părăsi
 μέλει μοι τινος = impers. mă
 preocup de ceva, mă intere-
 sez de ceva
 μέλι, μέλιτος (τό) = miere
 μέλιττο, ης (ἡ) = albină
 μέλλει = impers. urmează să
 μέλλω, cu infinit. = a fi pe
 punctul de, a fi menit, a fi
 gata
 μέλος, οὗς (τό) = cadență mă-
 sură, melodie, cîntec, arie
 μέμνεις, εως (ἡ) = imputare,
 plîngere
 μέν... δέ = pe de o parte... pe
 de alta
 μένω v. μενῶ, ao. ἔμεινα, με-
 μένηκα și μέμονα = a rămîne,
 a aștepta
 μεριμνάω = a se năliniști, a se
 îngriji
 μερίς, ἰδος (ἡ) = parte
 μέρος, οὗς (τό) = parte
 μέσον, οὗ (τό) = mijloc, centru
 μεσονύκτιον, οὗ (τό) = miezul
 nopții
 μέσος, η, ον = care este la
 mijloc

μεστός, ἡ, ὅν = Adj. cu Genit.
 plin de
 μετά = Prepoz. cu Genit. cu,
 Acuz. după
 μεταλαμβάνω cu Genit. = a
 primi, a căpăta
 μετανοέω = a se căi, a-i părea
 rău
 μετανοία, ας (ἡ) = căință; po-
 căință
 μετατίθηναι = a muta, a părăsi.
 a alunga
 μέτριος, α, ον = Adj. cumpătat,
 măsurat
 μέχει = Prepoz. cu Genit. pi-
 nă la
 μή = Adv. de negație nu
 μηδέποτε = niciodată
 Μηδοί, ὧν (οἱ) = Mezii
 μηκέτι = să nu... iarăși... (din
 nou); să nu mai
 Μιλτιάδης, οὗ (ὁ) = Miltiade,
 comandant grec
 μῆν, μηνός, (ὁ) = lună

ναός, οὗ (ὁ) = templu
 ναυμαχία, ας (ἡ) = luptă pe
 mare
 ναῦς, νεώς (ἡ) = corabie
 ναυτικόν, οὗ (τό) = flotă
 νεανίας, οὗ (ὁ) = tinăr
 νεανίοκος, οὗ (ὁ) = tinăr
 νεκρός, οὗ (ὁ) = mort
 νέος, α, ον = Adj. tinăr
 νεότης, ητος (ἡ) = tinerețe
 νεῦρον, οὗ (τό) = nerv, mușchi

μήτηρ, τρός (ἡ) = mamă
 μηχανημα, ατος (τό) = șiretenie
 μιμέομαι = a imita
 μνήσκω = a-și aminti
 μοθός, οὗ (ὁ) = plată, salariu
 μνήμο, ατος (τό) = mormînt
 μνημεῖον, οὗ (τό) = mormînt,
 monument
 μνήμη, ης (ἡ) = amintire
 μνηστεύω = a logodi
 μοιχεύω = a fi desfrinat
 μονογενής, ἐς = unul născut
 μόνον = Adv. numai
 μόνος, η, ον = Adj. singur
 μῦθος, οὗ (ὁ) = fabulă
 Μυκάλη, ης (ἡ) = Micala, (pro-
 montoriu pe coastele Asiei
 Mici)
 μυριάς, ἄδος (ἡ) = 10.000, o
 miriadă
 μύριοι, αι, α = numeral 10.000
 μύρμηξ, κος (ὁ) = furnica
 μύρον, οὗ (τό) = parfum
 Μωϋσῆς, ἕως (ὁ) = Moise

νεώς, ὡ (ὁ) = templu
 νηστεύω = a posti
 νικάω = a învinge
 νίκη, ης (ἡ) = biruință, vic-
 torie
 νίπτω = a spăla
 νοέω = a observa
 νοητικός, ἡ, ὅν = Adj. înzestrat
 cu inteligență, priceput
 νομάς, ἄδος (ὁ) = nomadul
 νομεύς, ἕως (ὁ) = păstor

νομεύω = a paste
 νομίζω = a socoti, a crede
 νόμος, ω (ό) = lege
 νόσημα, ατος (τό) = boală
 νόσος, ου (ή) = boală

νοῦς οὔ, (ό) = mintea, inteli-
 gența
 νῦν = Adv. acum: ră νῦν, de
 data aceasta
 νύξ, νυκτός (ή) = noapte

Ξ

ξένος, ου (ό) = oaspete, mu-
 safir
 Ξενοφών, ὠντος (ό) = Xenofon,
 general și istoric grec

Ο

ὀβολός, οὔ (ό) = monetă ateni-
 ană, 1/6 din drahmă
 ὀγκος, ου (ό) = revărsare (de
 apă)
 ὅθεν = Adv. de unde, de aceea,
 drept aceea
 ὀδηγός, οὔ (ό) = călăuză
 ὀδός, οὔ (ή) = drum
 ὀδούς, ὄντος (ό) = dinte
 οἰκέτης, οὔ (ό) = omul de ser-
 viciu
 οἰκημα, ατος (τό) = locuința
 οἰκητής, ου (ό) = locuitor
 οικοδομή, ης (ή) = zidire, clă-
 dire
 οἶκος, ου (ό) = locașul, casa; κατ'
 οἶκον, prin case
 οἰκουμένη, ης (ή) = pământul,
 lumea, universul
 οἶνος, ου, (ό) = vinul
 οἶς, οἶός (ή) = oaia
 ὀνέω = a șovăi, a pregeta
 ὀλιγος, η, ου = Adj. puțin

Ξέρξης, ου (ό) = Xerxes
 ξεραίνω = a usca
 ἔλκον, ου (τό) = lemnul, bu-
 tucul

ὀλος, η, ου = Adj. tot, întreg
 ὀμίλια, ας (ή) = omilie; prie-
 tenie, legătură
 ὀμνυμι = a jura
 ὀμοιος, α, ου = asemenea, la
 fel cu
 ὀμονοια, ας (ή) = unire
 ὀμοφρόνως = Adv. prin acord
 unanim
 ὀμως = cu toate acestea, to-
 tuși
 ὀνειδίζω = a insulta, a ocări
 ὄνομα, ατος (το) = numele
 ὀνομάζω = a numi
 ὀξύτης, ητος (ή) = finețe, pă-
 trunderea spiritului
 ὀπιθεν = Adv. în urmă; pe la
 spate
 ὀποῖος, α, ου = pronume co-
 relativ: cum, ce fel
 ὀπόταν = Conjunct. cu subj. de
 cite ori
 ὀπότε = Conj. ori de cite ori

ὀπότερος, α, ου = care din doi
 ὅπου = Adv. unde
 ὀπτασία, ας (ή) = arătare, spec-
 tacol
 ὅπως = Conjunct. finală ca să;
 cum
 ὄργανον, ου (τό) = instrumen-
 tul
 ὀργή, ης (ή) = minie
 ὀργίζομαι = a se minia
 ὀρίζω = a mărgini, a rîndui, a
 fixa
 ὄριον, ου (τό) = hotar, margine,
 limită
 ὄρνεον, ου (τό) = pasăre
 ὄρνις, ιθος (ή) = pasăre
 ὄρθοστα, ας (ή) = hotar delimi-
 tare
 ὄρος, ους (τό) = munte
 ὀσις, α, ου = Adj. sfînt, cu-
 vîos
 ὀσιότης, ητος (ή) = sfințenie, pie-
 tate
 ὀσος, ή, ου = cît
 ὀστοῦν, οὔ (τό) = os

ὅταν = Conjunctie, cînd ori de
 cite ori
 ὅτε = Conj. temporală, cînd, pe
 cînd
 ὅτι = Conj. completivă, că;
 conj. cauzală, fiindcă
 οὐ, οὐκ, οὐχ = negații, nu
 οὐδέ = nici
 οὐδεὶς, οὐδεῖς, οὐδέν = nimeni,
 niciunul, nimic
 οὖν = așadar, deci
 οὐράνιος, α, ου = Adj. ceresc,
 οὐρανός = Adv. din cer
 οὐρανός, οὔ (ό) = cerul
 οὕτω = Adv. astfel
 ὀφειλέτης, ου, (ό) = datornic,
 greșitul
 ὀφειλημα, ατος (τό) = obligație,
 datorie, greșeală
 ὀφελω = a trebui, a fi dator
 să, a datora
 ὀφθαλμός, οὔ (ό) = ochi
 ὄφις, εως (ό) = șarpe
 ὄχλος, ου (ό) = mulțimea

Π

παθητός, ή, ὄν = care a suferit,
 supus sau expus la sufe-
 rință
 πάθος, ους (τό) = soartă tristă,
 patimă, suferință
 παιδεύω = a crește, a educa, a
 învăța
 παῖς, παιδός (ό) = copilul, bă-
 iatul
 παῖα = a lovi

πάλαι = Adv. odinioară
 παλαιός, ὄ, ὄν = Adj. vechi
 παλιν = Adv. din nou, iarăși; altă
 dată
 πανταχού = Adv. pretutindeni
 παντοῖος, α, ου Adj. de tot fe-
 lul
 παντοκράτωρ, τορος (ό) = A tot-
 țiitorul
 παρά = Prepoz. cu dat. la,

lingă; cu Acuz. pe lingă, lingă, la
 παραβολή ης (ή) = parabola
 παραγγέλλω, ας (ή) = poruncă, sfat, cuvânt de ordine
 παράγγελμα, ατος (τό) = învățătură, precept
 παραγγέλλω = a porunci, a da dispoziții, a predica
 παραδέχομαι = a primi
 παραδίδωμαι = a transmite, a lăsa.
 παραθεωρέω = a trece cu vederea
 παρανέμω, εως (η) = sfatul, îndemnul
 παραιτήσις, εως (ή) = scuză
 παρακαθίζομαι = a se așeza la, lingă
 παρακαλέω = a ruga, a consola, a mângâia
 παρακελεύομαι = a sfătui, a îndemna
 παρασκευάζω = a da, a procura, a pregăti
 παραστάτης, ου (ό) = tovarăș de arme, vecin de luptă
 παράκλημα = Adv. îndată
 παρεκτός = Prepoz. cu Genit. în afară de
 παρέχω = a oferi, a da, a procura
 παρθένος, ου (ή) = fecioară
 παροίστημι = a înfățișa, a se înfățișa (la aorist și perfect)
 παρουσία, ας (ή) = venire, sosire
 παρόησις = în mod deschis, sincer; fără sfială

παρόησις = a vorbi cu sinceritate, fără sfială
 πᾶς, πᾶσα, πᾶν = Genit. παντός, πάσης, παντός : Adj. tot, întreg
 πατήρ, -τρὸς (ο) = tată
 πάτριος, ων (τά) = reguli, obiceiuri, datini străbune
 πατριάρχης, ου (ό) = patriarh
 πατρίς, ίδος (ή) = patrie
 πᾶν = a înceta, a curma, a se liniști, a potoli, a pune capăt
 παυσαμένου δὲ ἀνέμουν = potolindu-se vîntul
 πεδίον, ου (τό) = cîmpie
 πεζός, οὔ (ό) = pedestraș, infanterist
 πείθομαι = mă supun, ascult de
 πείθω = a îndupleca, a convinge
 πειθώ, οὔς (ή) = convingerea
 πεινώ = a fi flămînd
 πειρασμός, ου (ό) = probă încercare, ispită
 πειράω = a încerca
 Πεισιστράτος, ου (ό) = Pisistrate
 πέλεκυς, εως (ό) = secure
 πέμπτος, η, ου = al cincilea
 πένης, ητος (ό) = săracul
 πένθεω = a plînge
 πένθος, ους (τό) = mîhnire
 πεντακόσιοι, αι, α = numeral 500
 πενήκοντα = numeral card. 50
 περί = Prepoz. cu Genit. despre

περιαστράπτω = a înconjura de strălucire
 περιβάλλω = a înfășura, a îmbrăca
 περιένυχον = ao 2 de la περινυχάνω : a întîlni, a găsi
 περιλάμπω, ν λάμπω = a străluci, a lumina de jur împrejur
 περιπλυνος, ου = Adj. trist
 περιπατέω = a se plimba, a umbla, a circula
 περιπλέω = a pluti de jur împrejur
 περιούργησεν = a rupe de jur împrejur cu violență, a sfișia
 περιουσία = a atrage în altă parte, a avea gîndul întors spre, a se preocupa de, a fi împovărat
 περιτρέπω = a întoarce la, a aduce la
 πετεινος, ή, όν = care zboară, zburător. τὰ πετεινά, păsări
 πέτρος, ας (ή) = stîncă, piatră
 Πέτρος, ου (ό) = Petru Apos-tolul
 πετρώδης, ες = Adj. pietros; pl. loc pietros
 πηγή, ης (ή) = izvor
 παιών = a îngriji
 πίνω = a bea
 πίπτω v. πεσοῦμαι, έπεσον, πέπτωκα = a cădea
 πιστεύω = a crede
 πίστις εως (ή) = credință
 πιστός, ή, όν = Adj. credincios
 Πλαταιά, ων (αί) = Plateea.

Πλαταιεύς, εως (ό) = Plateian
 πλατύς, εια, ύ = întins vast.
 πλεῖστα = de cele mai multe ori
 πληγή, ης (ή) = lovitură
 πληθος, ους(τό) = multime
 πληκτρον, ου (τό) = arcus
 πλήρης, ες = Adj. plin
 πληρώω = cu Genit. a umple, a echipa
 πλήρωμα, ατος (τό) = plinătate
 πλοῖον, ου (τό) = corabie
 πλούσιος, ου (ό) = bogatul
 πλοῦσιος, α, ου = Adj. bogat
 πλουτέω = a fi bogat
 πλοῦτος, ου (ό) = bogăție
 πνεῦμα, ατος (τό) = duh, spirit
 πνίγω v. πνίξω, ao. έπνιξα = a înăbuși, a se îneca
 πνοή, ης (η) = suflare
 πόα, ας (ή) = iarbă
 ποικίλος, η, ου = Adj. felurit
 ποινή, ης (ή) = pedeapsă
 πολέμαρχος, ου (ό) = polemarh, arhonte cu însărcinări războinice
 πολεμικός, ή, όν = Adj. războinic
 πολέμιος, ου (ό) = dușman
 πόλις, εως (η) cetate
 πολιτεία, ας (η) = constituție, regim, rînduială politică
 πολιτεύω = a guverna
 πολλάνκις = Adv. adesea, mereu, neîncetat
 πολλαπλασιών, ου, ου ονος = Adj. mult mai mult

πολύς, πολλή, πολύ = mult, numeros
 πολυτελής, ἐς = Adj. prețios, de multă valoare
 πολύτιμος, ὅς ὃν = de mare preț
 πονηρός, ὅς ὃν = Adj. rău
 πορεύομαι = a porni, a călătoria, a merge, a se duce în grabă
 πορίζω = a procura, a da, a produce
 ποταμός, οὗ (ὁ) = fluviu, riu
 ποταπός, ἤ, ὃν Adj. ce fel
 ποτέ... ποτέ = cînd... cînd
 πούς, ποδός (ὁ) = picior
 πράττω v. πράξω ao. 1 ἐπραξα, pf. πέπραχα = a face, a în-deplini
 πρᾶνς πραεῖα, πραῖ = Adj. blind
 πρέπει, impers. = se cuvine, stă bine, prinde
 πρεσβεύω = a mijloci
 πρό = Prepoz. cu Genit. înainte
 προάγω = a merge înainte
 πρόβρατον, οὗ (τό) = turmă de oi, oaie
 προδοσία, ἀς (ἡ) = trădare
 προέχω = a întrece
 προθύμως = Adv. cu zel
 προκρίνω = a prefera, a judeca
 πρόσ = Prepoz. cu dat. pe lângă, cu Acuz. pentru, către, la
 προσαγορεύω = a saluta
 προσάγω = a duce
 προσδέομαι cu Genit. = a mai avea încă nevoie de ceva

προσδέχομαι = a primi
 προσδοκάω = a aștepta
 προσευχή, ἧς (ἡ) = rugăciune
 προσεύχομαι = a se ruga
 προσέχω = a lua aminte, a fi atent
 προσγίγνομαι = a veni, a avea parte
 προσῆκον, οντος (τό) = ceea ce se cuvine
 προσκαλέω = a chema, a convoca
 προσκαρτερέω = a stărui
 προσοχή, ἧς (ἡ) = luare aminte, atenție
 προστάτω = a așeza de mai înainte, a determina, a rîndui
 προσφέρω = a aduce
 πρόσωπον, ον (τό) = față
 προτείνω = a tinde către
 προὔργον = adv. de folos, folositor
 προφήτης, ον (ὁ) = profet
 προχειρίζω = a alege de mai înainte, a rîndui
 πταῖσμα, ατος (τό) = cădere
 πτερόν, οὔ (τό) = aripă
 πτώμα, ατος (τό) = cadavru
 πρῶτ' = Adv. de dimineată
 πρῶτον, (τό) = Adv. pentru prima dată
 πτωχός, ἤ, ὃν = Adj. sărac
 παλέω = a vinde
 πῶς, enclitic πῶς = cumva
 πῶς = Adv. interog. cum

P

παβδίζω = a bate cu vergile
 παθνυμια, ἀς (ἡ) = trîndăvie, ne-activitate
 παῖον = Adv. comparativ de la παῖδως, mai ușor
 παῖστα = Adv. superlativ de la παῖδως
 πέεμα, ατος (τό) = cursul apei

πέημα, ατος (τό) = cuvînt, vorbă
 πέισα, ἧς (ἡ) = rădăcină
 πέις, ἐινός (ἡ) = nasul, botul
 πέομαι = a scoate din, a scăpa de, a izbăvi
 Ρωμαῖος, ον (ὁ) = Romanul
 πέωμη, ἧς (ἡ) = putere, virtușie

Σ

σάββατα (τά) = săptămîna
 σάββατον, ον (τό) = sabbatul zi de repaus la Evrei, simbăta
 Σαδδουκαῖοι, ον (οἱ) = Saducheii
 Σαλαμίς, ἴνως (ἡ) = Salamina, insulă
 σαλεύω = a zgudui, a clătina
 σάρξ, κός (ἡ) = trup, carne
 σατανᾶς, ᾧ (ὁ) = satana
 σέβομαι = a cinsti, a onora
 σεισμός, οὔ (ὁ) = cutremur
 σεμνός, ἤ, ὃν = sfînt, cuvios, vrednic de respect.
 σέβασμα, ατος (τό) = obiect de venerație sau de cult
 σημειον, ον (τό) = semn
 σήμερον = Adv. azi
 Σίμων, ονος (ὁ) = Simon
 σιτία, ον (τά) = alimente
 σκανδαλίζω = a strica, a sminti
 σκαφεῖσα = Part. ao. 2 pas. fem.
 σκάπτω, săpată
 σκεπάζω = a acoperi
 σκέπη, ἧς (ἡ) = scăpare, sprijin

σκενή, ἧς (ἡ) = îmbrăcăminte, echipare
 σκιά, ᾶς (ἡ) = umbră
 σκληρός, ὅς ὃν = Adv. sever; greu, penibil
 σκληρή, ἧς (ἡ) = cortul
 σκοτίζω = a întuneca
 σκοτός, ον (ὁ) = întuneric
 σκυθρωπός, ὅς ὃν = trist, încruntat
 Σόλων, ονος (ὁ) = Solon
 σοφία, ἀς (ἡ) = înțelepciune
 σοφός, ἤ, ὃν = înțelept
 Σπάρτη, ἧς (ἡ) = Sparta
 Σπαργιάρης, ον (ὁ) = Spartanul
 σπείρω, v. σπερώ, ao. 2 pas. σπειρα, pf. σπαρκα ao. 2 pas. σπαρην, pf. σπαρκα = a semăna
 σπέρμα, ατος (τό) = sămînță, urmas
 σπήλαιον, ον (τό) = peșteră
 σπουδή, ἧς (ἡ) = silință, rivnă
 στάδιον, ον (τό) = stadiu (177 metri)

στανρόω = a crucifica, a răstigni
 οτέρω = a iubi
 στεφανόω = a încorona
 στολή, ης (ή) = haină
 στόμα, ατος (ό) = gură
 στρατηγός, ού (ό) = strateg comandant militar în Asia Mică, înalt funcționar civil; pre-tor
 στρατιά, ας (ή) = armată
 στρατιώτης, ου (ό) = soldat
 στρατεύομαι = a face expediție, a se oști
 στρατοπεδεύω = a tăbări
 στρατόπεδον, ου (τό) = tabără
 στρέφω = întoarce
 στροβίλον, ου (τό) = vrabie
 συγγενής, ιδος (ή) rudă, rudenie
 συγγινώσκω = a ierta
 συγγνώμη, ης (ή) = iertare
 συγκαλέω = a chema în același timp, a convoca
 συγχωρέω = a ierta
 συγχώρησις, εως (ή) = iertare
 συλλαμβάνω, ν συλλήψομαι, ao. 2, συνέλαβον, pf. συνέληφα, a prinde; a concepe, a zăm-sli
 συμβουλεύω = activ, a sfătui; mediu, a delibera, a consulta
 συμβουλή, ης (ή) = sfat, po-vață
 σύμμαχος, ου (ό) aliatul
 σύν = Prepoz. cu dat. cu
 συνάγω = a aduna
 συναγωγή, ης (ή) = sinagogă

συναντάω = a se întâlni cu
 συναντιλαμβάνομαι = a ajuta
 συνελθούς, εως (ή) = consti-
 înță
 συνέντο, part. ao. 2 συνήμι
 a înțelege
 συνεπιβουλεύω = întind curse,
 atac
 συνεπίστημι = a se răscula, a
 se revolta
 συνεοθίω = a minca împreună
 συγκάθημαι = a ședeă împreu-
 nă cu
 συμμαθητής, ού (ό) = condis-
 cipol, conșcolar
 συνοδεύω = a călători impre-
 ună
 συντέλεια, ας (ή) = plinirea,
 sfirșitul
 συρίζω = a cînta din flaut, a
 fluera
 σός, ός (ό) porc
 σφαλερός, ά, όν = Adj. înșelă-
 tor, nesigur
 σφόδρα = Adv. f. mult
 σφραγίς, ιδος (ή) = sigiliul, che-
 zăsie
 σχίζω = a rupe, a despica
 σχολαστικός, ού (ό) = nerodul,
 omul simplu
 σφίζω = a scăpa, a mintui, a se
 face bine
 Σωκράτης, ους (ό) = Socrates
 σώμα, ατος (τό) = corp, trup
 σωματικός, ή, όν = Adj. tru-
 pesc, fizic
 σωρός, ού (ό) = grămadă, mo-
 villă

σωτήρ, ηρος (ό) = Mintuitorul
 σωτηρία, ας (ή) = mintuirea

σωφροσύνη, ης (ή) = înțelepci-
 nea, cumpătarea

T

τάξις, ως (ή) = sir, batalion, tru-
 pe de infanterie
 ταπεινός, ή, όν = Adj. smerit,
 umilit
 ταπεινώω = a umili
 ταπεινώσις, εως (ή) smerenia, u-
 milință
 ταραχή, ης (ή) = dezordine, tur-
 burare
 ταχύς, εια, ύ = Adj. repede,
 iute
 ταώς, ώ (ό) = păun
 τε, enclitic = și
 Τειρεσίαις, ου (ό) = Tiresias
 prorocul
 τέκνον, ου (τό) = copilul
 τελείωσις, εως (ή) = desăvîrșire
 τελευτάω = a muri, a sfirși
 τελευτή, ης (ή) = sfirșitul
 τέλος, ους (τό) = sfirșit, capăt
 τέλωνης, ου (ό) = vameș
 τέρω = a încînta
 τέσσαρες, ων = numeral patru
 τέχνη, ης (ή) = iscusință, dibă-
 cie; artă, meșteșug, meserie
 τεχνίτης, ου (ό) = artist, mese-
 seriaș
 τηρέω = a păzi
 τίθημι = a pune
 τίκτω, ν. τέξω, ao. 2 έτικον, pf.
 τέκτοκα, a naște
 τιμάω = a onora
 τιμή, ης (ή) = onoare cinstire

τίμιος, α, ον = Adj. în mare
 cinst
 τις, τι; τινός = Pron. nehotă-
 rit: cineva, ceva; inter. Cine?
 τολών = Conj. așadar, de si-
 gur, în adevăr
 τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο = Adj.
 demonstrativ, așa, astfel, de
 acest fel
 τολμηρός, ά, όν = Adj. îndrăz-
 net, cutezător
 τόξευμα, ατος (τό) = săgeată
 τόξον ου (τό) = arcul
 τόπος, ου (ό) = locul, rangul
 τότε Adv. atunci
 τρεῖς, τρεῖς = trei
 τρέπω = întorc, pun pe fugă
 τρέφω = nutresc
 τρεῖμα, ατος (τό) = gaură, ure-
 chile acului
 τοιακοῖσι, αι, α = numeral,
 300
 τριήρης, ους (ή) = tirimă, co-
 rabie cu trei rinduri de lo-
 peți
 τρομός, ου (ό) = spaimă
 τρώπος, ου (ό) = deprindere,
 obicei
 τροφή, ης (ή) = hrană
 τρυφή, ης (ή) = lux
 Τρῶες, ών (οι) = Troienii
 τυγχάνω, ν. τεύξομαι, ao.

τυχον; perf. τετύχηκα, a obține, a dobîndi

Γ

ὑγιής, ἐς = Adj. sănătos
ὑδαρ, ατος (τό) = apă
υἱός, οὔ (ό) = fiul
ὑμνέω = a înălța un imn de
iaudă către
ὑπάγω = a merge, a se duce
ὑπακούω = a se supune
ὑπάρχω = a fi, a exista; ἀρχυρί-
ον οὐκ ὑπάρχει μοι nu am ar-
gint
ὑπεισέρχομαι = a se furișa
ὑπερ = Prepoz. cu Genit. pen-
tru; cu Acuz. peste, mai mult
dincolo
ὑπερβολή, ἤς (ή) = exagerare,
exces
ὑπερφάνεια, ας (ή) = trufie
ὑπερήφανος, ος ον = mindru,
disprețuitor
ὑπηρέτης, ον (ό) = slujitor
ὑπηρετέω = a se supune
ὑπεροράω = a trece cu vederea;
a tolera

Φ

φαίνομαι = mă arăt, par
Φαρισαῖος, ον (ό) = Fariseu
Φειδίας, ον (ό) = Fidias, mare
sculptor elin
φέγω v. οἶδομαι, ao. 1, ἤνεγκο,
ao. 2 ἤνεκον, pf ἐνήνοχα,
= a duce, a purta; a aduce
a produce

τυραννέω = a guverna, a fi ti-
ran

ὑπερῶον, ον (τό) = foisor,
cerdac
ὑπνος, ον (ό) = somn
ὑπό = Prepoz. cu Genit. de
către
ὑποδέχομαι = a primi, a alege
ὑποκάτω = adv. de jos
ὑποκριτής, οὔ (ό) = fățarnic
ὑπολαμβάνω = a socoti, a cre-
de
ὑπόστασις, εως (ή) = adevărire,
temei
ὑποστρεφω = a se întoarce, a
se înapoia
ὑστερον = Adv. mai târziu, în
urmă
ὑφαπλῶω = a desface, a des-
tinde
ὑψηλός, ή όν = Adj. înalt
ὑψιστος, η, ον = Adj. cel mai înalt
ὑψος, ους (τό) = înălțare
ὑψώω = înălța, a ridica

φεύγω = a evita, a se feri de,
a fugi
φημι = a zice, a zice da, a a-
firma
φθαττός, ή, όν Adj. stricăcios
φθονέω = a invidia, a pizmui
φθορά, ας (ή) = distrugere,
pieire

φιλάνθρωπος, ος ον = Adj. iu-
bitor de oameni
Φίλιππος, ου (ό) = Filip, re-
gele Macedoniei
φίλοι, ου (ο) = prieten, amic
φιλάτος, η, ον = prea iubit
φοβέομαι = a se înfricoșa, a se
teme, a se înspăimînta; φοβέω,
a înspăimînta
φοβερός, ά, όν = Adj. înfricoșat
φοβος, ον (ό) = teamă
φοβιέ, ικος (ό) = curmalul
φονεύω, v. φονεύου, ao. 2 ἐφ-
νευσα, perf. πεφόνευκα, = a
omorî
φόνος, ον (ό) = omor, ucidere

χαίρω = mă bucur
Χαιρωνεῖος, ας (ή) = Cheronea
χαλεπός, ή, όν = Adj. greu
χαρά, ας (ή) = bucurie
χάραγμα, ατος (τό) = chip, semn,
imagine
χαρεις, εσσα, εν = Adj. plăcut
χαρίζομαι = a dărui
χάρις, ιτος (ή) = farmecul, re-
cunoștința; har darul
χαριτώω = a fi plin de dar
χειμών, ώνος (ό) = iarnă
χείρ, χειρός (ή) = mînă
χείρον = compar. neutru, de la
κακός: mai rău
χειροποίητος, ος, ον = făcut de
mîna omului

X

χειροτονέω = a alege, a vota, a
hirotonisi
χειραγωγέω = a duce de mînă
χειδών, ώνος (ή) = rîndunica
χήςω, ας (ή) = văduva
χλενάζω = a lua în ris
χολός, ή, όν Adj. olog
χορδή, ἤς (ή) = coardă
χορτάζω = a se sătura
χρεο, ος (ή) = nevoie, treabă,
trebuință
χρεοφειλέτης, ον (ό) = debitor
χεῖζω = a dori
χεῖμνος, ατος (τό) = avere, bunul
χρήσιμος, ος, ον = folositor
χρησμός, οὔ (ό) = răspunsul,
oracolului

χρηστήριον, ου (τό) = oracolul
 χρηστός, ή, όν = Adj. bun, de-
 votat
 χριστιανικός, ή, όν = Adj. crești-
 nesc
 χριστιανός, ου (ός) = creștinul

Ψ

ψεύδομαι = a minți
 ψευδομαρτυρέω = a mărturisi
 strimb
 ψεύδω = a înșela

Ω

ώδε = Adv. aici
 ώμος, ου (ός) = umăr
 ώρσ, ας (ή) = anotimp; oră
 ώς = Conjunție, că; ca să; cum,
 după cum
 ώς.. ουτω = după cum, tot ast-
 fel
 ώπερ = Adv. cum, după cum;
 conjunc. ca să, ca și

ώστε = Conjunție cu infiniti-
 vul, încît
 ώφέλεια, ας (ή) = ajutor
 ώφέλεω = a fi folositor
 ώφέλιμος, ος, ον = Adj. folo-
 sitor
 ώφθην = Indic. ao. pas. όράω
 a vedea

TABLA DE MATERII

	Pag.
Lecția I	a) Alfabetul. Pronunțare. Semne de punctuație 5
	b) Exerciții de citire
Lecția a II-a	a) Spiritete. Accentete. Cuvintele fără accent 10
	b) Exerciții de citire.
Lecția a III-a	a) Declinarea I. Feminine terminate în η la Nom. sg. și în ης la Genit. 13
	b) *Η νίκη και η ειρήνη.
Lecția a IV-a	a) Declinarea a I-a. Feminine terminate în α la Nom. sg. și în ας sau ης la Genit. . . 16
	b) Φεύγετε τήν άσέβειαν.
Lecția a V-a	a) Declinarea I. Masculine terminate în ας sau ης cu Genit. in ου. 19
	b) Οί προφήται.
Lecția a VI-a	a) Recapitulare asupra declinării a I-a . . . 23
	b) Ατена, Sparta și Teba.
Lecția a VII-a	a) Declinarea a II-a (masc. fem.) 24
	b) Οί 'Απόστολοι.
Lecția a VIII-a	a) Declinarea a II-a (neutre). Declinarea a II-atică. Declinarea a II-a contrasă . . 26
	b) Τò Εύαγγέλιον.
Lecția a IX-a	a) Adjectivele de prima clasă 29
	b) Οί 'Αθηναίοι και οί Σπαρτιάται.
Lecția a X-a	a) Recapitulare asupra declinării a II-a . . 34
	b) Bogățiile Ατenei.

Lecția a XI-a	a) Declinarea a III-a (consonantică asigmatică)	36
	b) 'Ο Θεός ἡμῶν Παντοκράτωρ	
Lecția a XII-a	a) Declinarea a III-a. Substantive cu radicalul în -τηρ	39
	b) Περί τῆς εὐσεβείας.	
Lecția a XIII-a	a) Declinarea a III-a, (asigmatică, neutre) .	41
	b) Τὰ τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτήματα.	
Lecția a XIV-a	a) Declinarea a III-a (consonantică sigmatică)	43
	b) Οἱ νομάδες	
Lecția a XV-a	a) Declinarea a III-a consonantică. Radicale (subst. și adj.) terminate în σ	47
	b) 'Ο Σωκράτης.	
Lecția a XVI-a	a) Declinarea a III-a vocalică. Substantive cu rad. terminat în -ι, -υ, -ω	50
	b) Αἱ δεισμοί.	
Lecția a XVII-a	a) Declinarea a III-a vocalică (-ευ, -αυ, -ου, -ο)	53
	b) Οἱ ἱερεῖς.	
Lecția a XVIII-a	a) Adjective de cl. a II-a și a III a	56
	b) Insula celor fericiți.	
Lecția a XIX-a	a) Substantive neregulate de decl. a III-a .	61
	b) Puterea omului asupra animalelor.	
Lecția a XX-a	a) Recapitulare asupra declinării a III-a . .	64
	b) Învățămintele date de animale.	
Lecția a XXI-a	a) Participiul prezent	66
	b) Περί τῶν ἐν κινδύνοις ὑπαρχόντων.	
Lecția a XXII-a	a) Gradele de comparație ale adjectivelor .	68
	b) Περί τοῦ πλούτου.	
Lecția a XXIII-a	a) Comparativul și superlativul neregulat .	73
	b) Προβλεπόμενα πρὸς τοὺς μαθητάς.	
Lecția a XXIV-a	a) Numeralul	76
	b) Despre războaiele medice	
Lecția a XXV-a	a) Numeralul (continuare)	80
	b) Despre războaiele medice (continuare)	
Lecția a XXVI-a	a) Pronumele personal și posesiv	82
	b) Τοῦ Κυρίου δεῖνθαι.	

Lecția a XXVII-a	a) Viitorul indicativului. Pronumele reflexiv	85
	b) Fiecare cu rolul său	
Lecția a XXVIII-a	a) Aoristul I indic. activ	89
	b) Ἐκρέθης ὁ τῶν Πελοπόννησος.	
Lecția a XXIX-a	a) Perfectul și m. m. c. perf. indic. activ	92
	b) Αἱ μέλειται καὶ οἱ κηρύττες.	
Lecția a XXX-a	a) Forma medio-pasivă. Indic. prezent și viitor	96
	b) Nilul	
Lecția a XXXI-a	a) Conjugarea medio-pasivă. Indicativ imperfect, aorist I și II	99
	b) Ἐλαφος καὶ ἀμπελος.	
Lecția a XXXII-a	a) Pronumele relativ și demonstrativ . .	102
	b) Alegerea lui Mattia ca apostol	
Lecția a XXXIII-a	a) Pronumele interogativ și nehotărât .	105
	b) Pilda celor doi datornici	
Lecția a XXXIV-a	a) Recapitulare asupra pronumelor . .	107
	b) Cîinele și oile	
Lecția a XXXV-a	a) Conjugarea medio-pasivă. Indic. perf. și m. m. c. perfect mediopasiv . .	109
	b) Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.	
Lecția a XXXVI-a	a) Indicativul viitor pasiv	112
	b) Dărimarea Ierusalimului	
Lecția a XXXVII-a	a) Indicativul aorist pasiv	115
	b) Moartea Mintuitorului	
Lecția a XXXVIII-a	a) Conjunctivul activ. Prezent, aorist I și II, perfectul	117
	b) Moartea lui Lazăr.	
Lecția a XXXIX-a	a) Conjunctivul medio-pasiv	119
	b) Instinct și rațiune.	
Lecția a XL-a	a) Optativul activ	121
	b) Cîmpia de la Maraton.	
Lecția a XLI-a	a) Optativul medio-pasiv	124
	b) Din sfaturile Sf. Vasile cel Mare.	
Lecția a XLII-a	a) Imperativul activ și medio-pasiv . .	127
	b) Din predica de pe munte.	

	Pag.
Lecția a XLIII-a	a) Participiul și infinitivul activ 129
	b) Doi școlari nesupuși.
Lecția a XLIV-a	a) Participiul și infinitivul medio-pasiv 132
	b) Sacrificiul Ifigeniei
Tablou de conjugări. Verbele în ω 135	
Lecția a XLV-a	a) Conjugarea verbelor în λω, μω, ρω, ρω 142
	b) Jurământul tinerilor atenieni
Lecția a XLVI-a	a) Conjugarea verbelor contrase. Verbele în -άω 145
	b) Vindecarea ologului
Lecția a XLVII-a	a) Verbele în -έω 151
	b) Iisus se arată lui Saul.
Lecția a XLVIII-a	a) Verbele în -όω 157
	b) Apostolii bătuiți de saducheii.
Lecția a XLIX-a	a) Recapitulare asupra verbelor în -ω. Verbele neregulate 163
	b) Vestirea nașterii lui Iisus.
Lecția a L-a	a) Recapitulare asupra verbelor în -ω. Verbele neregulate (continuare) 167
	b) Cântarea Sf. Fecioare Maria.
Lecția a LI-a	a) Verbele în -μι. Verbele în -μι cu reduplicare, τίθημι ἵημι 171
	b) Moise găsit de fiica faraonului.
Lecția a LII-a	a) Verbul ἵστημι 179
	b) Învierea Tavitei.
Lecția a LIII-a	a) Conjugarea verbului δίδωμι. (verb. δέκνομαι și φημί) 183
	b) Urmașii lui Avram.
Lecția a LIV-a	a) Recapitulare asupra verbelor în -μι. 191
	b) Cioara și păsările.
Lecția a LV-a	a) Verbe defective și impersonale 194
	b) Vindecarea slăbănogului
Lecția a LVI-a	a) Adjectivele verbale 198
	b) Nimic fără muncă.

	Pag.
Lecția a LVII-a	a) Adverbul 200
	b) Περί τῆς ὁργῆς.
Lecția a LVIII-a	a) Gradele de comparație ale adverbului 203
	b) Αἱ τῶν σοφῶν συμβουλαί.
Lecția a LIX-a	a) Prepoziții cu un singur caz 206
	b) Ὡς τῷ Θεῷ παντός ὀχεσθαι ἔργον.
Lecția a LX-a	a) Prepoziții cu două și trei cazuri 209
	b) Τό κατά Ἰωάννην ἅγιον Εὐαγγέλιον.
Lecția a LXI-a	a) Conjunctiile 214
	b) Ἀστεία.

**Pagini alese din Sfintele Evanghelii
și Faptele Apostolilor**

Lecția a LXII-a	1) Predica de pe munte. Fericirile 219
Lecția a LXIII-a	2) Tatăl nostru 221
Lecția a LXIV-a	3) Parabola Semănătorului 222
Lecția a LXV-a	4) Parabola despre oaia cea pierdută 224
Lecția a LXVI-a	5) Tinărul bogat 225
Lecția a LXVII-a	6) Marta și Maria 227
Lecția a LXVIII-a	7) Învierea Domnului 228
Lecția a LXIX-a	8) Pavel și Sila în cetatea Filippi 230
Lecția a LXX-a	9) Cuvântarea lui Pavel în Areopag 232
Lecția a LXXI-a	10) Cuvântarea lui Pavel în Areopag (urmare) 234
Lecția a LXXII-a	11) Pavel se dezvinovățește în fața lui Festus și Agripa 236
Lecția a LXXIII-a	și a LXXIII-a
Lecția a LXXIV-a	12) Festus și Agripa găsesc nevinovat pe Pavel 238
Supliment sintactic	240
Vocabular	259
Tabla de materii	289